

JOHN DICKSON CARR

A KASTÉLY TITKA

BŰNÜGYI REGÉNY

EURÓPA KÖNYVKIADÓ BUDAPEST 1979

1 BALJÓS ÁRNYAK

Két nővérrel volt szó: Kate és Celia Damonról, akikről senki sem állította, hogy hasonlítanak egymásra. Celia szőke volt, Kate fekete; az utóbbi volt az elevenebb, vakmerőbb, míg Celia illedelmes lány volt, bár erős egyéniség. Csinosságuk azonban vitathatatlan volt.

- Ha majd férjhez mennek... - kezdte mostohaanyjuk egy nap.

Matthew Damon nehézkesen megfordult a székében.

- Még fiatalok a házassághoz - mondta.

- Csodálkozom rajtad, Matthew. Ha jól tudom, Celia húszéves, Kate tizenkilenc. Meddig várjanak még? '

- Bőven van időnk még ilyesmire gondolni. Addig is csak legyenek jó kislányok, és aranyozzák be öreg napjainkat.

- Öreg napjainkat? - kérdezte a lányok gesztenyebarna, csinos mostohaanyja. - Talán a *maga* öreg napjait, Damon úr!

Márpedig amit mondtam, megmondtam - vágta rá haragosan a férje. - Asszonyom, erről egy szót sem akarok többé hallani; legalábbis egyelőre nem. Legyenek jó kislányok, ennyi elég, és ők jók is, amit a mai erkölcstelen világban nem sok lányról lehet elmondani.

Lehetséges, hogy ebben volt némi túlzás, már ami az akkori világot, illetve az egyik Damon lányt illeti. Matthew Damon azonban tapasztalt ember volt, és mint mindig, most is tudta, mit beszél.

A szalont szabályos ízléssel rendezték be. Nem volt itt semmi, amitől egy krinolin, pástétomkalapos ifjú hölgy elpirulhatott, vagy szívdobogást kaphatott volna. Akkoriban az egy Florence Nightingale kisasszonyt kivéve senkinek sem fordult volna meg a fejében, hogy kiránduljon a Krímbe. Ám e jómódú világtól pár lépésnyire, a Regent Circustól a felső Haymarketig, s onnan tovább keleti irányban egészen a Leicester Square-ig, a párizsinál közönségesebb - mert örömtelenebb - éjszakai élet pezsgett.

„Pöffeszkedő sznobok - írta egy kortárs, aki szintén jól tudta, mit beszél villogó szaténruhák, divatmajmok, festett orcák, konyaktól csillogó szemek, gyenge dohány, rekedt köhögés, végtelen illetlenség - jómagam a föld háromnegyedét bejártam, de olyan leplezetlen aljassággal és olyan nyomorúságos feslettséggel, mint amilyen lámpagyújtás után a Piccadilly kövein dül, még sehol sem találkoztam.”

Igaz, hogy ez nem sokat számított. Anglia gazdag volt, s a gazdagság fényében mindez mintha nem is létezett volna.

Mindenre - vagy csaknem mindenre - képesek voltunk. A vasút, a gőzhajó, a távíró összezsugorította a teret és az időt. A jólét maga is olyan kellemesen csilingelt, mint a kerekek és a kalapácsok, füstbe borította Londont, és sötétebb ruhákat hozott divatba, mint Albert herceg, a királynői hitves halála.

- Lám, ez mind a mienk - mondták az emberek.

A kalmáristen tisztelete mellett azonban jóleső borzongással gondoltunk a falainkon túl megbúvó sötétségre. A kísértethistóriák soha nem tapasztalt népszerűségnek örvendtek. Amikor azonban Matthew Damon otthonában megjelent az erőszakos halál, két gyilkossággal s egy kámforrá vált gyilkossal, High Chimneysben senki sem keresett természetfeletti okokat, legfeljebb a gyilkos indítékait.

A dolog a következőképpen esett:

Egy októberi éjszakán, a Viktória-kor kellős közepén, 1865-ben, egy fiatalember szállt ki egy fogatból a Dover Street-i Bryce Klub előtt.

Clive Stricklandnek hívták, s jóra való fickó volt, bár egyben-másban merev és kissé fantáziátlan. Épp hat óra múlt; tudta, hogy hétig a klubban nem szolgálnak fel vacsorát. De hát nem is vacsorázni jött: nyugodtan el akart üldögegni egy darabig az üres dohányzóban, s átgondolni új folytatásos regényét, amelyet a *Kalendárium* számára írt.

A Bryce Klub komor, fekete-fehér kőpadlós előcsarnokában ázott nyagkabátok és főtt ürühús szaga terjengett. Pearson, a portás kikukucskált üvegkalickájából, amint meghallotta Clive lépteit.

- Jó estét, uram. Egy úr keresi.
- Köszönöm, Pearson. Ki az az úr?
- Bevezetem a vendégszobába, uram - mondta Pearson, ügyesen megkerülve a kérdést.

Válaszra nem is volt szükség. Victor Damon sietett elő a vendégszobából, a Clive-éhoz hasonló szabályos esti öltözékben, s az ajtóban megállt. Clive akkor sem lett volna jobban meglepve, ha Victort, az ismert arslánt, püspökök társaságában pillantja meg.

- Beszélnem kell veled, öregfiú - nyilatkoztatta ki Victor, idegesen babrálva magas gallérja alatt megbúvó széles fehér nyakkendőjét. - Meglehetősen fontos ügyben, hogy úgy mondjam. Gyerünk be, jó?

Azzal visszament a vendégszobába.

Az előcsarnokban elhelyezett számos fogason egyetlen kalap és nyagkabát lógott csak: a Victoré. Clive mellé akasztotta a magáét, aztán követte látogatóját a vendégszobába. Victor háttal a kandallónak, kezét frakkjának szárnya alá rejtve bámult rá a félhomályból.

- Mi ütött beléd, Victor?
- Semmi - biztosította Victor. — Szavamra, seiyimi az égvilágon! Csak, tudod... az öregúr.

- Mi van az apáddal? Csak nem keveredtél már megint adósságba?
- Úristen, dehogy - mondta Victor látható megrökönyödéssel.
- Hát akkor?
- Ismered a húgaimat, nem? Kate-et és Celiát?
- Igen, volt szerencsém.
- Nos, öregfiú - mondta nyakát tekergetve Victor nagy szívességre szeretnélek megkérni. Szeretném, ha lemennél holnap High Chimneysbe, és megkérnéd Celia kezét.

Csend.

Clive Strickland hallgatott, s a meglepődés legcsekélyebb jelét sem mutatta. Pedig nem volt benne biztos, hogy jól hallotta-e.

A vendégszobában a tűz mindig gyengén égett és füstölt is, mivel takarékosági szempontból alacsonyra csavarták a lángot. Clive ellépett Victor mellett, s a kandalló mindkét oldalán feljebb csavarta a gázégőket. Victor Damon arcát hirtelen megvilágította a táncoló fény.

Victor még csak huszonegy éves múlt, karcsú volt és finom vonású; dús sötétszőke haja volt és ugyancsak dús bajusza. Esti öltözéke lépést tartott a legújabb divattal, súlyos arany óralánca impozáns látványt nyújtott.

Clive szívesen vallotta volna magát akár Kate, akár Celia barátjának, az igazság azonban az volt, hogy serdülő lány koruk óta nem találkozott velük, s alig is

emlékezett rájuk. Színes fantáziájú bátyjukat azonban jól ismerte; valamikor régen a szüleivel járt High Chim-neysben, majd később, Londonban barátkozott össze Victorral. Victor tekintélyt parancsoló apjára is jól emlékezett.

A magas, szigorú arcú Matthew Damon bármely regényíró érdeklődésére számot tarthatott volna. Ügyvéd volt, de nem szorult rá, hogy gyakorolja mesterségét, hiszen tekintélyes vagyonnal rendelkezett. Clive alapjában véve jóindulatú embernek tartotta, bár ügyvédi minőségében félelmetes bűnüldöző hírében állt; kevés barátja volt, s azok is nehezen kezelhető embernek ismerték.

Az azonban különösnek tűnt, hogy a mélyen vallásos, az evangéliumot az utolsó betűig tisztelő Matthew Damont annyi pletyka és sugdolózás vegye körül, ahol csak megfordul. És itt nemcsak arról volt szó, hogy másodszor is megnősült, miután özvegyen maradt a három kisgyerekekkel. Volt itt még más is...

- Nos, öregfiú? - szakította félbe Clive töprengését Victor, majd ellépett a kandallótól, s megfordult.

- Ne haragudj, Victor, elméláztam - mondta Clive, azzal a csengőhöz nyúlt. - Mit iszol?

Köszönöm, semmit - felelte Victor. Ez még az eddigieknél is meglepőbb volt. - Mi a véleményed, öreg-fiú? Arról, amit mondtam?

- Természetesen nagy megtiszteltetés volna számomra feleségül venni Celia kisasszonyt...

Feleségül venni? - csodálkozott Victor, miközben a bajszát sodorgatta. - Az ördögbe is, Clive, nem arra gondoltam, hogy magadnak kérd feleségül.

- Nem?

- Nem hát. Te rendes fickó vagy, de nem vagy jó parti. Arra gondolok, hogy te ügyvéd vagy, igaz? Legalábbis az voltál, mielőtt regényírásra adtad a fejed, nem?

- De igen.

- Nahát. Akkor jogodban áll házassági ügyekkel foglalkozni, nem? Nyugodtan lemehetsz és megbeszélheted a dolgot az öregúrral.

- Hogy Celia házasságot kössön? De kivel?

- Tress-szel.

- Amennyiben Lord Albert Tressiderre gondolsz...

Clive folytatta volna, de Victor a szavába vágott.

- Psszt! - A szobában, melyet a fekete kandalló két oldalán égő gázláng világított meg, egyetlen lépés zaja sem hallatszott. Victor hátrafordult, és az ajtót figyelte. - Psszt! - ismételte. - Ne olyan hangosan! Tress bármelyik pillanatban itt lehet. És szeretném, ha „lordságod”-nak szólítanád.

- Hát, hogy őszinte legyek, itt gebedjek meg, ha megteszem.

- Te nem kedveled Tresst - mondta vádló hangsúllyal Victor.

- Nem. Valóban nem kedvelem.

- Eh, ezzel nem jutunk semmire. Az öregje márki. Tress egészen belebolondult a mi Celiánkba, s el is veszi, ha ügyesen keverjük a kártyát. Mit gondolsz, hány lánynak van lehetősége arra, hogy beházasodjon az arisztokráciába? Az öregúr pedig, ha jól megnézzük a dolgot, mégiscsak nagy sznob. Holnap lemégy és beszélsz vele.

- Nem, Victor.

- Na de...

- Először is - mondta Clive emelt hangon ez a dolog nem ügyvédre tartozik. Másodszor, még ha ügyvédi eset volna is, akkor sem vállalnám. Ha tartozik bárkire, az csak Tress ügyvédje lehet. Miért éppen engem kérsz meg erre?

- Mert az öregúr kedvel téged. Az ám! Minden dolgodat elolvassa. Azt mondja, nem is olyan rosszak. És különben is, így barátok között maradna a dolog.
- Aha. Mondd csak: tud már az apád erről a házassági tervről?
- Nem! Még nem.
- És Celia?
- Öööö..ő sem.
- Victor - kérdezte Clive mi a baj High Chimneysben?

Társa mozdulatlanul állt, s ismét a bajszát kezdte pödörgetni. Odakinn az éjszakában füttyült az őszi szél, terelgetve a London utcáit borító papírhulladékot. Az ablakot vastag, piszkoszöld függöny takarta, a szél mégis megtalálta az apró réseket, s a huzat kivitt minden illatot, kivéve persze az ázott nagykabátok és a főtt ürühús átható szagát.

- Csak azt ne kezd bizonygatni - folytatta Clive -, hogy milyen előnyös házasságnak tartanak ezt az emberek. Tudom, hogy annak tartanak. Akkor is! Úgy tudtam, szereted Celiát.

- Szeretem is. A patvarba is! Hát persze hogy szeretem.
- Mégis úgy hangzik az egész, mintha sürgősen férjhez akarnád adni, csak minél előbb el az apád házából, ne legyen szem előtt, olyan gyorsan és titokban, ahogyan csak lehet.
- Nemcsak Celiáról van szó. Hanem... hanem Kate-ről is!
- Hogyan? Őt is ki akarod házasítani?
- Hát igen. Éppen erről beszélek - mondta Victor.
- De miért? Miért akarod a hűgaidat erőnek erejével, a beleegyezésük nélkül férjhez adni? Miért?

Victor már-már szólásra nyitotta száját, aztán mégis inkább összezárta. Clive ismét Matthew Damonra gondolt: tehetséges, becsületes ember, szép fiatal felesége van, szép vidéki háza Reading közelében, karrierjét mégis pletyka árnyékolja be, és sokan csodálkoznak, hogy elkerülték a kitüntetések.

Egyesek még nevetgélnek is, ha róla esik szó.

Még egy perc, és Victor elmond mindent, gondolta Clive. - Tudod... - kezdte éppen, amikor léptek zaja hangzott az előcsarnokból. Hűvös, erőteljes hang emelkedett a portás szolgálatkész dűnnyögése fölé. Kisvártatva megjelent az ajtóban Tress személyesen, és lebilincselő modorában rájuk mosolygott.

- Á, Damon - mondta üdvözlésképpen.
- Nahát! Tress, öregfiú! Kicsit korán jöttél, nem gondolod? A helyzet az, hogy még nem...
- Még nem fejezted be a tárgyalást a fiskális úrral? - kérdezte Tress felvont szemöldökkel. - Pedig éppen elég időt kaptál rá: Nem szeretem, ha megvárakoztatnak. Persze nem is baj. Őszintén szólva, Damon, azon gondolkodom, hogy visszamondom a dolgot.

- Visszamondod?
- Bedobom a lapot, ha úgy tetszik - mondta hűvösen Tress. - Mondjuk azt, hogy Celia Damon kisasszony túlságosan jó hozzám, tiszteletem, jó napot.
- De miért?

Tress felnevetett, mélyről jövő, halk nevetéssel, majd a tűzhöz lépett.

Victor az ajtóhoz sietett, alaposan becsapta, hogy a rojtos ajtófüggöny megremegett, majd gyorsan visszament a kandallóhoz.

- Miért? - ismételte.

Tress a tűz fölött melengette kezét. Tagbaszakadt fiatalember volt; haja egyenes szálú, sötétszőke; kemény vonású, csinos arcát pofaszakáll keretezte. Victornál jó

egy fejjel magasabb volt, és nyers erő sugárzott belőle. Estélyi öltözéke felett szürke nagykabátot viselt asztrahángallérral, selyemmel bélelt kalapját a kezében tartotta.

- A helyzet az, Damon, hogy nem voltál egészen őszinte hozzám. Nem szeretem az ilyesmit, az az igazság. Megtudtam egyet-mást.

Meggondolatlanlás volt ingerelni Victorban az alvó oroszánt. Hátravetette fejét, úgy fakadt ki.

- Akárki akármit mondott Celiáról, hazudik!

- No, no! Ne olyan hevesen! Tán az ördög bújt beléd? - vigyorgott Tress. Aztán komolyra fogta a szót: - Nem a húgodról, Damon. Hanem apáduradról.

- Az apám soha nem tett semmit, amiért szégyenkeznie kellene!

- Csakugyan? Ha jól tudom, színésznőt vett feleségül!

- Na és? Mi köze ennek Celiához? És különben is, a mostohaanyám nagyon finom nő! Én tisztetem őt!

- Mind nagyon tiszteljük őket, Damon. De nem hívjuk meg az otthonunkba, érted?

Victor eltakarta az arcát.

- És ez még nem minden - folytatta Tress. - Épp a minap beszélgettem Ballantine őrmesterrel. Úgy tűnik, apáduradnak igen különös ízlése volt. Előszeretettel foglalkozott olyan nőkkel, akik gyilkosságot követtek el. '

Victor elvette a kezét az arcáról.

- Ez tény - folytatta Tress. - Elítélte őket az erény megtestesült képében, akár egy ótestamentumi próféta; aztán sűrűn látogatta őket a Newgate-ben, az akasztás előtt. Persze azt a látszatot akarta kelteni, hogy együtt imádkozik velük a lelkükért, hogy könnyítsen a lelkiismeretén, de Ballantine őrmester szerint ez csak maszlag. Apádurad egészen bele volt habarodva egyikbe-másikba, különösen a fiatalabbjába és csinosabbjába. Úgy tűnik, nem nagyon tudott nekik ellenállni.

- Úristen! - suttozta Victor.

Szél füttyült a Dover Streeten; fagyos ég alatt nyöszörgött a kémény.

- Ez azt jelenti, Tress, hogy nem veszed el Celiát?

- kiáltott fel Victor. - Azt jelenti, hogy visszavonod az ajánlatodat, Tress?

Tress várt egy-két pillanatig, aztán ismét csöndesen felnevetett.

- Ugyan, ugyan! Szó sincs róla, pajtás. Tudod, anyagi nehézségeim támadtak, mint a fiatalabb testvéreknek általában. A te öreged pénze pedig éppen olyan jó nekem, mint akárki másé. Felajánlottam a nevemet, és az ajánlatomat tartom.

Sokan túlzottan hagyománytisztelőnek tartották Clive Stricklandet, még 1865-ös normák szerint is. Pedig nem volt az. Szivartárcáját a kandalló melletti székbe hajítva most bekapcsolódott a beszélgetésbe.

- Ez nagyon kedves magától - mondta. Tress felvont szemöldökkel lassan végigmérte.

- Mondott valamit, Strickland?

- Igen, mondtam valamit. Vette már magának a fáradságot, hogy megkérdezze Miss Damont, mi a véleménye a dologról? Vagy magáról, úgy egyáltalán?

- Nem. Azt nem, fiskális úr. Nem mondhatnám, hogy megkérdeztem volna.

- És azzal tisztában van, Tressider, hogy a „fiskális” kifejezés erősen sértő rám nézve?

- Csakugyan? - tudakolta Tress. - Kutya legyen, ha tudtam, és kutya legyen, ha érdekel.

Victor szenvedett.

- Tress, légy szíves, ne provokáld. Az isten szerelmére, hagyd abba. Clive-nak ez az egész nincs ínyére; és ha felhergeled, nem fog segíteni nekem!

- Akkor majd találunk valaki mást. Ha nincs szüksége a pénzre, ám legyen; pedig, tudod, az a regényírás nem valami jövedelmező. Mindegy, csinálj, amit akarsz. Ha benézel tizenegy tájban az Argyllba, meghívlak egy pohárra, hogy megünnepeljük a dolgot. Jó estét, Damon.

Azzal Tress, aki egészen jól elszórakozott a törtéteken, feltette kürtőkalapját, s megigazgatta a fején. Meghúzkodta a kabátját, ellenőrizte körszakállát a tükörben, megnyerően elmosolyodott, és egy szelídített tigris modorában távozott. A nehéz tölgyfa ajtó ismét hatalmasat csapódott, ezúttal a huzattól, akkorát, hogy az írók, festők, zenészek és egyéb széltolók kedvelt klubjának falai beleremegtek.

Victor nagyot nyelt.

- Tudom, most mit gondolsz rólam - mondta. - Tudom, és nem hibáztatlak érte. De ne ítéld elhamarkodottan.

- Ne ítéld elhamarkodottan?!

- Nézd, öregfiú. Holnap elég sok vonat van, de legjobb, ha a Bath-Bristol expresszel mégy. Délután indul, és Readingben megáll. Táviratozok majd, hogy Burbage kocsival várjon az állomáson.

Clive, aki éppen szivartárcájáért hajolt le, felegyenesedett.

- Csak nem gondolod komolyan, hogy lemegyek?

- Muszáj, öregfiú. Hidd el, hogy muszáj!

- Tehát nincs ellenvetésed azzal kapcsolatban, hogy az imént távozott úriember feleségül vegye az egyik húgodat.

- Nincs; milyen ellenvetésem lehetne *nekem?* emelte meg Victor a hangját. - De ez nem is érdekes. Egy dologban fejed találtad a szöveget; férjhez akarom adni Kate-et vagy Celiát *akárkihez*, úgy értem, akárkihez, aki komolyan szóba jöhet, csak kerüljenek el High Chimneysből, a veszély árnyékából.

- Miféle veszélyről beszélsz? Utoljára kérdem: mi baj van High Chimneysben?

A kékessárgán fénylő gázláng egy verejtékcseppe világitott meg Victor halántékán. Victor zsebkendőjét húzta elő kabátjának hátsó zsebéből, s megtapogatta vele homlokát. A zsebkendő alatt, Victor szemében, Clive Strickland rút, különös, rendellenes fényeket látott. Victor lehunyta szemét, úgy felelt: - Azt nem árulhatom el neked.

2 A BATH-BRISTOL EXPRESSZ

A Nagy Nyugati Vasút koromtól és mozdonygőztől homályos csarnokában léptek kopogtak a peron deszkáin. A kutyák, mint rendszeren, vadul megugatták a mozdonyt; a kisfiúk elszökdöstek anyjuk szoknyája mellől, hogy illően megbámulhassák. Jelen volt az a bizonyos középkorú, krinolinós hölgy is, aki öt perccel indulás előtt elkezd hisztériásán sikoltozni, hogy nem mer felszállni a vonatra.

Az ismertett események másnapján, hűvös időben, déli egy órakor a Bath-Bristol expressz indulásra készen állt. A hordárok már felpakolták a súlyos málhát a kocsik tetejére. A pályaudvar a Kristály palotához hasonlóan vasból és üvegből épült ugyan, mégis elárasztotta a fojtogató londoni füst. Clive Strickland is ettől köhécselt most.

Kötözni való bolond vagyok, gondolta némi lelkifurdalással. És ez még enyhe kifejezés! Olyan férfiúnak, akinek képzeletét megmozgatja egy szorult helyzetben levő hölgy gondolata, s aki hanyatt-homlok a segítségére siet, holott azt se tudja, miről van szó, legfeljebb a regényeimben volna szabad előfordulnia.

- Ökör! - mondta fennhangon.

- Parancsol, uram? - kérdezte a táskáját cipelő hordár.
- Elnézést. Kettes számú első osztályú kocsni, hatos ülés.
- Igen, uram! Meglesz, uram!

A helyzet a legkevésbé sem volt humoros. Olyan útra indult, amire semmi józan oka nem volt.

Clive megpróbálta elhessegetni a gondolatot. Aki csak ránézett, annyit láthatott, hogy ez a barna, frissen borotvált, rövid nagykabátot és divatos keménykalapot viselő fiatalember vígan és gondtalanul igyekszik a vonat felé. Holott valójában sehogy sem sikerült szabadulnia a küszöbönálló katasztrófa előérzetétől.

Aztán egyszer csak megpillantotta Mr. Matthew Damont.

Clive megtorpant. Nem is az lepte meg igazán, hogy itt látja, hanem az, ahogyan Mr. Damon megváltozott.

Victor mondta ugyan, hogy apja az utóbbi háromnegy hónapban mintha jó tíz évet öregedett volna, s hogy szinte ki se tette a lábát ez alatt az idő alatt High Chimneysből, ekkora változásra Clive mégsem számított.

Matthew Damon egy első osztályú kocsni lépcsőjén állt egy nyitott fülkeajtó előtt, kezét mellényzsebében nyugtatta, és bizonytalanul tekingetett körül. Clive először arra gondolt, hogy visszafordul és megfutamodik, de már késő volt; alig néhány lépésnyire voltak egymástól, s Matthew Damon beesett szemének pillantását már nem kerülhette el.

- Mr. Strickland!

Clive feje sajgott a másnaposságtól.

- Jó napot, uram - mondta.

A negyvennyolcadik évében járó Matthew Damon megjelenése még mindig tiszteletet parancsoló volt. Komor erőt és méltóságot sugárzott; mély hangja akár a dobütés. Jóképűségét is töretlenül megőrizte. Öltözködése kissé régimódinak tűnt ugyan, főleg ami a kalapot és a vállára vetett sált illeti, de ruhája a legfinomabb anyagból készült. Egykor fekete, erősen őszülő pofaszakála azonban beesett orcákat keretezett, s szeme valósággal besüllyedt üregébe.

- Mr. Strickland - mondta ismét, keresgélve a szavakat. - Ön. .. ön ezzel a vonattal utazik? Nos, mi is. Mily szerencsés körülményeknek köszönhetjük a találkozást?

- Azt hiszem, uram, ezek szerint nem kapta meg a sürgönyömet.

- A sürgönyét?

- Igen, uram. Bátorkodtam meghívni magamat High Chimneysbe. Attól tartok, megbocsáthatatlan vakmerőség volt.

- Nem, nem. Egyáltalán nem, efelől biztosíthatom! Mi mindig szívesen látjuk önt, fiatalember, bár... bár, ha emlékezetem nem csal, az utóbbi években csak Londonban volt szerencsénk találkozni.

Matthew Damon most összeszedte magát, kabátjába bújtatott kezét ökölbe szorította. Őszintén beszélt, azzal az esetlen kedvességgel, mely nem volt idegen természetétől.

- Nagy segítségünkre lehetne egy talányos eset megfejtésében - tette hozzá, majd a fülkeajtó fele fordult. - Nem igaz. kedvesem?

Az ajtóban csinos, gesztenyebarna hajú hölgy jelent meg, sarkában komornájával. Elfintorodott, majd az égre emelte tekintetét.

- Mr. Damon, az ég szerelmére!
- Nincs igazam, asszonyom?

A csendes erőszak előtt a csinos hölgy meghátrált. Hitvesi jámborsága s kissé már megkopott, noha a természet által bőkezűen adagolt bájai mögött azonban egyebet is sejtetett.

- Ne lábatlankodj itt, Hortense! - szólt oda a komornának. - Ha nem tévedek, Mr. Strickland, mi már találkoztunk egyszer Lady Tedworthnél? Remélem, csatlakozik hozzánk az útra. Lefoglaltuk az egész fülkét, tudja, nehogy az utolsó pillanatban ránk törjön valami kiállhatatlan idegen.

És Georgette Damon lesütött szempillái alól Clive-ra nézett.

Könnyed, diszkrét pillantás volt, Clive mégis úgy érezte, mintha a nő hozzásimulna. Zavarba ejtően érzékeltetett valamit abból, ami a sötétzöld zuáv-kabátka és a feszes zöld selyemblúz alatt rejtett. Szürke, elől sima krinolinja a legújabb divat szerint domborodott hátul.

Micsoda nő!

Clive átkozta magában, mint ahogy önmagát is, mert gondolatai nemkívánatos irányba kalandoztak.

- A jegyem másik kocsiba szól, Mrs. Damon, de megtisztel, ha csatlakozhatok önökhöz. Itt vannak... itt van Miss Kate és Miss Celia is?

- Dehogy, dehogy! - mondta Mr. Damon. - Kate és Celia nincs velünk... jó kislányok - tette hozzá némileg rejtélyesen. - A reggeli vonattal jöttünk a feleségemmel Readingből, csak néhány órát töltöttünk a városban. Egy sürgönyt említett, fiatalember?

- Igen, uram. Victor már tegnap este fel akarta adni a Bryce Klub portásával, végül aztán én táviratoztam ma kora reggel.

Füst gomolygott körülöttük. Georgette Damon levette a tekintetét Clive-ról, férjének arckifejezése pedig szinte ijesztően megváltozott.

- Ön Victorral volt tegnap este? Meddig?

- Hát, úgy körülbelül este hattól éjjel kettőig.

- Bizonyos ön ebben, Mr. Strickland? Egészen bizonyos?

Clive bizonyos volt benne, s ezt meg is mondta. Matthew Damon a feleségéhez fordult.

- Akkor *nem* tréfa volt - mondta -, s a látogatónk nem lehetett Victor. Bíznom kellett volna az ösztöneimben, asszonyom. Fel kellett volna keresnem azt a detektívet.

Nocsak! - gondolta Clive Strickland. Mi a csuda történik itt?

Nem volt azonban ideje végiggondolni a dolgot.

Harangszó jelezte, hogy a vonat azonnal indul. Hortense, Mrs. Damon komornája kecses bókkal kilépett a fülkéből, s távozott egy másodosztályú kocsi felé, a vonat végén. Clive a menetiránynak háttal a sarokban telepedett le a dohos szagú kárpitozott ülésre, mellette útításkája, vele szemben Georgette Damon, a jobbján a férje.

A zászlóval és síppal felszerelt őr haladt el most a kocsi előtt, és gondosan bezárta minden fülke ajtaját. A síp csakhamar megszólalt.

Sikongás, kiáltás hallatszott a harmadosztályú kocsikból, melyeknek ablakán nem volt üveg. A mozdonyból szikrák pattogtak, gőz árasztotta el a három-három fülkéből álló kocsikat, a hatalmas lendítőkerekek meglódultak: a vonat elindult.

Simán indultunk, gondolta Clive.

Ő már a vasútkorszak szülötte volt. Nem érezte kényelmetlennek a bezártságot, nem zavarta, hogy nem mehet át másik fülkébe, még csak át sem. szólhat, miközben a vonat robot.

Annál jobban zavarta útitársainak tekintete - már amennyire láthatta őket a félhomályban.

- Mr. Strickland - mondta Matthew Damon élesen, de zavartan -, ha megengedi, feltennék önnek néhány kérdést az ügyel kapcsolatban. Remélem, nem vezérl semmiféle rosszul értelmezett betyárbeccsület a fiammal szemben, s nem fedezi a viselt dolgait?

- Ugyan, dehogya! Mit kéne fedeznem?

- Arra kérném, fiatalember, feleljen a kérdésekre.

Clive-ot elöntötte a méreg, s ő is kihúzta magát, mint Damon.

- Talán lenne szíves feltenni a kérdést, Mr. Damon?

- Hogyan töltötték tegnap Victorral az estét?

- Hát erről nincs sok mesélnivaló.

Nem is nagyon volt, legalábbis olyasmi, amit Clive érdekesnek tartott volna elmondani. Együtt vacsoráztak a Bryce-ban, s Victor kissé felöntött a garatra. Ezt nyugodtan elmondhatta: Victor apja maga sem vetette meg a szódás brandyt; élvezetét ápolandó hagyománynak tartotta. Victor azonban megtette ama szokásos bejelentését is, hogy enyhén szólva kétes hírű női társaságra vágyik.

Efféle kiruccanásra meggondolatlanság lett volna egyedül útra bocsátani. Bárki, aki csak egy lépéssel is messzebbre merészkedett a Regent Circus és a felső Haymarket gázlámpáinak fénykörétől, különösen ha egyedül volt, s ittas állapotban, pénzét és testi épségét veszélyeztette. Clive maga sem volt józan, de jó verekedő volt, így elkísérte Victort, hogy vigyázzon rá.

Ezt már azonban nem árulhatta el az öregúrnak.

Elmentek az Argyllba, ahol éppen tánc volt, de Tress-szel nem találkoztak. Benéztek még három-négy éjjeli mulatóba, ahol folyt az ital, s csiricsáré, plüssel és tükrökkel ékes termekben elegáns, kihívó szirének grasszáltak, s a pezsgő palackja huszonöt shillingbe került.

- Victor - kérdezgette egyre Clive -, mi a baj High Chimneysben?

- Nem mondhatom meg, öregfiú.

- Akkor azt mondd meg, milyen veszély fenyegeti a hűgaidat?

- Drá... drága barátom! - mondta Victor elfúló hangon, azzal sírva fakadt és összecsuklott.

Clive begyömöszölte egy bérkocsiba, hazahajtatott vele, s felcipelte a Portman Square környéki lakásába. Gyertyát gyújtott a nappaliban, és akkor pillantotta meg a festményt.

Olajfestmény volt, egy lány mellképe; súlyos keretben függött a kandalló felett. Tágra nyílt barna szem nézett vissza rá a képről; magas homloka volt a leánynak, fényes, fekete haja, sötét szemöldöke, telt ajka. Kecses volt és karcsú; kezét mellén ökölbe szorította.

Victor holtrészegen terpeszkedett egy díványon, őt nem kérdezhetette meg, de a képkeret alján levő kis fémtábláról megtudta, amire kíváncsi volt: *Miss Kate Daon, 1865.*

Clive nagyon is élesen emlékezett rá, hogyan csalta elő a gyertya fénye ezt az eleven alakot a szoba sötétjéből.

- Nos, Mr. Strickland?- sürgette Matthew Damon.

Clive a vonat zakatolását hallgatta. A Westbourne Park alatti bevágáson át, majd kinn az Alpert Roadtól délre eső szabad térségen a vonat felgyorsult, s csontzörgető rázkódással haladt tovább.

- Nincs sok mesélnivalóm - ismételte Clive. Együtt vacsoráztunk a klubomban, aztán hazakísértem.

- Ej, ej, fiatalember! Csaknem éjjeli kettőig a klubban lettek volna?
- Ezt nem állítottam - mondta Clive szinte nyersen. - Később Victornál üdögéltünk, szivaroztunk és beszélgettünk.

- Ittas volt a fiam?

- Igen. De nem lenne jobb, ha ezeket a kérdéseket magának Victorinak tenné fel?

- Már megtettem. Ezért mentem Londonba ma reggel. Még akkor is részeg volt, és összefüggéstelenül beszélt.

Clive nem értette a dolgot.

- Akárhogy is, uram, én mindvégig vele voltam. Ha netán kételkedne abban, hogy felmentem hozzá, elmondhatom, hogy láttam nála Miss Kate portréját, ami egy héttel ezelőtt még nem volt ott.

- Azt a fertelmes festményt?

- Már megbocsát, de nézetem szerint az a kép meglehetősen jó.

- Kétségkívül az is. Mr. Millais munkája. Csakhogy én az erkölcsi minőségére utaltam. Nekem nagyon nem tetszett, így megengedtem Victorinak, hogy magával vigye. Hozzátenném még, hogy Mr. Millais a Királyi Akadémián a visszataszító „Sóvárgás” címmel óhajtotta közszemlére tenni.

A vonat lassacskán maga mögött hagyta a londoni füstködöt. Az ablakok szurtos üvegén áthatolt az őszi fény. Clive most vette észre, hogy mennyi sarat hordtak be a fülkébe; de hát hova nem hordanak be sarat?

Matthew Damon szálfegyenesen ült, s a sálját markolta. Kürtőkalapja rezgett a robogó vonat ütemére.

- Tudja, Mr. Strickland - folytatta mély hangján -, találok Kate-ben egy bizonyos... hm... nyugtalanságot, ami, talán meglepő módon, Celiában nincs meg. Sokszor elgondolkozom azon: mit akarnak ezek a fiatalok?

Clive nem felelt; de Damon nem is várt választ.

- Mit akarnak ezek a fiatalok? Miért nem boldogok? Én nem vagyok begyepesedett ember, Mr. Strickland. Egy szavam sincs a regényolvasás vagy mondjuk az ellen, hogy valaki megnézzon egy jó komédiát vagy tragédiát - nem úgy, mint sok bigottnak. De a táncot, a szabados társalgást, s a különmemű fiatalok felügyelet nélküli együttlétét nem tűröm, és nem is fogom eltűrni.

Mr. Damon ökölbe szorított, izmos jobb kezével nagyot csapott az ülés karfájára.

Felesége a tájat nézte a bal oldali ablakon át. Galambszürke krinolinjának drótváza olyan nagy körben fogta körül, hogy férje három-négy lábnyira ült tőle.

- De Matthew - mondta Mrs. Damon nem gondolod, hogy túlságosan nagy jelentőséget tulajdonítasz ennek? Különösen az elmúlt éjszaka eseményeinek?

- Nem hinném, kedvesem.

- De hát semmi rossz nem történt!

- Rossz? Mit értesz azon, hogy rossz?

Ha ránézett, düh és önbizalomhiány keveredett a tekintetében valami vad mohósággal. Georgette szendén visszapillantott rá, mire Matthew közelebb húzódott hozzá.

- Te semmit sem tudsz az emberi gonoszságról, kedvesem. Én igen. Egész életemben mást se láttam, mással se harcoltam. Azt hiszem, helyesen ítélem meg a jót és a rosszat. Például - mondta most Clive felé fordulva most azt hiszem önről, Mr. Strickland, hogy azért hallgat a fiam tegnap esti viselt dolgairól, mert valami ízetlen kalandba keveredett Londonban.

- Én...

- Igaz vagy nem igaz, Mr. Strickland? Igen vagy nem?

- Helyesebb lenne azt mondanunk, uram, hogy *szeretett volna*. De túlságosan sokat ivott ahhoz, hogy valóban megtegye.
 - Aha! No, ez már jobban hangzik. Úri becsületszavát adja nekem arra, hogy Victor nem lehetett High Chimneysben tegnap este fél tizenkettőkor?
 - High Chimneysben? Fél tizenkettőkor Victor és én éppen egy... azazhogy szavamat adom, hogy ebben az időben High Chimneysnek még a tájékán se járt.
 - És én el is hiszem - felelte Mr. Damon, miután feszült csendben figyelte Clive-ot. Ismét ökölbe szorította kezét. - Nos, az effajta viselkedés egy fiatalember (ismétlem: egy fiatalember, de nem egy fiatal hölgy!) esetében nem éppen dicséretes, de nem is megbocsáthatatlan. Igen! Ezt elfogadom.
 - Uram! Miért kell mindenáron bebizonyítanunk, hogy Victor nem volt High Chimneysben?
 - Azt hiszem, Mr. Damon - szólt közbe Georgette méltóságteljesen nem kellene ilyen csip-csup családi ügyekkel terhelnünk a vendégünket.
 - Ellenkezőleg, asszonyom! Mr. Strickland fiatalember, de máris sikeres írónak mondhatja magát. Műfaja az úgynevezett szenzációregény, mely az utolsó fejezetekben mindig tartogat az olvasó számára egy kis meglepetést. Ártatlan szórakozás, s nem is minden tanulság nélkül való. Azt hiszem, érdekelni fogja a dolog, s remélem, hogy segítségünkre lesz.
- Matthew Damon előrehajolt, egyik kezével a karfát, másikkal a sálját markolva.
- Mr. Strickland - kérdezte -, hisz ön a kísértetekben?

3 JELENÉS A LÉPCSŐN

Amikor Clive jóval később visszagondolt erre a beszélgetésre, úgy érezte, hogy sok mindent ki kellett volna találnia abból, amit Matthew Damon elmondott, illetve elhallgatott. Akkor azonban nem sejtette, még csak nem is érezte, hogy a gyilkosságot már eltervezték.

Csak a vonat eszeveszett zötykölődését érezte. Egy szellőkés a mozdony Szikráit és fekete füstjét hajtotta az ablak felé. A Berkshire-beli High Chimneys négy mérföldnyire volt Readingtól, ahova már egy-órányi útjuk se volt hátra.

Ha látott is Clive valamit, az csak Kate Damon arca volt. Előző éjszaka óta nem tudott tőle szabadulni. Sajgott benne a vágy, hogy romantikus regényhőseihez hasonlóan megszabadítsa hölgyét a képzelt veszedelmektől. Ezt a veszedelmet azonban nem vehette komolyan.

- Hogy hiszek-e a kísértetekben? - kérdezte. Nem...
- Nem hát! Annál mi felvilágosultabbak vagyunk; másutt kell magyarázatot keresnünk.

Mr. Damon tekintete elrévedt; aztán mintha megijedt volna attól, amit látott.

- Nehéz idő volt számomra a legutóbbi három hónap, Mr. Strickland. Különös, hogy az ember éveig, sőt évtizedekig élélhet úgy, hogy nem vet számot egy meggondolatlan, ostoba tettének következményeivel. Nem volt bűn; nem. Csak ostobaság, de jókora. Az ember hajlamos elodázni a döntést, nem is tudom minek a reményében. Önmagunkat játsszuk ki és vezetjük félre. Aztán kész, vége, elvesztünk.

Matthew Damon hallgatott néhány pillanatig. Majd így folytatta:

- Én tehetek róla; vállalnom kell hát. De ez még nem minden. Kate nyugtalanságához (mert csak nyugtalanság, semmi több), és Celia idegállapotához még egyéb tényezők is hozzájárultak. Feleségem, amilyen jószívű asszony...

Itt kinyújtotta bal kezét Georgette felé, aki gyengéden két keze közé fogta, megszorította, s kinézett az ablakon.

- A feleségem, aki szerint beteg vagyok, írt a múlt héten a londoni orvosunknak. Ez persze ostobaság. Nem vagyok beteg.

- Szegény Matthew... - suttogta Georgette.

- Mondom, hogy nem vagyok beteg! Engem csak golyóval lehet elpusztítani. Mindez azonban, Mr. Strickland, csak kitérő. Térjünk a tárgyra. Emlékszik talán Burbage-re, a komornyikomra?

- Igen, nagyon jól emlékszem rá.

- Nos, Burbage-nek van egy Penelope nevű lánya.

Néhány napja eljött az apjához látogatóba. A legfelső emeleten levő személyzeti szobák egyikében helyeztük el. Hozzáteszem, hogy Penelope nevelőnő egy jó módú családnál Wiltshire-ben. Társadalmi helyzetéhez képest talán túlságosan is művelt, de jó modorú, értelmes és megbízható.

Tegnap ugyebár hétfő volt, október tizenhatodika. Penelope engedélyt kért apjától, hogy este elmehessen egy előadásra a readingi St. Thomas plébániára. Azt mondta, gyalog teszi meg az utat oda-vissza, ha Burbage nem bánja, hogy későn érkezik.

Házam népe rendszeren fél tizenegykor tér nyugovóra. Ekkor Burbage bezárja az ajtókat és az ablakokat, és a vaspántokat is felrakja. Ennél tovább senki sem maradhat ki a házból, hacsak nem velem van.

No mármost, úgy éreztem, hogy ez alkalommal nyugodtan kivételt tehetek. Azt természetesen nem engedhettem, hogy egy fiatal nő kísérelje nélkül menjen. Utasítást adtam kocsisomnak, egy idősebb házasembernek, aki az istálló fölött lakik, hogy vigye el Penelope Burbage-et a bricskán a St. Thomas plébániára, hallgassa végig ő is az előadást, majd hozza haza.

Továbbá megengedtem Burbage-nek, hogy adjon a lányának kulcsot a hátsó ajtóhoz, s miután a lány távozott, zárja be az ajtót, de ne rakja fel a pántot. Gondoltam, hogy majd Penelope felteszi, miután visszatért. Most már látom, hogy ez ostobaság volt.

Matthew Damon ismét előrehajolt.

- Jól figyeljen, fiatalember! Bátran kérdezzen csak, ha az eszébe jut valami. Életbe vágóan fontos dologról van szó, még ha a feleségem nem tartja is annak.

Georgette kényelmetlenül fészkelődött ültében. Úgy tűnt, holmi gyanú kerülgeti, amit magának is restell bevallani.

Matthew Damon mélyet lélegzett, és folytatta mondókáját.

- Egy ideje nagyon rosszul alszom, Mr. Strickland. Még a legjózanabb embernek is lehetnek olykor rémálmai, s én ráadásul egyedül alszom a szobámban. Az éjjel is lidérces álmaim voltak, még a visszatérő kocsi zaja sem ébresztett föl, azonban félálomban hallottam a lódobogást.

Talán emlékszik rá, fiatalember, milyen jó az akusztika High Chimneysben. A legcsekélyebb zajt is kiválóan lehet hallani a kastély minden zugában. Így hallottam azt is, amint Penelope Burbage kinyitja a hátsó ajtót, és belép.

Hallottam, amint becsukja, majd kulcsra zárja maga után az ajtót: hallottam, hogy fölteszi a keresztvasat, ami zaj nélkül nem megy. Megnyugodtam. Már-már elaludtam újra, de megint felriadtam; rádöbbenem ugyanis, hogy nem hallottam Penelope lépteinek zaját a hátsó lépcsőn.

Nem is hallhattam. Ugyanis nem arra tartott, hanem a hall felé, ott egy darabig felalá járkált, majd a léptek hangosabbá váltak, mintha a fölépcső felé igyekeznének.

Azt mondja, apróság? Kétségtelenül az. De éjszaka éppen az ilyen apróságokra szoktunk leginkább figyelni.

Meggyújtottam a gyertyát az éjjeliszekrényemen, és felkattintottam órám fedelét. Épp fél tizenkettő volt: későbbre járt, mint gondoltam volna.

Ekkor hallottam, hogy Penelope halkán mond valamit. Azután jól kivehetően így szólt: „Ki van ott?” Később, mintegy fél perc múlva hallottam...

Mr. Damon leszegette fejét. Halántékán láthatóan lüktetett egy ér. Clive szokatlanul éles hangon szólalt meg.

- Nyugodjék meg, uram! Mit hallott?

Matthew Damon felnézett.

- A sikolyát... - mondta.

A Bath-Bristol expressz most már maximális - óránként ötven mérföldes - sebességgel robogott. Egy éles kanyar az ülés karfájának döntötte Clive-ot.

- Isten irgalmazzon a bűnös telkeknek! – mondta Matthew Damon. - Ilyen sikolyt azóta sem hallottam, amióta Harriet Pyke-ot, akit gyakran meglátogattam a newgate-i síralomházban, az akasztófára vitték, negyvenhatban. Kérem, ne gondolja, hogy a rossz lelkiismeret beszél belőlem.

- A rossz lelkiismeret, uram? Hogyhogy?

- Vagy hogy ez a sikoly akkor Harriet Pyke-ot juttatta volna eszembe. Az az asszony bűnös volt. Nem: abban a pillanatban semmi másra nem gondoltam, mint hogy Penelope betörővel találkozott. Magamra kaptam köntösömet, papucsba bújtam, s magasra tartott gyertyával a lépcsőhöz siettem.

Burbage és a két inas is lerohant az emeletről. Penelope Burbage nem ájult el, de láthatóan feldúlt állapotban kuporgott a lépcső alján.

Az apja már rohant volna hozzá, de én azonnal elküldtem őt és az inasokat, hogy kutassák át a házat, nem történt-e rablás. A leányt magam segítettem talpra. Nem tudom, említettem-e már, hogy orvosom, dr. Thompson Bland jelenleg a kastélyban tartózkodik?

Clive megrázta a fejét.

- Nem, uram, csak annyit mondott, hogy Mrs. Damon írt neki.

- Nos, ebben a pillanatban nagyon örültem, hogy jelen van. Valamely rejtélyes oknál fogva a leány különösképpen félt tőlem, (*tőlem*, érte), elhúzódott és ismét felsikoltott. Dr. Thompson Bland csakhamar megjelent, és konyakot diktált belé. Pénélopéból még jó darabig nem lehetett kisedni, mi is történt.

- És mi történt?

Csend.

- Mi történt?

- Mint gondoltam - folytatta Mr. Damon, most már valamivel nyugodtabban Penelope a hátsó ajtón jött be, majd gondosan bezárta maga után. Burbage otthagytott számára az ajtó melletti asztalkán egy gyertyát, de a leány nem tudta meggyújtani: a konyhában a tűz már kialudt, és gyújtó sem volt kéznél.

High Chimneysben, mint talán emlékszik még rá, a szobák ablakán vastag függöny van. Penelope a sötétben el tapogatózott a hallba, s az ott pislákoló tűznél meggyújtotta a gyertyát. Ezek után megindult felfelé a fölépcsőn. Nem jutott messzire.

A lépcsőfordulón egy férfi állt.

Nem mozdult, meg sem szólalt, mint ahogy Penelope sem. Kisvártatva Penelope megkérdezte: „Ön az, uram?” - s magasabbra emelte a gyertyát, de a férfi arcai így

sem látta jól. Az alak még akkor is mozdulatlanul állt. Penelope felkiáltott: „Ki van ott?” mire a férfi kinyújtott kézzel feléje rohant. Léptei nem ütöttek zajt.

Penelope lekuporodott, s karját védekezőleg arca elé emelte. A gyertya kialudt. Penelope tovább sikoltzott a sötétben, bár az idegen egy ujjal sem nyúlt hozzá. Mire megjelentem, Penelope már egyedül volt.

Georgette Damon összerezsent, amikor egy fej sziluettje bukkant fel a fülke ablakán kívül. A kalauz volt az, aki szokásos jegykezelő útját rójta. A fülke tele lett porral. Clive a jegykezelés után sietve becsukta az ablakot.

- Égyedül volt? - kérdezte. - És hová tűnt a férfi a lépcsőről?

- Nyoma veszett.

- Penelope tudott személyleírást adni róla?

- Nagyjából igen. Meglehetősen határozottan állította, hogy a férfi szalonkabátot, sötét mellényt, kockás nadrágot és zoknit viselt; cipő nem volt rajta. Az utolsó ponttól eltekintve, ami magyarázatot ad, ugyebár, a léptei nesztelenségére, minden második angol férfi ilyen öltözékben jár.

- Ez igaz, de...

- Hogy magas volt vagy alacsony, öreg vagy fiatal, kövér vagy sovány? Penelope, aki ugyancsak megrémült, nem tudta megmondani. Nem látta az arcát sem. Olyan benyomása volt, mintha rendkívül magas lett volna, de ő maga is elismerte, hogy talán csak azért, mert jóval fölötte állt a lépcsőn.

- Semmi egyebet nem tudott meg a leánytól?

Matthew Damon mélyen ülő szeme felcsillant.

- Csak azt, hogy igazat beszélt. Nem hiába töltöttem fél életemet az Old Baileyben. Mulatságos azonban, Mr. Strickland, hogy ennek az egyszerű lánynak a történetét a többiek nem akarták elhinni. Dr. Thompson Bland kerek perec kijelentette: „Kedves Damo-nom! Ez a leány csak képzelődött.” Látszólag - ismétlem, látszólag! - a titokzatos látogató nem létezett.

- Nem létezett? Ugyan miért?

- Mire kikérdeztem Penelope Burbage-et, visszatért komornyikom és a két inas. Padlástól pincéig átkutatták a ház minden zugát, és senkit sem találtak. Minden ajtó és ablak tökéletesen zárva volt belülről.

Clive felegyenesedett.

- Akkor a dolog egyértelmű, nem?

- Hm. Nem tudom.

- Na de Matthew!... - kezdte Georgette.

- Feleségem természetesen tud rá magyarázatot.

- Hát persze hogy tudok - nyilatkoztatta ki méltóságteljesen Georgette. - Nem mintha szívesen említeném ...

- Említsd csak meg, szívem. Említsd meg nyugodtan.

- Matthew, én biztos vagyok benne, hogy az a lány találta ki az egészet. Minden úgynevezett kiválósága ellenére Penelope Burbage alamuszi teremtés. Ezt csak egy férfi nem látja.

- Hogyan, kedvesem?

- Ki látta rajta kívül azt a titokzatos betörőt, kérdezem? Senki. A kisasszony csúf ahhoz, hogy magára vonja a férfiak figyelmét, ezért kitalálta ezt a mesét, hogy mindannyian körülötte ugráljanak. Én azonban átlátok rajta. Azt, remélem, nem állítod, hogy íz a lehetőség nem áll fenn?

- Mondjuk, hogy fennáll. De mivel én ismerem azt a lányt, nem hiszek ebben a lehetőségben.

- Egy pillanat, uram! - szólt közbe sietve Clive, mielőtt még a másik túlzottan belelovalta volna magát a dologba. - Ezért kérdezte, hol volt Victor? Miből gondolja, hogy esetleg ő volt a betörő?

A kérdés készületlenül érte Matthew Damont. Remegő kézzel babrálta oldalszakállát, miközben kifürkészhetetlen arccal nézett Clive-ra.

- Szívem mélyén ebben a lehetőségben sem hiszek, Mr. Strickland. A fiam hajlamos a tréfákra, olykor ostoba, rosszízű tréfákra is. De a legzseniálisabb fiatalember sem távozhat egy házból úgy, hogy azt belülről tökéletesen bezárja maga után, ezen kívül nem tartom Victort rosszindulatúnak, s elhiszem önnek azt is, hogy együtt töltötték az elmúlt éjszakát. De most hadd tegyek fel én egy kérdést, Mr. Strickland. Az imént azt mondta, hogy a zárt ajtók egyértelműen utalnak valamire. Nos mire?

- Azt hiszem, uram, ez teljesen világos.

- Csakugyan? Szeretném, ha megmagyarázná, mire gondol.

- A betörő, ha volt egyáltalán betörő, csak a kastély lakója lehet. Hány férfi tagja van a személyzetnek?

- Csak Burbage és a két inas. Talán őket gyanúsítja?

Clive rábámult.

- Az ördögbe is, Mr. Damon, nem mondtam, hogy gyanúsítanék bárkit is! Én csak annyit mondtam...

- Attól eltekintve, hogy Burbage kívül-belül szakasztott olyan, mint egy nonkonformista lelkész, az említett három férfi közül egyiknek sem volt ideje arra, hogy megijessze Pénelopét, felrohanjon az emeletre, átöltözzék, majd a kellő időben újra megjelenjen a lépcsőn. Vagy talán én vagyok gyanús, fiatalember? Vagy a barátom, dr. Tompson Bland? Rajtunk kívül más férfi nem volt a házban.

- Hát valakinek csak kellett lennie. Ha kizárjuk a kísértet lehetőségét - márpedig, remélem, kizárjuk -, akkor mi marad?

- Marad a jelek szerint egy szalonkabát, egy sötét mellény s egy piros-fehér kockás nadrág. Most már aztán magyarázza meg, ahogy tudja.

Piros-fehér kockás nadrág. Piros-fehér kockás nadrág. Ezek a szavak zakatoltak Clive fejében a vonat ütemére. Hirtelen felnevetett.

- Szórakoztatónak találja a dolgot, Mr. Strickland?

- A legkevésbé sem - válaszolt Clive hasonló hangnemben. - Csak éppen eszembe jutott, hogy van még egy lehetséges magyarázat.

- Kíváncsi vagyok, mi lehet az.

- Köszönöm, de annyira képtelen, hogy inkább megtartom magamnak.

- Utoljára mondom, fiatalember, ne packázzon velem! Mi az a magyarázat?

Clive némán nézett rá.

A vonat éleset sípolt: sorompóhoz közeledtek. Messze előttük a mozdony szikrái pattogtak a szürke ég háttérében. Georgette, aki szemmel láthatólag megriadt, egy üvegcsé repülőst vett elő kézitáskájából.

- Azt mondják, Mr. Strickland - mondta szigorúan Matthew Damon hogy a mai fiatalok nem tudnak illetet. Idáig azt hittem, hogy ön kivétel. Most már látom, hogy tévedtem.

- Ahogy gondolja, uram.

- Mr. Strickland, az isten szerelmére! - kiáltotta Georgette.

A másik kettő azonban rá sem hederített, mindketten abba a merev udvariasságba burkolóztak, melyet ilyen esetekben mindkét generáció oly gyakorlottan alkalmaz.

- Mivel házam vendége lesz, Mr. Strickland, talán szabad emlékeztetnem arra, hogy saját meghívására érkezik oda.

- Saját meghívásomra, uram, de nem csupán a saját akaratomból. Sőt bizonyos vonatkozásban akaratom ellenére, mint ügyvéd vagyok itt, mivel baráti ígéretet tettem arra, hogy megbeszélék önnel egy ügyet, ami a leányát érinti.

Mr. Damon hirtelen hangnemet váltott.

- A leányomat?

- Igen, uram. Az igazságra előbb-utóbb úgyis fény derült volna...

Matthew Damon, a vonat zötykölődésével dacolva, felpattant az ülésről.

Clive is felemelkedett. - És jobb, hogy már megtörtént. Egy Tressider nevű, nekem meglehetősen ellenszenves úriember házassági ajánlatot óhajt tenni. Jelenlétemnek ez az egyik, ha nem is az egyetlen oka.

Georgette felsikoltott. Férje arcára kiült a rémület, megingott, s talán el is esik, ha Clive hirtelen el nem kapja a karját. Aztán zihálva leült, magában mormogott, a kalap billegett a fején, s arcát csontos kezébe temette.

4 KÉT ELADÓ LÁNY

Clive már-már azon töprengett, vajon meglátja-e valaha is Kate Damont.

Az üvegharang alatt álló órára pillantott High Chimneys szalonjában, melyet csak egy petróleumlámpa gyöngye fénye világított meg. Hat óra múlt öt perccel. Clive fejében az járt, amit Matthew Damon mondott, miután leszálltak a vonatról, s miután betért az Elektromos és Nemzetközi Távíró Társaság readingi irodájába.

- Mindent elmondok önnek, Mr. Strickland, vállalva az összes következményeket, de megkérném, hogy most ne sürgessen. Ma este teljes nyugalomra van szükségem vacsora előtt.

Ma este, vacsora előtt.

Clive sietve öltözött át vacsorához, bár ebben némileg hátráltatta a körülötte tébláboló inas, akit a pokolba kívánt. Most úgy tűnt, hiába sietett: rajta kívül még senki sem jött le. Eltekintve a berkshire-i dombok felett közelgő vihar előjeleitől, sehol semmi nesz.

Az aranyozott óra ingája is csöndesen lengett, épp mint mása a fehér márvány kandalló feletti tükörben.

Clive végigjáratta szemét a helyiségen: a gyér fényben minden újnak és idegennek látszott.

A szalon már nem keltett olyan szegényes benyomást, mint amikor évekkel ezelőtt utoljára itt járt. Díszesen faragott, ecettel és méhviasszal gondosan kifényesített rózsafa bútorok álltak körben, a padlót élénk mintájú, vastag perzsaszőnyeg borította, az ablakon súlyos, vadonatúj függöny. Az egész helyiség Mr. Damon második feleségének keze nyomát viselte, akitől férje nehezen tagadott volna meg bármit is.

Clive érezte, hogy itt szentségtörés volna szivarra gyújtani. A szalonon túl volt a sötét könyvtárszoba, a mögött, ha emlékezete nem csal, Matthew Damon dolgozószobája.

Clive benyitott a tágas hallba. Éppen szemben nyílt az úgynevezett nappali szoba, melyet a család társalgónak használt, ha éppen nem voltak vendégek. Nyitott ajtaja mögül egy lány hangját hallotta Clive.

- Szóval... úgy hallom, új vendégünk van? - kérdezte félvállról.

- Ó, igen. Egy bizonyos Mr. Strickland. Azt hiszem, nem emlékszel már rá.

A válasz Mrs. Cavanagh-tól jött, akire Clive mint középkorú, egyenes tartású, ájtatos és kenetteljes asszonyra emlékezett. Mrs. Cavanagh az évek során a házvezetőnői posztra küzdötte fel magát, miután valamikor a gyerekek dajkája volt High Chimneysben.

- Dehogyan emlékszem rá - mondta a lány. Aztán, valamivel izgatottabb hangon azt kérdezte: - Inkább azt mondd meg, Cavvy, miért ment a mostohaanyám ma reggel Londonba?

- Ha illő időben jöttél volna le reggelizni, megkérdezhetted volna tőle is. Vagy nem? És megkérdezhetted volna délután is, amikor hazaértek a papáddal, ha nem mentél volna lovagolni. - Mrs. Cavanagh hangnemet változtatott. - De abban biztos vagyok, hogy ezúttal *nem* keresett fel egy bizonyos előkelő úriembert. Hiszen az apáttal volt.

- Nem értelek, Cavvy. Ezzel meg mit akarsz mondani?

- Csak azt, amire te is gondolsz, bogárkám. De lehet, hogy mást. Mindenesetre semmi közöm hozzá. Ahhoz sincs, hogy a papátok miért ment Londonba.

- És miért?

- Aki nem kérdez - mondta Mrs. Cavanagh kissé alamuszi módon -, annak nem hazudnak.

Clive, aki már éppen kopogni készült a nyitott ajtón, mozdulatlanra dermedt. A festményen látott lány arca nézett rá, csak éppen több érzelmet mutatott most, mint akkor.

Kate Damon vállmagasságban tartotta a lámpát, hogy jobban láthassa Mrs. Cavanagh arcát. A fény azonban őt világította meg jobban: rövid fürtökbe bondorodó, fekete haját és csillogó barna szemét. Derékban szorosra fűzött, mellben feszesen domborodó sárga bársonyruhájában fiatal hölgyeknél már-már illetlennek számító ruganyossággal és könnyedséggel mozgott.

- Mit keresett apám Londonban? Tudnom kell!

- Az apád ezt nem kötötte az orromra, kisasszony.

- Ezt rögtön gondoltam. De mégis, Cavvy, te annyit hallgatózol...

- Szégyelld magad! - pihegte Mrs. Cavanagh. Mintha fekete ruhája is méltatlankodva ingott volna. - Micsoda dolog, hogy így beszélsz a jó öreg Cavvy veii! Arról igazán nem tehetek, ha a szobalányok összevissza fecsegnek mindenfélét! Történetesen hallottam, hogy apád Victorral akart találkozni...

- Aki mindig is a kedvenced volt vagy nem?

- De nem ez volt a fő ok, még csak nem is az, hogy asszonyomat gyanúsította volna egy bizonyos úriemberrel. Elsősorban egy detektívvel akart találkozni.

- Csakugyan?

- Legalábbis - mondta Mrs. Cavanagh - ez a Jonathan Whicher valamikor rendőrfelügyelő volt, mégpedig mind közül a legügyesebb és legravaszabb.

- Csak volt?

- Úgy ám. A papád nem engedte meg, hogy annak idején elolvasd a tudósítást a Road Hill-i gyilkosságról. Ez még öt évvel ezelőtt történt. Whicher felügyelő rájött, ki a gyilkos; rá bizony. Aztán fogja magát és odaáll a gyilkos elé: „Letartóztatom!” És mi történik? Az emberek nem hitték el neki, hogy egy jól nevelt úrilány elvágja a kisöccse torkát, s azután örömeiben táncot rop.

- Nem? Én bizony elhittem volna.

- Pedig így történt. Whicher felügyelőt elhallgattatták, és le is kellett mondania. Úgy bizony. Aztán, nincs még egy éve, a kisasszony gondol egyet, és bevallja a gyilkosságot. Constance Kentnek hívták.

- Eszerint az apámat az izgatja, ki volt az a férfi a lépcsőn tegnap este?

- Ezt már csak ő tudja. Te talán nem hiszed, hogy volt valaki a házban?
- Dehogynem - mondta Kate határozottan. - Tegnap este volt a házban valaki. És fel-alá járkált, mint az elkárhozott lélek.

- És megkísértette Penelope Burbage erényét? Hm?
- Megkísértette az erényét? - utánozta Kate. - Jóságos úristen, micsoda kifejezés!
- Gondolja meg, hogy beszél, kisasszony, mert még szappannal mossa ki a száját a papája!

Kate-ben volt valami fojtott feszültség, ami Matt-hew Damonra emlékeztetett. Most magasabbra tartotta a lámpát; jobb kezét - akárcsak a képen - ökölbe szorította, fejét felszegte.

- Engem - mondta határozottan - csak egy dolog érdekel. Nem hagyom, hogy a nővéremet effajta kísértethistóriákkal rémisztgessék. Kérlek, ebben engedelmeskedj nekem.

- Ugyan-ugyan! Engem nem kell kioktatni, tudom a kötelességemet.
- Csakugyan?
- Ennek a megítélését bízzuk apádra. Ami pedig Celia kisasszonyt...
- Szólított valaki? - kérdezte egy másik hang.

A magasra tartott lámpa fénykört rajzolt a csecsebecsékkel zsúfolt szoba poros levegőjébe. Fény szűrődött ki a hosszú ebédlőből is a színes gyöngysorokkal elfüggönyözött ajtónyíláson át.

Valaki félrelibbentette a függönyt. Egy lány lépett be a szobába. Mélyvörös brokátselyem ruhát viselt, krinolinja rezgett léptei ütemére. Nem volt olyan erőteljes az alakja, mint a telt idomú Kate-é, karcsú volt, szeme szürke, szempillája fekete, dús sötétszőke haját ugyanúgy fésülte, mint a húga.

Kate az asztalra tette a lámpát.

- Drága Celiám! - mondta szívből jövő szeretettel.
- Drága Kate! - mondta Celia.
- Szép, hogy így szeretitek egymást - mondta Mrs. Cavanagh, nagy kezét összekulcsolva maga előtt. - De férjhez kellene már mennetek. Ebben az asszonyomnak van igaza, még akkor is, ha csak önzésből van ezen a véleményen. De jól jegyezzétek meg, hogy sosem fogtok férjhez menni, ha az apátok továbbra is elijeszti...

Clive Strickland már igen kényelmetlenül érezte magát. Köhintett egyet, de sem Kate, sem Mrs. Cavanagh nem figyelt föl rá. A vele csaknem szemben álló Celia vette észre. Szeme elkerekedett, szája kinyílt. Ekkor hirtelen mind ránéztek, s zavartan elhallgattak.

Kate mozdult elsőnek, miután végigmérte Clive-ot, s telt ajka elkeskenyedett.

- Ön természetesen Mr. Strickland. És gyermekkorunk óta nem látott sem engem, sem Celiát. Te emlékszel rá, Celia?
- Nem, nem hiszem.

Kate ránézett nővéreire.

- Celia drágám, igazán emlékezned kellene. Kezet fogunk, Mr. Strickland? Előbb-utóbb úgyis sor kerülne rá, miért ne essünk túl rajta? Így ni. Milyen figyelmetlenség Burbage-től, hogy nem vezette be a szalonba!

Kate hadarva beszélt. Most felemelte tekintetét, s mintegy tíz másodpercig mereven nézték egymást. Clive már percekkel ezelőtt rájött a kétségbevonhatatlan igazságra, bár még nem tudta, hogy ezért hálát adjon-e az Úrnak vagy átkozódjék. Akármit érez is a lány, Clive a maga részéről biztosan tudta, hogy számára Kate

Damon az egyetlen lehetséges asszony, s ezen valóban asszonyt értett, mindennel együtt, amit a szó jelent; nem kislányra s nem cukorbabára gondolt.

- Ami azt illeti, Burbage történetesen bevezetett a szalonba, Miss Damon - mondta Clive. - Elnézést kérek, hogy megzavartam a beszélgetést.

- Semmit sem zavart meg - mondta Kate. - Nem mennék be a szalonba?
- Menjünk.

Clive most vette észre, hogy még mindig Kate kezét fogja, s erősen megszorította, mielőtt elengedte. Kate nem nézett félre. Celia hirtelen támadt érdeklődéssel figyelte őket.

- Jó estét, uram - szólalt meg szerényen Mrs. Cavanagh. - Ha nem veszi tolakodásnak, uram, igen örülök, hogy újra láthatom.

- Köszönöm, Mrs. Cavanagh - mondta Clive; de még akkor sem tudta levenni a szemét Kate-ről.

- Ha megenged egy kérdést, uram, a jelenléte nincs valamiképpen összefüggésben... házassággal?

- *Házassággal?*

- Vagy egy bizonyos úriemberrel, akinek a monogramja, mondjuk, A.T.?

Clive félrelépett, hogy előreengedje Kate-et és Celiát a hallba, ahol mindketten megálltak egy pillanatra, és izgatottan egymásra néztek.

- Ugye, ez mennydörgés volt? - kérdezte Celia. Tenyeréből tölcseért formált, és a füléhez emelte. - Bizonyára vihar lesz, nem?

- De igen, igen - mondta Kate. - Köszönjük, Cavvy, elmehetsz.

A lányok nagy szoknyasuhogással beléptek a hallba, onnan pedig a szalonba. Odabent Kate hirtelen hátrafordult.

- Ez már aztán igazán sok! Csak egy lámpa ég, és a tüzet még meg se rakták?

- Kate, drágám! - mondta Celia szemrehányóan.

- Mi ütött beléd?

Kate nem felelt, de tekintete mindent elárult.

- Nézz az órára - biccentett Celia a kandalló felé.

- Még negyed hét sincs, kedvesem. És háromnegyed hét előtt senki sem szokott lejönni, legfeljebb apa a dolgozószobába.

- Persze, persze, elfelejtettem - mondta sietősen Kate.

- Így hát igazságtalanság volna szegény Burbage-et vádolni. Úgy látszik, ma minden a feje tetején áll. Én már azon is csodálkoztam, hogy ilyen korán elkészültél.

- Hogyhogy elkészültél?

- Az öltözködéssel - tette hozzá Celia.

Kate rövid hallgatás után Celia öltözékére nézett. - Szabad megkérdeznem, hogy te miért öltöztél fel?

- Azért, mert te is felöltöztél. Hallottam, amint készülődsz.

- Hát olyan nagy baj, Celia, hogy egyszer az életben valaki nem késik ebben a házban, hanem túlzottan is pontos?

- Nem, dehogyis - mondta Celia kissé megrökönyödve. - De nem szeretném, ha azt a benyomást keltenénk Mr. Stricklandban, hogy ebben a házban nem mennek rendesen a dolgok. - Celia felnevetett, majd mentegetőző hangon folytatta. - Már így is azt gondolhatta, hogy Cawy túlságosan tolakodó és szemtelen, akármilyen régóta van is nálunk. Arról nem is beszélve, milyen valószínűtlen, hogy Mr. Strickland azért jött volna ide, amit Cawy mondott.

- Ugye nem ez a látogatásának az oka, Mr. Strickland?

Clive már előre félt ettől a kérdéstől.

- Nos, ami azt illeti, ez az oka - ismerte be.

Kate és Celia egymásra néztek.

- Ha azt a kérdést még az indulásom előtt tette volna föl - mondta Clive -, kötelességemnek tartottam volna, hogy elmondjam a részleteket is. A pillanatnyi helyzetben sajnos ezt nem tehetem meg. Amikor szóba hoztam a dolgot édesapjuk előtt, olyan hatást gyakorolt rá, hogy már attól tartottam, rosszul lesz. Szavamat adtam, hogy hallgatok, amíg el nem mond nekem mindent.

- Mindent... miről? - kérdezte Kate élesen.
- Egyikükről.

A bejelentésnek rendkívüli hatása volt. Mindketten úgy néztek rá, hogy nem lehetett tudni: megijedtek, nem hisznek neki, vagy nem értik, amit mondott.

- Egyikünkről?! - kiáltott fel Kate.
- Melyikünkről? - kérdezte Celia.

- Nem tudom. Azt hiszem... de nem, nem tudom. Az édesapjuk azt mondta, hogy mindent el kell árulnia nekem, akármi legyen ennek a következménye. Azt is mondta, hogy teljes nyugalmat akar vacsora előtt.

Kate felelni akart, de végül mégsem szólalt meg, mert a haliból léptek zaja hallatszott. Clive az ajtóra nézett, ahol kiszáratva megjelent Burbage.

- Elnézést, uram - mondta a komornyik -, Mr. Damon kérdezi, hogy nem tudna-e bemenni hozzá a dolgozószobába.

- Dehogynem. Természetesen.

Kate Clive karjára tette a kezét, s erősen megszorította.

- Én nagyra becsülöm önt - mondta. - Be kell vallanom, hogy többet gondoltam önre a kelleténél... - Kate ijedten tapasztalta, hogy elpirul. - Mindegy; annyi bizonyos, hogy becsültem önt. Nem hittem volna, hogy vállalja a küldönc szerepét egy ilyen piszkos ügyben.

- Azt mondja, piszkos ügy?
- Igen.

- Lehet, hogy igaza van. Nem vagyok különösebben büszke magamra. De ürügyet kerestem, hogy találkozhatnék kegyeddal, és ez látszott a legalkalmasabbnak.

Azért mert Tress feleségül akarja venni a nővérét, még nyugodtan visszautasíthatja.

Kate elengedte Clive karját.

- Feleségül akarja venni Celiát? *Celiát?* Mit mond?!
- Csupán azt, hogy a tizenkilencedik században élünk, és Miss Celiát senki sem kényszerítheti, hogy akarata ellenére férjhez menjen.

- Atyaúristen! - mondta Kate.

A hirtelen támadt csöndet Burbage törte meg.

- Ha szíveskednék velem jönni, uram...

Kate hátralépett, és Burbage-re pillantott. Celia mozdulatlanul állt. A nefelejcsmintás lámpa fénye bizarr árnyékot vetett arcukra.

- Ha szíveskednék velem jönni, uram... - ismételte Burbage, aki jobban meg volt botránkozva, mint bármelyikük ; személyes dolgokat tárgyaltak meg egy szolga jelenlétében!

Clive szeme sarkából az ingaórára pillantott. Épp negyed hét volt. Clive most a sötét könyvtárszoba elfüggönyözött ajtónyílására nézett. A könyvtárszoba túloldalán nyílt Matthew Damon dolgozószobája. Clive önkéntelenül is abba az irányba indult, de Burbage egy mozdulattal megállította.

- Erre parancsoljon, uram. .

Clive meghajolt Kate és Celia előtt, majd követte a komornyikot a hallba. Még a rendíthetetlen nyugalma Burbage is érezte, hogy valami van a levegőben.

Clive, amint követte, csak a hátát látta, s az az érzése volt, hogy egy pap megy előtte, papos volt a kabátja, egyenes tartása, még a hajviselete is.

De Burbage számára sem volt menekvés.

A folyosó végén zöld posztóval bevont ajtó nyílt; a konyhát és a személyzeti fertályt választotta el a ház többi részétől. Ezt és Matthew Damon dolgozószobájának ugyancsak innen nyíló ajtaját egy fali lámpa gyenge fénye világította meg.

Hirtelen kinyílt a zöld posztóval bevont ajtó.

- Apa! - mondta egy női hang.

Burbage megtorpant.

- Neked nem itt van a helyed, Penelope.

- Bocsáss meg, apa; kérlek, bocsáss meg. Minden lánynak bocsánatot kell kérnie azért, hogy egyáltalán él.

Clive is megállt. A nő mély, kiművelt, szép csengésű hangja olyan ellentétben állt arcával és alakjával, hogy az ember kétszer is megnézte, vajon csakugyan ő beszél-e. Egyébként csúnya vonású arcából okos, gúnyos szemmel nézett a világba. Alacsony volt, tömzsi, és a haját Mrs. Cavanagh-hez hasonlóan szorosan hátrafésülve hordta. Félszegen állt a lámpa halvány fényében.

- Neked nem itt van a helyed, Penelope. Tudom, hogy rövidlátó vagy, de ezt az úriembert csak látod, nem?

- Éppen mert rövidlátó vagyok...

- Látod ezt az úriembert?

- Tőle is bocsánatot kérek, de eszembe jutott valami, egy benyomás arról, amit a lépcsőn láttam.

Egy pillanatnyi csend támadt.

- Nem mondhatnám el most Mr. Damonnak, hogy mit láttam? - kérdezte Penelope.

- Nem mondhatod el.

- Az ördögbe is - tört ki Clive -, már miért volna máshol a helye?

- Engedelmet uram, engedelmet. Penelope, tálalva van. Indulj.

Penelope tehetetlen, egyben szálnalmas kézmozdulatot tett, arckifejezése azonban megváltozott, amikor a lépcső felé nézett.

- Lelakatoltad a bejárati ajtót! - mondta.

- Igen. Mégpedig Mr. Damon utasítására. Most menj!

A lámpa lángja megremegett a zöld ajtó csukódására. Burbage szemével követte a lánya távozását. Aztán ünnepélyesen, lassan hátrafordult.

- Kérem, bocsásson meg neki, uram. Nagyon kérem, bocsásson meg neki. Nagy megrázkódtatás érte szegényt.

Azzal kinyitotta Matthew Damon dolgozószobájának ajtaját.

5 HARRIET PYKE AKASZTÁSA

Matthew Damon igen ünnepélyesen állt íróasztala mögött, merev esti öltözékben. Előtte egy palack brandy és néhány irat. Magas termete és egyenes tartása méltóságot sugárzott, szeme azonban tétován meredt Clive-ra. Beteg, szinte elmebeteg ember benyomását keltette.

- Fáradjon be, Mr. Strickland. Foglaljon helyet.

- Mr. Damon, megkérdezhetem...

- Nem! Várjon egy pillanatra! Burbage!
 - Uram?
 - Teljesítette utasításaimat?
 - Igen, uram. Valamennyit.
 - Köszönöm - mondta Matthew Damon, s egy mozdulattal elbocsátotta a komornyikot. Megvárta, amíg az ajtó becsukódik, majd előre lépett. - Egy pillanat, mielőtt még leülne! Ma délután, ha emlékszik rá, táviratot adtam fel Readingbe.
 - Igen?
 - Táviratoztam egy magánnyomozó irodának, melyet egy volt rendőrfelügyelő igazgat. Nézze el nekem, hogy ezt eddig titokban tartottam. Holnap délután négy órakor felkeresem Mr. Whichert.
 - Nem hívhatná inkább őt ide?
 - Megtehetném éppen, de nem akarom. Ennek az ügynek a legszigorúbb titokban kell maradnia, hacsak ... Ha időközben történne valami...
- A mélyen ülő szempár látványa megrémítette Clive-ot. Matthew Damon felemelte kezét, hogy megelőzze a közbeszólást.
- Nos tehát, ha történne velem valami - folytatta ön fel fogja őt keresni a nevemben, és elmondja, amit most közlök önnek. Érti?
 - Igen, értem.
 - Az iroda címe - és Mr. Damon felemelt egy papírlapot az íróasztaláról - Oxford Street 347, a Pantheon mellett. Azt hiszem, könnyen odatalál.
 - Igen; a Pantheon mindenki ismeri.
- Az erősen elfüggönyözött szoba levegője dohos volt. Clive még mindig a csukott ajtó mellett állt. A szemközti falnál a két ablak között tűz lobogott a régimódi kandallóban. Matthew Damon a könyvtár ajtaja felé fordult. *
- Nem maga elé nézett azonban, hanem oldalt, Clive felé. Az asztali lámpa zöld fényt vetett az arcára.
- Oxford Street 347. - ismételte Mr. Damon, és letette a papírt. - Történetesen azt is tudom, hogy éppen a Princess színházzal szemben van. Megígéri, hogy szükség esetén elvállalja ezt a megbízatást?
 - Nézze, uram...!
 - Megígéri?
 - Nos jó; megígérem. De akármiről legyen is szó, akármi gyötri is önt ilyen régóta, bizonyosan nem olyan súlyos a helyzet, mint amilyennek gondolja.
 - Meglehet, hogy igaza van - mondta a másik, gunyoros udvariassággal. - De minthogy én meglehetősen súlyosnak tartom, engedje meg, hogy ezt egy példával indokoljam. Ön nőtlen, ugyebár?
 - Igen.
 - Hajlandó lenne feleségül venni egy elvetemült gyilkos asszony leányát?
 - Miért, kinek az anyja volt elvetemült gyilkos?
 - Foglaljon helyét, Mr. Strickland.
- A tűz pattogott a kandallóban. Matthew Damon a kopott vörös bársony huzattal bevont karosszékre mutatott, mely az íróasztal előtt állt. Clive leült; házigazdája pedig a brandys üveg felé nyúlt.
- Önnek a szakmájába vágnak a szenzációk, Mr. Strickland. Minden biztonnal figyelemmel kíséri a bűnügyi híreket. Ismeri ön Harriet Pyke nevét?
 - Csak öntől hallottam.
 - *Tőlem?* Mikor?
 - A vonaton, ma délután.

- Ó, igen! Meghiszem azt! - Matthew Damon szinte kiabált; de aztán erőt vett magán és elmosolyodott.

Vannak azonban bizonyos dolgok, melyekről nem beszélhettem a feleségem jelenlétében.

- Nos, uram?

- Bizonyára tud arról, hogy London egyes kerületeiben, így St. John's Wpodban, élnek bizonyos jómódú férfiak kitartottjai, mindegyik a saját, elegáns villájában. És az Oxford Streettől északra egyes mellékutcákban, így a Berners vagy a Newman Streeten sok csinos hölgy lakik, méregdrága lakosztályban - ahol nincs kitéve a névtábla. Ez ma is így van, mint ahogy egy emberöltővel ezelőtt is így volt. Harriet Pyke is ilyen nő volt.

Clive nem tett megjegyzést. Házigazdája töltött magának egy pohár brandyt. Izgatottságát le lehetett mérni azon, hogy vendégét nem kínálta meg, és magának sem töltött szódavizet.

Valahol a szobában egy óra ketyegett. Matthew Damon ajkához emelte a poharat, és fenékiig kiitta, majd visszatette az asztalra.

- Mr. Strickland! Azt hiszi, nem tudommit pletykálnak rólam?

- Uram?

- Azt, hogy nem vetem meg a testi örömeiket.

Odakint a hallban határozott léptek közeledtek az ajtó felé. Halk kopogás hallatszott. Matthew Damon felkapta fejét az ajtónyitásra.

- Ide figyeljen, Damon... - kezdte egy férfihang, majd hirtelen elhallgatott.

Az ajtóban pocakos, szakállas úriember állt.

- Dr. Rollo Thompson Bland - mutatta be fojtott hangon Matthew Damon. - Mr. Clive Strickland.

- Szolgálatára, uram - mondta a doktor ünnepélyesen.

- Részemről a szerencse - vizionozta Clive, meghajlás kíséretében.

Clive, akinek már táncot roptak az idegei, két dologra lett figyelmes. Az egyik: Mr. Damon szeme villogott a dühtől, hogy félbeszakították; a másik, hogy - mint már Celia is utalt rá - odakint vihar közelgett: tompa mennydörgés zaja hallatszott, High Chimneys fölött egyre erősödő szél süvített.

- Nos? - tudakolta Mr. Damon.

- Kedves Damonom - kérdezte dr. Rollo Thompson Bland -, hová tűnt a felesége?

- A feleségem? Hajói tudom, nagyra becsült hitvesem a nappali szobájában tartózkodik az emeleten, mint ilyentájt általában.

- Hát most nincs ott.

- Kérdezze meg talán a komornáját vagy Burbage-et.

- Ejnye, uram! Úgy tűnik, megfélemezik tulajdon szigorú utasításairól és a napirendről! A személyzet negyed és fél hét között együtt vacsorázik. Ez nem valami bőséges idő, mint ahogy mindig is mondtam, ha arra gondolunk, hogy mi héttől kilencig szoktunk vacsorázni. Nem szeretném őket ilyenkor zaklatni.

- Csakugyan? - kérdezte Mr. Damon, és felemelte poharát. - Gratulálok a tapintatosságához.

Mennydörgés. A szélesre tárt ajtón át becsapott a huzat. A lámpa fénye megremegett; két papírlap csaknem lerepült az asztalról, de Matthew Damon hirtelen rájuk csapott, mintha legyet ütne agyon.

Dr. Bland összevonta szemöldökét. Hirtelen felülkerekedett benne az orvos.

- Damon! - mondta éles hangon.

- Ha még olyan jól ismeri is a házirendet, uram, engedje meg, hogy emlékeztessenem annak egy másik pontjára. Még akkor sem tűröm, hogy uzsonna- és vacsoraidő között a dolgozószobámban zavarjanak, ha éppen nem a munkámmal vagyok elfoglalva.

- Tudok róla.

- Nem tűröm, semmilyen körülmények között, hacsak nem én kéretek ide valakit. Világos?

- Tökéletesen. - Dr. Bland elvörösödött; világoskék szemét azonban figyelmesen a másikra szegezte. Clive észrevette, hogy nemcsak az ajtókat zárták be gondosan: az ablakokra is feltették a keresztvasat.

A hall ajtaja becsukódott.

Matthew Damon félretette poharát, az íróasztal mögötti székbe ereszkedett, és lehunyta szemét.

- Öregszem, Mr. Strickland. Miről beszéltem az imént?

- A test örömeiről, uram - válaszolta Clive és Harriet Pyke-ról.

- Vagy úgy. - A fák odakint nyögtek a szélben. Mr. Damon kinyitotta szemét.

- Akkoriban az a nő huszonhárom éves volt. Talán nem szükséges megneveznem utolsó pártfogóját, aki viselte költségeit, elhelyezte szobalányával együtt egy St. John's Wood-i villában, s kocsit is ajándékozott neki. Harriet Pyke akkoriban szépsége és kívánatossága teljében volt. Kedélye azonban ingatag volt, kivált italos állapotban. Azt sem tagadhatta le, hogy kezében és karjában törékeny alkatához képest jókora erő lakozott.

Azzal Damon a saját kezére nézett, és ökölbe szorította.

- Negyvenhat végén, egy éjjel, hosszas szerelmeskedés után, vita kerekedett a villában, s valaki megfenyegetett valakit - máig sem tudjuk, mivel. Két gyilkosságot követtek el. Harriet Pyke szeretőjét hasba lőtték egy ismétlő pisztollyal, úgynevezett revolverrel. Ezek után az egész tárat kilőtték rá, de csak egy golyó találta el. A villa el volt zárva a külvilágtól, a lövéseket csak a cselédlány hallhatta. Őt pedig, mint egyetlen tanút, megfojtották.

Gonosz árnyak suhantak át a szobán.

Clive a válla fölött gyors pillantást vetett a másik csukott ajtóra, a könyvtárszoba ajtajára, amelynek háttal ült. Aztán ismét Damon felé fordította tekintetét.

- Azt mondja, revolverrel követték el a gyilkosságot? - kérdezte Clive. - Tizenkilenc évvel ezelőtt?

- Igen. Azt hiszi, hogy ez a fegyver új találmány?

- Hát nem éppen új, de mintha...

- Nem a fémtölténnyel ellátott revolverre gondolok, Mr. Strickland. Az valóban új. Mondhatni a legújabb. Nekem is van egy, itt a fiókomban, az esetleges tolvajok ellen.

Matthew Damon a fiók felé nyúlt, de végül is nem nyitotta ki.

- Az eset nyilvánvalónak tűnt. A hatóság példát akart statuálni ezzel az asszonnyal. Engem bíztak meg a vád képviselőjével. Harriet Pyke mindössze azzal tudott védekezni, hogy a kérdéses éjszakán nem volt a villában. Igen ám, de akkor hol volt? Ezt nem volt hajlandó elárulni. Makacsul kitartott amellett, hogy pártfogója elcsábította a szobalányát is; kettejük közt tört ki a veszekedés, a lövéseket a szobalány adta le, majd a haldokló férfi megfojtotta. Gondolom, belátja, hogy ez a mese hihetetlen, s a hatóság sem vette komolyan.

Rám elég rossz idők jártak akkoriban. Feleségem - az első feleségem - épp akkor halt meg. De még fiatal voltam, legalábbis ügyésznek fiatal; a kötelességem pedig az volt, hogy a bíróságot meggyőzzem Harriet Pyke meséjének valótlanágáról. Sikerült is.

Csak az ítélelhozatal után támadt fel bennem a kétely, hogy talán túlbuzgó voltam, talán a feleségem halála miatt érzett keserűségemet vittem magammal a tárgyalóterembe.

Amikor bementem a siralomházba, hogy meglátogassam azt a nőt, nem bővölt el megjelenésével, ezt a leghatározottabban állíthatom. Az egész tárgyalás során engem figyelt, olyan tekintettel, mint aki ismeri valamilyen titkomat. Még ma is magam előtt látom, amint rám néz a vádlottak padjából.

Később, a siralomházban kiderült, hogy valóban tud egyet-mást rólam. Azt állította, hogy olvasta valahol. Az idő azonban nem engedte, hogy ezen morfondírozzak, mert Harriet Pyke térdre vetette magát előttem, és merőben új történetet adott elő a gyilkosságról.

Eszerint Harriet Pyke-nak született egy gyermeke; körülbelül egyidős az én gyermekeimmel. Ennyi igaznak is bizonyult. Amikor az utolsó pártfogója megvette számára a villát, a gyermeket egy varrónő gondjaira bízta, és ahányszor csak tudta, meglátogatta. Ez is igaz.

A kettős gyilkosság éjszakáján, mondta, a gyermekénél volt. A varrónő is tanúsíthatja. De ha ezt elmondta volna a tárgyaláson, a gyermek nem élhetne emberhez méltó életet.

A vádlotton szörnyű halálfélelem vett erőt. A varrónő valóban megerősítette a történetet, de vallomásának nem adhattunk hitelt, minthogy bukott nő volt maga is. Legalábbis a belügyminiszter nem hitt neki. Mivel a perújrafelvételt nem sikerült kieszközölnöm, Harriet Pyke-ot felakasztották.

Matthew Damon elhallgatott. Kihúzta magát ültében, tenyerével az íróasztalra támaszkodott, arca semmilyen érzelmet nem árult el.

- Ezek szerint Harriet Pyke igazat mondott? - kérdezte Clive.
- Ó, nem - felelte Mr. Damon.
- *Nem* volt igaz?
- Azokon a pontokon kívül, amelyekre utaltam, hazugság volt az egész. Én mégis elhittem, képzelje. Elhittem ezt a mesét, és hittem is benne csaknem két évtizeden át, amíg, három hónappal ezelőtt, meg nem tudtam az igazat.

Növekvő indulattal bámult a zöld ernyős lámpa fényébe. - Harriet Pyke lánya mindenképpen bűnre született volna. Én mégis azt reméltem, hogy elkerülhetjük a legrosszabbat. Hármuk közül bármelyiknek a házassága esetén problémák merülhettek volna fel, ha kitudódik az igazság. Mindazonáltal, ha Harriet Pyke ártatlan lett volna...

- Mr. Damon!
- Tessék?
- Már megbocsát, de miről beszél ön? És mennyiben érinti ez az ön leányát?

Matthew Damon ismét kihúzta magát, orrlyuka kitágult. Olyan gunyoros kifejezés ült az arcára, hogy már-már vigyorogni látszott. - Uram, uram! Ön intelligens ember! Könyörgök, ne tegyen úgy, mintha nem értené!

Clive értette ugyan, de a szíve mélyén azt kívánta, bárcsak ne értené. Megpróbálta józan ésszel felvenni a harcot a körülötte kavargó árnyakkal.

- Minderről már akkor ki kellett volna kérnem Whicher véleményét, amikor még fiatal nyomozó őrmester volt. Ezt azonban elmulasztottam. Csak a lelkiismeret-furdalásommal törődtem. Egy ártatlan nő - legalábbis én így hittem akkor - miattam jutott akasztófára. Azóta igen sok bűnöző fölött ítélkeztem, de senki mással nem voltam olyan gátlástalanul erőszakos, mint éppen vele szemben. Félttem a bűnhődéstől, hacsak nem teszem jóvá én magam.

- Jóvátenni? Hogyan? Úgy, hogy örökbe fogadja Harriet Pyke gyermekét?

- Igen - mondta Matthew Damon.

Egy pillanatnyi csönd támadt.

- Ó, nem volt az törvényes örökbefogadás. Titokban zajlott le az egész. Amikor a feleségem meghalt, mi Észak-Angliában éltünk. Elbocsátottam az egész személyzetet, a két saját gyermekem dajkájának kivételével. Csupán egy személy ismeri a titkomat; maguk a gyermekek sem tudnak róla. A barátaim? Kevesen vannak.

Clive némán nézett maga elé.

- Boldog lennék, hogy így cselekedtem, ha Harriet Pyke ártatlan lett volna. Így azonban... Épp ma este láttam magam előtt Harriet Pyke szemét és kezét. „Az apák bűne hetedíziglen...”

- Vagy az anyáké! - szólt közbe Clive.

- Kíméljen meg a szójátékaitól, Mr. Strickland!

- Nem annak szántam, uram!

- „Az apák bűne, hetedíziglen...” idézzem tovább?

- Nem, uram, nem szükséges.

Közeli mennydörgés zaja reszkettette meg a házat.

- Mondja uram, Harriet Pyke elmebeteg volt?

- Ellenkezőleg. Nem ismertem nála józanabb és ravaszabb teremtetést. Az ismeretlen apától származó gyermek sorsa egyáltalán nem izgatta, csupán a maga bőrét akarta menteni hazugságaival, amelyekkel lelkiismeretemre apellált; csak akkor kezdett el sikoltozni, amikor látta, hogy kudarcot vallott. De miért kérdezi?

- Azért - felelte Clive évezredek tapasztalatával dacolva -, mert alig hihető, hogy az erőszakosságra, tolvajlásra, gyilkosságra való hajlam szükségképpen öröklődik. Láttam egyet-mást Londonban...

- Ön valóban kételkedik ezekben a tényekben?

- Nem. Tulajdonképpen nem. Ez több, mint kétség. Szívem szerint leginkább megható történetet írnék a lehetséges világok legjobbikáról.

- Ez azonban gonosz világ, fiatalember! Azt ugyebár kitalálta, hogy ki örökölte Harriet Pyke bűnöző hajlamát?

- Nem.

- Akkor itt az ideje, hogy kitergessém a kártyáimat. *Mi volt ez?*

- *Micsoda* mi volt?

- Ez a zaj?

Matthew Damon felemelkedett; Clive úgyszintén.

- A mennydörgésre gondolt?

- Nem. Nem a mennydörgésre gondoltam, nem is a tűz pattogására és nem is az óra ketyegésére.

Clive-nak az a megmagyarázhatatlan benyomása támadt, mintha megint a vonaton lennének, mint előző délután, csak éppen eltérő érzelmekkel, legalábbis, ami őt illeti.

Matthew Damon bal kézzel az íróasztalra támaszkodott, miközben jobb kezével a fiók felé nyúlt, s hirtelen jobb felé pillantott, a hall csukott ajtaja felé. Utána a könyvtárszoba csukott ajtaja felé fordult, ami mintegy tizenöt lábnyira volt tőle.

- Nem, semmi. Úgy látszik, tévedtem.

Clive követte a tekintetét, majd ismét Damon feldúlt arcára nézett.

- Azzal vádolnak, Mr. Strickland, hogy nem mutatom ki az érzelmeimet. Mindenesetre megpróbáltam ugyanúgy szeretni ezt az árva gyermeket, mint a sajátjaimat. És, ami a látszatot illeti, ez sikerült is. Maga tanúsíthatja, hogy...

Itt ismét elhallgatott. Alsó ajka lefittyedt, elővillant a fogsora. Átnézett Clive válla fölött.

Clive hátraperdült.

A sötét könyvtárszoba ajtaja nesztelenül kinyílt; a kilincset egy kéz fogta. Az ajtó félig beárnyékolta az ott álló alakot; a feje sötétben maradt, hogy szinte úgy tűnt, mintha nem is volna arca.

Azt követően, hogy az árny felemelte a kezében tartott fegyvert és meghúzta a ravaszt, Clive a sok zavaros benyomás között csak annyit őrzött meg emlékezetében, hogy az illető szalonkabátot, sötét mellényt és piros-fehér kockás nadrágot viselt.

6 KOCKÁS NADRÁGOT HORD A HALÁL

Az embernek kérdéseket tesznek fel, és igyekeznek rá őszintén válaszolni. De vajon mi történt, és mire emlékszik mindebből az ember?

A mennydörgés zajában, mely közvetlenül a ház ormóttan kéményei fölött dördült, alig hallatszott a pisztolylövés. Nyomban egy súlyos test, egy homlokon talált férfi testének zuhanása hallatszott, amint feldöntötte a széket is.

Clive hallotta mindezt, de látni nem látott belőle* semmit. Ösztönösen a könyvtárszoba ajtaja felé rohant.

Az előtte álló alak különös, kitérő mozdulatot tett. Clive félreugrott, amint valami repült felé, kioltotta a lámpát, majd nagy puffanással a szőnyegre esett. A könyvtárszoba ajtaját az orra előtt becsapták, és hallotta, amint a kulcs megfordult a zárban. Annak semmi értelme nem volt, hogy rángassa a kilincset, az ajtó zárva volt.

Válla fölött gyors pillantást vetett a felborult székre, majd ismét elfordította a tekintetét. A hallba nyíló ajtóhoz szaladt, de azt is zárva találta. Először nem hitte el a dolgot. Rángatta a kilincset - hiába. Clive ellenállt annak a váagnak, hogy dörömbölgön; térdre ereszkedett, és átnézett a kulcslyukon. A zárban elfordítottak egy kulcsot, mely percekkel előbb még nem volt ott.

Matthew Damon jobb keze megrándult. Clive hallotta a lélegzését. Odasietett a felborult széken fekvő férfihoz, elfordítva tekintetét az orr fölött tátongó sebtől.

Mr. Damon azonban már nem sokáig mozgott, és nem is lélegzett többé. Clive épp a halott ernyedő kezét emelte fel, amikor odakint ömleni kezdett az eső. A levegőben lőpor szaga terjengett. Clive a padlón heverő tárgyat nézte, vagy egy-két lábnyira a csukott ajtótól.

Nemrégiben látott egy hasonló fegyvert Stovernél a piccadillyi puskaművesnél, s tudta, hogy hatlövetű forgópisztoly hever előtte, úgynevezett szegélytüzelésű, mivel a zárszerkezet csappantyúja tüzeléskor a lövedék szélét csapta meg.

Ezt a fajta pisztolyt egy francia cég gyártotta, és sokkal könnyebb volt, mint a hagyományos ormóttan revolver.

Clive most Matthew Damon íróasztalára pillantott.

Jobboldalt volt egy fiók, amit házigazdája, mielőtt lelőtték, éppen ki akart nyitni. Clive-nak hatalmas erőfeszítéssel sikerült kinyitnia. A fiók üres volt.

Ez meg mit jelentsen?

Apró zajok borzolták az idegeit; úgy rémlett neki, mintha a hall valamelyik ajtaja kinyílt volna. Nem csalódott. Kisvártatva határozott léptek zaját hallotta, melyek a hallba nyíló ajtó felé közeledtek, s csak egyetlen személy léptei lehettek.

- Burbage!

A léptek zaja elült.

- Uram?

Clive torkán eleinte nem jött ki egyetlen hang se. Amikor már-már megszólalt, azon töprengve, hogy mit is mondjon, pillantása az órára esett, melynek eddig csak a ketyegését hallotta. Egy könyvespolc tetején állt, a fekete márványlap háttérében világító fehér mutatóit jól látta.

Még csak fél hét múlt két perccel.

- Uram? - ismételte Burbage.

Clive tudta, hogy a komornyik épp most van visszatérőben a személyzet közös vacsorájáról.

- Burbage, ezt az ajtót kívülről bezárták. Megkérném, hogy fordítsa el a kulcsot a zárban, de ne nyisson be.

Burbage kis hallgatás után válaszolt.

- Igen, uram.

A kulcs olajozottan, simán megfordult a zárban; ugyanolyan simán, mint amikor bezárták az ajtót.

- Megkérném, Burbage, hogy most álljon el az ajtó előtt.

A léptek zajából ítélve Burbage engedelmeskedett. Erre azért volt szükség, hogy Burbage ne láthasson a szobába. Clive kinyitotta az ajtót, kilépett, majd becsukta maga után.

A zöld posztós ajtó melletti fali lámpa gyér fényében Clive minden színt és árnyékot valószínűtlennek látott; úgy érezte, hogy ő maga falfehér lehet.

- Burbage, lehet, hogy most szokatlanak tűnő kérdéseket fogok magának feltenni. Kérem, szedje össze magát; mindannyiunknak szükségünk lesz erre. Ebben a zárban általában van kulcs?

- Nincs, uram - mondta Burbage rezzenéstelen arccal.

- És a dolgozószobából a könyvtárba nyíló ajtóban?

- Ott sincs, uram. De bármelyik földszinti ajtó kulcsa nyitja őket.

- Maga most épp a vacsorától jön? Igen? Helyes; az egész személyzet jelen volt?

- Igen, uram, a többiek még ott vannak. Pontosabban - javította ki magát a komornyik -, ott vannak,

Mrs. Cavanagh és az én szerencsétlen lányom kivételével. Rosszul érezték magukat, és egyikük sem vacsorázott.

Az eső egyre erősödő zaja a hallba is elhatolt. Clive végignézett a folyosón.

- Burbage, megkérném, hogy járja körül a házat, és ellenőrizze, zárva vannak-e még belülről az ajtók és az ablakok.

- Ööö... igen, uram. - Burbage szeme most rebbent meg először.

- Útközben pedig menjen be Mrs. Damonhoz és mondja meg... - Clive habozott, hogyan folytassa.

- Uram, Mrs. Damon nincs idehaza.

- Nincs? Hol van hát?

- Nem tudom, uram. Körülbelül egy órával ezelőtt a házhoz rendelte a kocsit, s megparancsolta Hopper-nek, hogy vigye el Readingbe. Poggyászt vitt magával, de a komornája nem volt vele. Miután távozott, újra bezártam és lelakoltam a bejárati ajtót.

- Mr. Damon tudott erről?

- Nem tudom, uram. Ezt talán megkérdezhetnénk tőle.

- Ez sajnos lehetetlen. Mr. Damon meghalt.

Clive egyáltalán nem figyelt arra, hogy Burbage mondott-e erre valamit, vagy hogy milyen az arckifejezése. Más dolog foglalkoztatta.

Éppen az járt a fejében, hogy kíméletesen közölnie kell a hírt Miss Kate-tel és Celiával. Lassan kezdte felfogni, mi mindent jelent az a tény, hogy Mr. Damon meghalt. Nem időzött azonban gondolatainál; tettekre volt szükség.

Burbage még beszélt, de Clive csak az utolsó szavait hallotta meg.

- Nem, nem baleset volt - felelte Clive. - Egy pillanat. Valami eszembe jutott. Jöjjön velem.

Kulcsra zárta a dolgozószoba ajtaját, s a kulcsot mellényzsebébe süllyesztette. Aztán csaknem rohanvást sietett a hall másik végébe.

Negyed hétkor, amikor kilépett a szalonból, ott hagyta Kate-et és Celiát. A szoba most üres volt.

A vastag szőnyegekből és függönyökből baljós hangulat áradt. A virágmintás lámpa még mindig a szoba közepén levő kis asztalon állt. A könyvtárszoba ajtónyílását fedő gyöngyfüggöny megcsillant, amint Clive felemelte a lámpát.

Félrelibbentette a függönyt, és belépett a könyvtár-szobába. Az is üres volt.

- Uram - hallotta maga mögött Burbage hangját.

- Az ott - mutatott Clive egy csukott ajtóra, a szemközti falon - ugye a dolgozószobába vezet?

- Igen, uram.

Még egy ajtó volt a könyvtárszobában; ez a hallba nyílt.

- Mr. Damont fejbe lötték. A tettes ugyanaz volt, aki tegnap éjjel ráijesztett a maga lányára. Nem Pénélopé találta ki. Valóság volt.

Burbage nem válaszolt, csak megnyalta a szája szélét.

- A gyilkos kinyitotta azt az ajtót - mutatott Clive a szemben levő ajtóra -, és leadott egy lövést egy pisztolyból, ami, azt hiszem, magáé Mr. Damoné. Aztán rám zárta az ajtót, és elmenekült. A hall ajtaját már előzőleg be kellett zárnia. Ha nem hallotta a lövést... vagy talán hallotta?

- Nem, uram, nem hallottam.

- Nos, ez azért volt, mert éppen akkor mennydörgött. Visszatért már Readingből a kocsis, aki Mrs. Damont elvitte? Nem? Ha visszajön, el kell küldenünk a rendőrségre. Közben idehívhatná dr. Blandet. Orvosi segítségre nem lesz szükség, de jobb, ha velünk van.

- Uram! Mindezek közül mit csináljak meg először?

Burbage szokatlanul felemelte a hangját. Clive letette a lámpát az asztalra.

- Először is ellenőrizze a zárat. Aztán hívja ide a doktort.

Clive követte Burbage-et a hallba. Kate Damon kissé kifulladásra a lépcső közepén állt, a korlátot markolta.

Kate majdnem teljesen az árnyékban állt, de Clive látta, hogy tekintete rémült, s lélegzése szapora. Erősen kapaszkodott a korlátba, s egy pillanatra megingott: Clive már attól tartott, hogy elájul. Aztán lerohant hozzá a lépcsőn.

- Hallotta, ugye? - kérdezte Clive keserűen. - Hallotta, amit Burbage-nek mondtam?

- Igen, hallottam. Az apám...

Hangja elcsuklott.

Ez már nem a türelmetlen, lázadó, mindent kritizáló Kate volt. Az a Kate eltűnt. Clive előtt egy melegszívű, heves vérmérsékletű lány állt, talán kissé romantikusabb a kelleténél, de mindenképp igencsak kívánatos.

„Mi jár az eszedben, te szamar?!” intette le magát Clive.

Ha valamelyik regényében leírta volna azt, hogy „igencsak kívánatos”, nem állhatott volna meg a *Kalendárium* nagyhatalmú szerkesztője, Charles Dickens előtt. Ilyesmire még csak gondolni sem volt szabad, nemhogy írni róla. Egy férfi nyugodtan

tarthatott szeretőt, vagy elmerülhetett könnyű kalandokban, erről nem kellett tudomást venni mindaddig, amíg nem zavarta meg a családi tűzhely szent békéjét. Azt, hogy e tűzhely körül ülő hölgyeknek nem is olyan ritkán ugyancsak hasonló dolgokon jár az eszük, még csak feltételezni sem volt szabad.

Nézzünk szembe az eshetőségekkel. Tegyük fel, hogy *Kate* Harriet Pyke lánya?

És akkor mi van? Clive meglepetve tapasztalta, mennyire nem érdekli ez a kérdés.

Most, hogy Matthew Damon halott, a titkot rajta kívül csak egy, számára ismeretlen személy tudja. Miért ne maradhatna továbbra is titok? Persze ez valószínűleg mégsem fog sikerülni. Jonathan Whicher is sokat tud, talán mindent.

Lehet, hogy hallgatásra bírhatja Whichert, lehet, hogy nem. Ha a detektív tájékoztatni akarja a rendőrséget, amikor a gyilkosság híre megjelenik a sajtóban, elkerülhetetlenül kirobban a botrány.

Nem lenne jobb megosztani titkát Kate-tel, és figyelmeztetni?

- Figyeljen rám, Miss Damon.

Kate megmerevedett, szemét elfutotta a könny.

- Figyeljen! - ismételte Clive. Megfogta Kate karját. - Menjünk, most azonnal. De ne a szalonba vagy a nappali szobába; a doktor bármelyik pillanatban itt lehet. Milyen szoba nyílik a haliból a dolgozószobával szemben?

- A dolgozószobával szemben? Ahol az apám...?

- Igen. Melyik szoba az?

- Egy kisebb szalon, ami... ami a télikertre nyílik a másik oldalon. *Mién* kérdi?

- Kérem, várjon itt.

Clive besietett a szalonba a lámpáért, majd könyökénél fogva végigvezette Kate-et a folyosón.

- A dolgozószoba ajtaját bezártam, nálam van a kulcs. Nem, ne nézzen oda!

Kate azonban az ajtóra pillantott, amint bementek a szemközti szobába. A kis szalon, amit bevilágított a lámpa fénye, hatalmas festményekkel volt teleaggatva, s a jelek szerint reggeliző szobául is szolgált.

Velük szemben virágmintás, festett üvegajtó nyílt az üvegfalú és üvegtetős télikertbe. Az ajtót valaki nyitva hagyta. A fűtött télikertből a növények párás illata áradt a szobába.

Az izgalomtól kipirult és pihegő Kate szólalt meg most.

- Mr. Strickland, ne törődjön azzal, amit izgatott állapotban mondtam. Különösen azzal ne törődjön, amit csaknem megmondtam Cavvynek. Olyan nagy véleménnyel vagyok magamról; aztán meg kiderül, hogy csökönyös vagyok és ostoba. Annyi mindent mondok, amit később megbánok.

- Azt hiszem, mind így vagyunk ezzel. Azt akartam elmondani magának...

Most, hogy már megosztani készült vele a titkát, Clive elbizonytalanodott. Vajon örülne Kate az újságnak, akárki legyen is Harriet Pyke lánya?

- Az apámat *megölték*? - kiáltott fel Kate hitetlen-kedve. - És ugyanaz a férfi, aki az éjjel a házban járt?

- Ezt csak feltételezem. Mindenesetre ugyanazt a ruhát viselte, már amennyire módomban volt megfigyelni. Bezárt a dolgozószobába, mint ahogy Burbage-nek is mondtam - talán már hallotta. Mihelyt Burbage kiengedett, első gondolatom maga és a nővére volt. Aggódtam magukért.

- Értünk? Miért?

- A gyilkos - mondta, s Kate összeresztette a szót hallatán - a könyvtárszobából jött. Igaz, hogy a könyvtárban sötét volt, s hogy a hallba nyílik onnan egy ajtó. Amikor azonban bementem édesapjuk dolgozószobájába, magukat a szalonban hagytam. Ha ez az ember ezen az úton jött be...

- De mi nem maradtunk a szalonban. Egy perc múlva felmentünk.
- Együtt mentek fel?
- Igen. Celia szobájába.
- És végig együtt voltak? Úgy értem, egészen...
- Igen, végig. Tanúsíthatom, hogy Celia velem volt.

Clive letette a lámpát a reggelizőasztalra. Felsőhajtott; maga sem várta, hogy ennyire megkönnyebbüljön ettől a bejelentéstől.

Előző délután a vonaton olyan bizarr ötlete támadt, hogy elhallgatta még Matthew Damon előtt is. Arra gondolt, hogy a lépcsőn álló betörő esetleg férfiruhába öltözött nő volt; ilyesmi azonban inkább a színpadon fordul elő, mint az életben.

Mégis ott motoszkált a gondolat az agyában, sötét képzetek szülőjeként. Most, hogy *tudta*, nem csak érezte, hogy sem Kate-nek, sem Celiának nem lehet köze ehhez a bestiális gyilkossághoz...

Az eső kopogott a télikert tetején. Kate közelebb lépett Clive-hoz, és feszülten figyelt rá.

- Nos - mondta Clive és felnevetett, ami ezen a helyen eléggé különösen hangzott - persze, fölösleges is bizonyítani, hogy maguk hol voltak, de talán mégsem árt biztosra menni. Bevallom, hogy szörnyű perceket éltem át. Emlékszik még rá, hogy amikor elköszöntem maguktól, az apjuk mondani akart nekem valamit.

- Ó... - mondta Kate - el is feledkeztem róla. Nem hittem, hogy valaha is elfelejtem, de mégis megtörtént. Igen, mindent el akart mondani önnek. El is mondta?

- Nem az egészet, de ahhoz eleget, hogy... mondja, Kate, tudja, hogy mit akart elárulni nekem az apja?

Most, hogy először szólította a keresztnévén - mintha fal omlott volna le közöttük.

- Nem, nem tudom - mondta Kate. - Csak azt tudom, hogy Celia és én mit gondoltunk erről akkor. Ennek köszönhető az egész félreértés, ezért örültünk két malomban Celia és én, illetve ön, mielőtt apám hívatta volna. Azt hittük, a mostohaanyánkról van szó és arról az undok Lord Albert Tressiderről, aki olyan gyakran találkozik vele Londonban, amilyen gyakran csak tud.

Clive rábámult. Georgette és Tress? Az illedelmes, érett korú szépasszony, és Tress, ez az állatkerti tigris?

- Hát nem emlékszik? - kérdezte Kate. - Cavvy célzott rá, sőt ki is mondta, amikor maga is jelen volt.

- Igen, ott voltam.

- Már hosszú ideje tart ez a viszony, s csaknem mindenki tud róla, az apámat kivéve. Celia azt hiszi, hogy Georgette és nemes lovagja válást akartak kicsikarni az apámtól, hogy összeházasodhassanak. Ez szerintem hihetetlenül hangzik. Egyszerűen nem tudom elképzelni, hogy Lord Albert ne pénzért nősüljön.

Kate a sírással küszködött.

- De meg kell adni, hogy lehetséges volt az is - mondta. - Amikor azt mondta, hogy egy házasság ügyében jött High Chimneysbe, s hogy az apám csaknem rosszul lett, amikor ezt megemlítette neki...

- Kate, csak nem gondolta, hogy... ?

- Nem. Legalábbis nem sokáig. Aztán mondta, hogy kettőnk közül az egyikről van szó, s hogy az a csodálatos úriember Celiát akarja feleségül venni. Ez már sokkal elképzelhetőbb volt, elismerem; feleségül venni egy gazdag lányt s szeretőül megtartani (most megbotránkoztatom?) egy asszonyt, aki fiúszerepeket játszott a Gaiety színház burleszkjeiben, s csak néhány évvel az apámmal kötött házassága

előtt jutott el Shakespeare-ig. Igen, ez rávallott. De magához, legalábbis amennyire ismertem, valahogy nem illett a dolog.

- Úristen, Kate! Milyen embernek tart maga engem?

- Nem tudom. Legalábbis...

- Figyeljen, kérem, elhiszi, ha azt mondom, hogy fogalmam sem volt a mostohaanyja és Tress közti viszonyról? S hogy a maga kedvéért jöttem el ide?

- Elhiszek magának bármit, amit mond - felelte Kate, s összekulcsolva ujjait, felnézett rá. - Úgyhogy kérem, nagyon kérem, csak az igazat mondja.

A télikert üvegtetején keresztül Clive megpillantotta egy villám lobbanását. Hosszú mennydörgés rezegtetette meg az üveget, s halt el lassan a távolban.

Ami ezután történt, annak talán nem kellett volna megtörténnie, mégis, ha másfelől nézzük a dolgot, elkerülhetetlen volt. Egy krinolin nem képez igazi akadályt, ha az ember karjába veszi a viselőjét, s nemhogy ellenállásra nem talál, hanem biztató szemeken kívül ölelő kar, simuló test és száj is fogadja.

Clive arra sem figyelt fel, amikor belépett valaki a szobába és megtorpant. Csak arra riadt fel, amikor egy erélyes hang csattant fel: - Kate!

7 EGY TANÚ A LÁMPÁK FÉNYKÖRÉBEN

- Azt hiszem - nyomta meg szavait dr. Rollo Thompson Bland leghelyesebb, ha elfelejtem, amit láttam. Nem gondolja, Mr. Strickland?

- Hogy őszinte legyek - felelte Clive, aki még akkor is karjaiban tartotta Kate-et, én nem látok okot arra, hogy elfelejtsem, s nem is hiszem, hogy erre valaha is képes lennék.

Dr. Bland mellénye karöltőjébe akasztotta hüvelykés mutatóujját, és végigmérte Clive-ot.

- Amikor az ifjú hölgy édesapja - kérdezte udvariasan - holtan fekszik a hall túlsó oldalán?

Kate felsikoltott és kitépte magát Clive öleléséből.

- Lekötelezne, kedvesem - folytatta dr. Bland ha felmenne és ügyelne a nővérére. Burbage-nek nem volt ideje arra, hogy kíméletesen közölje vele ezt a szörnyű hírt, és Celia nincs magánál.

- Celia... ? - sikoltott fel Kate.

Akármire gondolt is Kate, dr. Bland nemet intett.

- Nem, nem - mondta. - De akkor is helyesebb volna, ha ebben a nehéz órában mellette maradna ahelyett, hogy alantas ösztöneinek enged, felkészülve további engedményekre is.

A patvarba is - mondta Clive maga aztán frappánsan fogalmaz!

Mr. Strickland, vigyázzon a szavaira!

Dr. Bland - felelte Clive vigyázzon a bőrére.

Kate kirohant. Dr. Bland a megszokottnál valamivel komorabb arckifejezéssel, ám rendületlenül állt az ajtóban. Jó természete csakhamar felülkerekedett aggodalmán.

- Ugyan, ugyan, fiatalember - mondta mosolyogva.

- Nem akarok elhamarkodottan ítélni...

- Én sem akartam megsérteni.

- Helyes. Eszerint értjük egymást. Csak annyit akarok mondani, jobb ha elfelejti az egészet. Vagy netán tisztességesek a szándékai?

- Igen.

- Annál rosszabb. Felejtse el az egészséget. Öreg barátom, Damon határozottan ellenezte, hogy a lányai férjhez menjenek...

- Miért?

- Nem tudom. - Dr. Bland gondterhelt arckifejezést öltött. - De egy apának nem is szükséges megindokolnia az elhatározásait.

- Nem? Szerintem bizony igen.

- A világ nincs magával egy véleményen - ennél fogva a világban van a hiba. Így gondolkoznak a fiatalok, meg tudom érteni. De talán én szolgálhatok önnek magyarázattal.

- Hallhatnám?

- A gyilkosság - nyomta meg dr. Bland a szót abban ugyebár egyetértünk, hogy a gyilkosság, különösen ez a gyilkosság iszonyú dolog. S remélem, azt sem vonja kétségbe, hogy nekem kellene átvennem itt az irányítást, amíg a rendőrség meg nem érkezik, mivel idősebb és tapasztaltabb vagyok önnél.

- Nem, nem vonom kétségbe.

- Helyes - mondta dr. Bland, s kinyújtotta a kezét.

- Akkor legyen szíves ideadni a dolgozószoba kulcsát. Burbage-től tudom, hogy önnél van. Most azonnal odamegyünk. Megnézzük szegény Damont, és megvizsgáljuk, vajon az ön beszámolójának van-e hitele.

Az emeletről női sikoly hallatszott.

Az eső zuhogása ellenére tisztán lehetett hallani.

A rémült sikoly egyre erősödött. Clive hátán a hideg futkosott. Dr. Blandnek azonban szeme se rebhent.

- Ejnye, ejnye - mondta megszokott, könnyed modorában csak nem ijedős, Mr. Strickland? Ez csak Celia. A kisasszony rosszul van, s ilyenkor számítani lehet az efféle kitérésekre. Maga túlságosan nagy figyelmet szentel az árnyaknak.

- Úgy tűnik, nagyobb figyelmet, mint maga a betegeknek.

- Meglehet. Most azonban itt van rám szükség. Majd meglátja.

Amikor átmentek a halion, hogy dr. Bland kinyithassa a dolgozószoba ajtaját, kiderült, hogy az iménti sikoly Penelope Burbage-en kívül senkit sem riasztott fel. Penelope, aki a közelben állt, a zöld posztós ajtónál, lopva rájuk pillantott, mielőtt eltűnt volna a személyzeti fertályon.

Dr. Bland nyitva hagyta a dolgozószoba ajtaját. Clive-ot az ajtónyílásban hagyva előrelépett, hogy megvizsgálja a székben nyugvó tetemet.

Csend volt. A szünni nem akaró eső hatására régi kövek dohos szaga áradt a tapéta mögül. Dr. Bland fürge léptekkel körüljárta a szobát, mindkét ajtót jól megvizsgálva. Aztán felemelté a pisztolyt a padlóról.

- Lefauchaux - mondta Clive hirtelen.

- Mit mond?

- Lefauchaux - ismételte Clive ez a francia cég gyártja a pisztolyt.

- Valóban - mondta a másik, kivéve a tárat a pisztolyból. - Hatlövetű Lefauchaux, egy golyó hiányzik, öt van a tárban. - A pisztolyt újra összerakta. - Könnyű a súlya, a ravaszt sem nehéz meghúzni. Sportol, Mr. Strickland?

- Nemigen.

- Á, látom, nem tesz kellemes benyomást önre szegény Damon látványa.

- Nem. Minden halottnak nyitva van a szája?

- Aha. Igen, igen. Hatlövetű Lefauchaux. Éppen Damonnal voltam, amikor megvette Stovernél a Picca-dillyn. Hogy történt a gyilkosság?

Clive elmondta, amit tudott, de a beszélgetést nem említette.

- Igen, igen - mondta a doktor. - De úgy értesültem Burbage-től (kérem, szóljon, ha tévedek), hogy az én öreg barátom valami nagyon fontosat akart mondani magának, s amikor beléptem, valóbaji úgy tűnt, hogy nagyon belemerültek a témába. Miről beszéltek?

- Azt nem árulhatom el.

Dr. Bland keményen nézett Clive-ra, majd elmosolyodott.

- Ahogy gondolja. De figyelmeztetem, hogy a rendőrség valószínűleg nem lesz ilyen engedékeny. Ha adhatnék önnek néhány tanácsot a törvényt illetően...

- Köszönöm, erre nem lesz szükség. Jogot végeztem. ,

- Vagy úgy. - Dr. Bland, miközben kezében tartotta a pisztolyt, elgondolkozva simogatta jobb kisujjával a bajuszát. - Ön ebben a székben ült, itt? Szemben Damonnal?

- Igen.

- S akárcsak Penelope Burbage, maga is látta azt a titokzatos figurát, akit senki más nem látott? Hm... Remélem - tette hozzá - nincs különösebb dolga holnap Londonban.

- De van. Rendkívül fontos dolgom van holnap délután négy órakor az Oxford Streeten.

- Nagy kár, nagyon nagy kár. Attól tartok, nem fog ráérni, Mr. Strickland. Efelől biztosíthatom. Ha elmondja ezt a mesét a rendőrségnek, biztos, hogy nem mehet el. Ki fogják kérdezni, és könnyen meglehet, hogy gyilkosság vádjával le is tartóztatják. Kérem, hallgasson! Ne izgassuk magunkat feleslegesen. Ha megbocsát egy pillanatra, kedves barátom!

Miközben beszélt, dr. Bland a könyvtárszoba ajtajához lépett, lenyomta a kilincset, és észrevette, hogy az ajtó kívülről zárva van.

- Egy pillanatra - ismételte; kisetett Clive mellett a hallba, majd eltűnt a könyvtárszobában. Ebben a pillanatban Burbage jelent meg a hall túlsó végén; lámpát hozott magával.

- Uram, egy pillanatra! - kiáltott Burbage, aki még hallotta a doktor utolsó szavait.

Burbage bement a kis szalonba, majd azon át a télikertbe, s tüzetesen végigvizsgált minden helyiséget. Lámpája fénye imbolygott a növények között, s az esőtől fénylő üvegfalon.

Dr. Bland időközben kinyitotta a könyvtárszoba ajtaját, és megállt ugyanott, ahol a gyilkos.

- Azt mondja, itt állt a jelenés - kérdezte.

- Igen. Bal kezével a kilincset fogta, jobb kezével a pisztolyt.

- Így? Helyes. Ezek szerint ön a betörőt szemtől szemben láthatta?

- Igen.

- A bűnözőknek már megvan ez a szokásuk, ugye?

- Én csak azt mondom, ami történt.

- Látja az arcomat?

- Igen.

- Az övét látta?

- Nem.

- Úgy! Ahhoz, hogy megölje szegény Damont, a betörőnek a maga fejétől egy-két hüvelyknyire kellett elsűtnie a pisztolyt? Igen? Helyes. Maga, ha ilyen megbízhatatlan fegyver van a kezében, vállalkozik egy ilyen lövésre? Nem fél, hogy a közelben ülő embert találja el?

- Nézze, doktor. A gyilkosnak vállalnia kellett ezt a kockázatot. Ha nem teszi, Mr. Damon elmondja nekem ...

- Ugyan, mit?!
- Azt nem tudom.
- Ha valóban létezett az a betörő, vajon miért nem a másik ajtóból adta le a lövést?

- A másik ajtóból?

Dr. Bland macskaléptekkel áthaladt a dolgozószobán, s megállt Clive mellett.

- Tegyük fel, hogy a betörő itt állt a hallban. Márpedig az ön állítása szerint itt állt ez előtt az ajtó előtt, majd egy adott pillanatban kívülről bezárta. Kérem, figyeljen jól! Ha ez előtt az ajtó előtt áll, amely befelé és jobbra nyílik, akkor ön ebből a székéből nem látta volna őt az ajtó szárnyától. Egyetért velem?

- Igen, hogyne.

- Ebben az esetben pontosan szemből lőhetett volna áldozatára, sokkal jobb szögéből. Hiszen itt senki és semmi sem lett volna közöttük. Meglephette volna itt valaki a személyzeti fertály felől? Nem. A személyzet együtt vacsorázott negyed és fél hét között, talán kicsit tovább is. Meglephette volna valaki a vendégek vagy a családtagok közül? Ez sem lehetséges. Rendes körülmények között (ismétlem: *rendes körülmények között*) háromnegyed hét előtt egy lélek sem jön le a lépcsőn. Egyetértünk?

- Igen, hogyne - felelte Clive. - Én is gondoltam erre.

A kéményen át behulló esőcseppek sísteregtek a kandalló parazsán. Dr. Bland visszament az asztalhoz, letette a revolvért, és sarkon fordult.

- Ön gondolt erre?

- Igen. Talán engem vádol? Mondjuk azzal, hogy megöltem egy tiszteletre méltó úriembert, akit épp hogy csak ismertem?

- Vádolni? Ugyan! Csodálkozom magán, Mr. Strickland! Ugyanakkor ismétlem, ha netán Londonba készülne holnap, legyen türelemmel. Nem fog elmenni.

- És ki akadályoz meg benne?

- Nos, ami azt illeti, vannak bizonyos eszközök, ha erre szükség volna. Addig is - vetett ismét átható pillantást Clive-ra -, megmondaná, hogy miféle oka lehetett bármilyen gyilkosnak is - kivéve azt, aki az ön képzeletében él - arra, hogy mindenáron tanúról gondoskodjon?

- Igen, azt hiszem, meg tudom mondani - felelte Clive, miközben kételyek kavartak benne. - Éppen ön adta meg a magyarázatot az imént.

- De kedves uram...!

- A gyilkos azt akarta, hogy lássák... - Clive rövid hallgatás után folytatta -, hogy lássák, milyen ruhát hord. Szüksége volt arra, hogy lássák és felismerjék, mert... nos... mert senki sem gyanakodna arra, hogy azt a ruhát nő viseli.

Feszült csend támadt. Dr. Bland a szakállát babrálta.

- Nő?! De hiszen ez lehetetlen!

- Egyáltalán nem - mondta Clive. - Nem szeretem ezt az ötletet, sőt gyűlölöm, szívem mélyén el is utasítom, mégis ez látszik a legvalószínűbb feltételezésnek valamennyi közül.

- Mr. Strickland, az ön esze gyorsabban vág, mint gondoltam. De ez a mese mégsem állja meg a helyét, én mondom magának. Ennek semmi...

Dr. Bland elhallgatott. Ebben a pillanatban a szemük sarkából mindketten észrevették egy villanást a csaknem teljesen sötét könyvtárszobában.

Dr. Bland korához és méltóságához képest fürgén mozgott ugyan, futásra mégsem vállalkozhatott. Clive, aki kiváló fizikumú és edzett fiatalember volt, viszont megtehetette, és meg is tette. Egy szemvillanás alatt benn termett a könyvtárszobában, miközben árnyékával elsötétítette a helyiséget.

- Ne menjen be - mondta gyengéden az előtte állónak. - Csak felizgatná a látvány.

- Nem is akartam bemenni - felelte Celia Damon.

Clive nem látta a leányt, de a lélegzését hallotta.

- Nem lett volna szabad lejönnie, Miss Damon! Engedje meg, hogy átkísérjem a szalonba.

Celiát csak szokásos engedékenysége óvta meg a heves kitöréstől.

- Köszönöm - mondta lesütött szemmel -, de valamit feltétlenül el kell mondanom.

- Celia! - csattant fel Kate hangja a távolból.

Kate, kezében lámpával, berohant a haliból a szalonba, éppen akkor, amikor Clive félrehúzta a gyöngyfüggönyt, hogy előreengedje Celiát. Kate, Celiával ellentétben, rendkívül izgatottnak látszott. Megtorpant, és rájuk nézett.

- Celia! - kiáltotta. - Nem hagyhatlak magadra egy percre sem anélkül, hogy...

- Sajnálom, Kate, ha megijesztettem. Hidd el, nem akartam.

Dr. Bland, kezében a dolgozószoba zöld lámpájával, s Burbage a maga lámpájával csatlakoztak a többiekhez a szobában, melyre hirtelen fény vetült, s előtűntek a kárpitozott karosszékek, a vastag perzsaszőnyegek s a rózsafa pianínó a réz gyertyatartókkal.

- Hidd el, nem akartam - ismételte Celia de most valamit okvetlenül el kell mondanom.

A törékeny, zilált fürtű Celia tartásában volt valami tiszteletet parancsoló. A szoba közepén álló asztalhoz lépett, s habozni látszott. Tekintetét a dolgozószoba felé fordította. A pianínóhoz ment-, felnyitotta a fedelét, és leült a zongoraszékre. Kate már-már megállította volna, de dr. Bland leintette, amint Celia a billentyűkre helyezte ujjait.

Az ismert zsoltár dallama magányos áhítattal szárnyalt fel a vihar zajában. Clive Strickland megborzongott. Celia hátravetette fejét, szemét csaknem lehunyta. Senki sem mozdult.

- Celia! - szólt rá Kate. Senki sem figyelt rá. Celia törékeny ujjai egyre erősebben, s növekvő áhítattal nyomták le a billentyűket.

Dr. Bland lehajtott fejjel állt; Burbage szintén.

A zene elhalt, Celia keze lehanyatlott. Játéka végén ő is lehajtotta a fejét. Pár pillanatig még mozdulatlanul ült, majd felállt és szembenézett a többiekkel.

- Bocsássanak meg, de most beszélnem kell - mondta. - Megsejtettem, ki ölte meg apámat...

- *Celia!*

.. És tudom bizonyosan, tudom, amióta Burbage elmondta, ki távozott a házból, mialatt mi átöltöztünk vacsorához.

- Ó! - kiáltott fel Kate, mint aki másra volt felkészülve.

- Kedves kisasszonyom... - kezdte dr. Bland.

- Igenis, beszélni fogok - mondta Celia falfehér arccal, nyugodtan. - És senki sem állíthat meg, amíg el nem mondtam, amit akarok. Nem volt szükség Mr. Stricklandre ahhoz, hogy kitaláljuk: ez a nő férfiruhát viselt. Elég gyakran megtette már akkor, amikor Charles Kean oldalán fellépett. Azt azonban tudhattam volna, miért öltözött férfiruhába, amikor megölte az apámat. Nem azért, hogy férfinak nézzék! Nem! nem! Azért, hogy Kate-et keverje gyanúba.

Három lámpa emelkedett hirtelen a magasba.

- Kate-et?! - robbant ki Clive.

- Dr. Bland tudja, Burbage tudja. - Celia szeme elhomályosult a könnyektől. - Olyan sokat hallottam. .. túl sokat is! Egy Constance Kent nevű lányról és a szörnyűségről, ami Roadhillen történt öt éve. Constance Kent, mielőtt még gyilkosságot követett volna el, egyszer fiúruhában szökött meg hazulról. Nos, amikor Kate meg én még gyerekek voltunk...

Dr. Bland két lépést tett előre. Celia hátrálni kezdett.

- Mi is elszöktünk hazulról - folytatta. - És Kate fiúruhát hordott. Georgette Libbard, akit apám elvett feleségül, jót nevetett a történeten, s azóta is mindenkinek elmeséli. Még akkor is nevetett, amikor Kate pofon vágta, és azt mondta, benne nincs elég bátorság ahhoz, hogy vállalja a prostituált szerepét.

- Celia! - kiáltott dr. Bland. - Ezt nem illik kifecsegni !

- Maga nem látta az arcát, amikor Kate pofon ütötte. Én igen.

- Burbage - mondta dr. Bland hirtelen, s megfordult, mint akinek most jutott valami az eszébe -, elmehet.

- Uram... - szólalt meg a komornyik.

- Nos, Burbage? - szólt közbe Clive. - *Mit akart mondani?*

- Uram, én...

- Burbage! - harsogta dr. Bland. - Elmehet!

- Nem! Várjon! - mondta Kate csillogó szemmel. Clive melléje lépett, és megfogta a lány hideg kezét. - Burbage épp most járta körbe a házat, hogy ellenőrizze, minden ajtó zárva van-e. Hallottam, amint Mr. Strickland kiadta neki erre az utasítást. Be vannak zárva az ajtók?

- Igen, Kate kisasszony.

- Nem igaz! - mondta Celia könnyekkel küszködve.

Clive Kate-ről Celiára nézett, majd vissza. Mindhárom lámpát tartó kéz remegett.

- Fél hat tájban, ahogy mondta - szólt közbe Clive, amint Burbage újra felé fordult -, a kocsis elvitte Mrs. Damont Readingbe, nemde?

- Igen, uram az állomásra. Kipper már vissza is tért, és...

- Akár visszatért Mrs. Damon az állomásról, akár nem, a házba bejuthatott volna?

- Nem, uram.

Az aranyzsinóros, bíborszín függönyökön imbo-lyogtak az árnyak. Mind az öt arc tisztán látszott a lámpafényben, mégsem tudta senki, ki sóhajtott olyan nagyot.

- Köszönjük, Burbage - mondta dr. Bland -, most már valóban elmehet.

- Nem, Burbage - mondta Clive -, azt hiszem, még nem végeztünk. Beszélhetnék a lányával?

- A lányommal, uram?

- Igen, ha nincs ellene kifogása. Miss Burbage említette, hogy eszébe jutott valami, egy benyomás arról, amit a lépcsőn látott. El akarta mondani Mr. Démonnak, ő azonban meghalt, mielőtt erre sor kerülhetett volna. Nem mondhatná el nekünk?

- Fiatalember - szólt rá dr. Bland vigyázzon, mit cselekszik. A pokol kapuját nem könnyű bezárni.

- Hozom a lányomat, uram - mondta Burbage.

Húsz másodpercen belül már ott is voltak. A szalonban meg mindenki úgy állt ott, mint amikor Burbage elment, csak Kate tette le a lámpáját a közepén álló asztalra, dr. Bland pedig a fehér márvány kandallóra a magáét, amikor Penelope épp belépett.

Clive meg mert volna rá esküdni, hogy Burbage nem mondott a leányának semmit. Penelope mégis rendkívül zaklatottnak látszott. Szeme nyugtalanul siklott körbe, krinolinját elől lesimította, s természetes apja mellett igen kicsinek látszott.

Clive habozott.

- Miss Burbage - mondta végül, s látta, milyen figyelemmel fordul felé a kérdezett -, azt mondta az apjának, hogy eszébe jutott valami, legalábbis egy benyomás, a tegnapi esti alakról a lépcsőn. Így van?

- Igen, uram.

- Arra is célzott, hogy ez a rövidlátásával van összefüggésben. Igaz?

- Igaz, uram.

Hangja tétován csengett.

- Penelope, kérlek! - tört ki Kate. - Mondd, nem lehetséges, hogy az az alak férfiruhába öltözött nő volt?

Penelope szeme tágra nyílt. „Ez az”, gondolta Clive. „Ezt akarta mondani, nem mást.”

- Nos, Penelope? - kiáltott fel Celia. - Mit akarsz nekünk mondani? Nő volt az illető, ugye?

Penelope összeszedte magát, és mindössze nyolc szóban válaszolt. És az egész ügy nagyobb sötétségbe borult, mint annak előtte.

8 GEORGETTE DAMON ÁLRUHÁI

Másnap déltájban egy kocsi haladt zötykölődve az Oxford Street hepehupás kövezetén. Az utca füstös is volt, sáros is, legbosszantóbb azonban a zaj volt, s az a lassúság, mellyel a kocsik kerülgették egymást.

A kocsiban ülve Clive Strickland félbehagyta útitársával kezdett vitáját, s a bal oldali járdára pillantott.

Épp elhagyták a Regent Circust, s keleti irányban hajtottak tovább. Jonathan Whicher irodája jobboldalt volt, egy borbélyüzlet fölött a Pantheonnal szomszédos házban, valamivel a rosszhírű, mocskos St. Giles negyed előtt. A járdán nyüzsgő tömegeből egy ember vont a magára Clive figyelmét.

Egy szakállas, nagykabátos, sisakos rendőrijárta útját megszokott, kényelmes tempójában.

Rendőrök! Szakáll!

Clive agyában keserű gondolatok támadtak.

Azon töprengett, s nem is alaptalanul, vajon a berkshire-i rendőrség mit szól eltűnéséhez, bár bízott abban, hogy még idejében visszatérhet High Chimneysbe. Egyéb kételyek is gyötörték.

- A lány hazudott - mondta. - A fejemet teszem rá, hogy Penelope Burbage hazudott.

- Lehetséges, öregfiú - legyintett Victor. - Végül is mit mondott?

- Szakáll!

- De hát mit mondott a nyomorult perszóna? - csöknyösködött Victor. - És ki ölte meg az öreget?

- Nem tudom, Victor. Penelope csak még jobban összezavarta a dolgot. Egyébként nem látom, hogy különösebben megviselt volna az apád halála.

- Ha ezen azt érted, hogy nem öltöztem még gyászba, az csak azért van, mert még nem készült el a gyászruhám. Két órával ezelőtt kaptam meg dr. Bland sürgönyét.

- Nem erre céloztam.

- Gondoltam. Nos, én nem tudom telesírni a zsebkendőmet, csak azért, mert úgy illik. Eleget csinálják mások.

Összekoccantak egy másik kocsival: a kocsisok is olyan borús kedvükben voltak, mint a hideg, szürke égbolt. Victora fogát csikorgatta; hideg, szürke szeme azonban meg sem rebbent.

- Az öregem nem volt túlzottan szabadelvű, de nem is volt átlagember. Hozzájárult, hogy a városban éljek; megbocsátott nekem olyasmit is, amit mástól nem tűrt volna el; nem lesz egyszerű a magam lábán állni.

- Kedélyesen önző vagy, mint mindig. De most felelned kell néhány kellemetlen kérdésemre, öregem. Amikor azt mondtad, hogy Kate és Celia veszélyben vannak, arra gondoltál, hogy valaki gyűlöli őket, és mindenáron el akarja tenni őket láb alól?

- Igen! És elsősorban Kate-re gondoltam. De tegnapelőtt este, hétfőn, egyre csak Celiát emlegetted; még közbe is kellett szólnom, hogy nem csak róla van szó.

- És ki az, aki gyűlöli őket? A mostohaanyád?

- A mostohaanyám? Georgette? - Victor hirtelen felegyenesedett a kocsiban. - Úristen, dehogy!

- Nem rá gondoltál?

- Dehogyan! Mindig is csodáltam Georgette-et, amint már mondtam is neked. Színésznő, nem színésznő, mindenképpen jót tett az apámnak.

- Akkor kire gondoltál?

- Amikor azt mondtam, hogy nem mondhatom el, arra gondoltam, hogy nem tudom. Azért nem mondhatom el, mert nem tudom. Ha tudnám, nem is próbáltalak volna belekeverni ebbe az egészbe.

- Még egy őszinte kérdés - mondta Clive, és megmarkolta társa kabátjának hajtókáját de őszinte legyen ám a válasz is! Tudtad, hogy Tressnek viszonya van a mostohaanyáddal?

- Nem - felelte Victor, s hangjában a megdöbbenésen túl rémület is csengett. - Ez még nekem is sok, öregfiú. Hogy olyasvalakihez adjam a hűgomat, aki a mostohaanyámmal folytat viszonyt... nem, ez több a soknál. Mindazonáltal Tress még így is jó parti lehetne Celiának vagy akár Kate-nek is...

- Az ördögbe is! Kate-et hagyd ki ebből, jó?

A kocsi sarat fröcskölt rájuk.

- No nézd csak - kuncogott Victor. - Mi a szösz?!

- Sznob vagy, Victor...

- Köszönöm a bókot. Azt hittem, a barátom vagy.

- Az is vagyok. Nehéz helyzetbe kerülsz, aztán tőlem várod a megoldást, csak azért, mert hat évvel idősebb vagyok nálad! Tress pedig mély benyomást tesz rád a címeres levélpapírjával. Az orrodnál fogva vezetett téged, engem, mindenkit; és ezt nem ártana a szemébe is vágni.

- Hát vágd, ha nagyon akarod. De figyelmeztetek, Tress-szel nem lehet így beszélni.

- Gondolod?

- Tudom. Vigyázz, nehogy még nagyobb bolondot csináljon belőled.

- Tress és Georgette! Úgy volt, hogy Georgette vonattal jön. Csak tudnám, eljött-e, találkozott-e Tress-szel, és ha igen, hol?

- Az ördögbe is, csak nem gondolod, hogy az öreglány ölte meg az apámat?

- Nem volt rá lehetősége, Victor. De vajon miért ment el, és hova? Aszerint, amit Penelope Burbage mondott...

Clive elmerengett: emlékezetében felötlött az előző esti kínos kérdezetés a bíborfüggönyös, perzsaszőnyeges, fojtott levegőjű szalonban.

- Meséltem neked - mondta hogy behívtuk Burbage lányát. A lehető legtapintatosabban kezdtem kérdezni, de Kate és Celia türelmetlen volt;

azonnal kikottyantotta a rávezető kérdést. „Nem lehetséges, hogy az az alak férfiruhába öltözött nő volt?“, meg: „Nő volt, ugye?“ Amíg élek nem felejem el Penelope válaszát. Celiára nézett és azt mondta: „Nem, kisasszony, biztos, hogy férfi volt. Szakállt viselt.”

- Szakállt? - kiáltott fel Victor.
- Igen.
- És gondolod, hogy hazudik?
- Ebben biztos vagyok, Victor.

Előttük egy söröskocsis átkozódott ékesszólóan a lassú forgalom miatt. A járdán egy kilenc-tíz éves utca-kölyök Clive arckifejezését ronda grimasszal viszonzta_ hüvelykujjával bedugta a fülét, az ujjait mozgatta, s hosszan kiöltötte a nyelvét.

- Penelope egy nőt látott a lépcsőn - folytatta Clive. - És ezt akarta nekünk elmondani. Aztán, isten tudja, miért, egyszerre előállt ezzel a szakállal. Egyszerűen nem hiszem el, hogy két különböző személy viselte a nevezetes öltözéket: az egyik tizenhatodikán este, a másik - apád gyilkosa - pedig tizenhetedikén, kedden. Szerinted van ennek valami valószínűsége?

- Semmi. Az égvilágon semmi.

- Egészen addig, amíg Penelope ezt a kijelentést nem tette, nem hittem abban, hogy a gyilkos nő volt. Most azonban már magam sem tudom, mit gondoljak. Túlságosan sok a nő ebben az ügyben.

- Igen! - mondta elgondolkodva Victor. - Az ember lassan összetéveszti őket.

- Penelope kijelentése után persze nagy zűrzavar támadt. Elhatároztam, hogy távozom, mielőtt a rendőrség odaérne.

- Úgy értsem, tegnap este? - kérdezte szemöldökét felhúzza Victor. - Tegnap este eljöttél High Cimneys-ből? Miért?

- Hát még most sem érted? A doktor elhatározta, hogy megakadályozza a Whicherrel való találkozásomat; szerencsémre volt olyan kegyes, hogy ezt be is jelentette. Lehet, hogy rábeszélte volna a rendőrséget, tartsanak ott. Ezt nem kockáztathattam.

- De hát az ördögbe is, Clive, csak nem zárhattad be magad kívülről a dolgozószobába!

- De igen. Van egy módja. És, ismétlem, nem vállalhattam a kockázatot. Egyedül Kate-nek mondtam el, mit teszek. Reading, mint tudod, fontos vasúti csomópont; hamar kaptam vonatot. Ma reggel nyolc órakor már Whicher irodájában voltam.

- Csakugyan? Találkoztál vele?

- Nem. Senkit sem találtam ott, az ajtó zárva volt, még csak üzenetet se hagytak. A londoni címjegyzékben más címe nincs feltüntetve. Két és fél órát vártam. Aztán levelet hagytam, amiben leírtam, mi történt, s elmagyaráztam, hogy délben vissza kell utaznom, azzal becsúszattam az ajtó alá. Ha Whicher még most sem ért vissza...

- Akkor véged, mi?

- Nem éppen, de csak egyet tehetek: visszamegyek a Bath-Bristol expresszel Readingbe, még mielőtt a rendőrség valóban türelmét veszti.

Clive felnézett, s az utca túlsó oldalán megpillantotta a Pantheont, amely most bazári és képcsarnoki minőségében lassan épp úgy tönkrement, mint ahogy hangverseny- és előadóteremként tönkrement egykor. Clive hangosan előreszólt:

- Kocsis!

A kocsi tetején levő nyílás kinyílt, s előbukkant a kocsis feje.

- Kocsis! Álljon meg itt! Át kell mennünk az utca túlsó oldalára.

Clive fellibbentette az ajtót fedő függönyt, s Victor-ral a nyomában lelépett a bal oldali járdára.

Keleti szél kavarta a füstöt. Két divatosan öltözött dáma haladt el bevásárlóköriútján a Princess Színház előtt: krinolinjukat akár a vitorlát dagasztotta a szél. A komor hangulatú épületsorból a színház csak a homlokzatán díszelgő királyi címerrel emelkedett ki. A bejárat melletti plakát egy négyfelvonásos dráma, a *Megjavulni sosem késő* előadását hirdette, a darabot Charles Reade írta színpadra saját népszerű regényéből; előtte egy *Csendes otthon* című bohózat volt műsoron; maga a dráma háromnegyed nyolckor kezdődött, s tizenegy tájban ért véget.

Clive kifizette a kocsist. A színházra fel sem figyelt volna, ha nem akad meg a szeme az oda belépő személyen.

Georgette Damon volt az.

Nem vette észre Clive-ot, bár lopva jobbra-balra sandított, mielőtt belépett a színház előcsarnokába. Érett szépségét kiemelte a rövid szőrmekabát és a kék selyemruha. Lapos, ovális divatkalapot hordott, és egy csomagolópapírba burkolt nagy csomag volt nála.

Victor, aki épp lecsippentette egy szivar végét, s a széllal küszködve próbált rágyújtani, nem vette észre Georgette-et. Clive oldalba bökte társát.

- Maradj itt és ne mozdulj. Én bemegyek ide.
- Öregem, ilyenkor nincs előadás!
- Victor, ne add az ostobát! Maradj itt és ne mozdulj!

Az előcsarnokban csend volt és homály. Clive Georgette nyomában haladt, s hallotta, amint a nézőtérre siet. Homályosan látta, amint elhalad a bal oldali folyosón a páholyok mellett. A padlón nagy zajt csaptak Clive léptei, de Georgette olyannyira gondolataiba mélyedt, hogy nem vette észre.

A gáz és narancshéj szagú színház elhagyatottnak tűnt. Egy gázégő halványan bevilágította a *Megjavulni sosem késő* egyik díszletét a színpadon, a börtönjelenetét, melynek könyörtelenül valóságos részletei, különösen a taposómalomban való bűnhődés, tiltakozó felkiáltásokat váltottak ki a bemutató közönségéből.

Georgette a sötétben megállt. Most nem volt sem pajkos, sem szemérmes. Hangja lágyan, tisztán, határozottan csendült:

- Mr. Vining!

Clive is megállt. Tudta, hogy Mr. Vining már évek óta a színház tulajdonosa, a színházé, melyben 1859-ig Charles Kean lépett fel Shakespeare-társulatával.

- Mr. Vining! - szólalt meg ismét Georgette.
- Itt vagyok, Miss Libbard - felelte a megszólított.
- Mrs. Damonnak hívnak. Szeretném, ha ezen a néven szólítana.
- Ahogy óhajtja, Mrs. Damon. De ön akár...
- Akár a színpad ajtaján is beléphettem volna ide? - kérdezte Georgette behízselgő hangon. - Nem, Mr. Vining, azt már nem! Soha, soha többé!
- Hát, ahogy gondolja.
- Elhoztam a ruhát - mondta Georgette. A papír ropogott a csomagon. - És emlékeztetem az ígéretére.
- Hol találta meg a ruhát?
- Ahol lennie kellett. Egy ifjú hölgy holmija között, High Chimneys-beli hálószobájában.

Clive, aki már csaknem megmozdult és meg is szólalt, megkapaszkodott az egyik páholy vörös plüssborítású karfájában. A börtöndíszletet a sötét színek uralták: fekete, szürke, barna. Mr. Vining heves, türelmetlen mozdulatot tett.

- Mrs. Damon, nem sokat tudok a mostani életéről. Mit kíván tőlem?

- Csak azt, hogy tartsa meg az ígéretét! Remélem, nem tagadja le? Rejtse el ezt a holmit, vagy talán jobb, ha odaadja az öltöztetőnek. Színházban nem kelt az ilyesmi feltűnést, legalábbis addig nem, amíg... amíg szükségem nem lesz rá bizonyítékként.

- Elrejthetné maga is.

- Ugyan, hogy mondhat ilyet! Hogy a komornám férfiruhát találjon az én holmim között?

- Egyszerű a válasz, asszonyom: mondja meg a férjének.

- Azt nem tehetem! Nem vagyok képes rá! - kiáltott Georgette elfúló hangon. - Látja ott azt a taposómalmot?

- Látom - felelte a kérdezett.

- Maga előtt nem titok - folytatta Georgette -, hogy gyermekkoromban, a szüleim oldalán megismertem a börtönök világát. Ismerem valakit, aki rászolgált a taposómalomra, a nehéz vasakra, a korbácsolásra, a botozásra. És meg is kapja, ha a dolgok így mennek tovább. De a férjem a maga módján mindig is nagyon kedves volt hozzám. Nem bánthatom meg. Hadd maradjon meg legalább ez az egy illúziója..

- Arról az illúzióról nem is beszélve - tette hozzá gúnyosan Mr. Vining -hogy a felesége feddhetetlen életű hölgy!

- Ah, egyszerre milyen erényes! Amit én teszek, azzal csak magamnak ártok. De miért ez a sok hűhó néhány levetett ruha miatt?

- Mrs. Damon, megesküszik rá, hogy nem kerülök emiatt összeütközésbe a törvénnyel?

- Persze hogy' nem. Erre esküszöm.

- Nos, jól van. Akkor, a régi szép idők emlékére, adja ide azt a csomagot. Mindazonáltal az a véleményem, hogy sokkal kevésbé sértené a férje érzéseit, ha elmondaná neki az igazat.

- Lehet, hogy igaza van.

- Tudom, Mrs. Damon, hogy igazam van; higgyen nekem.

Clive előtt, a színpadi gázlámpa fényének hátterében, felmagasodott Georgette vörös sziluettje, amint tragikus mozdulattal felemelte két karját. Nem tudta, őszinte volt-e a gesztus, nem látta Georgette arcát; nem tudta, mit gondoljon az egésze.

- Most Laurier-hez megyek - mondta Georgette. - Találkozom van, ami végzetes jelentőségű lehet. Nem az én sorsomat fogja befolyásolni, bár sokat kockáztattam azzal, hogy Londonba jöttem. Annak a nyomorultnak a számára lehet végzetes, aki visszaélt a bizalmunkkal High Chimneysben. Még gondolkozom a tanácsán, Mr. Vining. Jó napot!

Georgette kecsesen biccentett, majd megfordult.

Szóval: Laurier-hez.

Clive, mihelyt Georgette kimondta ezt a nevet, azonnal megindult a kijárat felé, ezúttal gondosan ügyelve, hogy ne csapjon zajt. Úgy érezte, hogy Georgette nem vette észre. A kint ácsorgó, szivarozó Victort azonnal félrehúzta egy kirakat irányába.

- Nos, öregfiú - kérdezte Victor némi gúnyval -, milyen darabot láttál?

- Hm, egészen érdekeset. A mostohaanyádat láttam odabenn. Ne nézz a színház bejárata felé, és St. Giles irányába se.

- Megáll az ész! - mondta Victor. - Láttad bent a mostohaanyámat? Fényes nappal? Mit kerestett ott?

- Találkozott egy régi, kedves ismerőssel. Hogy még mi járatban van ezen kívül, azt majd meglátjuk. Most Laurier-hez megy, és én követni fogom.

- És mi lesz azzal a detektívvel?

- Nem tart tovább egy negyedóránál, hacsak valami közbe nem jön. Menj át Whicherhez, ott van szemben, a borbélyüzlet fölött, és várj meg ott.

- Ide hallgass! Ha valaki Laurier-hez megy, az még nem jelenti azt, hogy nem úrinő. Legfeljebb szabados egy kicsit.

- Szabados? Ezúttal sokkal komolyabb dolgokról van szó. No menj.

Victor átvágott a zsúfolt úttesten. Clive úgy tett, mintha a kirakatot bámulná, és a szeme sarkából figyelte, amint Georgette kilép a színházból. Nem vette észre Clive-ot, legalábbis nem adta jelét. Miután hiába keresett kocsit, elfintorodott és megindult keleti irányban az Oxford Streeten.

Clive mintegy húszlépcsnyire követte.

Laurier átmenet volt az étterem és a kocsmá között. Itt nem társalogtak kutyákról és lovakról. Az sem volt előírva, mennyit ihat egy hölgy. Ha nem csinálta feltűnően, annyi burgundit vagy marsalait önthetett magába, amennyit csak bírt.

No de az a csomag, amely egy öltözet férfiruhát rejt? Méghozzá olyat, amit minden bizonnyal egy betörő és gyilkos hordott?

„Hol találta meg a ruhát?”

„Ahol lennie kellett. Egy ifjú hölgy holmija között, High Chimneys-beli hálószobájában!”

Például Kate-ében?

Az Oxford Street északi járdáján, ahol gyalogosok tömege rajzott a komor homlokzatú házak és az ünnepélyesen sorakozó lámpák között, Clive-ban élesen felcsendültek Georgette szavai. Valahogy most nagyobb jelentőséget nyertek. Georgette nyilvánvalóan nem tud férje haláláról.

Másképp: ha Celia Damonnak igaza van abban, hogy a gyilkos mindenáron Kate-re akarja terelni a gyanút, akkor a ruhának valóban az ő holmija közt kellett lennie, mivel Georgette (vagy más?) odatette. Ez így volt logikus.

Bizonyos körülmények összejátszása esetén éppen Georgette is lehetett a gyilkos.

Matthew Damont nem akkor ölték meg, amikor egyedül ült a dolgozószobájában, zárt ajtók és ablaktáblák mögött. Ellenkezőleg! Csak a ház volt belülről zárva. Elképzelhető, hogy Georgette-nek büntársa is volt - mégpedig High Cimneysben!

Igen. Georgette fél hat tájban összecsomagol, és látványosan távozik. Burbage lelakatolja utána a bejárati ajtót. Röviddel a gyilkosság elkövetése előtt aztán a büntárs kinyit egy másik ajtót vagy akár egy ablakot, és beengedi Georgette-et, aki eljátssza szerepét, majd ugyanezen az úton távozik.

„Ostobaság! - szólt közbe a józan ész. - Ugyan, miféle büntársa lehetett volna? Komolyan hiszel ebben?”

„Nem - felelte magának Clive. - De egy ilyen rémálomban minden lehetséges. És éppenséggel kivitelezhető.”

Clive dühöngött. Nem tudta eldönteni, mit is gondoljon hát Georgette-ről. Ott ment előtte, kék ruhájában és szőrmekabátjában. Időnként szemérmesnek és visszahúzódónak tűnt, máskor haragosnak, erőszakosnak, olyankor félt és lelkifurdalás gyötörte, épp mint a többi nőt, akit Clive valaha is ismert. Vajon fontosabb-e számára az érzékiség, mint a többi nőnek? Eh, hiszen Kate-ből, az ő Kate-jéből is csakúgy sugárzik az érzékiség. Clive nem volt képmutató, nem ítélt el Georgette-et ugyanazért, amit oly bámulatra méltónak talált Kate-ben.

Hoppá!

Georgette gyorsította lépteit. Clive is.

Maguk mögött hagyták a Berners Streetnek, az előkelő boltok és kitarított nők utcájának torkolatát. Elmentek a Newman Street mellett is. Már idelátszott a

Rathbone Piacé, sarkán a Laurier-vel. Messzebb, a Tottenham Roadon túl voltak azok a bűnös nyomortanyák, tolvajszállások, melyek a köztudatban nem is léteztek.

Georgette átkelt a Rathbone Place-en. Az utcából kiforduló kocsik egy pillanatra eltakarta Clive szeme elől a Laurier arabeszkkel díszített tejüveg ablakait a vendéglő aranyozott felirata alatt.

Georgette a túloldalon nem fordult be a Laurier felé, hanem továbbment a Tottenham Court Road, valamint a Crown Street és a St. Giles's High Street kereszteződése felé.

Clive gyorsította lépteit, s máris nyakában volt a baj.

9 TALÁLKOZÁS AZ OXFORD STREETEN

- Nem ismerem önt, uram - mondta Georgette, aki hirtelen megállt és megfordult. - Miért követ?

- Pedig tegnap volt szerencsém megismerkedni önnel, Mrs. Damon. Még azt is mondta, hogy már másodízben találkoztunk.

- Az igaz, hogy Mrs. Damon a nevem, de ön vagy tévedés áldozata, vagy bolond. Miért követ, uram? Zaklatni akar?

A színésznő hangja felcsapott.

Ezzel az egy fegyverrel, gondolta keserűen Clive, nem képes felvenni a harcot.

- Mrs. Damon, biztosíthatom...

- Én pedig biztosíthatom, uram, ha tévedett, készséggel megbocsátok önnek. Ha azonban továbbra sem hagy békén, kénytelen leszek rendőrt hívni.

Idáig nem egy elegáns járókelő haladt el mellettük. Most azonban a „rendőr” szó hallatára, mintegy varázsütésre, néhány yardnyi körzetben megtisztult körülöttük a járda. Az előkelő járókelők nem fogták sie-tősebbre lépteiket, s fejüket sem fordították el, valahogy mégis eltűntek.

Georgette arckifejezése most hirtelen megváltozott. Idáig mártírpózban állt, felemelt fejjel, ártatlan kék szemét Clive-ra függesztve, gyöngyös kezításkáját melléhez szorítva. Most azonban Clive mögé nézett.

- Nem! - kiáltotta, - Nem!

- De igen - felelte egy mély, magabiztos hang, melyet Clive azonnal felismert. - *Én* nem bocsátok meg neki.

Clive-val egyforma magas, de nála testesebb figura közeledett határozott léptekkel, egy idomított tigris lépteivel, ajkán gonosz mosollyal, a Rathbone Place felől. Kalapját hátratólta a fején; mellkasán feszült az asztrahángalléros ólomszürke kabát.

Tress szürke kesztyűs jobb kezében ezüstfejű sétabotot szorongatott. Végigmérte Clive-ot.

- Úgy - mondta megnyerően, mintha csak most ismerné fel szóval Strickland.

- Tress!

- Már megint a régi trükkök, mi?

- Nem! - kiáltott Georgette, két kézzel megmarkolva kezításkáját. Kék szemében most őszinte, mélyen emberi rokonszenv tükröződött.

- Mit tud felhozni a mentségére, Strickland?

- Menjen innen. Figyelmeztetem.

- Csak nem? És ha szabad tudnom, mire?
- Jelenetet akar rendezni? Itt az utcán?
- Maga nem akar, lefogadom.
- Ide figyeljen...

Tress elvigyorodott sárgás bajsza alatt; fogsora kivillant.

- Nem akar nyilvános verést, Strickland. Értem én. Pedig megérdemelné. És meg is kapja, most rögtön.

Tress villámgyors mozdulattal fogást változtatott a boton, felemelte és lesújtott vele Clive arcára. Clive úgy érezte, szétrobban a dühtől. Félrelépett, és teljes testsúlyát beleadva már éppen gyomorszájon vágta volna Tresst, amikor erős kezek rántották vissza, és fogták le hirtelen.

A báméskodók ujjongása csaknem elnyomta a két hivatalos hangot.

- Hohó! - mondta a Clive bal karját fogó szakállas rendőr. - Lassabban a testtel!
 - Hohó! - mondta egyidejűleg a Clive jobb karját fogó szakállas rendőr. - Mi folyik itt?

- Zaklatta a hölgyet, uram?
- Nem - felelte Clive.
- De igen - mondta vigyorogva Tress.
- Talán kérdezzék meg a hölgytől! - kiabálta Clive.

- A hölgy eltűnt.

- Zaklatta a hölgyet vagy sem, uram?
- Hallották, hogy a hölgy azt mondta, nem? - szólt közbe Tress.
- Ez igaz - mondta az egyik rendőr. - Maradjon nyugton! - vetette oda Clive-nak. - Az őrszobára. Tom.

- Utat! - szólt közbe egy újabb hang. - Utat!

Mindkét rendőr vigyázzba vágta magát, de Clive-ot nem engedték el. A szemlélődők füttyögő, vihogó csoportján most átfurakodott egy középkorú, középtermetű, köpcös, enyhén himlőhelyes arcú, kopottas civil ruhája ellenére hatósági közeg benyomását keltő férfi.

- Egy hölgyet zaklatott, uram - jelentette fontoskodva az egyik rendőr. - A hölgy minden bizonnyal elájult. Mindenesetre már nincs itt.

- Hallottam! Hallottam! - A himlőhelyes összehúzott szemmel tanulmányozta Clive-ot, majd Tresshoz fordult. - Feljeleníti ezt az embert, uram?

- Igen. - Tress kigombolta felsőkabátját. - Itt a névjegyem.

- Köszönöm. Rendben van, uram. Fiúk, indulás a St. Giles-i őrszobára. Vigyétek.

Bizonyos helyzetekben annyira elvakítja az embert a düh, hogy okosabb hallgatni. Clive ekkor két zajra figyelt fel. Az egyik a St. Giles templom harangja volt, amely éppen delet ütött, figyelmeztetve Clive-ot, hogy másutt kellene lennie, a másik meg Tress csendes, szinte hangtalan nevetése.

Clive egy hirtelen rántással ki akarta tépni magát a rendőrök keze közül, de csak annyit ért el, hogy az egyik rendőr térdre esett, majd még erősebben megragadták Clive karját.

- Jobb, ha nyugton marad, Strickland - jegyezte meg kárörvendően Tress. - Magának itt nincs mondanivalója.

- *Tennivalóm* van, Tressider, és meg is teszem, ha legközelebb találkozunk.

Tress vállat vont és félrefordult.

- Nyugalom! - vetette oda a himlőhelyes, majd a báméskodók tömegéhez fordult. - Vége a műsornak. Menjenek a dolgukra! Indulás!

A legtöbben engedelmesen el is indultak. Csak a nyomortanyák legrozszantabb alakjai követték a kis menetet a St. Giles's High Street irányába.

- Nos, fiam? - kérdezte fennhangon Clive-től a himlőhelyes. - Ha van valami mondanivalója, hallgatom.

Ami azt illeti... - kezdte lihegve Clive, megtorpant, s ezzel megállásra készítette a többieket is van éppen mit mondanom. Valóban követtem Mrs. Damont. De ez minden. Pillanatnyilag egy Whicher nevű emberrel kellene tárgyalnom egy gyilkosságról, amit tegnap követtek el Berkshire-ben. Miért nem intézik el egy füst alatt azt is? Ennyi erővel talán azért is letartóztathatnának.

A himlőhelyes férfi szembefordult vele.

- Mondjon, amit akar - suttogta mentegetőzve -, de nagyon kérem, ne ellenkezzen, míg az őrszobára nem érünk. Nem szeretném, ha bárki megtudná, hogy csak a látszat kedvéért tartóztattuk le. *Én* vagyok Whicher.

Egy hordókkal megrakott söröskocsi haladt zötykölődve a kövezeten. Clive, még mindig zihálva, lenézett az előtte álló Whicherre.

A kis csoport szerencsésen megérkezett egy felháborítóan mocskos utcán át a templom árnyékában meghúzódó őrszobára, miközben Clive, csupán a látszat kedvéért, tanúsított még némi ellenállást. Miután beléptek, mindkét rendőr elengedte Clive karját, s a szakállas arcokra széles mosoly ült.

- Elnézést, uram - mondta az egyik rendőr, miközben előhúzott egy széket a „letartóztatott” számára.

- Elnézést, uram - tette hozzá a másik. - Whicher exfelügyelő régi jó barátunk. Úgy ítélte meg a helyzetet, hogy a bajszos úriember rosszat akar önnek, s még mindig jobb, ha így intézzük el a dolgot. Azért szerencse, hogy az őrmester nincs itt.

- Hm! - Clive mindössze ennyit mondott, azzal leült.

- Nos... - lélegzett fel Mr. Whicher, immár vidámabb hangulatban ezzel hát megvolnánk.

Igazán vidámnak persze nem nevezhetnénk Jonathan Whicher hangulatát.

Fejét félrehajtva Clive-ot figyelte, s gondterhelten ráncolta homlokát, mint aki egy nehéz számtanpélda megoldásán töri éppen a fejét.

- Elnézését kell kérnem, uram - mentegetőzött ezért a kellemetlenségért. Most bizonyára kissé bolondnak tart vagy annál is rosszabbnak. De történetesen hallottam, amint ez az úriember - ezzel felmutatta Tress névjegyét - az ön nevét kiáltja. Kis játszám talán más véget ér, ha válthatok néhány szót a hölgygel. Az még csak meg sem fordult a fejemben, hogy Mrs. Damon is oly hirtelen távozik.

Clive felugrott a székből.

- Felügyelő úr! - kezdte.

- Stop! - emelte kezét tiltólag Whicher. - Ha megengedi, uram, jobban szeretném, ha nem hívna felügyelőnek. Még Charley Fieldnek is kellemetlensége támadt ilyesből, pedig ő annak rendje és módja szerint ment nyugdíjba a rendőrség kötelékéből, nem mondatták le úgy, mint engem.

- Akkor hát minek nevezzem?

- Ezt önre bízom. Persze nekem mindegy. Bármilyen név megteszi, ami nem zárja ki, hogy van valami a koponyámban.

- Hagyjuk - mondta Clive, gátat vetve a fölösleges társalgásnak. - Ismeri Mrs. Damont?

- Mondhatni.

- És ismeri az én nevemet is. Eszerint megkapta az üzenetemet?

- Igen, megkaptam - mosolygott keserűen Whicher. - Sajnálom, hogy nem talált az irodámban. De Mr. Damon haláláról már előbb értesültem. Ezért is nem voltam

ott: a hírt ma reggel megtáviratozták a Scotland Yardra, s egy barátom úgy gondolta, hogy engem is érdekelni fog a dolog.

- Remélem, csakugyan érdekelte.

- Több ez, mint érdeklődés - mondta Jonathan Whicher, és levette a kalapját. - Lehet, hogy ez meglepi önt, uram, de Mr. Matthew Damon az egyik legnemesebb szívű ember volt, akit ismertem. Nagyon nem szívesen gondolok rá, hogy részben én is felelős vagyok a haláláért.

- Maga mondott Mr. Damonnak valamit, ugye? Éspedig három hónappal ezelőtt?

- Igen - felelte Whicher, és feltette a kalapját.

- És azt is tudja, hogy a két Damon lány közül melyik Harriet Pyke lánya?

Clive csak jóval később értette meg, miért vágott olyan elképedt arcot a felügyelő.

Most megszólalt az egyik rendőr.

- Mr. Whicher, Tom és én szolgálatban vagyunk. Azt hiszem, jobb, ha megyünk. Önök maradjanak itt, amíg a kíváncsiskodók el nem tűnnek innen. - Majd Clive-hoz fordult:

- Remélem, uram, nem sértettük meg?

- Persze hogy nem!

Olyannyira nem, hogy némi pénz is gazdát cserélt. A két rendőr szalutált, és elégedett kuncogással kimasírozott a szobából. Clive-on és Whicheren kívül csak egy harmadik rendőr maradt az őrszobán: a másik kettőhöz hasonlóan szakállas, ámde sisaktalan. Békésen pipázva ült egy széken a cellák ajtajához közel, s a *Morning Post*-ot olvasta.

- Nos? - kezdte újra Clive. - Megmondaná, hogy Celia vagy Kate Harriet Pyke lánya?

- Nem, uram. Ugyanis nem tudom - felelte Whicher. - És aligha lehetséges, hogy ezt én mondtam volna meg Mr. Damonnak, hiszen ő, ugyebár, úgymond tudta. Van azonban High Chimneysben még valaki, aki tudja.

Az őrszoba nyomott levegője valósággal fojtogatta Clive-ot.

- Felügyelő úr... Elnézést, Mr. Whicher, a reggeli üzenetemben elmagyaráztam, miért vagyok itt.

- Így van, uram.

- Mr. Damon ma délután négykor akart találkozni önnel. Gondolom, megkapta a táviratát?

- Valóban.

- Mr. Damon szavamat vette, hogyha bármi történne vele...

- Egy pillanat! - szólt közbe Whicher. - Tehát számított rá, hogy történik vele valami?

- Igen. Volt egy revolver - az a revolver - az íróasztala fiókjában. Egy dr. Bland nevű tanú állítása szerint két hete vette. Ez nem arra mutat, hogy családjának valamelyik tagját gyanúsította volna.

Whicher eközben mereven nézett Clive arcába. Egyik kezével aprópénzt csörgetett a zsebében, a másikkal Tress névjegykártyájára nehezedett.

- Mr. Damon, mint mondom, szavamat vette - folytatta Clive hogyha bármi történik vele, én jövök el helyette a ma délutáni találkozóra. Most én szeretném megbízni önt a gyilkos kinyomozásával. Akármilyen árat kér érte, megadom.

- Köszönöm, uram, el is fogadom; nem tagadom, hogy szükségem van rá. De talán nem lesz olyan nehéz munka, mint amilyennek látszik.

- Csakugyan? És miért nem?

- Mert azt hiszem, máris sejtem, ki a gyilkos.

Egy pillanatra kandallótűz villant a szoba falán.

- Ó, nem rendőrmunkával jutottam a következtetésre - mondta a himlőhelyes arcú Whicher. - Nem agymunkával jöttem rá, sajnos! Augusztusban kaptam egy véletlen információt, ennyi az egész. Annak alapján következtetek.

- Akkor hát ki a gyilkos?

- Hmm... - hümmögött Whicher, miközben fel-alá sétált a szobában. - Ha megengedi, ezt egyelőre megtartom magamnak, részben azért, mert lehet, hogy tévedek, részben pedig azért, mert a Scotland Yardra érkezett táviraton kívül semmilyen információval nem rendelkezem. Annak idején, a Road Hill-i gyilkosság nyomozása során elkövettem egy hibát; életem legnagyobb hibája volt: letartóztattam Constance Kentet elegendő bizonyíték nélkül, s ezzel tönkretettem magamat. Pedig az a lány bűnös volt. Nos, meglehet, hogy most egy másik lány a bűnös.

- A fene vigye el, de rossz itt a levegő! - fakadt ki Clive, idegesen ráncigálva a gallérját.

Jonathan Whicher észrevétlenül tanulmányozta.

- No de nem traktálom tovább a magam bajával, uram, látom, van elég baja egy bizonyos fiatal hölgy miatt.

- Ebben téved, Mr. Whicher. Nincs vele semmi bajom, és nincs semmi kételyem.

A másik mély lélegzetet vett, tenyerét még akkor is Tress névjegyén tartotta.

- Szeretném, ha átjönne velem az irodámba, uram, és elmesélné, mi történt tegnap este. Éspedig - ha nincs ellene kifogása - még mielőtt lemennénk High Chimneysbe és nyakon csípnénk azt az illetőt, akitől megtudhatjuk a teljes igazságot. Ma ugyebár semmi különös nem történt?

- High Chimneysben nem. Itt azonban igen: merő véletlenségből megláttam Mrs. Damont az utcán, s követtem a Princess Színházba. Tanúja voltam, hogy bizonytalan időre átnyújtott megőrzésre egy öltözet ruhát - egy gyilkos ruháját; hallottam egy célzást arra, hogy egy bizonyos ifjú hölgyet - akit nem nevezett meg - taposómalomra ítélnék, ha elkapják.

Sosem lehet tudni, mi hagy hidegen és mi döbbsent meg egy másik embert.

Whicher általában nem mutatta ki érzelmeit, még a hangját is ritkán emelte fel; amikor azonban elhangzott a „taposómalom” szó, Clive észrevette, hogy a hajdani felügyelő összerenzen, s ez őt is még jobban nyugtalanította.

- Uram - szólta Whicher, és gyengéden megkocogtatta Clive mellkasát azt javasolom, kezdje el a történetet most, és mesélje el útközben. Nemcsak a Princess Színházban történteket, hanem az egészet elejétől a végéig.

Távozásukat siettette egy idős, delíriumos hölgy, aki sikoltozni kezdett az egyik cellában, valamint egy dühös zsebtolvaj s egy soványka, koldulásért letartóztatott, gyermekét szoptató anya, akik szintén kivették részüket a zsidongásból.

Clive meg mert volna rá esküdni, hogy a félig törött cellaablakon át látta egy oldalszakállas férfi árnyékát is, aki megtévesztésig emlékeztetett a néhai Mr. Damonra.

Úgy vágott neki az Oxford Streetnek, mint a villám, a kurta lábú Whicher alig győzte az iramot.

Clive belekezdett a történetbe. Rendre elmesélte, mi történt a kastélyban; a beszélgetéseket, amelyeket folytatott, s melyeknek tanúja volt, valamint a maga elgondolásai közül mindazt, amit egyáltalán említésre méltónak tartott.

A himlőhelyes arc egyre inkább elkomorult.

- Az ördögbe is! Semmi kétség, uram, hogy nem kis mértékben felelős vagyok a haláláért.

- Hogyhogy? Mit mondott Mr. Damonnak három hónappal ezelőtt?
- Ne haragudjon, uram, de arra kérném, folytassa inkább.

Pár lépéssel a Pantheon előtt - Whicher javaslatára - betértek egy vendégfogadóba ebédelni. A nedves, cellaszerű pincehelyiségben igen rossz ebédet ettek, miközben Clive összevissza ivott, Whicher pedig csöndesen szürcsölgette a maga vizezett brandyjét.

- Uram! Fenntartja, hogy Mr. Damon *pontosan* ezt mondta magának? Szó szerint?

- Fenntartom. Szó szerint. És ez minden, ami tegnap este High Chimneysben a gyilkossággal kapcsolatban elhangzott. Maga viszont nem tudja, hogy Celia vagy Kate Harriet Pyke lánya. Nos, tudja mit? Szerintem *ennyit* sem számít, melyikük az.

- Ó! - mormogta a társa.

- Eltekintve az öröklött elmebajtól, egyszerűen nem hiszek abban, hogy a gyilkos hajlamot örökölni lehet. Ha egy gyermek szegénységben, erőszak és félelem közepette nevelkedik, könnyen prostitúcióra adja magát, ha nem akar éhezni, és könnyen gyilkol, ha egyébre is vágyik - akármilyen legyen is egyébként a gyermek. És ha ugyanez a gyermek jómódú otthonban nő fel, még csak eszébe sem jut ilyesmi.

- Magunk között legyen mondva, uram, de nekem is ez a véleményem. Kivételek azonban mindig akadnak.

- Másodszor - mondta Clive, és az asztalra csapott - feleségül akarom venni Kate Damont, és feleségül is veszem, ha neki nincs ellene kifogása. Akárki legyen is a gyilkos, bizonyos vagyok benne, hogy nem ő az.

- Maradjon köztünk ez is: én is biztos vagyok benne.

- Köszönöm, Mr. Whicher!

- Egy pillanat! - emelte fel ujját figyelmeztetően Whicher. - Lehet, hogy még meg kell változtatnunk ezt a véleményünket. Nem várhatja el az orvostól, hogy diagnózist adjon, mielőtt látta volna a beteget. De ettől eltekintve, egyetértek magával.

- Nos! Mr. Damon, jogász lévén, bizonyára hagyott végrendeletet, s elképzelhető, hogy ebben említést tesz a fogadott gyermekéről. Vagy akár egy családi bibliában is találhatunk erre vonatkozó bejegyzést...

- Hm, ezúttal nem kétlem.

- Egyébként, ha már itt tartunk - mondta Clive száraz torokkal -, szükséges, hogy Kate vagy Celia is tudjon erről a dologról? Én már arra gondoltam, hogy megbízom Kate-ben, és elárulom neki a titkot. De nem voltam képes arra, hogy ilyen megrázkódtatást okozzak neki, arról nem is beszélve, hogy Celia milyen nehezen viselné el. Ha a rendőrségnek nem jut tudomására a dolog, miért ne maradhatna köztünk?

- Maradhat, uram. Sőt azt hiszem, így lenne a legjobb.

- Köszönöm, nagyon köszönöm.

- Uram, uram! Miért ilyen izgatott? Kérem, nyugodjék meg! Megtarthatjuk magunknak a titkot, feltéve, ha megfelelő választ kaptunk a kérdéseinkre attól a személytől, aki rajtunk kívül ismeri az igazságot.

- Az isten szerelmére, Mr. Whicher, *ki* az a személy?

- Nem jött még rá? - Whicher tűnődve támasztotta fejét a pince falának. - Nézze, én nem vagyok művelt ember. De felszedtem egyet-mást; s a régi szép időkben erre szükségem is volt, ha nemesurakkal akartam szót érteni. Mondja csak, uram, ön ugyanaz a Clive Strickland, aki folytatásos regényt írt a *Kalendárium-ba Ha a halálnak csapszéke volna...* címmel? Olvastam. Maga írta?

- Igen - felelte kissé meglepve Clive. - Miért kérdi?

- Bolondság, tudja, csak bolondság. A címnek nem sok köze volt az ön meséjéhez, mégsem megy ki a fejemből. „Ha a halálnak csapszéke volna.. Azóta is üldöz, ahogy mondani szokták.

- Üldöz engem is. Azért ádta neki ezt a címet. Egy régi ballada első sora. De hogy jön ez most ide?

- Sehogy. Semmi köze Mr. Damon meggyilkolásához.

Clive rábámult.

- Egyvalamihez - folytatta előrehajolva Whicher - mégis van köze. Abból a történetből úgy vettem észre, hogy magából egész jó detektív lenne. Most már biztos vagyok benne. Például: tudni szeretné, ki ölte meg Mr. Damont?

- Igen. - Clive nagy nehezen fegyelmezte magát.

- Azt hiszem, már céloztam erre.

- De hát Mr. Damon megmondta önnek, ki akarja megölni! Legalábbis azt hittem, hogy megmondta. Csak éppen nem volt egészen magánál az ön elbeszélése szerint; példázatokban beszélt, mint a jogászok általában ; jött egyik példázat a másik után, de magyarázni aztán épp a fődolgot nem magyarázta meg.

- Mert nem volt rá ideje! A fődolgot nem is mondhatta meg! N

- Uram, a fődolgot legalább hárman elmondták már önnek.

Clive felemelkedett, kezébe fogta a kabátját és a kalapját.

Fejenként hat pennyt fizettek az ebédért (ó, boldog idők!) és egy shillinget az italért. Clive egy félkoronást tett az asztalra, magára rángatta a kabátját, s közönyösnek szánt hangon megszólalt:

- Mr. Whicher, megértem, ha vonakodik a határozott véleménynyilvánítástól, mielőtt még beszélt volna a maga tanújával High Chimneysben. Legyen csak óvatos! De nem szeretném, ha blöffölne. Megkérem, ha elkezd valamit, fejezze is be, vagy akár el se kezdje.

- Uram, legyen nyugodt, semmi ok az aggodalomra.

- Szerintem - fortyant föl Clive - az aggodalomra minden ok megvan! Kövessen!

Felrobogott a lépcsőn, el a borbélyüzlet előtt, majd fel egy másik koszos lépcsőn a Pantheon melletti házban. A Jonathan Whicher irodája előtti lépcsőfordulót gázlámpa világította meg.

- Ebben a pillanatban jutott eszembe - folytatta Clive, mikor lépteket hallott fönről hogy már jócskán elmúlt egy óra. Erre én beülök nagy kényelmesen egy vendéglőbe, holott tizenkettőkor itt hagytam egy barátomat, hogy várjon meg! Azt azonban nem gondoltam volna, hogy még itt lesz.

Victor azonban nem volt ott.

Helyette ott volt Mr. Rollo Thompson Bland és még valaki. S mihelyt Clive megpillantotta azt a még valakit, minden dühe egyszeriben elpárolgott.

- Kate! - mondta. - Téged meg mi szél hozott erre?

10 KATE DAMON ARCAI

Kate a lépcsőfordulón állt a gázlámpa fényében, a boltíves ablakfülke előtt. Fekete és vörös színben pompázó öltözéke igen jól illett természetes színeihez. Csónak formájú, tollas kalapja szorosan simult sötét hajára.

- Kate! Téged meg mi szél hozott erre?

- Azért jöttem, mert...

- Azért van itt - szolt közbe dr. Bland mert még képes lett volna egyedül is eljönni, ha nem kísérem el. Meg sem fordult a fejében, hogy hallatlan dolog egy fiatal lánytól kísérő nélkül Londonba jönni az apja halálát követő napon, ráadásul azért, hogy találkozzék egy fiatalemberrel.

Kate lehunyta szemét.

- Senki sem foghatja rám, hogy maradi vagyok - folytatta dr. Bland – de azt tudom, hogy néhai barátom nem tűrte volna az ilyesmit. Mindazonáltal a mai nap sem múlt el eredménytelenül. Penelope Burbage vallomást tett.

Clive-nak földbe gyökerezett a lába.

- Vallomást tett? Miről?

- Most már esküszik rá, hogy egy férfiruhába öltözött nőt látott a lépcsőn hétfőn éjjel.

A doktor kedélyesen nevetett.

- Ez persze képtelenség. Még nagyobb képtelenség, mint a korábbi kijelentése a szakállas férfiről. Csak azt bizonyítja, hogy a leányzó képzelődött.

Kate fekete kesztyűs kezét kinyújtotta Clive felé, a szemük találkozott, mielőtt még szót válthattak volna egymással.

- Jól vagy, Kate?

- Jobban, legalábbis most, hogy látlak. De ha nem mondtad volna, hogy hová mégy... Kérlek! Nagyon kérlek, gyere vissza High Chimneysbe azonnal! A rendőrök már kezdenek kellemetlenkedni, kivált a főfelügyelő.

- Talán hibáztatja a főfelügyelőt, kedvesem? - tudakolta dr. Bland.

- Igenis hibáztatom!

- Hát, isten tudja - mondta a doktor -, az biztos, hogy nem valami intelligens fickó. De elvégre ő csak a tényeket veheti figyelembe. Kate azt állítja, Mr. Strickland, maga azért szökött meg, hogy felfogadja ezt a magándetektívet. Miért, ha szabad kérdeznem? Talán azért, mert Penelope megváltoztatta a vallomását?

- Nem, uram - felelte Clive. - És hozzátehetem azt is, hogy Penelope nem képzelődött. Azt az alakot én is láttam.

- Kedves uram, az ön szava sokkal hitelesebb volna, ha adott volna *bármilyen* leírást! Milyen magas volt az illető? Milyen volt a testalkata? Ésatöbbi!

Clive elengedte Kate kezét, és szembefordult vitapartnerével.

- Mindezekről fogalmam sincs. Túlságosan rövid ideig láttam, miközben közvetlenül az arcom előtt elsütött egy pisztolyt. Csak futó benyomást szereztem róla.

- Úgy. Szóval futó benyomást. Nem az volt véletlenül a benyomása, hogy egy szakállas férfit lát?

- Nem - felelte Clive.

- Helyes! Akkor talán az, hogy férfiruhába öltözött nő volt?

- Az sem.

Farkasszemet néztek. Az impozáns öltözékű dr. Bland ökölbe szorított kézzel hadonászott.

- Nos, talán jól is van így - mondta azután, legyűrve indulatait. - Keresett egy magándetektívet, akiben legalább megbízhatunk. Az ördögbe is, *valaki* megölte az én öreg barátomat. De vajon ki? És ki fogja ezt nekünk megmondani?

Clive-ot halk torokköszörülés figyelmeztette teendőjére. Megfordult, és bemutatta Mr. Whichert Kate-nek és dr. Blandnek.

Az alacsony emberke a többiekéhez képest szegényes öltözékében nem volt lenyűgöző jelenség. Valamely rejtett oknál fogva mégis bizalomgerjesztő volt a megjelenése.

- Örvendek, hölgyem - mondta Whicher, és megemelte kalapját. Majd dr. Bland felé hajolt meg: - Az ön neve is ismerős számomra, uram. Remélem, nem várakoztattuk meg önöket túlságosan.

- Nem, túlságosan nem - felelte Kate. Aztán, könnyekkel küszködve, Clive-hoz fordult. - Ahhoz mégis eleget vártunk, hogy megtudjunk valamit a mostohaanyámról, és rettenetesen aggódom érted. Ez neked szól. És ne haragudj, hogy elolvastam, mert a te nevedet láttam rajta. Ide volt becsúsztatva az ajtó alá.

Kate egy cédulát adott át Clive-nak, melynek egyik oldalán valóban a neve állt, a másikon holmi macskakaparás ceruzával. Victor, aki eredetileg katonatisztnak készült, az előkelő középiskola elvégzése után két évig járt katonai akadémiára, de a helyesírás szabályait nem sajátította el.

„5 percet vártam öregfiú aztán utánad mentem. Georgettel találkoztam szemben jött rohanva az Oxford Streeten. Mondta, hogy le vagy tartóztatva és hogy az ő hibája, még sírt is, kérdésekre azt felelte, nem tudja hogy az öreg meghalt, és sikoltozott szörnyen. Azt mondta, megtudná ölni Tresst??? Kikísérem a Bath-Bristol Ekszpresszhez, aztán jövök érted, hogy kiszabadítsalak, ha még bent ülnél, remélem ezt megkapod, elnézést a sietős üzenetért. Üdv. V.”

Clive csak most jött rá, mennyire fáj neki, hogy Kate aggódik érte.

- Á, tévedés az egész. Mint láthatod, nem tartóztattak le. Várj csak. Atyaúristen! Csak nem arra gondoltál, hogy *gyilkosság* vádjával tartóztattak le?

- Magam sem tudtam, mire gondoljak.

- Én sem - mondta dr. Bland.

Whicher kinyitotta irodája ajtaját.

- Megkérhetném önöket, hogy fáradjanak be?

Beléptek a hűvös szobába, melynek berendezése mindössze három egyszerű szék, egy íróasztal, egy tölgyfa szekrény s egy fekvőhelynek használt dívány volt. Whicher elvette Clive-től Victor céduláját, átfutotta, majd maga is belépett a többiek után.

- Igen, itt lesz a legjobb - mondta Kate. Whicherre nézett. - Mr. Strickland elmondta tegnap, hogy eljön önért, és hogy ez apám kívánsága volt.

- Valóban? Ez Mr. Damon kívánsága lett volna? - kiáltott fel dr. Bland. Arcát elfutotta a pír. - S vajon miért?

- Nem tudom - vont vállat Kate. - De azt hiszem, nem is érdekes. Mr. Whicher, fél háromkor indul egy vonat. Nem olyan gyors, mint a Bath-Bristol expressz, de nekünk megteszi. El tudna jönni velünk?

- Igen, hölgyem. Feltétlenül beszélnem kell valakivel High Chimneysben. Addig is előbbre vinné az ügyet, ha ön és a doktor úr felelnének néhány kérdésemre.

Whicher helytel kínálta Kate-et, de a leány nem ült le.

- Kérdezzen! - mondta.

- Nos, hölgyem, a helyzet a következő. Mr. Strickland beszámolt nekem mindenről, ami tegnap este a kastélyban elhangzott. Mármint a gyilkossággal kapcsolatban - tette hozzá gyorsan, amikor látta, hogy Kate szeme idegesen rebben.

- Arra volnék kíváncsi, hogy a nővéréhez hasonlóan, ön is a mostohaanyját gyanúsítja-e?

- Mivel?

- Elnézést, ha nyersen fogalmaznék: gondolja, hogy Mrs. Damon az édesapjának gyilkosa?

- Nem, nem hiszem.

- Hm... - mormogta Whicher.

- Kate, kedvesem... - kezdte dr. Bland.

- Kérdezzen! - szólt újra Kate. Barna szeme lázasan csillogott.

- Egy-két dologból arra következtettem - mondta mentegetőzve Whicher -, hogy ön nem a mostohaanyjára gyanakszik. De tudja, nem lehettem benne biztos. Úgy tűnik - kérem, igazítson ki, ha tévedek hogy önök nincsenek valami jó viszonyban egymással?

- Igen, egyszer pofon ütöttem. Most már bánom a dolgot. Azért tettem, mert gyűlölöm, ha gyereknek néznek, és senkitől sem tűröm el, hogy azzal vádoljon. ..

- Mivel?

- ... hogy nem vagyok nőies. Hogy *én* nem vagyok nőies! - Kate elpirult izgalmában. - Sosem kedveltem különösebben. Érdekből lett az apám felesége. Az mégis megdöbentett, hogy Celia képesnek tartja a gyilkosságra. Sajnálom, hogy akkor nem tudtam uralkodni magamon. Néha azt hiszem, Georgette sokkal jobb szívű teremtés, mint bárki is gondolná.

- Akkor tehát, hölgyem, ha valaki önre akarná terelni a gyanút ezért a bűnért...

Kate tiltakozó sikolyt hallatott.

- Nem gondolja, hogy ez lehetséges?

- De. Talán igen. Honnan tudhatnám?

- Ha igen, mégis, mire gondolna?'

- Senkire. Nem tudnám, mire gondoljak.

- Amikor Mr. Strickland közölte önökkel, hogy High Chimneysben tett látogatásának egyik célja az, hogy feleségül kérje a kegyed nővérét Lord Albert Tressider számára, a gondolat ugyebár egyiküknek sem tetszett?

Dr. Bland indulatosan felkapta a fejét.

- Kate, kedvesem, kénytelen vagyok közbeszólni. Miféle házassági ajánlatról van itt szó? Hogyhogy én nem hallottam róla?

- Természetes, hogy nem hallott róla! - kiáltott Kate. - Az adott körülmények között Celiának is volt jobb dolga, meg nekem is, mint hogy éppen erről beszéljünk! - Kate most Clive-ra nézett. - Celián és rajtam kívül elmondta még másnak is?

- A világon senkinek - felelte Clive. Dr. Bland magyarázatot követelt, amit rögtön meg is kapott Clive-től, miközben Whicher árgus szemekkel figyelte őket.

- Biztosíthatom, Mr. Whicher - mondta Kate -, hogy Celia éppúgy ki nem állhatja azt az öntelt szamarat, mint én.

- Ebben az esetben, hölgyem, nem fogom több kérdéssel zaklatni. - Az exfelügyelő dr. Blandhez fordult.

- Remélem, nem zavarja, uram, ha csupán a rend kedvéért önnek is felteszek néhány kérdést. Ugye nem gondolja komolyan, hogy Mr. Strickland volt a gyilkos?

- De uram! Ilyesmit sosem állítottam!

- Engedelmet, de a látszat mégis azt mutatta. Maradjon köztünk, de azt hiszem, ön attól tart, hogy a gyilkos olyasvalaki, akinek nem lett volna szabad ilyesmit elkövetnie.

- Nem értem, barátom. Ilyesmit senkinek sem szabad elkövetnie.

Igaz, uram, nagyon igaz. Valaki mégis elkövette. Doktor úr, ugye azt mondta, hogy régi barátja volt a néhai Mr. Damonnak?

- Úgy van.

- Helyes! Namármost! Azt szeretném tudni, hogy már régóta a háziorvosa volt-e? Ön kezelte az első feleségét? Ön segítette világra a gyermekeit?

- Nem, Kapcsolatunk később kezdődött. - Dr. Bland indulatosan felkiáltott. - Ha netán arra célozna, hogy szegény Damon családjában több labilis idegzetű személy van...

Kate tátott szájjal bámult, majd előrejött az íróasztal mögül.

- De Rollo bácsi! Ki célzott ilyesmire?!
- Én nem, kedvesem, és abszurdum is az egész. Felejtse el.
- De hát azt mondta. ..
- Felejtse el, Kate.

Whicher előhúzza mellényzsebéből Tress névjegyét.

- Elnézést, doktor úr - szólalt meg -, még egy kérdésem volna. Tegnap este, közvetlenül a gyilkosság elkövetése előtt, miért kereste őt olyan buzgón?

- Őt? Kit?

- Mrs. Damont. Ha jól tudom, uram, kereste őt, méghozzá olyannyira sürgősen, hogy rátört Mr. Da-monra a dolgozószobájában. Vajon mi oka volt erre?

Dr. Bland végigmérte Whichert.

- Ha volt is valami okom - felelte udvariasan már nem emlékszem rá. De akármi volt is, Mrs. Damon akkor már nem volt a házban.

- Igen, mint tudjuk, akkor már távozott.
- Jelentéktelen dolog lehetett, akármi volt is...
- Egy pillanat! - szolt Jonathan Whicher.

Tress névjegyét ismét a mellényzsebébe csúsztotta, majd előhúzza zsebóráját és felkattintotta a fedelét.

- Elnézést, de föl kell hívnom a figyelmüket arra, hogy későre jár - feltéve, ha el akarjuk érni a félhármast. Innen az állomásig kocsival legalább félóra, az omnibusz ennél lassúbb. Damon kisasszony! Van-e a házuk közelében valamilyen vendégfogadó, ahol szükség esetén megszállhatok?

- Egyáltalán nem szükséges, hogy vendégfogadóba menjen, természetesen nálunk fog megszállni.

- Nagyon kedves öntől, hölgyem, hogy nincs ellenvetése egy ilyen magamfajta faragatlan fickó ellen. Nagyon köszönöm. Talán jobb lenne, ha most ön dr. Blanddel együtt elindulna az állomásra. Én és Mr. Strickland később indulunk, de a vonatot el fogjuk érni.

Kate hirtelen elbizonytalanodott, és Clive-ra nézett.

- Te, ugye, velünk jössz? - kérdezte.

- Veletek megyek, Kate, egészen biztos.

- Akkor nem jöhetnél...

- Hölgyem, elnézést - szolt Whicher először is még össze kell csomagolnom. Másodszor, szeretnék Mr. Stricklanddel néhány szót váltani négy szemközt, ígérem, hogy nem fogja lekésni a vonatot. Bizzon bennem, hölgyem.

„És remélem, én is megbízhatom benned” - gondolta Clive Strickland.

Kate ismét habozott.

Nem csinált titkot abból, hogy szereti Clive-ot, mint ahogy Clive sem rejtette véka alá érzelmeit. Szigorúbb ítéletű ember bizonyára szabadosságnak minősítette volna az ilyesmit. No és persze ott állt közöttük dr. Bland, mint maga a megtestesült jó modor.

- Szabad a karját, kedvesem? - kérdezte a doktor.

-De...

- Kate! - mondta ellentmondást nem tűrő hangon dr. Bland.

Az iroda ajtaja bezárult mögöttük. Whicher szapora léptekkel járkált fel-alá a szobában.

- Uram, a helyzet még rosszabb, mint gondoltam volna. Azt hiszem, mégiscsak jobb lesz, ha elmondom önnek ugyanazt, amit Mr. Damonnak mondtam augusztusban.

- Hallgatom.

- Mivel van valaki High Chimneysben, aki ismeri Harriet Pyke gyermekének titkát, s mivel ezt a személyt kell kérdeznünk...

- Ha elkerülte volna a figyelmét - kiabált közbe Clive már több ízben említette a dolgot! Azt is mondta, hogy már rég ki kellett volna találnom, ki az, abból, amit Mr. Damonól megtudtam.

- De hát ő is mondta már magának, hogy rajta kívül még valaki tudja a titkot, nem?

- De igen. Azt hittem, magára gondol.

- Ó! - mondta a másik. - Hát persze, erre meg én nem gondoltam. De hát ha tőlem eltekintünk, csak kell lenni még valakinek. Képzelve magát Mr. Damon helyébe - úgy értem, tizenkilenc évvel ezelőtt. Az a szándéka, hogy kakukkfiókat fogadjon a családba, a lehető legnagyobb titokban. A dolog nem könnyű, de kivitelezhető, hiszen a gyerekek között csak egy-két év korkülönbség van. Az ember egyszerűen átköltözik északról az ország nyugati részébe, mint ahogy Mr. Damon tette. Amúgy is szűk baráti körével megszakítja a kapcsolatot. Írásos nyoma sem marad az egésznek, mivel nem törvényes örökbefogadásról van szó. A felesége halott; a szolgákat elbocsátotta egy kivételével.

Hadd idézzem önnek Mr. Damon szavait, pontosan úgy, ahogy ön idézte nekem. „Elbocsátottam az egész személyzetet, kivéve a két igazi gyermekem dajkáját.” Nos? A mennykőbe is! Gondolkozzék! Hát ki lehet az, aki még ismeri a titkot?

Clive nyelt egyet.

- A dajka - felelt azonnal. - Mrs. Cavanagh, akit a lányok Cavvynek hívnak.

- No lám, ugye, hogy kitalálta! Eddig nem is gondolt rá?

- Hát, nem nagyon - felelte Clive. - Mr. Damon halála óta nem is találkoztam vele.

Az igazat megvallva, megfeledkeztem a létezéséről.

- Egy gyilkossági ügyben senkit sem szabad kihagyni a számításból.

- De csak nem gondolja, hogy... Egy pillanat! Gyanakodhatunk Mrs. Cavanagh-re csupán azért, mert ismeri a titkot? Miféle indítéka lett volna a gyilkosságra?

- Ami azt illeti, volt egy - felelte Whicher.

- Mégpedig?

- Az, amit teljesen véletlenül, idén augusztusban megtudtam.

- Akkor is! Ez a savanyú, kenetteljes; tiszteletre méltó öreg hölgy?

- Savanyú? Kenetteljes? Tiszteletre méltó? - kérdezte Whicher, szemlátomást élvezve a társalgást. - No igen. Ilyennek szeretné mutatni magát. De ne feledje, hogy Mr. Damon mondott valami mást is.

- Miről?

- Harriet Pyke akasztásáról.

Az ablak alatt rezesbanda vonult el nagy csinnadrattával, s egy pillanatra elnyomta Whicher hangját.

- Nos, Mr. Damon sosem találkozott Harriet Pyke-kal a tárgyalást megelőzően. A nő mégis úgy figyelte őt a vádlottak padjából, mint aki ismeri a titkait. Nem ezt mondta önnek?

- De igen, viszont elképzelhető, hogy csak a képszerűség kedvéért mondta.

- Egy fenét... már megbocsát a kifejezésért! Az a nő valóban tudott egyet-mást Mr. Damon életéről. Damon nem is jött rá, honnan, abban azonban biztos volt, hogy Harriet Pyke nem csupán olvasta valahol, mint ahogy állította. Ezt is elmondta önnek?

- El.

- És ugye azt is mondta, hogy Harriet Pyke józan és számító teremtés volt?

- Igen, de...

- És ebben, Mr. Strickland, Mr. Damonnak igaza volt. Az a nő bűnös volt. Kilőtt egy egész tárat a szeretőjére, majd megfojtotta a komornáját. Ezt hirtelen felindulásában cselekedte. De aztán volt esze ahhoz, hogy védje magát még a siralomházban is. Tudta, hogy felébresztheti Mr. Damon lelkiismeretét, ha majd meglátogatja a Newgate-ben. Így is történt. És egyáltalán nem a gyereke érdekében tette, csak a bőrét akarta menteni. Ami csaknem sikerült is neki. De még ezzel sem megyünk semmire, hacsak nem szerzünk valami bizonyítékot...

Whicher itt egy pillanatnyi szünetet tartott, mintha csak a rezesbandát figyelné.

- Igen, bizonyítékot! - ismételte eltűnődve. - Prin-cess Színház! Alhambra! Mennydörgős mennykő! Talán, ha csapdát állítanék...

Uram, egyelőre felejtse el, amit mondtam. Siessen Damon kisasszony és dr. Bland után. Menjenek el a félhármassal vonattal. Én még pár órát Londonban töltök, mert beszédem van egy besúgóval St. Gilesban, s majd önök után megyek, mihelyt tudok.

- De Mr. Whicher!

- Nem bízik bennem, uram?

- De bízom, mihelyt megmondja, hogy miért olyan gyanús Mrs. Cavanagh?

- Ó, persze - mormogta Whicher. - Mary Jane Cavanagh neve többször is szerepelt abban a levélben, amelyet Harriet Pyke írt a siralomházból, s nem is ok nélkül. Tudja maga, hogy valójában ki ez a Mrs. Cavanagh?

- Nos, ki ő?

Whicher megmondta. Clive maga elé bámult: a kért információt megkapta ugyan, de nem lett tőle sokkal okosabb.

Odalent a rezesbanda tovább fújta a magáét.

11 ALKONYAT A TÉLIKERTBEN

Szeles, hideg, de tiszta idő volt Berkshire-ben. A délutáni napfény beragyogott Matthew Damon dolgozó-szobájába.

Muswell, a berkshire-i rendőrség főfelügyelője, nagy, bikatermetű ember, aki csak nehezen tudott uralkodni indulatain, ott állt Matthew Damon íróasztala mögött, és kapkodva szedte a levegőt.

Mr. Clive Strickland, vagy hogy is hívják, ezt a gyilkosságot csak maga követhette el, nem így van?

- Nem.

- Pedig így van. És teljesen jogosan járnék el, ha ebben a pillanatban őrizetbe venném.

- Tessék, tartóztasson csak le, felügyelő úr.

- Úgy látom, jó kedve van.

- Valóban - felelte Clive, aki az előbb töltött néhány percet kettesben Kate-tel.

Azt azonban nem mondhatnánk, hogy gondtalan lett volna. Ebben nem csak a házban uralkodó ideges hangulat volt a ludas, amelynek a rendőrség is áldozatul esett. Muswell főfelügyelő, aki olyan mereven bámult Clive-ra, mint akit hipnotizáltak, fenyegetően morgott.

- Vegyük át még egyszer a dolgot - mondta. - Még egyszer és utoljára. Igazam van, Peters?

- Igaza van, főfelügyelő úr - sietett beleegyezni az egyenruhás közrendőr.

- Ezt a gyilkosságot - nyilatkoztatta ki Muswell - nő nem követhette el. Nincs az a nő, aki erre képes. Látja ezt a pisztolyt?

- Látom - mondta Clive.

- Nincs az a nő, aki képes volna erre. S miért, kérdezem én? Mert már attól is halálosan megrémülne, hogy kézbe vegye a pisztolyt, és meghúzza a ravaszt. Maga talán el tud képzelni olyan nőt, aki ezt meg merné tenni?

- Igen, el.

- Úgy értem, tiszteletre méltó, nemes, jól nevelt hölgyet?

- Soroljam? Mrs. John Stuart Mill, Miss Florence Nightingale...

Muswell főfelügyelő indulatosan félbeszakította.

- Miközben ott állt az ajtóban, tizenöt lábnyira maga mögött, és golyót röpített annak a szegény embernek a fejébe, aki itt állt, ahol én állok most? Ezt tette volna Miss Nightingale?!

- Egy szóval sem mondtam...

- *Tudjuk*, hogy nő nem lehetett. S miért, kérdelem én? Mindjárt megmondom.

A gyilkosságot tegnap este körülbelül fél hétkor követték el, esetleg egy-két perccel később. A személyzet összes nőtagja - kettő kivételével - hat óra tizenöt perc és hat óra harminckét perc között együtt vacsorázott a személyzeti étkezőben. Ezzel őket ki is zártuk. Ki bizony! És kizárhatjuk azt a kettőt, Mrs. Cavanagh-et és Penelope Burbage-et is. Tanúsítják, hogy együtt voltak.

Eszerint Mary Jane Cavanagh-nek alibije van, melyet Penelope Burbage igazolt.

Clive még nem találkozott a házvezetőnővel, amióta Kate-tel *£s* dr. Blanddel visszatért High Chimneysbe. Persze, kettejükön kívül mindössze Burbage-dzsePtalálkozott, mielőtt a rendőrség lecsapott rá.

A nap éppen most volt lemenőben. A szarkák fészükre szálltak. Clive hallotta a fekete márványlapos óra ketyegését; fél hat múlt öt perccel.

Miss Celia és Kate Damon szintén együtt voltak.

Nem mintha valaha is gyanúsítanám őket. Nem, nem! Mindenesetre együtt voltak. Mrs. Georgette Damon mérföldekre volt innen, azonkívül épp úgy nem juthatott be a zárt ajtók mögé, mint bárki más. Ha továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy nő volt a gyilkos...

- Főfelügyelő úr! Én ezt egy szóval sem mondtam!

- Tehát elismeri, hogy férfi volt a tettes?

- Nem tudom.

- A személyzet férfi tagjait ugyancsak kizárhatjuk; ők is az étkezőben voltak. Ki marad?

- Igen, értem már, mire céloz. Marad...

- Marad a doktor és maga. Talán a doktor volt?

- Nem tudom. Nem tudom, miért, de nem hiszem.

- Én sem. Dr. Bland nem férhetett hozzá a fegyverhez, maga viszont igen. Meg aztán: miért tette volna egy ilyen úriember? Mi volt az indítéka?

- Miért, az enyém mi volt?

- Ezt is megmondhatnám, ha elárulná, hogy miről vitatkoztak Mr. Damonnal a gyilkosság előtt.

- Nem vitatkoztunk. Mindent elmondtam már önnek erről a beszélgetésről, amit hajlandó vagyok elmondani. Mr. Damon úgy érezte, hogy veszélyben van, s meg is halt, mielőtt még elmondhatta volna nekem, hogy ki fenyegeti.

- Namármost! Nézzen ide az íróasztal jobb oldali Fiókjára.

- Nézek.

- Mint dr. Blandtól tudom, Mr. Damon két hete vette ezt a pisztolyt. Mindenki megerősítette, hogy ebben a fiókban tartotta. A fiókot nyitva találtuk, s maga beismeri, hogy saját kezűleg nyitotta ki. Azt állítja, hogy ez a gyilkosság után történt, de akkor meg miért nyitotta ki?

- Hogy megnézzem, vajon az ő pisztolyából adták-e le a lövést?

- Namármost. Ha két héttel ezelőtt vette, és maga évek óta nem járt High Chimneysben, akkor honnan az ördögből tudta, hogy a pisztoly a fiókban van?

- Már mondtam, hogy Mr. Damon célzást tett rá beszélgetés közben.

- Akkor, amikor maga megfenyegette, nem?

- Erre nem volt okom. Ugyan miért fenyegettem volna meg?

- Itt süllyedjek el, ha tudom. De az biztos, hogy itt valami nem tiszta. Eltűnt például az úr végrendelete. Ez a Burbage azt mondja, hogy Mr. Damon maga készítette a végrendeletét, saját keze írásával, amihez nem kellene tanúk. Már többször átkutattuk az íróasztalt, sőt az egész szobát, de nem találtunk semmit, csupán néhány papirost meg a felesége és a gyermekei fényképét. És ha megérteném, hogy tudta magát bezárni belülről, miután lelőtte Mr. Damont...

- Ha csak ez zavarja, főfelügyelő úr, ezt elárulhatom.

- Hogyan?

- Elárulhatom, hogy csinálhattam volna meg - magyarázta Clive. - Lásd Mayhew, pótkötet, 1862-es kiadás, 288. oldal.

- Kit lássak?!

- Henry Mayhew művét: *A londoni élet és London szegényei-1*, Griffin, Bohn és Tsa kiadásában. A tolvajokról és prostituáltakról szóló negyedik kötetben leírja, hogyan rabolják ki a szállodai tolvajok a zárt hotelszobákat. Egy speciális szerszám segítségével kívülről elfordítják a kulcsot a zárban, majd a rablás után visszafordítják.

- Ezek szerint beismeri, hogy...

- Nem ismerek be semmit. Csak azt mondtam el, hogyan tehettem volna meg, ha megteszem. Nos, miért nem tartóztat le?

A park, amely még magán viselte az előző napi vihar nyomait, lassan homályba borult. Néhány levelet sodort a szél. Clive most felemelkedett a székből, amelyben előző este is ült.

- Nem akarok tolakodni, főfelügyelő úr - mondta de ezt a táviratot kaptam félórával ezelőtt. - Azzal előhúzott a zsebéből egy gyűrött papírdarabot. - Eddig nem hagyta, hogy beszéljünk róla. Felolvashatnám magának?

Muswell főfelügyelő nyersen válaszolt.

- Nem. Nem olvashatja fel.

Clive türelme fogytán volt.

- Márpedig én felolvasom. „Ígéretem ellenére sajnos ma nem mehetek. Besúgóval elfoglalva. Semmi aggodalom. Csapdát állítok tettesnek High Chimneysben. Whicher.”

- Whicher... - ismételte elfulladva Muswell. - Szóval *Whicher*

- Hát persze! Whicher neve nem cseng jól ezen a vidéken. A Constance Kent-
esetben, remélem, emlékszik még rá, neki volt igaza: mindenki más tévedett. Bebizonyosodott, hogy a wiltshire-i rendőrség főfelügyelőjénél, Foleynál ostobább rendőrt még nem hordott hátán a föld. És ugye, Wiltshire nem esik messze innen!

- Főfelügyelő úr! - üvöltött a testület tekintélyét féltő Peters közrendőr.

- Ebből elég - mondta Muswell, és az asztalra csapott. - *Mit akar*, Mr. Strickland?

- Egy választ, semmi mást.

- Hő!

- Szívem szerint el se mennék High Chimneysből, hanem itt maradnék örökre - mondta Clive, miközben természetesen Kate-re gondolt de most Londonban kellene lennem, hogy tudjam, mire készül Mr. Whicher. Meddig akar még itt tartani?

- Lehet, hogy holnapig, lehet, hogy egy évig. Ha kedvem tartja, akár addig, amíg a rák fütyülni fog.

- Alig hinném, hogy megteszi.

- Főfelügyelő úr! - kiáltotta Peters.

- Vagy váltsa be a fenyegetését, és vegyen őrizetbe, vagy engedje, hogy szabadon mozoghassak. Nos?

- Ki innen! - mondta Muswell főfelügyelő drámai mozdulat kíséretében.

- Maga nem buta ember, főfelügyelő úr. Lelke mélyén nem hisz a bűnösségemben. Azért nem tud uralkodni magán, mert nem tudja, hogy mit tegyen velem.

- Ki innen!

- Mi a válasza? Szabadon közlekedhetem - már úgy értem, ésszerű határok között?

- Még gondolkozom rajta - bökte ki Muswell. - Még gondolkozom rajta. De ha elhagyja a házat az én engedélyem nélkül, istenuccse lecsukatom! Le én! Most menjen! Kifelé!

Clive úgy érezte, nem sok hiányzik hozzá, hogy Muswell dührohamot kapjon, jobbnak látta hát, ha távozik. Kiment a hallba. Még akkor is érezte azt a feszültséget a levegőben, amit szerda este. A ház minden sarkából mintha Mary Jane Cavanagh árnyalakja leselkedett volna rá, azé a Mrs. Cavanagh-é, akiről már tudta, valójában kicsoda.

Bárcsak elmehetne a kastélyból ma este! S még jobb volna, ha Kate-et is magával vihetné...

„Á - gondolta aztán -, nem lesz ebből semmi.”

Habár...

A ház elhagyatottnak tűnt. A hallban semmi nesz.

Clive a hátsó szalonon át a télikertbe ment, ahol Kate-et hagyta.

Ma este valahogy minden valószínűtlennek tűnt. Nemcsak a gyilkosság, a kísérteties légkör miatt; azért is, mert mintha új korszakba ért volna a történelem. Mielőtt felszálltak volna Kate-tel és dr. Blanddel a félhármassal vonatra a Paddington pályaudvaron, hallottak egyet-mást.

Azt pletykálta valaki, hogy Lord Palmerston haldoklik hertfordshire-i birtokán; a klubokban fogadásokat kötöttek arra, hogy a veterán államférfi és többszörös miniszterelnök vajon megéri-e a nyolcvanegyedik születésnapját, melyet holnapután ünnepehetne.

Ha Pam meghal, gondolta Clive, elszakadt az utolsó összekötőszál a régenség napjai meg a krími háború és a szipojlázadás kora között.

Krím. Szipojlázadás. Forgópisztolyok...

Eh, kit érdekel?

Clive átment a kis szalonon. Még nem volt itt a lámpagyújtás ideje, de a télikertben égett egy lámpa - Clive pillantása egy női ruhára esett: azt hitte, még mindig Kate ül ott.

A télikert közepén álló padot azonban más foglalta el: Georgette Damon, aki most kék ruhája helyett feketét viselt, s arcát kezébe temette. Clive lépteinek zajára felegyenesedett ültében.

- Ó! - mondta látható megdöbbenéssel.

- Jó estét, Mrs. Damon.

- Ó! Azt hittem...

Clive-nak már-már a nyelvén volt, hogy megkérdezze, vajon most felismeri-e, vagy hogy mit gondolt, talán még mindig a St. Giles-i őrszobán ül? Képzeteiben felvillant Tress gúnyos mosolya, s mindaz, amit Tress képviselt.

Kimondani mégsem volt szíve. Georgette szeme vörös és duzzadt volt a sírástól. Clive szinte a bőrén érezte a belőle áradó fájdalmat és tehetetlen dühöt.

- Bocsásson meg nekem, Mr. Strickland.

- Nincs mit megbocsátanom, Mrs. Damon. Megértem önt.

- Nem, nem! Nem ért meg! Engem senki sem ért meg!

- Nos...

- Megpróbáltam eltitkolni - mondta Georgette hogy találkozom egy bizonyos úriemberrel Laurier-nél. Most már látom, hogy fölösleges volt. A viszonyomról mindenki tud. És mégis! - Kék szeme tágra nyílt, s visszanyerte természetes ragyogását. - Állítom, s ha merném, nemcsak önnek mondanám el, hanem az egész világnak, hogy nem vétettem a férjem ellen. Mi van abban, ha az ember a testét odaadja? Mit számít az?

- Én nem vagyok erkölcsöcsősz, asszonyom. Ha ön szerelmes Tressbe, még ha kissé különösnek tűnik is a dolog...

- Szerelmes? - kérdezte Georgette, mint aki nem hallotta jól. - Azt mondta, szerelmes?

- Igen. Annyi biztos, hogy van ennél fontosabb dolog is. Például az, hogy melyik fiatal hölgy szolgálta rá a taposómalomra? Elmondaná, Mrs. Damon, hogy kit ítélnék taposómalomra, ha továbbra is így folytatja?

Georgette nem felelt. Sápadságát kiemelte a gesztenyebarna haj és a télikert zöldje. Szeme még tágabbra nyílt. A fekete ruhára néhány könnycsepp hullott. Georgette meg sem kísérelte felitatni a kezében szorongatott zsebkendővel.

- Igen, asszonyom! Jól hallotta: kémkedtem maga után. Követtem a Princess Színházba.

- Hallotta?...

- Igen. .

- A maga szülei sosem ültek börtönben, ugye? És nem is tudja, Mr. Strickland, hogy egy nőt sosem ítélnék taposómalomra?

- Akkor...?

Georgette megnyalta ajkát.

- Tegnap, amikor a readingi vonatban ültünk magával és Matthew-val, megpróbáltam elterelni a gyanút a tettesről. Azt mondtam, Penelope csak kitalálta azt az alakot a lépcsőn; de közben nagyón jól tudtam, hogy Penelope nem hazudott. Matthew is tudta! Okosabb volt, semhogy meg ne sejtse az igazságot. Amikor megtaláltam a gyilkos öltözékét valakinek a szobájában, ahová valaki más elrejtette...

- Kinek a szobájában volt az? Meg tudja nekem mondani, hogy ki a gyilkos?

- Igen. És ha összeszedem magam egy kicsit, megmondom a rendőrségnek.

A télikertben mintha surranó léptek nesze hallatszott volna: úgy rémlett, valaki súrolt egy-két levelet, aztán megállt.

Clive hátrapillantott.

A lámpa egy vasasztalkán állt a pad mellett. Fénye elvegyült az üvegtetőn beáramló alkonyi fényvel.

- De még mielőtt megtenném... - kezdte Georgette.

- Egy pillanat!

Clive felemelte a lámpát, magasra tartotta, s lassan körbepillantott a helyiségben. Georgette nem figyelt rá; könnyeivel küzdött. A bal kezében tartott repülőös üvegcsét maga mellé tette a padra.

- Mielőtt megtenném...

- Egy pillanat! Nem hallotta, hogy valaki mozog itt?

- Nem. Mielőtt megtenném, Mr. Strickland, szeretném tisztázni, milyen viszonyban voltam én Lord Albert Tressiderrel. Igen! Essünk csak túl rajta! Nézzen rám! Tudom, a világ erkölcstelennek tart. Nem is törekedtem arra, hogy másnak mutakozzam, legfeljebb Matthew előtt, hiszen ez nála oly sokat számított. Ha megtetszett nekem valaki, semmi okot nem láttam arra, hogy ellenálljak neki.

- Mrs. Damon! Miért kell nekem végighallgatnom ezt a vallomást?

- Mert valakinek el kell mondanom! - toppantott Georgette. - Kezdjük azzal, hogy az ön Tress barátja...

- Tress nem a barátom.

- Lehet. Nos, nekem sem tetszik. Gondolja, hogy vállaltam volna a kockázatot, ha nem kényszerít rá?

Clive döbbenet hátrahökölt s szembefordult Georgette-tel, egészen meglepedkezve az iménti zajról.

- *Kényszerítette?*

- Miért, mit gondolt? Választhattam: vagy a babája leszek és odaszaladok, ha kedve támad fütyenteni értem, vagy elmond mindent a múltamról a férjemnek.

Csend.

Clive magához tért bámulatából, s oly erősen csapta az asztalra a lámpát, hogy majdnem eltört.

- Mi lelte, Mr. Strickland?

- Semmi.

- Mi van magával?

- Nos, mondjuk: magánügy. Ma délben, Mrs. Damon, ígértem valamit Tressnek arra az esetre, ha legközelebb találkozánk. Most már nemcsak ígérem. Esküszöm rá.

- Ami pedig Kate-et illeti. ...

- Hogy jön ide Kate?

- Kate túlságosan is jó. Elmondok most magának valamit, amiről nem tud - mondta Georgette. - És Kate sem tudja, hogy én tudom. Már tizennégy éves kora óta szerelmes valakibe: magába, Mr. Strickland. Lehet, hogy még tíz szót sem váltottak egymással; lehet, hogy maga fel sem figyelt rá. Mégis arra kérem, segítsen rajta, ha tud: valaki mindenáron az akasztófára akarja juttatni! Segítsen rajta!

Clive bólintott.

- Ezt is megígérem - mondta. - És most árulja el, Mrs. Damon, ki a gyilkos?

12 ...OLYANNAK FOGADJAM EL, AMILYENNEK TALÁLOM

- A gyilkos? - merengett Georgette. - Szegény Kate! Meg az a nagyra becsült női erény!

Georgette-nek potyogott a könnye, mégis nevetett. - Kate azt hitte akkor, hogy gúnyt űzők belőle. Pofon vágott, igen, arcul ütött. És azt mondta, nincs erőm vállalni a becsületes prostituált szerepét. Én akkor is csak nevettem, hiszen szeretem őt, csodálom az eszét, legfeljebb a naivitását találtam nevetségesnek.

Mr. Strickland, tudja mit? Éljen csak Londonban! Menjen ki az utcára, és kérdezze meg a nőket, akik ott sétálnak, vajon miből élnek? S ha nem *abból* élnének, vajon mi

másból élhetnének? Egyesek közülük szegény kereskedőcsaládok gyermekei. Legtöbbjük, akárcsak én is, egy szobában lakott a család többi tizennégy tagjával, kiteve az éhezésnek meg a kolerának. Nem nagyon tudják, mi is az az „ártatlanság”, amit tizenegy-tizenkét éves korukban elveszítene, mert hisz ez a rendje. Úristen, milyen ostobák tudnak lenni a férfiak!

Nevetése furcsán visszhangzott a télikertben.

- Jó és rossz... ugyan mi az? Ha tudni akarja, megmondom.

Georgette felugrott a pádról. Hirtelen színésznői pózba vágta magát. Még nevetett, de arcáról mégis nagyvilági bölcsesség sugárzott. Valaki másnak a szavait idézte, de mélységesen átélte, átérezte a szöveget.

- „A lordmajor megy ott rákfarokpástétomot enni, aztán a városházára? A szegény Jack vonul ott a newgate-i fogházból a seriff és az alabárdosok között, akik utolsó útjára viszik Tyburnbe?”

- Mrs. Damon! Kérem, abba hagyja?

- „Szívembe nézek és arra gondolok, hogy vagyok én is olyan jó, mint a lordmajor, és vagyok olyan rossz, mint a tyburni Jack.”

Clive-nak most már egy hang sem jött ki a torkán.

- „Adjatok rám piros palástot, nyakamba aranyláncot, élém egy pudingot, s nagyon is jól el tudnám játszani a tanácsos úr szerepét, s elítélni ebéd után Jacket. De éheztessetek, tartsatok távol a könyvektől és a tisztességes emberektől, neveljetek arra, hogy megszeressem a kockát, a gint és az élvezeteket, s tegyetek ki a hounslow-i pusztára, előttem egy erszénnyel, s én elveszem. És érdemed szerint lógni fogsz - mondjátok ti, mert már véget szeretnétek vetni ennek az unalmas fecsegésnek. Nem mondom, hogy nem. De nem tehetek mást, mint hogy olyannak fogadjam el a világot, amilyennek találom, beleszámítva a kötelet is, már ameddig divatban van.” (W.M. Thackeray: *Henry Esmond története. Első könyv (Vas István fordítása)*)

Georgette újra felnevetett, s gunyorosan meghajolt Clive előtt.

- Ugye tudja, Mr. Strickland, hogy ezt egy bölcs ember írta? Már két éve meghalt, de ma is érvényes, amit mondott. Vagy talán nem ez a véleménye?

- De igen. Egyébként nem szükséges az *Esmond*-ot idéznie: anélkül is értem, mire gondol.

- Érti?... Maga, egy jó módú ügyvéd fia?

- Igen. Én, egy jó módú ügyvéd fia. Miért ne érteném? Magamtól is ugyanezekre a gondolatokra jutottam. De, Mrs. Damon, talán ha a gyilkosról...

Ó, persze! A gyilkos! Csaknem megfeledkeztem róla! Nos, ne feledje, hogy nem én meséltem el újra meg újra Constance Kent történetét Kate-nek és Cellának, hanem az a drágalátos Mrs. Cavanagh!

Ezzel azt akarja mondani, hogy Mrs. Cavanagh ölte meg a férjét?

A télikertben csend volt, csak a szél süvített oda-kinn.

- Mrs. Cavanagh a gyilkos?

- Nem mondom meg, ki a gyilkos. Attól tartok, megbotránkoztatnám.

- De hiszen azt mondta, hogy közli a rendőrséggel.

- Velük igen. Maga majd megtudja Muswell főfelügyelőtől. Tőlem nem. Most pedig felmegyek a szobámba, mert rendbe akarom kissé hozni magam. Aztán pedig...

Most már egészen tisztán hallatszott a közeledő léptek zaja.

- Mrs. Damon, az isten szerelmére, maradjon ott, ahol van! A gyilkos itt van valahol!

- Ugyan! Még ha itt lenne is, *engem* nem mer bántani! Eleresztené a karomat?

- Nem engedem fel egyedül a lépcsőn ebben a sötétben.
- No de uram! Még ha nekem nem volna is ellenvetésem az ellen, hogy levetközzem az ön jelenlétében, dr. Thompson Blandnek akkor is volna egy-két szava a dologhoz, a személyzetről nem is beszélve! Kérem, engedje el a karomat! Vagy azt akarja, hogy segítségért kiabáljak, és ma már másodszor vádoljam azzal, hogy zaklat?

Clive nem engedte el Georgette karját.

Ostoba helyzet volt; egy lépést sem tehetett, holott át kellett volna mutatnia a télikertet. Bal kezébe fogta a lámpát és felemelte. Nagy nehezen elhuzakodtak a télikert ajtajáig. Átmentek a kis szalonon, s Georgette megragadta a hálójátó kilincsét.

- Mr. Strickland, nem vitatkozom tovább önnel. Megtettem Kate-ért mindent, ami módomban állt; legalább annyit tettem érte, mint az a szegény doktor Ce-liáért. Elengedne, kérem?

A hall ajtaja kitérült. Az apróbb neszeket elnyomta a kéményeken átáramló huzat zaja.

- Miss Burbage! - szólt Clive.

Penelope épp most lépett ki lámpával a kezében a könyvtárszoba ajtaján. Georgette adott a látszatra, abbahagyta a huzakodást Clive-val, aki viszont a legkevésbé sem törődött a külsőségekkel.

- Miss Burbage - mondta -, lenne olyan kedves és felkísérné Mrs. Damont az emeletre? S ha szólna a komornájának...

- Hortense nincs itt - vágott közbe Georgette. Ismét elszorult a torka. - Mindenki azt hitte tegnap este, hogy megszöktem. Még hogy én megszöktem? Így hát Mrs. Cavanagh elengedte Hortense-et...

- Ahá, szóval Mrs. Cavanagh engedte el?

- Mr. Strickland, eleresztene végre? Nagyon szorít!

- Felkíséri Mrs. Damont az emeletre - mondta tovább a magáét Clive, miközben mereven Pénélopéra nézett és vele marad?

- Igen, uram - lehelte a leány.

- Hadd magyarázzam meg a dolgot - folytatta Clive. - Mrs. Damonnak pár perces beszélgetni valója lesz Muswell főfelügyelővel, ha ismét lejön. Megígéri, hogy nem mozdul el mellőle, amíg be nem lép a dolgozószobába? Megígéri?

- Természetesen, megígérem!

Clive elengedte Georgette-et.

- Ha tudná, amit én tudok - fordult felé Georgette, a lehető legméltóságteljesebben tapogatva fájdó karját -, látná, hogy milyen nevetséges ez az egész. Valamit... valamit elfelejtettem. Mi is volt az? Nem érdekes. Majd eszembe jut.

Penelope megnyugtató szavakat mormolt. Nem vette le a szemét Georgette-ről, miközben odaszólt Clive-nak:

- Bízva rám a dolgot, uram. Bízson bennem.

Odakint süvöltött a szél. Clive némileg megnyugodva figyelte, amint a két nő felmegy a lépcsőn. A zárt ajtón át is hallotta Muswell hangját, bár a szavakat nem értette. Hirtelen eszébe jutott valami.

- Miss Burbage! - szólt a távozók után, magasra tartva a lámpáját.

- Uram?

- Miután elkísérte Mrs. Damont a dolgozószobáig, bejönne hozzám a télikertbe?

- Ha kívánja, uram...

- Feltétlenül. Csak mi ketten láttuk szemtől szembe a gyilkost. És mégsem ismertük fel: azt sem tudjuk, milyen az arca.

- Az isten szerelmére! - kiáltott fel Georgette.
- Ha összevetnénk tapasztalatainkat, Miss Burbage, s rájönnénk, miért nem láttuk jól még ilyen közlelről sem...

Penelope is felemelte lámpáját, így a kettőnek a fénye lassú, de szeszélyesen mozgó árnyjátékot vetett a falra és a mennyezetre. Georgette, akinek az idegei már csaknem felmondták a szolgálatot, olyan hangosan kiáltott fel, hogy az egész hall visszhangzott tőle.

- Megmondhatom, miért nem látták! Mert fekete női selyemharisnya földte, csak a két szeménél volt kivágva, s álarcként simult rá! Megtaláltam azt is ugyanott, ahol a többi ruhát, Kate hálósobájában. Kíváncsi még valamire?

- Igen. Ha végzett, megkeres, Miss Burbage?
- Igen, uram.

A dolgozószoba ajtaja mögött Muswell hangja hirtelen elhallgatott; talán hallgatózott volna? Clive behúzódott a kisszalomba. Mindedig szemmel tartotta a télikert ajtaját: senki sem surranhatott ki onnan észrevétlenül.

De nem is igyekezett kisurranni senki.

Clive visszament a télikertbe, s becsukta maga mögött az üvegajtót. Lámpája fényében egy fekete ruhát pillantott meg. Mire a helyiség közepére ért, Mrs. Mary Jane Cavanagh már várta.

Nem volt benne biztos, mit fejez ki Mrs. Cavanagh arca. Diadalt? Örömet? Sunyiságot?

A vasasztal mellett állt. Kezét összekulcsolta, s a tőle megszokott kenetes, tiszteletteljes hangon szólalt meg.

- Jó estét, uram. - Aztán némi szemrehányás vegyült a hangjába. - A világért sem akartam ráijeszteni önre vagy asszonyomra. De igazán szólnom kellett volna, uram, mikor meghallotta a lépteimet!

Clive fojtogatónak érezte a télikert fülledt, párás levegőjét.

- Szóval maga volt az?
- Ó, istenkém - rebege Mrs. Cavanagh de hisz én gyakran sétálgatok itt! Úgy imádom a növényeket! De igazán nem az én dolgom, hogy közbeszóljak, amikor ön és asszonyom magánügyekről beszélgetnek!

- Aha!
- És milyen magánügyekről, istenkém! Ha szegény Mr. Damon tudta volna...
- Ő sok mindenről tudott, Mrs. Cavanagh!
- Én is tartok tőle, uram, hogy igen! Szegény Kate kisasszony el akar menekülni ebből a házból (az otthonából!), és mindent megtett, hogy megszabaduljon a papájától, és azoktól, akik úgy szeretik!... Mondott valamit, uram?

- Nem.
- De hát hiába, gonosz világban élünk! És nem Kate kisasszony az egyetlen, még ha ő is a legrosszabb! Elhiszi nekem, uram, hogy Mr. Damon detektívet akart idehívni az asszonyom és egy bizonyos úriember viszonya miatt?

Clive letette a lámpát az asztalra.

- Nem! Ez nem így volt! - mondta határozottan.
- Hogyan, uram?
- Nem Mrs. Damon miatt akarta idehívni azt a detektívet, hanem azért, mert veszélyben érezte magát. Három hónappal ezelőtt, Mrs. Cavanagh, Jonathan Whicher megtudta a teljes igazságot Harriet Pyke-kal kapcsolatban.

- Valóban, uram? És ki az a Harriet Pyke?
- Hát nem tudja?

Mrs. Cavanagh rezzenéstelen arccal nézett rá, de mintha rosszindulat áradt volna belőle Clive felé.

„Kate-et nemcsak azért kell innen elvinnem - gondolta Clive mert szeretem és kívánom. Veszélyben van. Összeesküvést szőnek ellene, éppúgy, mint ahogy Damonnak az életére törtek. Eddig is sejtettem, de most már biztos. A gyilkos az ő szobájában rejtette el a ruhát. Ez a nő pedig, aki dajkálta valamikor, úgy gyűlöli, ahogy csak egy ember gyűlölhét valakit. Ha dacolnék a közvéleménnyel és megszöktethetném Kate-et még ma éjjel...”

Clive elhessegette magától a gondolatot.

- Nem tudja, hogy ki volt Harriet Pyke?
- Nem vagyok gondolatolvasó, uram.
- Akkor talán elmondom magának, mit tudtam meg ma délután Whichertől.
- Nem akarok olyasmit hallani, amihez semmi közöm nincs! Ha megengedi uram,

távozzom.

- Nem engedem meg. Maradjon csak itt.

A levegő mintha még párásabb és még fülfedtebb lett volna. Mrs. Cavanagh idegesen leengedte, majd gyors mozdulattal újra összekulcsolta a kezét.

- Tizenkilenc évvel ezelőtt - mondta Clive - Harriet Pyke-ot felakasztották a szeretője és a szolgálólánya meggyilkolásáért. Whicher (ne tagadja, hogy ismeri a nevét!) jelen volt a letartóztatásánál. De akkor még csak fiatal őrmester volt Charles Field detektívfelügyelő keze alatt. Még ha kikérdezte volna Mr. Damon, akkor sem tudott volna sokat mondani. Annyit tudott, hogy Harriet Pyke tisztességes, szegény család gyermeke. Becsületes anyja, becsületes apja volt, becsületes testvérei; egyikük sem volt jelen a tárgyaláson. Mi mást tudott még Whicher? Azt, hogy Harriet Pyke-nak, ennek a gyönyörű fekete nőnek, aki túlságosan szerette a férfiakat, született egy gyermeke az egyik szeretőjétől. Ezt a férfit (remélem, tud követni, asszonyom) Ivor Richnek hívták. Semmirekellő ifjú volt.

Whicher nem tudta, hány éves a gyermek, hogy hívják, mikor született. Csak azt tudta, hogy létezik. Eközben Mr. Damon, akinek véleménye Harriet Pyke-ról gyökeresen megváltozott a siralomházban, perújrafelvételt kezdeményezett, de hiába. Harriet Pyke-ot felakasztották.

Mrs. Cavanagh toppantott.

- Felakasztották, és kész! És ezzel vége!
- Nem. Még nincs vége.
- Nem vagyok hajlandó végighallgatni!
- Márpedig elmondom. Ivor Rich, aki az eltelt évek során két teljes vagyont elherdált, az idén, augusztus elején megmérgezte magát úriás, de kopott pimlicói lakásában. A háztulajdonos jól ismeri Whichert - aki egyébként jelenleg magádetektív és segítséget kért tőle, hogy ne terjedjen el az öngyilkosság híre.

Teljesen persze nem lehetett titokban tartani, de dobra mégsem verték az ügyet, különösen azt nem, hogy Ivor Rich holmija között megtalálták Harriet Pyke néhány levelét, köztük azt, amelyiket a siralomházból csempészték ki hozzá.

Azt hiszem, Harriet Pyke szerette azt az embert. A levélben beismeri bűnét, leírja, hogy hirtelen felindulásban lelőtte a szeretőjét. Mégis arra kéri Richet, hallgasson; nincs még veszve minden. Sokat tud a vád képviselőjéről, mivel egyik nővére Matthew Damon gyermekeinek a dajkája...

Clive itt félbeszakította elbeszélését.

Mrs. Cavanagh hevesen tördelte a kezét, s olyan mozdulatot tett, mintha ki akarna rohanni. Clive elállta az útját.

- Maradjon csak. Mrs. Cavanagh! Harriet Pyke arra számított, hogy meg tudja győzni Mr. Damont az ártatlanságáról, s eléri, hogy örökbe fogadja gyermekét. Arra is számított, hogy mindent megtesz az ő megmentésére. Így is történt, és a gyermek...

Mary Jane Cavanagh halkán közbeszólt.

- Erre nincs bizonyítéka, uram. Egy szemernyi sem!

- Ezt miből gondolja? Talán abból, hogy megsemmisítette Mr. Damon végrendeletét?

- Én nem semmisítettem meg semmit.

- Mr. Damon lelki békéjét sem? Mikor tizenkilenc éven át elhallgatta előle, hogy a húga bűnös volt?

- Bűnös? Szegénykém olyan ártatlan volt, mint a ma született bárány! Igenis, ártatlan.

- Nem, nem. A húga kétszeres gyilkos volt. Ezt bizonyítja a saját levele. Ez a levél jelenleg egy New Elm Road-i háztulajdonos birtokában van. És ami a maga részét illeti a csalásban...

- *Csalásban?*

- Igen!

Clive úgy látta, mintha Mrs. Cavanagh-nek még a szeme is elsápadna. Kezét magasra emelte, mintha esküt akarna tenni.

- Jótett volt! - kiáltotta. - Istenfélő, keresztényi tett, életem legjobb cselekedete! Egy apátlan-anyátlan árvát felnevelni, egy ártatlan anya árva kisdédét, és távol tartani a gonosztól? És ápolni egy testvér emlékét, akit alig ismertem? Ezt nevezi csalásnak?

- Ezt. Most pedig halljam az igazságot.

- Itt szakadjon rám az ég...

- Még megtörténhet. Miért tartotta titokban, hogy milyen rokonságban van Harriet Pyke-kal? És ha alig ismerte, hogyan mondhatott el neki olyan sokat Mr. Damonról? És végül: miért gyűlöli ennyire Kate-et?

Mrs. Cavanagh felemelte mindkét kezét, mintha meg akarnáátkozni Clive-ot.

- Mert látom, hogy gyűlöli, Mrs. Cavanagh. Már akkor láttam, amikor először láttam magukat együtt, ott a nappali szobában, tegnap este. Már akkor sem értettem, miért kötözködik vele állandóan. Miért?

- Én kötözködöm? Én, a jó öreg Cavvy? De hát ez hazugság! És nem is tudja bizonyítani, hogy ki az a gyermek! Vagy igen?

- Nem - ismerte be Clive, s ezzel elvesztette a csatát.

- Ahá! - mondta diadalmasan Mrs. Cavanagh.

Még mindig sápadtan, de már diadalmas arckifejezéssel kihúzta magát.

- Ha megbocsát, uram, befejezem a társalgást. Nem kötelezhet rá, hogy folytassam, és nem is mondok ezután semmit. Elmehetek, uram?

Lesimította krinolinját, s közönyösen ellépett Clive mellett. Nem állhatta meg azonban, hogy egy utolsó diadalmas szóra vissza ne forduljon.

- Amikor a nagy Whicher állítólag megtalálta Harriet Pyke-nak ezt a levelét, gondolom, említette Mr. Damonnak?

- Természetesen. Akkor mindjárt le is jött High Chimneysbe. Nem találkozott vele?

- Augusztus első hetében Westonban voltam.

- Aha! Különben megakadályozta volna, hogy beszéljen, mi?

Mrs. Cavanagh szeme villámokat lövellt.

- Ne tulajdonítson nekem ilyen kijelentéseket, uram, mert még megbánja! Whicher is csak ahhoz ért, hogy mindenbe beleüsse az orrát!

- Mr. Damon tizenkilenc évig abban a hitben élt, hogy egy ártatlan nőt juttatott akasztófára. Whicher-től azonban megtudta az igazat. Ezt nem mondta el magának Mr. Damon?

- Lehet, hogy elmondta, lehet, hogy nem.

- Mrs. Cavanagh! Miért gyűlöli Kate-et? Miért akarja ráfogni, hogy megölte az apját?

- Vigyázzon uram, mit beszél! Még hogy rá akarok fogni valamit? Kate kisasszonyra senki sem akar ráfogni semmit, és senki sem akar neki rosszat. Itt épp olyan biztonságban érezheti magát, mintha a mennyországban lenne.

Mrs. Cavanagh elhallgatott és hátrafordult.

Előző este Clive Celia sikolyát hallotta az emeletről: valószínűleg akkor értesült az apja haláláról. És most is sikoltott valaki.

Clive a csukott ajtón át is tisztán hallotta Kate hangját: „Ki az? Mit akar?” - majd a sikolyt.

Clive felkapta a lámpát az asztalról, és kirohant a télikertből. Feltépte az ajtót, átfutott a kis szalonon, be a hallba. Még így, futás közben is csodálkozott azon, milyen csend van. Arra számított, hogy Muswell előlép a dolgozószobából. Nem történt azonban semmi.

A földszinti szobák üresek voltak, a függönyök elhúzva, a kandallók megrakva. Más zaj nem hallatszott, csak Clive lábdobogása a lépcsőn.

- Kate! - kiáltotta, miközben kettesével vette a lépcsőfokokat.

13 HOLTTEST A TÉLIKERTBEN

Sehol senki és semmi.

Az emeleti folyosó padlóját kókuszszőnyeg borította. A folyosó végében állóóra ketyegett. Kétoldalt háló- és öltözőszobák sora nyílt; tökéletes sötétség volt itt, mielőtt Clive felért volna a lámpával.

- Kate!

Jobboldalt, nem messze a lépcsőtől, egy résnyire nyitott ajtó mögött gyufa lángja lobbant, majd csakhamar egy gyertyaé.

Kate eltorzult arccal rohant Clive felé; közben elejtette a réz gyertyatartót. A gyertyaláng kialudt a padlón. Clive érezte, hogy Kate minden ízében remeg, amikor átkarolta.

- Nem bírom tovább! - mondta Kate. - Azt hittem, mindent el lehet viselni egy kis bátorsággal, de ez már sok. Láttam! És most is ugyanaz a ruha van rajta! Itt van!

A hirtelen támadt csendben csak az óra ketyegése hallatszott. A folyosó túlsó végében állt ugyan, Clive mégis látta a mutatókat: negyed hét volt.

Tegnap ilyenkor...

- Mi történt, Kate? Mit láttál?

- Georgette...

- *Hol van Georgette?*

- Nem, nem, nincs semmi baja!

- Biztos vagy ebben? Hol van?

- Ez a közös öltözőszobánk Celiával - mutatott Kate az ajtó felé, amelyen az imént kirohant. Megpróbált nyugalmat erőltetni magára. - Én éppen vacsorához öltöztem át. Celia alszik; a doktor beadott neki még egy kis laudániumot, s így most mélyen alszik a szobájában.

- Apropos, hol van dr. Bland?

- Mit tudom én! Mindenesetre pár perce, mikor már majdnem kész voltam az öltözködéssel, hallottam, amint Georgette és Penelope Burbage mennek lefelé a lépcsőn.

- Lefelé?

- Igen. Georgette éppen azt mondta, hogy nem öltözik át, csak rendbe hozza az arcát, majd megkérte Pénélopét, hogy hagyja magára, mert most a rendőrökhöz megy. Penelope azt felelte: „Elkísérem a dolgozószobáig, asszonyom, hiszen szavamat adtam rá.”

- Folytasd!

- Ez minden - mondta Kate, s rábámult Clive-ra. - Ezt is csak azért mondtam el, mert olyan nagyon aggódsz a mostohaanyámért.

- Távolról sem annyira, mint teéted. És abban is igazad van, hogy most már nem eshet baja. De mi történt aztán? Miért sikoltottál?

- Épp elkészültem az öltözködéssel. Magamhoz vettem az égő gyertyát, hiszen a lépcsőházban sötét volt. Előretartottam, ahogy kiléptem a szobából. Az ajtó nagyon halkán nyílik. Az ember, az a személy, vagy nem tudom, minek nevezem, ott állt a sötétben a lépcső tetején, és lefelé nézett. Egy fél pillanatig nem éreztem mást, csak meglepetést. Nem hittem, hogy valaha is találkozom vele, mert azt gondoltam...

Nos, most mégis megpillantottam a piros-fehér kockás nadrágot. Önkéntelenül felkiáltottam: „Ki az?”, majd „Mit akar?”, és mire észbe kaptam, már késő volt; legszívesebben leharaptam volna a nyelvemet. Az alak hátrafordult. Úgy tűnt, mintha nem is lenne feje. Ez volt benne a legszörnyűbb, hogy nincs feje.

Segítségért kiáltottam. Visszaléptem az öltözőszobámba. A gyertya kiesett a kezemből, és elaludt. Annyira féltem a sötétben, hogy még a kilincset sem találtam, és már azt hittem, igen, azt hittem, hogy az a valami nekem támad, és nem tudom bezárni az ajtót! Aztán léptek zaját hallottam: valaki rohant felfelé a lépcsőn. Ez már te voltál. Mihelyt meghallottam a hangodat, újra meggyújtottam a gyertyát. Aztán megint leejtettem. Bolond vagyok, ne haragudj!

Kate hangja elfűlt; kezét arcára szorította, Clive gyöngéden átölelte.

- Nem vagy te bolond - mondta és semmi szégyellnivalód nincs. Megtámadott?

- Nem.

- Merre ment?

- Fogalmam sincs, sötét volt. Nem csapott zajt. *Hová mégy?*

- Legjobb lenne, ha átkutatnám...

- Ne! Kérlek, ne hagyj most itt!

Clive magasra tartotta a lámpát, és körülnézett a folyosón. Valahol egy meglazult ablakkeretet zörgetett a szél.

- Ez örület - mondta Clive. Hallotta, hogy Kate zihálva szedi a levegőt.

- Talán nem érted, amit most mondok; eddig még senki sem szólt róla neked. Egyszerűen elképzelhetetlennek tartom, hogy legyen itt még egy jelmeze a gyilkosnak, mikor egy már a Princess Színházban van. Azt mondtad, amikor megpillantottad azt a férfit (vagy nőt), a lépcső tetején állt, és lefelé nézett?

- Igen!

Mintha a mostohaanyádat és Penelope Burbage-et követné?

- Nem... nem tudom. Erre nem gondoltam.

Mennyi idő telt el azóta, hogy ők ketten lementek?

Egy vagy két perc. Nem tudom pontosan. Olyan nehéz megítélni. De miért fontos ez egyáltalán?

Clive-on lassan úrrá lett a kétségbeesés.

- Kate - mondta hirtelen. - Miért nem bízol bennem? Miért nem bízik bennem senki?

Kate tekintete elárulta szerelmét és megdöbbenését.

- *Én* nem bízom benned? Hogy érted ezt?

- Gyere!

Karon ragadta, akár Georgette-et az előbb (bár mi tagadás, nem egészen ugyanúgy), és bevezette az öltözőszobába.

A rózsaszín virágmintás tapétával borított, perzsa-szőnyeges szobából mindkét oldalon egy-egy hálószoba nyílt. Két egyforma, aranszélű, virágmintás mosdótál és kancsó állt két márványtetejű mosdóállványon az ajtók mellett. A régimódi Matthew Damon rendelkezésének értelmében - akinek teste már egy readingi temetkezési vállalkozónál pihent - a szobában nem volt világítás. A szoba levegője enyhén nyirkos volt. Clive lámpájának fénye az elhúzott függönyökre, a két egyforma öltözőasztalra és a kandalló előtt álló üres ülőkádra vetődött.

- Kate...!

- Pssz! Ne olyan hangosan! - kérte Kate, s a bal oldali hálószoba ajtaja felé biccentett. - Ott alszik Celia. - Aztán, megfélelkezve magáról, ő is fennhangon kérdezte: - Clive, drágám, miért mondd, hogy nem bízom benned?

- Mert ez az igazság. Senki sem bízik bennem.

- Ez nem igaz!

- Ketten is - Whicher és a mostohaanyád - azt állítják, hogy sejtik, ki a gyilkos. Biztos vagyok benne, hogy te és Mrs. Cavanagh tudjátok is. És senki nem szólna egy megveszekedett szót sem!

Kate szeme megrebbent Mrs. Cavanagh neve hallatára.

- Drágám, nem tehetem! Nem merek beszélni!

- Hát igen. Épp ezt mondom! - Clive elkeseredése egyre nőtt. - *Én* megtettem, ami tőlem telik, de nem vagyok detektív. Ha őszinte-lennél hozzám...

- Miért, *te* talán teljesen őszinte voltál hozzám? Nem mondott neked valamit tegnap este az apám, amit nem adott tovább nekem és senki másnak sem?

- De igen.

- Gondolom, arról volt szó, amire Rollo bácsi célzott ma délután, hogy öröklött elmebaj van a családjukban?

- Elmebaj? Úristen, dehogy! *Én* csak azért nem voltam veled őszinte, hogy megkíméljelek a fölösleges aggodalomtól.

- Hát ez az! - mondta Kate, az egyik hálószobaajtó felé pillantva. - *Én* is pontosan ezért nem voltam őszinte hozzád!

Clive lecsapta a lámpát az asztalra.

- Kate - fakadt ki keserűen én fűtülök arra, mi illik, mi nem! Itt gyilkosság történt! És te veszélyben vagy! Georgette éppen azt meséli Muswellnek, amit tud vagy sejt. De azzal sem megyünk semmire, ha nem tudja bizonyítani, márpedig nem hiszem, hogy tudná. Az jár a fejében, hogy talán legjobb volna, ha elszöktetnélek innen és meg sem állnék veled Londonig!

Pillanatnyi csend támadt. Aztán Kate ránézett, olyan beszédesen, hogy szavakra szinte már nem is volt szükség.

- Vigyél - mondta csendesesen. - Istenkém, bárcsak elvinnél! Vigyél el még ma!

Odakinn még mindig fújt a szél, s most egy faág csapódott az ablakhoz. Clive heves mozdulatot tett.

- Kate, te nem tudod, mit beszélsz!

- Nagyon is jól tudom. A Brook Streeten laksz, nem?

- Igen. A Mivart szálló közelében. Foglalthatnék.,.

- Sose törődj a Mivart szállóval. Vigyél el! Vagy talán nem gondoltad komolyan?
- Nem erre gondoltam. Téged nem az a veszély fenyeget, ami Georgette-et: őt elteheti láb alól a gyilkos, mert túlságosan sokat tud. Téged viszont biztosan nem akar megölni, hiszen rád akarja terelni a gyanút. Azt hiszem, nem mondta még senki, de a gyilkos a ruháját a te szobádba rejtette el, hogy ott találjon rá a rendőrség! Szerencsére Georgette találta meg, és elvitte innen.

Kate még jobban elsápadt.

- Így történt! - mondta Clive. - Ha jól tudom, a rendőrséggel ezt még senki sem közölte. Muswell nem hiszi, hogy a gyilkosságot nő követte volna el, legalábbis mostanáig nem hitte, mert nem tudja elképzelni, hogy egy nő el tudjon sütni egy revolvert. De ha...

- De hát én is tudok revolverrel lőni! - mondta Kate.

Csendben összenéztek; csak a szél füttyült.

- Legalábbis - folytatta Kate - azt az ódivatú, kapszlis pisztolyt tudom használni. Célozni persze nem tudok veled, mert remeg a kezem. - Kate szemében félelem tükröződött. - De ezt éppúgy megtanultam, mint oldalnyereg nélkül lovagolni.

- Akkor örülsz, hogy elmennünk innen. Muswell rám is éppen eléggé gyanakszik. Ha megtudja, hogy szerelmes vagyok beléd...

- Csakugyan? Ezt még nem mondtad!

- Azt akarod, hogy bebizonyítsam?

- Azt. Minden lehetséges módon. - Kate szemébe könny szökött. - És Whicherrel mi a helyzet, benne megbízol? Gondolod, hogy kinyomozza, ki volt a gyilkos? Az én vallomásom nélkül is?

- Azt hiszem. De az emberek...

- Ki törődik az emberekkel? - kiáltott fel Kate. - Arra kényszerítesz, hogy kimondjam: veled akarok lenni! Erről álmodom már régóta. Vigyél magaddal! Vagy, ha nem kellek neked...

- Várj!

- Mire? Mi volt ez?

Lehet, hogy ismét csak egy faág csapódott az ablaktáblához. De az is lehet, hogy valaki lábujjhegyen settenkedett az egyik szomszédos szobában. Clive felemelte a lámpát, és lábujjhegyen a bal oldali hálószoba ajtajához ment; ügyelve, hogy ne csapjon zajt, lenyomta a kilincset.

Sehol semmi.

Celia elfüggönyözött hálószobáját az éjjeliszekrényen álló gyertya egyenletes fénye világította meg. Celia dús, sötétszőke haja szétterült a párnán. Nyugodtan lélegzett, arca sápadt volt, szemhéja elnehezült. Párna nélkül aludt.

Sehol semmi.

Clive becsukta az ajtót és megfordult, majd Kate szemébe nézett.

- Kate! Mennyi időbe telik, amíg összecsomagolsz?

Kate-et, amint Clive-ra nézett, hirtelen elfogta a lelkifurdalás, és arcát kezébe temette.

- Mit mondjak? Istenem, mit mondjak? Nem hagyhatom itt Celiát egyedül és védtelenül!

- Kate! Légy észnél! - Clive letette a lámpát az asztalra, és átkarolta Kate-et. - Mennyi idő alatt tudsz összecsomagolni?

- De én...

- Mennyi időre van szükséged?

Már nem tudtak ellenállni egymásnak. Kate ugyan megpróbálta kivonni magát Clive öleléséből, de nem volt hozzá ereje.

- Tizenöt percre, Kate? Félórára?
- Félórára? Ugyan! Öt perc elég! De...
- El kell mennünk innen. - Clive elővette zsebóráját. - Negyed hét múlt öt perccel. A személyzet vacsorája még tíz percig eltart. Kocsira viszont nem vesztegethetjük az időt. Tudnál négy mérföldet gyalogolni?

- Minek nézel? Gyalogolok én tizenötöt is, ha kell!
- Helyes! Most átmegek a szobámba a bőröndömért. Zárd be az ajtót, és ne engedj be senkit, amíg nem hallok a hangomat. Csak öt perc: szavadon foglak.

Clive hevesen megcsókolta Kate-et. Kiment a folyosóra; a lámpát benn hagyta, mivel volt nála gyufa. Hallotta, amint Kate elfordítja a kulcsot a zárban.

A folyosó sötétje úgy borult rá, mint amikor gyertyát nyomnak el hirtelen. High Chimneys minden eresztéke recsegett-ropogott az üvöltő szélben, mintha Matthew Damon szelleme rázná a házat.

Clive elbotorkált a szobájáig, belépett, és a gyufa fényénél talált egy még érintetlen gyertyát. Esti öltözékét már előző este magával vitte Londonba; maradék holmiját pillanatok alatt becsomagolta.

Felvette kabátját és kalapját, s kilépett a folyosóra. Hallotta, amint Kate sietősen tesz-vesz a szobájában.

Megvizsgálta a lelkiismeretét. Nem mondhatta volna, hogy tiszta, de ez most nem érdekelte.

A rendőrség véleménye még kevésbé.

Erről jutott eszébe, milyen különös, hogy az egyaránt heves vérmérsékletű Muswell főfelügyelő és Georgette milyen nagy csendben vannak a dolgozószobában. Vagy talán csak nem hallatszik idáig a hangjuk? Clive letette bőröndjét, és halk léptekkel lement az egyébként nyikorgós tölgyfa lépcsőn.

Így sem hallott azonban semmit.

A hall végében a személyzeti fertályra nyíló zöld posztós ajtót most is bevilágította a petróleumlámpa megszokott fénye. Clive arra gondolt, hogy ezúttal bizonyára Penelope és Mrs. Cavanagh is a többiekkel vacsorázik.

Eszerint kimehetnek Kate-tel a bejárati ajtón is. Nem kell átvágniok a dolgozószobán. Akkor már csak...

Clive épp itt tartott gondolataiban, amikor hirtelen mintha Tress alakja bukkant volna fel.

Clive a hallban állt, kétoldalt nyitva volt a szalon és a nappali szoba ajtaja. Egy röpke pillanatra úgy tűnt neki, hogy Tresst látja maga előtt, minden kellékével: a sárgás bajusszal, az asztrahánprémes nagykabáttal és a többivel - de a jelenés egy szemvillanás alatt eltűnt a nefelejcsmintás asztali lámpa fényköréből.

A tűz pattogott a szalon kandallójában. Clive hiába fülelt, a szél zúgásán kívül semmit sem hallott. Arról nem volt ideje meggyőződni, hogy képzelődött-e az imént. Odafönt kinyílt egy ajtó, s Kate lépteit hallotta a kókuszszőnyegen.

„Úgy látszik, teljesen...”, gondolta, aztán Kate elé sietett. Most ő volt a legfontosabb, s Clive minden mást kiűzött agyából. Az iménti jelenés egyszeriben elillant, mielőtt a leányt megpillantotta a lépcsőn.

Kesztyű és a csónakforma kalap volt rajta, mély kivágású, skarlátvörös és sárga mintás esti öltözékére elegáns kabátkát vett föl. Nem szólt, de a szeme annál beszédesebben nézett Clive-ra.

Clive elvette Kate táskáját, s felemelte a magáét is. Együtt mentek le a lépcsőn a főbejárat felé.

- Clive, gondolod, hogy...
- Psszt! Azt akarod, hogy Muswell...

- Mi a baj?
Clive hiába nyomogatta a bejárati ajtó kilincsét.

- Zárva van - suttogta. - Nincs elreteszelve, amint látod, de zárva van. Te, nem hallottál nevetést valahonnan?

- Nem.
Suttogva beszéltek, s most mindketten hátrafordultak.

- Zárva van, és a kulcs sehol. Burbage ilyenkor általában bezárja már ezt az ajtót?

- Soha. Tegnap csak kivételes óvintézkedésből tette.

- Miféle óvintézkedésből? Mi ellen?

- Csak úgy. - Kate halottsápadt volt. - Ha babonás volnék, azt mondanám, hogy ez baljós előjel.

- Ki törődik az előjelekkel?! Megyünk?

- Persze.

- Most már csak az a kérdés, hogy hol megyünk ki? De, gondolom, akármelyik ablakon át is könnyen távozhatunk.

- Nemigen - mondta Kate, és megnyalta ajkát. - Ritkán nyitjuk ki az ablakokat, és elég nehezen járnak a sarokvasak. Biztosan ki tudnád nyitni valamelyiket, de soká tartana és nagy zajt csapna. Egy helyen azonban könnyen kimehetünk: a télikerten át. Ott is van egy franciaablak, és az jól nyitható, mert ott gyakran kell szellőztetni. De ha a rendőrök még most is a dolgozószobában vannak...

- Mi van akkor?

- Semmi! Engem már semmi sem állít meg!
Idegesítően nagy zajt csaptak, amint visszarahantak a folyosón. Éppen maguk mögött hagyták a dolgozószoba ajtaját, amikor az hirtelen kinyílt.

Nem ezért álltak meg azonban, hanem azért, mert Penelope lépett ki az ajtón, s Clive jól láthatta, hogy a dolgozószoba üres. Suttogva szólította meg a leányt.

- Penelope, hol vannak? Hol van Muswell és a másik rendőr?

- Tudom, uram! - tördelte a kezét Penelope.

- Mit tud?!

-Tudom, uram, hogy elmentek. Ezért is jöttem vissza.

- Nem értem ,..

- Uram, az történt, hogy elkísértem idáig Mrs. Damont, ahogy megígértem önnek. Csak később, vacsora közben jutott eszembe...

- Kérem, beszéljen halkabban!

- Csak akkor jutott eszembe, miért nem mondta senki azt, hogy „szabad”, amikor Mrs. Damon bekopogott az ajtón. Senki sem felelt. Mrs. Damon viszont benyitott, és be is ment. Így hát elmentem. Nagy hibát követtem el?

Penelope nagy ijedtségében csak most vette észre, hogy kivel is beszél. Észrevette a két bőröndöt is, Clive azonban nem hagyta szóhoz jutni.

- Penelope, maga nem találkozott velünk. Érti?

- Igen, uram! Nagyon is jól értem!

- Tehát egyáltalán nem is látott minket?

- Nem, uram. Azt hiszem, a legjobb lesz, ha visszamegyek.

- Várjon még egy kicsit! - mondta Clive. - Tegnap este, amikor Miss Kate és Miss Celia kikérdezték magát arról, amit a lépcsőn látott hétfő éjjel, megkérdezték, hogy nem nő volt-e? Maga akkor azt mondta, hogy nem. Ez ugye, nem igaz?

- Uram...

- Ugye, mégiscsak nőt látott? De attól tartott, hogy ha megmondja, akkor a többiek Miss Kate-re vagy Miss Celiára fognak gyanakodni? Ugye így volt?

- Igen, uram - felelte Penelope, és lehunyta szemét.

- Amikor kikérdezték, éppen dr. Blandre esett a tekintete. Elvesztette a fejét, hirtelen nem jutott eszébe semmi más, ezért mondta azt, hogy egy szakállas férfit látott. Ugye?

- Igen, uram.

- És a nő, akit látott - Clive inkább állította ezt, mint kérdezte - Mrs. Cavanagh volt, ugye?

- Nem találkoztam önökkel, uram - ismételte Penelope, majd sietve eltűnt a zöld ajtó mögött.

Kate, kezét mellén összekulcsolva, csillogó szemmel bámult utána.

- Tudtam! - mondta hevesen. - Clive, most már biztonságban vagyunk! Tudtam, hogy ez az igazság, csak éppen Cavvy nem... no mindegy! Legalább Celia biztonságban van. És miért mondtad, hogy nem vagy jó detektív? Hiszen megszabadultunk!

- Gondolod?

- Hogyhogy?!

Clive úgy döntött, hogy jobb lesz, ha ezúttal hazudik egy kicsit.

- Semmi különös. Fent hagytuk a lámpát, és nem tudom, hogy találunk ki a télikertből.

- Ó, hát csak ez izgat? Add a kezed. Behunyt szemmel is elvezetlek. Add a kezed!

Clive mindkét bőröndöt a jobb kezébe fogta, s a másikkal Kate kinyújtott kezébe kapaszkodott.

Áthaladtak a sötét szalomon, majd bementek a télikertbe, s folytatták útjukat, miközben a növények a testüket, arcukat súrolták. Clive-nak úgy tűnt, mintha most sokkal hűvösebb lenne itt, mintha csak...

- Állj meg itt! - suttogta Kate, amint a télikert közepére értek. - Állj meg itt! Az ajtó nincs messze a padtól. De hirtelenében egyáltalán nem tudom, milyen irányban.

- Akkor gyufát gyújtok.

- Ne, várj, megtalálom anélkül is. Egy ösvény vezet hozzá, nincs több hat lépésnél.

Ragadós sötétség vette őket körül: ilyenkor nem ajánlatos az embernek szabadjára engedni a képzeletét. Clive hallotta Kate szoknyasuhogását, majd - végre! a hangját is.

- Megvan! Tégy két lépést előre, a padig! Aztán gyújts gyufát, és gyere utánam!

Clive valóban tett két lépést előre, de aztán megállt.

- Clive, mi baj van?

Semmi válasz.

- *Clive, mi baj van?*

Clive letette a táskákat, s megköszöri a torkát. Hallotta Kate közeledő lépteit.

- Maradj ott, ahol vagy - mondta jól hallhatóan. - Most meggyújtom a gyufát, de ne gyere közelebb, és ne nézz ide. Valaki ül vagy fekszik a padon, és nem mozdul.

A gyufa fellobbant, amint Clive végighúzta a vasasztalka lapján. Először egy repülőcső üvegcsére esett a tekintete. De ez most a legkevésbé sem érdekelt. Valami más kötötte le a figyelmét.

Georgette Damont megfojtották.

A padon hevert, még mindig ugyanabban az öltözékben, feje hátrahanyatlott a pad támlájára, nyakán ujjak nyoma sötéttett. Gesztenyebarna haja rendezetlen fürtökben hullott alá.

A csend már-már elviselhetetlen volt, csak a távolban nyikordult valami, talán egy üvegajtó. Clive a repülőssős üvegcsére mutatott, amely a pad alá esett.

- Ezt felejtette itt - mondta. - Ez nem jutott eszébe akkor. Ezért jött vissza. Ezért halt meg.

14 FELFORDULÁS A KOCSMÁBAN

Másnap, kora délután, miközben a gyilkossági ügy rohamléptekkel közeledett utolsó mozzanata: a csapda felé, egy bérkocsi gördült végig sietős tempóban London utcáin: a Regent Streeten, el a Regent's Quadrant és a Haymarket torkolata mellett, majd a Coventry Streeten át egészen a Leicester Square-ig.

Csütörtök volt, október 19-e.

Kate és Clive ült a kocsiban, meglehetősen izgatott állapotban. Clive gondterhelten látszott: kezében a reggeli újság és egy összegyűrt távirat, Whicher második távirata. A kocsi megállt a Leicester Square északi oldalán.

A kocsis egy pillanatilag tétovázott, mielőtt lekászálódott volna a bakról, és kinyitotta volna az ajtót.

- Biztos benne, uram, hogy ez az a cím?

Igen. Azt hiszem, helyben vagyunk.

- De hiszen ez egy kocsmá! - tiltakozott a kocsis. - Ide nem viheti be a hölgyet!

- Nem is akartam bevinni. A hölgy a kocsiban marad. Várjon itt.

- Clive... - kezdte volna Kate.

- Maradj a kocsiban!

A kocsis, amikor látta, hogy két utasa olyan érzékeny búcsút vesz egymástól, mintha a fiatalember legalábbis tíz évre a gyarmatokra utazna, tapintatosan visszamászott a bakra. Azt is megfigyelte, hogy a hölgy szeme kivörösödött a sírástól, izgatott lelkiállapotban van.

- Clive, ugye nem maradsz soká?

- Nem. Ha Whicher itt van, akkor nem. Nem akarom, hogy a szükségesnél több időt tölts ezen a környéken.

- Engem egyáltalán nem izgat, Clive! Még tetszik is.

- Azt hiszem, éjszaka nem tetszene ennyire.

A keleti oldalon magasodó fantasztikus, impozánsnak induló épületkezdeménytől eltekintve a Leicester Square akkoriban olyan roszkatag állapotban leledzett, hogy örökös gúny céltáblája volt. A tér közepén, jókora szeméthalomtól övezve, I. György király viharvert lovas szobra állott, melyet egy bohókás kedvű amatőr hófehérre meszelt, talán azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet az általános nagytakarítás szükségességére.

Ilyentájt kevesen voltak a téren. A nap sugarai jobbára eredménytelenül próbáltak áttörni a sűrű füstködön. Az sem használt sokat a tér küllemének, hogy februárban leégett az északi oldalon álló Saville House, és a pincehelyiségben berendezték az „Árnyakhoz” címzett éjszakai mulatót.

Furcsán hatott a keleti oldalon álló Alhambra színház (és koncertterem) cifra homlokzatával, mór stílusú tornyaival. Éles ellentétet képezett az „Árnyakhoz” melletti kocsmával, ahol ecet és piros paprika állt az asztalokon.

Clive belépett a kocsmába, és azonnal megpillantotta Jonathan Whichert. A detektív komor képpel ült az egyik asztalnál.

- Hol volt egész nap? - tudakolta Clive.

- High Chimneysben. Elbeszélgettem egy kicsit az ottaniakkal. Épp most tértem vissza.

Az exfelügyelő fejcsóválva adott kifejezést Clive iránti elismerésének, melyet még egy füttyel is megtoldott.

- Hát ezt jól megcsinálta! Mennydörgős mennykő! Ezt aztán jól megcsinálta!
- Mondhatni.*
- Eszik egy adag osztrigát? Igen olcsó.
- Köszönöm, megleszek osztriga nélkül is. Azt akarom mondani...
- Sejttem, mit akar mondani.
- Nem hiszem.
- Mindenesetre üljön le!

Clive fogcsikorgatva engedelmeskedett a felszólításnak.

- Nézze uram, miután volt szerencsém találkozni az ifjú hölgygel, tökéletesen megértem, hogy megszöktette és magával hozta Londonba. De, az isten szerelmére, miért épp akkor, amikor megtalálta Mrs. Damon holttestét? Úgy értesültem ugyanis, hogy maguk találták meg. Miért indultak útnak *ezek után*? Kinek az ötlete volt ez?

- Természetesen az enyém.

Ez ugyan nem felel meg az igazságnak, de egyelőre megteszi, gondolta Clive.

Ő sem ujjongott éppen, hogy mindennek így kellett történnie; az elmúlt húsz órában sok bizonytalanságban volt részegük groteszk helyzetbe került, s őszintén megrémült ugyan, amikor Georgette Damont, akit kedvelt, holtan látta, mégsem állhatott el szöktetési tervétől.

Kate elhatározása is sziklaszilárd volt - egészen addig, amíg el nem indult velük a vonat. Ott aztán elfogta a lelkifurdalás, zokogott, és elmondta magát mindennek. Messalinához, Lucrezia Borgiához és hasonló romlott nőszemélyekhez hasonlította magát.

Mire Londonba értek, olyan állapotba került, hogy Clive kénytelen volt egy szobalány gondjaira bízni a Mivart szállóban.

Idáig rendben is volna, gondolta Clive.

Az emberi természet alapos ismerőjeként arra is fel volt készülve, hogy másnap, azaz ma reggel, egészen más Kate fogadja majd a Mivart fényűző környezetében.

Kate most már azzal vádolta magát, hogy ostobaságokat fecsegett előző este, megkérdezte Clive-ot, szere-ti-e még; megkérdezte Clive-ot... No de hagyjuk!

Clive mindezt egy szóval sem említette Whichernek, mégis kiválóan jellemezte lelkiállapotát az asztalra mért ökölcsapással.

- Örültség volt, ha úgy tetszik. Elismerem. Viszont az a lényeg, hogy Kate egyáltalán nem bánta meg, és nem bántam meg én sem.

- Ezt ugye komolyan gondolja?
- Igen! - mondta határozottan Clive.
- Nos, uram! Muswell főfelügyelő...
- Meghatalmazást kapott Kate letartóztatására, ugye? Vagy akár mindkettőnkére!
- Hát...
- Éspedig gyilkosság vádjával?
- Ugyan, ugyan - fintorgott Whicher. - Ügyvéd létére nem tudja, hogy gyilkossági ügyben nem kell meghatalmazás ahhoz, hogy a rendőrség letartóztassa a gyanúsítottat? Kisebb bűncselekményekhez igen. De gyilkosságnál?!

- Nos, mi történt?
- Egy időre mindketten jobban teszik, ha elbújnak. Ha nincsenek szem előtt.

- Nagyszerű! - mondta Clive, és ezt komolyan is gondolta. - Akár holnap indulhatunk Folkestone-ba, s még aznap délután Párizsban lehetünk. Kate egyenesen boldog lesz.

Whicher felpattant az asztaltól.

- Mennydörgős mennykő! - dörögte, és idegesen rohangálni kezdett a helyiségben.

- Már attól tartottam, csalódást okoztam önnek, uram. De talán mégsem hagytam cserben. Nem, nem! Ha kész segíteni nekem, ha kész kitenni magát egy kis kényelmetlenségnek, esetleg némi veszélynek is, akkor holnap már egyáltalán nem kell tartania Muswelltől. Egyébként nemcsak ön és Miss Damon menekültek el a kastélyból tegnap.

- Ki más?

- A gyilkos.

- Ezek szerint sejti, hogy ki a gyilkos?

- *Tudom*, hogy ki a gyilkos. És tudja az ön kedvese is.

Whicher ismét fel-alá járkált, zsebében aprópénzt csörgetve.

- Még valami! - mondta. - Lehet, hogy tegnap kissé félrevezettem önt. Távolról sem annyira, mint Mr. Damon, viszont ő akarata ellenére tette ezt, én pedig szándékosan. Ért engem?

Clive összeszedte magát.

- Mr. Whicher - felelte kimérten, udvariasan, mégis követelőző hangon megkérem, ne ködösítsen tovább. Nem bánom, ha megszűnik is forogni a föld, ha vörös lesz a fű, ha a Nelson-szobornak bajusza nő, akkor is tudni akarom az igazat! Elég volt ebből a titokzatoskodásból.

- Uram, uram! Úgy látom, túlságosan is izgatja egy és más!

- Elismerem. Akkor is...

- De uram!

- Tegnap este - mondta Clive, és az asztalra csapott - arra a következtetésre jutottam, hogy a gyilkos nem lehet más, mint Mrs. Cavanagh. Elég férfias termete van, az egyéb bizonyítékokról nem is beszélve. Erős keze van. Szorosan lesimítva viseli a haját. Ha harisnyát húz az arcára, igazán nem lehet róla megmondani, férfi-e vagy nő.

Whicher ennél a mondatnál kérdően nézett Clive-ra.

- Ezt a helyes vagy helytelen feltevésemet - folytatta Clive csak megerősítette, amit Pénélope Burbage mondott, pontosabban az, amit nem volt hajlandó kimondani. Mindjárt elmondom, mire gondolok.

Clive röviden beszámolt Penelope Burbage-dzsel folytatott előző esti beszélgetéséről.

- Van valami észrevétele?

- Háát... Az elképzelése a maga nemében helytálló.

- A maga nemében? Hogyhogy? Vagy Mrs. Cavanagh a gyilkos, vagy nem!

- Valóban - helyeselt a másik fontoskodva. - Ez is nagyon igaz.

- *Mr. Whicher!*

Az exfelügyelő megdöbbenő hangerővel torkolta le Clive-ot.

- A patvarba is! Hátrább az agarakkal, uram! Maga nem tudja, hogy ez a legelvetemültebb gyilkos, akivel életemben találkoztam, pedig nekem aztán volt szerencsém egynéhányhoz! Ez nem gyerekjáték! Maga most maradjon itt, míg szót váltok egy cimborámmal a hátsó szobában, aztán...

- Remélem, nem várat meg nagyon. Kate abban a kocsiban ül odakint.

Aki kocsiban ül, az gyakorlatilag láthatatlan. Így nem meglepő, hogy Whicher szeme most elkerekedett.

- Az ön kedvese itt van?

- Miért ne lenne itt?

- Háát, nem tudom. Félelemre semmi ok. Beszélek a barátommal, aztán... aztán lehet, hogy kissé bolond lesz a helyzet. Meglátjuk.

Clive felugrott a székéből, de aztán újra leült.

Nem volt valami nagy forgalom a Leicester Square-en. Az üres térségen túl a rózsaszínű Alhambra úgy emelkedett a magasba, mint valami mecset a minaretjével, amelyből a műezzin ezúttal meglepő módon nem imára, hanem egy pikáns táncjáték megtekintésére szólítja fel az igazhivőket.

Clive, maga előtt az újsággal és a távirattal, melyben Whicher idehívta, a halálra gondolt.

Habár, ha Georgette Damon jutott eszébe, az élő és élénk, kék szemű, kecsesen bókoló Georgette-et látta maga előtt, ott a télikertben: „Szívembe nézek, és arra gondolok, hogy vagyok én is olyan jó, mint a lordmajor, és vagyok olyan rossz, mint a tyburni Jack. Adjatok rám piros palástot, nyakamba aranyláncot, élém egy pudingot, s nagyon is jól el tudnám játszani a tanácsos úr szerepét, s elítélni ebéd után Jacket.” Aztán, megváltozott hangon: „De éheztessetek, tartsatok távol a könyvektől és a tisztességes emberektől, neveljetek arra, hogy megszeressem a kockát és a gint és az élvezeteket...”

Georgette nem tréfából idézte mindezt.

Aztán felrémlett Clive előtt a szederjes arc s a mozdulatlan test a pádnon, az indiai azálea alatt.

És Matthew Damon is...

Clive elhessegette ezeket a gondolatokat. Az újságba pillantott, amelyben ormótlan, kissé elmázolt betűk adták hírül, hogy Lord Palmerston előző nap elhunyt Bocket Hallban.

Ez persze senkit sem rázott meg különösebben, mégis felidéztek az emberek a régi szép időket és a válság napjait. Az elhunyt külügyminiszter volt Lord John Russell kormányában, miniszterelnök a krími háború idején, s még később, hatvanegyben is, amikor felmerült annak a lehetősége, hogy Anglia beavatkozik az amerikai polgárháborúba.

Azt nem csak a jólétesültek tudták, hogy Pam titokban csapatokat küldött Kanadába. Az viszont csak rossz vért szült volna, ha őfelsége hadiflottája, élén tizenöt vadonatúj csatahajóval, nyugatnak hajózik, hogy a Konföderációt felszabadítsa az Unió blokádja alól.

Az emberek itt, háromezer mérföldre a harcok színhelyétől is hevesen állást foglaltak egyik vagy másik fél mellett. (A sajtó persze a délieket támogatta.) Még az Alhambra előtt is volt olykor egy kis tüntetés valamelyik fél mellett.

Krími háború, szipojlázadás, polgárháború; az a sok revolverlövés, amit itt is, ott is leadtak, aztán egy télikert, ahol a gyilkos keze...

Elég ebből!

Jonathan Whicher gondterhelt arccal jött vissza a hátsó helyiségből.

- Mr. Whicher - kérdezte Clive ki találta meg?

- Hogyan?

- Itt van ez a távirat - mutatta fel a papírlapot Clive -, amit Readingből küldött a londoni címemre. Azt mondja, egész napját High Chimneysben töltötte, és mindenkiel beszélt?

- Miért? Talán eszébe jutott valami? - kérdezte Whicher, és fürkésző tekintetet vetett Clive-ra.

- Nem. Semmi különös. Csak arra vagyok kíváncsi, hogy miután Kate meg én elmentünk, ki találta meg Mrs. Damon holttestét? Meg arra, hogy hol volt a rendőrség? És hogy miért volt zárva a bejárati ajtó?

- Ne haragudjék - mondta hűvös udvariassággal a másik de azt hiszem, előbb talán önnek kellene magyarázattal szolgálnia.

Clive röviden előadta a történetet, miközben az exfelügyelő szórakozottan füttyörészett a foga között.

- Hát igen. Többé-kevésbé sejtettük, hogy így történt. Bár, ami azt illeti, van némi véleménykülönbség Muswell és énközött. Nos, uram, hol lakik most az ön kedvese?

- A Mivart szállóban. De ha le akarják tartóztatni, azt hiszem, jobb lesz, ha nem megy vissza. Én sem megyek haza.

- Ezt nem mondtam. Csak annyit, hogy ne legyenek szem előtt. Ami azt illeti, nem hiszem, hogy bármelyiküket is letartóztatnák.

- Hogyhogy?

Whicher szeme gonoszul csillogott.

- Legfeljebb akkor, ha kudarcot vallok. Ezt azonban nem hiszem. Addig is...

- Addig is?

- Megvallom, meglepődtem, amikor megtudtam, hogy Miss Damon ott ül a kocsiban. Nekünk most dolgunk lesz. A kisasszony nem tarthat velünk; engedelmével visszaküldeném vele a kocsi a Mivarthoz. De előbb szeretnék néhány szót váltani vele.

Whicher most habozni látszott: felülkerekedett benne a tapintat. Fejével az ablak felé intett, amilyen át idelátszott a kocsi.

- Nem szeretném azonban, ha alkalmatlankodnék neki a történetek után. Mit gondol, volna-e kifogása ellene, ha kimennék és beszélnék vele.

A kérdésre maga Kate válaszolt.

Clive szitkozódott, és Whicher is felkapta a fejét, amikor odakint kinyílt a kocsi ajtaja. Kate tekintetével a kocsiajtót fürkészte, majd lelépett a kocsi lépcsőjére.

Clive és Whicher máris kint voltak a kocsiából, s a sáros macskaköveken át a kocsihoz igyekeztek, miközben a szemük sarkából figyelték, nem jön-e valaki.

Igaz, a nagy verekedések csak sötétedés után voltak napirenden, amikor az agresszívebb vendégek távoztak az éjszakai mulatóból vagy az Alhambrából, ahol a táncosnők műsorát élvezhették a színpadon vagy a prostituáltak magánszárait a folyosón. Ilyenkor sem volt azonban valami biztonságos a környék.

Kate, fél lábbal a kocsi lépcsőjén, mozdulatlanságba dermedt.

- No de... - kezdte volna.

- Hölgyem - mondta Whicher megnyugtatóképpen..- Semmi oka rá...

Kate esdeklően nézett Clive-ra.

- Éppen most mondtam Mr. Stricklandnak, hogy egyelőre nem kell tartaniok a rendőrségtől. De az illem tiltja, hogy innen tovább merészkedjenek.

- Az ég szerelmére, mi történt?

Whicher nem vette tudomásul a kérdést.

- Tegnap éjjel, hölgyem - folytatta - egész ügyesen összeraktuk, mi is történhetett a kastélyban.

- Csakugyan?

- Szegény mostohaanyjának a halálára gondolok. Mr. Strickland háromnegyed hat és körülbelül hat óra öt perc között beszélt velem a télikertben. Ugye, ezt ön is megerősíti? - fordult Clive-hoz.

- Igen, körülbelül akkor lehetett.

- Nos, mi történt azután? - kérdezte Whicher, mintha csak Kate-től várná a választ. - Felment az emeletre Penelope Burbage kíséretében, hogy átöltözzön* és megmosakodjék. Muswell és a másik rendőr ekkor még a dolgozószobában volt; Mr. Strickland hallotta a főfelügyelő hangját.

Önök azonban nem tudják, és Mrs. Damon sem tudta, hogy a főfelügyelő kisvártatva elvesztette a türelmét, pokolba kívánta az egész ügyet, s úgy döntött, hogy éhes. Azzal kiment szépen a házból, a Peters nevű közrendőr társaságában, miközben Mr. Strickland Mrs. Cavanagh-gel beszélgetett a télikertben. Elment anélkül, hogy szólt volna bárkinek is, kivéve dr. Blandet.

Kate már csaknem megszólalt, de aztán türtőztette magát.

- Dr. Blandet? - kérdezte Clive.

- Pontosan. Történetesen összefutottak a hallban. A doktor, aki kíváncsi természet, elkísérte őket a kapuig, ahol már várt rájuk a kocsis. Ekkor zárta be dr. Bland maga után a bejárati ajtót.

- Ő zárta be?

- Ő. Miután már korábban elkérte Burbage-től a kulcsot. „Burbage”, mondta neki, „van valaki, akit nem szívesen engednék ki ebből a házból”.

- De hát miért? - kérdezte Clive. - Miért zárta be egyáltalán?

- Vajon miért?! - visszhangozta Whicher.

- *De Mr. Whicher!*...

- Időközben - folytatta rendíthetetlenül a detektív - mi történt Mrs. Damonnal? Felmenni felment, idáig rendben van. De nem öltözött át. Ez egy hölgynél elég sok időt vesz igénybe, még akkor is, ha magán hagyja az alsóneműjét. Sirt még egy sort, megmosta a szemét, azzal már indult is lefelé, hogy közölje a rendőrséggel a gyilkos kilétét.

Mrs. Damon telekiabálta a télikertet azzal, hogy tudja, ki a gyilkos. Mindössze egy, legfeljebb két percet vett igénybe, amíg lement az emeletről a dolgozószobába. Ezek után kopogott és belépett. Tud követni, uram?

Clive bólintott.

- Igen, tudom. Az a kérdés, miért nem szólt Mrs. Damon egy árva szót sem, amikor látta, hogy a dolgozószoba üres? És miért maradt ott, akármeddig tartózkodott is odabent?

- Nem tudjuk, uram. Már nem kérdezhajjuk meg tőle.

- De hát...

- Mrs. Damont ezután csapdába, ejti a gyilkos.

- Whicher Kate-re nézett. - Előbb ráijeszt önre, hölgyem, amikor kinéz a hallba. Maga sikolt, Mr. Strickland pedig felrohan az emeletre. A gyilkos számára nem volt különösebben nehéz, hogy elkerülje a vele való találkozást, számos üres szobában elrejtőzhetett.

Kate még akkor is mozdulatlanul állt a kocsis lépcsőjén. Megköszöörülte torkát, de nem szólt közbe.

- Hát ez valóban nem lehetett nehéz, elismerem - mondta Clive. - Azonban van itt egy zavaró tényező. Mrs. Damonnak hallania kellett Kate sikoltását. Vajon miért nem nyitotta ki a dolgozószoba ajtaját?

- De uram! Honnan tudja, hogy nem nyitotta ki az ajtót? Maga meglehetősen rövid idő alatt az emeletre ért. Egyébként, ha nem is tudjuk biztosan, hol volt Mrs.

Damon, annyi szent, hogy nem tartózkodott sokáig a dolgozószobában. Úgyhogy ezzel nem is érdemes foglalkoznunk. Mondjuk, hogy akkor jön ki, amikor maga épp elszalad az ajtó előtt...

- És ekkor lepi meg a gyilkos?

- Úgy van.

- Mrs. Cavanagh volna tehát? - kérdezte Clive. -Ő a télikertben maradt, amikor felmentem az emeletre. Ő volt az?

- Nem ő volt - felelte Whicher.

- De hiszen Cavvynek akkor... - kezdte Kate.

- Nem mondom - folytatta Whicher-, hogy ez lehetetlen. A szolgák nem hallották Mrs. Damon sikoltozását; a zöld posztós ajtó nem eresztette át a hangot. Én mégis azt hiszem, uram, hogy abban a pillanatban, amikor Mrs. Damont megfojtották, Mrs. Cavanagh már a többiekkel együtt vacsorázott.

Aztán van itt még valami. Mrs. Damon nem félt a gyilkostól; ezt magától tudom, Mr. Strickland. Nem félt a sötétségtől sem. És a télikertben felejtette a repülőszőnyegcsét. Ha meglátta is a gyilkos ruhájába öltözött személyt...

- Hogyhogy? - kérdezte Clive. - Nem magát a gyilkost?

- De igen. Szóval, ha meglátta a gyilkost, s az a télikertbe hívta vagy kényszerítette, nyugodt lélekkel oda is ment, azzal az ürüggyel, hogy a repülőszőnyegért megy vissza. Ez azonban, mint tudjuk, meggondolatlanságnak bizonyult.

Whicher fojtogató mozdulatot tett a kezével. Kate tiltakozó sikolyt hallatott.

- És ki találta meg a holttestet? - kérdezte Clive. - Már úgy értem, utánunk?

- Dr. Bland.

- Hogyan?

- Hogyan? - ismételte Whicher. - Miután elbúcsúzott Muswell főfelügyelőtől, visszament a házba. Üresnek találta, így hát körülnézett, hogy hova tűnt mindenki. Aztán egyszer csak a télikertben furcsa dolgokat tapasztal: hideg van. Persze, mert az ajtó félig nyitva maradt. Ami pedig Mrs. Damont illeti, az ő hőmérséklete még a télikerténél is alacsonyabb.

- Hagyja abba - kiáltott fel Kate.

- Én volnék a legboldogabb, Miss Damon, ha abbahagyhatnám végre. De azt ugye belátja, hogy Mr. Strickland alaposan megnehezítette a helyzetemet. Nem könnyű segítenem önökön. És ez részben önnek köszönhető. Megszökött valakivel, akibe Mrs. Cavanagh szerint már évek óta szerelmes.

- Ezt mondta Cavvy?

- Ezt bizony. Nem nagyon kedveli magát. De, gondolom, ezzel nem mondok újságot?

- Nem. Tudok róla.

- Hagyjuk most Mrs. Cavanagh-et -javasolta Clive. - Azt mondja, Mr. Whicher, hogy dr. Bland elkérte Burbage-től a bejárati ajtó kulcsát, és be is zárta maga után az ajtót? Milyen magyarázatot adott erre?

- Semmilyenet.

- Semmilyenet?

- Semmilyenet. És ez megkönnyíti a dolgomat. Amikor Muswell visszatért Readingből, képzelhetik, milyen kedvében, és ki akarta kérdezni a doktort, az megtagadta a válaszáért, és egyszerűen elrohant Londonba. Nem megmondtam, hogy nemcsak maguk menekültek el a kastélyból tegnap este?

Kate és Clive összenézett.

- Mindkettőjüktől elnézést kérek - folytatta Whicher, s most másfajta feszültség érződött a hangjában -, ha megsértettem volna önöket. Biztos vagyok benne, hogy

minden jóra fordul, csak bízzanak bennem, és ne borítsák fel most már a terveimet! Miss Damon! Mr. Strickland most rendkívül fontos ügyben velem jön. Megkérném, szálljon vissza ebbe a kalickába, és menjen vissza a szállodához.

Kate megfordult a lépcsőn. - Clive nélkül?

- Igen, hölgyem. Most olyan helyre megyünk, ami nem magának való. Ígérem, Mrs. Strickland nem lesz sokáig távol. Az ötórás teát már együtt fogyaszthatják el. De el kell mondanom még valamit; tulajdonképpen ezért akartam beszélni önnel.

- És mi az a valami?

- Ma valószínűleg lesz egy kis zűrzavar, hölgyem - mondta Whicher. - Az estét nem tölthetik együtt Mr. Stricklanddel. Legalább nyolc óráig mással lesz elfoglalva. Érti, mit akarok mondani?

15 MÁMORÍTÓ CHERRY

Kate borúsan nézett Whicherre.

- Egyáltalán nem értem, mit akar mondani. Ha már mindenáron tudni akarja, elárulhatom, hogy azért szöktünk meg Mr. Stricklanddel High Chimneysből, hogy... hogy...

- Hogy együtt lehessenek? Tudok róla. De azt hiszem, nem lesz ellenvetése az ellen, hogy megkeressem az édesapja gyilkosát. Sőt biztos vagyok benne.

- Hová mennek most?

- Ez egyelőre titok, Miss Damon.

- Öt óra! - kiáltott Kate bosszúsan. - Hát legyen öt óra! Clive, ugye van nálad lakáskulcs? A saját lakásod kulcsa? Ideadnád? Inkább odamegyek a szálloda helyett, és mire megjössz, várlak a teával.

Clive-ban heves érzelmi viharok dúltak, de egy árva szó nélkül átnyújtotta a kulcsokat Kate-nek, és pénzt adott a kocsisnak.

- Mivart szálló - mondta.

- Bízom önben, Mr. Whicher - mondta Kate, még mielőtt beszállt volna -, de félek is magától. Úristen, de még hogy.

Clive becsukta a kocsiját. A négykerekű körbeügetett a téren, majd eltűnt a Panton Streeten, nyugati irányban. Hűvösebb lett, s lassan már sötétedett is. Clive-nak semmi oka nem volt rá, hogy istenhozódot mondjon magában Kate-nek, a kocsijának csapódása nem jelentett végbúcsút, de ő mégis ilyesmit érzett, miközben aggályok és kételyek közt hányódott.

- És most mit csinálunk, és hova megyünk? - kérdezte Whichertől.

- Mit gondol, uram, miért éppen itt adtam találkozót önnek? Jöjjön velem. Egy perc és máris ott vagyunk.

Azzal fejébe csapta kalapját, és megindult a téren át az Alhambra felé.

A színház mór stílusú bejárata komoran tornyosult fölénk. Mr. Strange, az igazgató, mint a bejáratnál elhelyezett hirdetések jelezték, társulata fennállásának első évfordulóját a *Tékozló fiú* című „keleties zenés látványosság” felújításával ünnepelte. A darab a francia Auber *Azáel* című vígoperájának honi változata volt.

- Igen, ide kellett jönnünk! - mondta Whicher, és a bejáratra csapott. - Ismerős az Alhambrában?

- Ki nem?

- Úgy értem, gyakran megfordult itt?

- Talán többször is - ismerte be Clive mint illetet volna. Majdnem olyan rossz hírű hely - biccentett a tér túloldalán álló épület felé mint a szemközti plasztikon a pincében.

- Nos, uram, akárhogy legyen, az adta az ötletet, amit a Princess színházról mesélt: hogy nem éppen a szokott időben ment be, mégis milyen érdekes látnivalóban volt része.

- Miféle ötletéről beszél? Mit akar itt látni délután három órakor?

- Egy besúgót - felelte Whicher. - Jobban mondva, bár tudtommal ilyen szó nincs, egy besúgónőt. Odabent vár ránk.

Clive körbepillantott.

Most nem nyüzsögtek itt részeg gavallérok, s köny-nyüvérü hölgyek sem ácsorogtak alkalmi partnerükkel sem itt, sem I. György szobra körül, sem a térbe torkolló sikátorokban. Éles szél süvöltött az elhagyott téren.

- Igen, három óra van, ahogy mondja - mondta Whicher az órájára pillantva. - Épp idejében érkezünk. Jöjjön velem.

Olyan sötét volt odabent, hogy Clive rá sem ismert a színházra. Csak roppant méreteit érzékelte. Emlékezett rá még abból az időből, mikor a jelenlegi varietészínpad helyett Howe és Cushing amerikai cirkuszának adott helyet. Mostanában egyéb bestiáktól volt szagos a levegő.

Whicher gyufát gyújtott, és mutatta az utat Clive-nak az első emeleti körfolyosóig.

- Tudja, nekem sok barátom van - mondta a foga között. - És akad köztük mindenféle. De hát nem tudok nélkülük meglenni. Uram, megér magának tíz fontot, ha bizonyítékot szerzünk Mr. és Mrs. Damon gyilkosa ellen?

- Hogyne. Még többet is.

- Nem, nem! Többre nem lesz szükség! - Whicher hirtelen hátrafordult, himlőhelyes arca valósággal visszataszítónak tűnt a gyufa fényében. - Sose hagyja rászédni magát a nőktől!

- Nem értem, miről beszél.

Felértek az oszlopos körfolyosóra. Jó kilátás nyílt innen a hatalmas színpadra. A folyosó zárt levegőjében szivarvégek, szeszes ital és áporodott parfüm illata terjengett.

- Szóval, hajlandó tíz fontot adni a besúgónak a segítségért?

- Igen. De még most sem tudom, miről van szó.

Whicher gyufája kialudt. Nevetést hallottak. S hirtelen, mintha csak ez lett volna a jel, bágyadtan kigyulladt egy gázlámpa.

A folyosó északi végében, félkör alakú bárpult mögött, egy körülbelül tizenhét éves, csillogó szemű, egyenes tartású lány állt. Olcsó, divatos utcai ruha volt rajta, szőke haján lapos, ovális kalapot viselt.

Whicher a pulthoz sietett.

- Á, itt vagy! Remélem, nem késtem. Adjon isten, Cherry!

- Hozta isten, Mr. Whicher. Azt hiszem, ad.

A fiatal nő újból felnevetett: harsányan, mégsem durván. Nevetése visszhangzott az üres folyosón, míg a lány néhány tánclépést lejtett. Whicher hirtelen a szemrehányó nagybácsi pózát öltötte föl.

- Cherry, kislányom. .. már megint ittál?

- Ugyan, nagyapó, mit számít egy-két pohárka?

- Hm - mondta Whicher, és megkopogtatta a pultot -, találhatunk itt neked olyan helyet is, ahol nem jutsz italhoz. - Whicher újra felemelte a hangját. A zsaruk itt lesznek ma este, Cherry. Gyilkosságról van szó, érted? Gyilkosságról. És ha cserbenhagysz...

Cherry dühösen csapkodta a cukorkás üvegeket a pult mögött, mintha legszívesebben Whicher fejéhez vágna egyet.

- Mikor hagytam cserben, azt mondja meg! Cserbenhagytam valaha is?
- Hát akkor most is tedd meg, amit kérek. Elintézted a dolgot?
- Hát persze!
- Mikorra beszélted meg?
- Pont kilencre. Akkor csaknem meztelenül táncolnak a színpadon, és mindenki oda fog figyelni. A többség biztosan.

- Nos, Cherry, ez itt Mr. Strickland. Nézd meg alaposan, hogy este biztosan felismerd.

- Ó - mondta Cherry őszinte érdeklődéssel, s alaposan végigmérte Clive-ot, miközben epekedő pózba vágta magát. - Örvendek a szerencsének, uram! És ha véletlenül kilenc után nincs jobb dolga...

- Ebből elég! - mennydörgőit Whicher.

A hosszú csarnok beleremegett. A gázlámpa halvány fényében Cherry még akkor is buján pózolt a pult mögött. Whicher hátrafordult. Most nem vágott olyan bölcselkedő arcot, mint rendszeren: sápadt volt és idegesnek látszott.

- Uram! Nem szívesen keverem bele ebbe a dologba...
- Mibe? - tudakolta Clive. - Miről van szó egyáltalán?

Whicher megvakarta az állát.

- Ma este kilenckor megjelenik itt valaki a folyosón. Cherry éppen szolgálatban lesz akkor: cukorkát árul. Lehet, hogy férfi jön, lehet, hogy nő...

- Egy pillanat! Valaki High Chimneysből?
- Az bizony könnyen meglehet - felelte Whicher.
- Egy ilyen helyre? Az Alhambrába?
- Egy ilyen helyre - hagyta rá Whicher. - Az Alhambrába.

Cherry felnevetett.

Clive hátrapillantott, a karcsú, mór stílusú oszlopokon s a színes mozaikpadlón táncoló árnyakra.

- Nézze, nincs más választásom - mondta Whicher. - Tudja, hogy van ez. Lehet, hogy egy nap megszületnek azok a rendőrök, akikről nem kiabál messziről, hogy zsaruk. Egyelőre még én felelek meg leginkább ennek a követelménynek. A Scotland Yard embereit mindenképpen el kell rejtenem itt, sőt még magamat is. Csak magában bízhatok, feltéve, ha vállalja.

- Vállalom.
- Megígéri?
- Számíthat rám, akármiről van is szó. Kockázástól emberölésig mindenre kapható vagyok. De árulja el végre, mit kell tennem!
- Nos... Csavard egy kicsit feljebb a lángot, Cherry!

Cherry engedelmeskedett, és ismét hangosan felnevetett. A gázégő fénye még mindig halvány volt, bár kicsit több színt kölcsönzött a cukorkás üvegeknek, narancs- és rákhalmoknak.

Whicher végignézett az oszlopsoron. Némi gondolkodás után elindult, és megállt a pultról számított harmadik oszlopnál.

- Itt jó lesz - jelentette ki. - Álljon kilenckor ide. Szivarozzék, vagy amit akar. Csak a folyosóra váltson jegyet. Jöhet, amikor jólesik, de nagyon kérem, kilencre legyen itt feltétlenül. Mások is lesznek itt, de annál jobb; feltéve, ha nem lesznek túl sokan.

- El kell bújnom?
- Nem. Egyáltalán nem. Álljon itt, ahol én állok most, és... igen!
- De innen épp a pult közepét nem látom! Eltakarja a többi oszlop!

- Az sem érdekes. Kilenckor, de lehet, hogy kicsit előbb vagy kicsit később, egy bizonyos személy idejön a pulthoz, és kérni fog Cherrytől egy bizonyos valamit.

- Mit?

Whicher elengedte a füle mellett a kérdést. Idegesen az órájára pillantott, s mereven bámulta a lépcsőfeljárót.

- Nomármost! - folytatta. - Mihelyt elkérik Cherrytől azt a dolgot, ő odébb fog lépni, hogy maga jól láthassa, kivel beszél. Sokat nem fog hallani, mert a színpadon folyik a műsor, és itt is nagy lesz a zsvaj, de Cherry majd jelt ad magának, hogy itt van, akit vártunk. Mutasd meg neki, kislányom!

- Ezer örömmel!

A csinos ifjú hölgy, egy csöppet sem palástolva enyhe alkoholmámorát, színpadias mozdulattal a pult végébe húzódott, majd jobb kezét feltűnően a tarkójához emelte, úgy, hogy a könyöke csaknem derékszöget zárt be.

- Elég! - mondta Whicher.

Cherry felsikoltott.

- Elég lesz, ha mondom! Nem kell túljátszani!

- Hallja-e, rendező úr, az istenfáját...

- Ha részeg leszel este, és cserbenhagysz minket, isten engem úgy segítjen...!

Cherry felkapott egy narancsot, hogy hozzávágja, de aztán Whicher hipnotizáló tekintetétől lecsillapodott. Az exfelügyelő ismét az órájára nézett, és a sötét lépcsőházat kémlelte.

- Nos, amikor ezt a jelet látja, Mr. Strickland, akkor maga is ellép az oszlop mellől (mindegy, melyik oldalra), és leveszi a kalapját. Egyszerűen csak vegye le, mintha melege lenne. Valóban elég melege lesz, tudja, a gáz, az ital meg minden, úgyhogy egyáltalán nem fog feltűnni. Maga elég magas; messziről is jól lehet látni. Érti, uram?

- Igen. És aztán? Utána mit csináljak?

- Semmi mást. Ennyi az egész. Leveszi a kalapját és figyelni, hogy mi történik.

Whicher ismét a pult felé fordult, magára öltve szokott jóságos és megfontolt stílusát.

- Hallottad, amit mondtam, ugye? Idáig megttetted a magadét, kislányom, szeretném, ha végig rendben menne minden, és nem lenne okom panaszra. Ha mindent megértettél, akkor nem tartóztatlak tovább, ez minden.

- Ó, nem! Szó sincs róla - mondta Cherry.

Előjött a pult mögül, s újabb drámai pózba vágta magát.

- Dehogysis ez minden. Szó volt holmi tíz fontocskáról is, detektív úr, szeretnék egy kis előleget.

- Hogy elmenj vele a legközelebbi kocsmába?

- Ide azzal a tíz fonttal, nagyapó, mert különben bepiálok hitelbe, annyi szent! Még ilyet! Ideállít a pult mögé, hogy egy *nőhöz* legyek kedves, és!...

Clive éppen előhúzta belső zsebéből a pénztárcáját, s valósággal megdermedt.

- *Miféle nőhöz?!*

Cherry csak nevetett. Whicher gyorsan közbevágot.

- Ne hallgasson rá, uram! Mégis jobb lenne, ha adna neki egy ötöst, előre, nekem meg majd lesz vele egykét szavam, ha ennek az ügynek a végére járunk.

- Hát tessék. Itt van. Viszont szeretném tudni...

- Haha! - mondta Cherry.

Kecsesen felemelte krinolinját és az alatta rejtőző alsószoknyát, hogy az ötfontos bankjegyet a harisnyájába gyűrje.

- Ezt nevezem úriembernek - mondta, és kacéran Clive-ra sandított. - Ez igen. És ha kedve támadna egy kis szórakozásra...

Whicher keze a magasba lendült, mintha ütni készülne.

- Ki innen, kislány! Utoljára figyelmeztetek!

Cherry tudta, hogy Whicher nem fogja megütni, s ezt kifejezésre is juttatta magatartásával, ahogy kecsesen piruettezve a lépcső felé haladt. Még a kalap is táncolt szőke fürtjein.

- Mennydörgős mennykő! - dörögte Whicher.

Kabátujjával megtörölte homlokát.

- Akár hiszi, akár nem, ez a lány a legügyesebb besúgóink egyike, és még sohasem hagyott minket cserben. Már most is túl van a feladata nehezén. Nem volt kis dolog. Biztos vagyok benne, hogy ma este józan lesz, és...

Elhallgatott. Clive mereven figyelte.

- Ne gondolja, uram! - kiáltott fel Whicher. - Ne gondoljon arra, amire gondol!

- Honnan tudja, mire gondolok?

- Még ha nő lenne is az, aki idejön, az sem biztos, hogy jelent valamit.

- Gondolom - szólt Clive hideg udvariassággal, miközben eltette pénztárcáját ezt most nem hajlandó bővebben kifejteni?

Whicher némi szünet után felelt. - Nem. Ebben igaza van.

Idegesen járkálni kezdett a pult előtt.

A meleg, a füst, az áporodott parfümillat fojtogatta Clive torkát. Whicher magában motyogott, majd újból az órájára nézett.

- Az a helyzet, uram, hogy idevárok még valakit. Emlékszik, ugyebár, hogy beszéltem egy cimborámmal a kocsmában?

- Igen, emlékszem. És?

- Üzenetet küldtem vele valahova. Még egyáltalán nem vagyok biztos benne, hogy eljászthatom kis játszámát, s még akkor is, ha engedélyt kapok rá... Nos? azt bizonyára tudja, hogy csapdáról van szó. De tegnap egyáltalán nem erre gondoltam. Nem bizony! Pontosabban az, amire tegnap gondoltam, csak első lépése lett volna a tervemnek, ha lett volna elég időnk. Ért engem?

- Nem.

- Megmagyarázom. Tizenkilenc évvel ezelőtt Harriet Pyke a siralomházból levelet írt gyermeke apjának. Három hónapja annak, hogy az az ember - ha még emlékszik, Ivor Richnek hívták - öngyilkos lett pimlicói lakásán. A háztulajdonos magához hívatott azzal a kéréssel, hogy tussoljuk el az ügyet, nehogy botrány törjön ki az öngyilkosság körül, s ekkor találtuk meg azt a levelet. Idáig tudott követni?

- Hogyne. Ezt már mondta tegnap is.

Whicher tanárosan felemelte az ujját.

- Nos, ebben a levélben Harriet Pyke több utalást is tett a nővére, Mary Jane Pyke Cavanagh-re és a gyermekre is...

- Egy pillanat! - szólt közbe Clive. - Azt mondta, hogy nem tudja a gyermek nevét!

- Nem is tudtam, és bizonyos értelemben véve még ma sem tudom. A csapda mindenesetre készen áll; a levél a csalétek... Cherry zsarolónak adta ki magát, és felajánlotta a levelet megvételre annak a személynek, aki ma este érte jön. Cherry azt mondta neki, hogy csak nyilvános helyen hajlandó odaadni, ahol nem fenyegeti semmilyen veszedelem. Tanúk előtt akarja átnyújtani, magát is beleértve. Így, amikor a rendőrség is megjelenik a színen... Érti?

- Nem értem. Az, hogy valaki megvásárol egy levelet, amely fényt derít egy gyermek kilétére, még egyáltalán nem bizonyítja, hogy az illető megölte volna Mr. és Mrs. Damont!

- Igaza van - mondta Whicher gúnyos képpel. - A világon semmit sem bizonyít.

- Hát akkor?
 - Hát akkor?! - ismételte Whicher, és megint felemelte mutatóját. - Mi van akkor, ha egy rendőr, aki biztos a dolgában, aki tudja, amit tud, úgy gondolja, hogy ez a megfelelő pillanat a közbelépésre, hogy most roppanthatja össze a bűnöst, hogy most csikarhatja ki a vallomását? Hm, ehhez mit szól? - kérdezte felvont szemöldökkel.
 - Az a véleményem, hogy túlságosan nagy a kockázat. Erre készül?
 - Hm... - hümmögött Whicher, aztán gúnyosan folytatta:
 - Tudja, uram, pontosan ezt tettem Constance Kenttel. Rengeteg bizonyítékot volt arra, hogy ő a gyilkos. A bíróság előtt azonban ezek a bizonyítékok egy fabatkát sem értek volna. Azt gondoltam magamban : „Tartóztassuk le a leányzót meglepetésszerűen, és már ki is húztam belőle a vallomását, mielőtt átgondolhatná a dolgot.”
- Tévedtem. Ez volt életem nagy tévedése. Megesküdtem, hogy soha többé nem teszek ilyet. Utoljára az ön füle hallatára esküdtem meg tegnap délután. És most, ha a rendőrfőnök engedélyezi, mégis újra megkockáztatom, még hozzá boldogan. Ha ugyanis nem tehetem meg, holnap idesétál Muswell főfelügyelő és letartóztatja magát, vagy egy másik ártatlan személyt. Nos, érti már?
- Költői kérdés volt. Whicher egy darabig maga elé bámult.
- Ma este, uram - tette hozzá - megint letartóztatom azt a lányt.

16 A SCOTLAND YARD ÁRNYAI

- Azt a lányt?... - hüledezett Clive.
 - Bizonyos értelemben.
 - De hisz azt mondta...
- Egy pillanat! - szakította félbe Whicher. - Tisztázzunk valamit. Akármilyen is történjék, az ön kedvesének nem esik bántódása, erre szavamat adom. Vagy legalábbis mondta, és arca kínosan megrándult - azt hiszem, hogy megígérhetem ezt önnek. Nézze, az egészben ez a legkellemetlenebb! Na, mindegy! Ha neki nem esik baja, érdeklő az magát, hogy kit tartóztatok le?
- Egyáltalán nem érdekel.
 - Akkor hagyjuk is, hogy mi volt az eredeti tervem. Most már nem érdekes. Meg kellett változtatnom, amikor maguk megszöktek High Chimneysből. Így azt kell tennem, amit Constance Kent esetében. Lehet, hogy a költői igazságszolgáltatás műve, hogy a két ügy sok tekintetben olyannyira hasonló. Itt is megvan minden bizonyíték, de a bíróság előtt ezekkel sem mennénk semmire.
 - Milyen bizonyítékokra gondol? Honnan szerezte?
 - Legfőképp magától, Mr. Strickland. De a többiektől is, akikkel tegnap beszéltem. Valamint onnan... - mondta Whicher elmerengve - onnan, hogy augusztusban meglátogattam Mr. Damont, és az egész család ott volt együtt, ültek az asztalnál, Celia születésnapja alkalmából - kivéve Mrs. Cavanagh-et. Gondolt már az indítékra, uram?
 - Hát, hacsak nincs öröklött elmebaj a családban, mint ahogy dr. Bland célzott rá egyszer-kétszer...
- Clive arra várt, hogy Whicher közbeszól, de ezúttal hiába.

- Szóval, hacsak nincs öröklött elmebaj a családban, éppen az indíték a legnagyobb probléma. Éppen azt nem tudom elképzelni, hogy miért viselkedett így a gyilkos.

Whicher diadalmasan horkantott egyet.

- Tűz, tűz! - mondta Clive-nak, akinek valóban melege volt. - Végre használja az eszét! Csak egyetlen, utolsó kérdést szeretnék még feltenni, Mr. Strickland.

- S mi az a kérdés?

- Bizonyára látott már nőket nadrágszerepben, nem is egyszer...

- Valóban - mondta Clive egy kissé türelmetlenül. - Rosalindától és Violától kezdve a zenés komédiák inaszerepéig. Miért?

- Mennydörgés mennykő! Elhitte-e valaha is, hogy férfit lát a színpadon? Vagy akár a színésznő ezt akarta-e elhitetni magával? Ez itt a kérdés! És ez a válasz! Ez azt jelenti...

Clive hátraperdült, mintha revolvert sütöttek volna él egy karnyújtásnyira.

Whicher is összerezett; valaki a nevét bömbölte a földszinten. A hang fáradtságról, kételyről, idegességről tanúskodott, gazdája esetlenül csetlett-botlott a sötétben.

- Itt vagyok, Hackney - szólt le Whicher, megköszörülve a torkát. Azzal ismét Clive-hoz fordult. - Tartsa nyitva a szemét ma este, ennyi az egész; és készüljön fel rá, hogy esetleg tanúsítania kell, akár a bíróság előtt is, amit lát vagy hall.

Whicher megint az órájára nézett.

Nehézkes léptek zaja hallatszott: előbb a lépcsőn, majd a folyosó mozaikpadlóján; olyan emberé, aki súlyos terhet cipel.

A jövevény természetes férfi volt, nagy bajusszal, legyezőforma oldalszakállal. Nyitott nyakbátot és hódprém kucsmát viselt, s egész megjelenése jókedvű, élénk emberre vallott: a szeme sarkában huncutkás ráncok futottak.

Most azonban kivételesen rossz kedvében volt.

- Jó napot, Hackney! - üdvözölte Whicher. - Késtél egy kicsit.

- Késtem? - kérdezte a jövevény. - Hát ez jó!

- Nem igazított el George a kocsmában?

- Annyit mondott, hogy az Alhambrában. De hogy ezen az istenverte Alhambrán belül hol, azt már nem mondta. Azt nem gondoltam volna, hogy teljesen elmegy az eszed, és épp egy ilyen helyet választasz ki!

- Mr. Strickland - mondta Whicher, ismét a tőle megszokott rendíthetetlen nyugalommal engedje meg, hogy bemutassam Hackney felügyelőt a rendőrségtől. Régi jó cimborám. Hackney, ez az úr, akiről beszéltem.

Hackney felügyelő megbökte a kalapját, de nem nézett Clive-ra. Még mindig zihált. Nos, mi van, Hackney? Beszéltél a főnökkel?

- Igen.

- És? Mit mondott? Szerencsénk van?

- Nincs szerencsénk. Megkaptuk a yorkshire-i rendőrségtől a kért adatokat a szolgálati távirón, de szerencsénk, az nincs.

- Nem bocsátja rendelkezésemre a nyomozókat?

- De igen. Ezért nincs szerencsénk.

- Nos; bíztam benne, hogy így lesz.

- Jonathan - fakadt ki Hackney mi ütött beléd? Teljesen elment az eszed? Ne hagyd magad lépre csalni! A főnök akkor hatvanban nem állt melléd, és ezt azóta sem tudta megbocsátani magának. Most sem fog melléd állni, ha bajba kerülsz.

- Meglehet.

- Távíratozol nekem Readingból - mondta Hackney, miközben tetszetős mintázatú, bár nem éppen tiszta zsebkendő t húzott elő farzsebéből, és megtörölte az arcát arra kérsz, hogy találkozzam veled itt, Londonban...

- Velem és Cherry White-tal.

- Igen, Cherry White-tal is. Arra kérsz, szerezzek engedélyt erre a dologra a főnöktől, és idáig még rendben is volna a dolog, ha volna benne egy kis ráció. De hát egy morzsányi sincs. Ezt lásd be, hogy semmi ráció sincs benne!

- Hát, nem tudom... - mondta Whicher. - Nézd, én eredetileg nem ezt akartam csinálni, de másra most nincs idő. Mindent egybevetve, jó esélyem van arra, hogy sikerüljön.

Hackney megvetően legyintett.

- Tévedsz, Jonathan! Semmi esélyed nincs! Éppen ez bánt engem!

- Hm - kérdezte Whicher még Cherry vallomásával együtt sem?

Hackney arca elötűnt a zsebkendő mögül.

- Csak nem... ? - kérdezte.

- De!

- Akkor miért nem rendezünk látszatletartóztatást? Hiszen abban mindig is nagy voltál. Abban örömmel segítettem volna. Semmi baj nem lehet belőle. Miért kell igazi letartóztatásnak lennie?

- Mert találozotam a bűnössel - közölte Whicher. - És tízet teszek egy ellen, hogy csak akkor török meg, ha valóban letartóztatjuk. Ha a szemébe vágjuk a vádat a rendőrségen. Nem ebben rejlik a tévedés lehetősége. A dolog rajtunk áll vagy bukik. Mr. Strickland, köszönöm, hogy eljött - tette hozzá váratlanul. - De nem lenne jobb, ha most hazamenne?

Ha túlságosan sok titok veszi körül az embert, ha túlságosan sok rejtelmes kijelentést hall, könnyen elfogja a félelem. Így történt ez most Clive-val is. Mintha mérgezett lett volna a folyosó levegője.

- A kedvese már várja magát a teával, nem? - kérdezte Whicher.

- Igen. Azt ígérte.

- Nos, akkor jobb is, ha indul - mondta Whicher. - Gondolom, van otthon inasa.

- Házvezetőnőm van.

- Helyes. Nagyon helyes! Nos, uram, mielőtt visszaindulna ide, kísérje át Miss Damont a Mivartba. És kösse a lelkére, hogy senkit se engedjen be a szobájába. Senkit, érti? Akármiről legyen is szó!

- Arra céloz, Mr. Whicher, hogy Kate veszélyben van?

- Nincs életveszélyben, ha erre gondol. - Whicher ismét kifürkészhetetlen pillantást vetett Clive-ra. - Semmi különös, csak eszembe jutott valami. Valószínűleg semmi sem történik. Csak óvatosságból mondtam.

Csak óvatosságból?

Clive hátat fordított a gőzölgő Hackneynek és a rejtélyes Whichernek, azzal lesietett a lépcsőn. Az utcára érve az órájára pillantott: már csaknem négy óra volt.

A Leicester Square-en hiába várt kocsira. Sárban kellett caplatnia egészen az alsó Regent Streetig, mire végül fogott egyet. Hála a kocsiforgalom lassúságának, már elmúlt fél ét, mire a Brook Streetre értek. Gyalog hamarabb megtette volna az utat.

A gázlámpák már égtek, a Brook Street és a Davies Street délnyugati sarkán álló Mivartban már elfüggönyözték az ablakokat.

Clive-nak csak a lépcsőn jutott eszébe, amint első emeleti lakásába igyekezett, a Brook Street 23. számú házban, hogy csütörtök lévén Mrs. Quintnek, hozzáértő és modern gondolkodású házvezetőnőjének éppen kimenője van.

Nem érdekes. Mit számít az?

Kate-et azonban nem találta ott.

Az ajtóra nem tolták rá a reteszt, úgyhogy csak kulccsal kellett kinyitni. A nappaliban a kandalló mellett égett a gázláng a szokásos sivitással, mely a szoba csendjében jól hallatszott. Borjúbőr kötéses könyvek sorakoztak a polcokon. A teáskészlete ki volt készítve a kandalló melletti asztalkára, a kannába bekészítve a tealevél, a teli üst a melegítőállványon állt. A kandalló mellett álló fotelban Clive egy zsebkendőt talált Kate monogramjával.

Élénken felidézte a leányt az apró, illatos zsebkendő, maga előtt látta az alakját, hallotta a hangját.

De Kate maga nem volt ott.

Kate-ről valami rejtélyes módon Tress jutott Clive eszébe. Úgy érezte, hogy ott áll a hálósobája ajtaját takaró bársonyfüggöny előtt, diadalmas mosollyal az arcán, mint ahogy előző este is ott volt a kastélyban - természetesen csak Clive képzeletében, mint akkor is. Tress széles szája megmozdult, szeme gúnyosan tekintett rá.

„Elég ebből!” gondolta Clive. „Elég ebből”, ismételte, Kate zsebkendőjét gyűrögetve. „Nem engedhetem, hogy az efféle képzelgés elhatalmasodjék rajtam. Bizonyára megvan a magyarázata annak, miért nincs itt Kate. Biztosan visszament valamiért a Mivartba, és mindjárt itt lesz. Ez a tűz legfeljebb tíz perce ég.”

Az ajtón kopogott valaki, először tétován, aztán határozottabban.

Bolond vagyok, gondolta Clive, bezártam az ajtót magam után. Ezért kell Kate-nek kopognia. Azzal az ajtóhoz ment és kinyitotta, s már éppen üdvözölni készült Kate-et, amikor odakint Celiát pillantotta meg.

Nem számított senki másnak a látogatására, de talán az övére a legkevésbé.

- Celia!

- Minek köszönhetem a bizalmat, hogy a keresztnevemen szólít? - kérdezte szemrehányóan Celia. Fekete pástétomkalapja alól állhatatos szürke szempár nézett Clive-ra. Celia gyászt viselt, fókabőr kabátja és muffja is fekete volt.

Elnézést, Miss Damon; fáradjon be!

- Köszönöm. Azt hiszem, az adott körülmények között nem vétek az illem ellen, ha megteszem. Azonkívül kísérőm is van. - Azzal a háttérben szerénykedő Penelope Burbage felé intett. Celia a megszokottnál pirosabb volt, s szemmel láthatóan nagy erőfeszítésbe került, hogy megőrizze nyugalmát.

- Meglep, hogy Londonban találkozunk, Miss Damon.

- Pedig ez nem is olyan meglepő. Abigail néninél lakom a Devonshire Place-en. Ha nem tudná, Abigail néni Rollo bácsi felesége; ha Londonban járok, náluk szoktam megszállni.

Celia pillantása Kate zsebkendőjére esett, melyet Clive meg sem próbált elrejteni. Aztán a teáskészletre nézett, majd a hálósoba bejáratát fedő függönyre, végül egy másik csukott ajtóra, amely szintén a nappaliból nyílt.

Megkérdezhetem, Mr. Strickland, hová nyílik az az ajtó?

- Az ebédlőbe.

- Köszönöm. Penelope, bemenne és megvárna ott?

- Nem ég odabent a gáz - tiltakozott Clive, de Celia leintette.

- Uram!... - kezdte Penelope csaknem lázadó hangon.

- Penelope azt akarja mondani önnek, uram - szakította félbe Celia hogy mindent megtett, hogy önt és Kate-et fedezze. Amikor elszöktek High Chimneysből - miután összecsomagoltak, és miután kiléptek a télikert ajtaján, ahol mostohaanyámat holtan találták.

- Penelope nem szólt semmit, csak amikor Rollo bácsi rákényszerítette. Penelope, egy szót sem! Várjon az ebédlőben, legyen szíves!

Penelope méltóságteljesen vonult át a szobán. Celia megvárta, amíg eltűnik az ajtó mögött.

- Mr. Strickland, szégyellje magát!

- Ha netán Kate-ért jött volna, Miss Damon -mondta Clive -, arra kérem, gondolja meg, mit beszél. Leendő feleségemről van szó.

- Ó! Ez kissé más színben tünteti fel a dolgot. Akkor is, hol van Kate? Talán ott bent? - intett Celia az elfüggönyözött szoba felé.

- Nem. Kate, ha jól tudom, pár percre átment a Mivart szállóba. Ott lakik ugyanis, mivel nem sikerült rábeszélnem, hogy maradjon itt nálam.

- Nem szégyelli magát, Mr. Strickland?

- Semmi okot sem látok rá, kisasszony! Mindenesetre Kate szobát vett ki a Mivariban.

- Tudok róla, uram! De Kate most nincs ott! Épp most kerestem.

- Akkor biztosan Victorhoz ment. Az ő lakása a Gloucester Piacé és a Portman Square sarkán van...

- Bátyám lakóhelye - mondta remegő ajakkal Celia - ismeretes előttem. A lakása üres, még csak be sem zárta. A házvezetőnőjének hagyott üzenet szerint, amit a nappaliban találtam nála, elment High Chimneysbe. Kate tehát ott sincs.

Clive őszintén megrémült, annál is inkább, mert Pénelopé és Celia mintha ide is magával hozta volna High Chimneys fojtogató, fenyegető légkörét.

- Mr. Strickland, ha csak Kate-ről volna szó - folytatta Celia -, el sem jöttem volna. *Aljasság* volt, amit tett, Mr. Strickland; tulajdonképpen Victorra vagy Rollo bácsira kellett volna bíznom a dolgot.

- Miss Damon! Meg kell keresnünk Kate-et!

- Keresse meg *maga*! Én szeretem őt, és - mondta Celia könnyekkel a szemében - remélem, hogy maga is szereti! Nem, köszönöm nem ülök le!

- De hát hol az ördögben van Kate?

- Azzal nem megy semmire, uram, ha így beszél! Kate-nek elsősorban magára kell vigyáznia! Ki mint veti ágját, úgy... Nos, Kate maga választotta a sorsát. Nem a szerelem vezérelte, hanem a kéjvágy.

- Az ördögbe is, miket beszél itt összevissza!

- Mr. Strickland!

- Zagyvaság az egész! És ezt komolyan gondolom! Mintha az édesapját hallanám.

- Senki sem várja el *öntől*, Mr. Strickland, hogy tisztelje szegény apámat...

- Ellenkezőleg, kisasszony! Jobban becsültem és tiszteltem, mint akárki gondolná! De volt egy kis hibája : idealista volt. És az eszméi nevében élt és halt is meg!

- Ámen - mondta Celia, most először elbizonytalanodva egy kicsit. - Ezért vagyok itt, bárcsak bízhatnék magában!

Hangja elhalt. Clive-ban felébredt a lelki-furdalás.

- Bízhat bennem - mondta. - Bocsássa meg, amit mondtam. Biztos benne, hogy nem akar leülni?

- Talán egy pillanatra. Köszönöm, a kabátomat nem veszem le.

Clive széket tolt a kályha elé Celia számára. A leány nyugtalan pillantásokat vetett Clive-ra, mint aki nem szívesen beszél, mégis arra az elhatározásra jutott, hogy el kell mondania valamit.

- Mr. Strickland, én...

- Nos?
 - Vannak, akik azt mondják, mint például Rollo bácsi, hogy egy nőnek egyáltalán nem kell azzal foglalkoznia, ki a bűnös. Nagyon sajnálom, de nem tehetek róla. Elvégre az apámat ölték meg!
 - És a mostohaanyját is!
 - Igen, tudom. Kedden minősíthetetlenül viselkedtem. Biztos voltam benne, hogy a gyilkos - Celia csak nagy erőfeszítéssel tudta kimondani ezt a szót - csak Georgette lehet. Nem volt előttünk titok, hiszen Cavvy gyakran célozgatott rá, hogy a mostohaanyám nem éppen illendő módon viselkedik Lord Albert Tressiderrel - és ezzel még nem is mondtam sokat.
- Clive felkapta fejét, de nem szólt.
- Mint már említettem - folytatta Celia -, Mrs. Damon gyakran elmesélte, mint akit az eset roppantul mulattat, hogy Kate egyszer férfiruhába öltözött. Arra gondoltam, hogy Georgette meg akarta ölni apámat, éspedig oly módon, hogy a gyanút Kate-re terelhesse. És aztán...
 - Aztán?...
 - Tegnap este őt is megölték. - Celia megborzongott. - Megfojtották! Arra gondoltam, igazságot kellene neki szolgáltatnom.
 - Már megtette, Damon kisasszony. De most miért... ? /
 - Tudom - folytatta Celia -, sokan képzelődőnek tartanak. Talán az is vagyok. De nincs abban semmi rossz. Néha még segít is. Végül is nemcsak Georgette mesélte el oly gyakran Kate álöltözetének a történetét, hanem Cavvy is.
- Clive felegyenesedett.
- A jó öreg Mrs. Cavanagh! - szűrte a foga között a szót. - A kedves, hűséges, öreg Cavvy!
 - Mit mond?
 - Nem érdekes. Folytassa csak!
 - Cavvy valóban hűséges! Egy percre se kételkedjen benne! Csak éppen vannak néha különös hangulatai, mint az idősebb embereknek általában. Cavvy engem is épp olyan gyakran ugratott azzal a történettel, mint Kate-et, legalábbis így érzem egészen addig, amíg nem kezdte el emlegetni azt a bizonyos Constance Kentet. Az jutott eszembe...
- Celia hirtelen felállt.
- Nem kellett volna idejőnnöm! Nem kellett volna kijátszanom Rollo bácsit, hallgatnom kellett volna rá és lepihennem!
 - Miss Damon - kérdezte Clive -, mi jutott az eszébe? Mit akart nekem elmondani?
 - Semmit! Ha netán megbántom...
 - Ugyan, mivel bánthatna meg?
 - Nos, jól van. Az jutott eszembe, hogy talán Georgette és Cavvy is csak figyelmeztetni akart. És más értelemben Kate-et is, hogy a vesztébe rohan.
 - Miss Damon, egy szót sem értek az egészből!
 - Tulajdonképpen én sem. Az embernek sok minden átfut az agyán a nehéz órákban. Becsületszavamat adom, hogy magán kívül ezt senki másnak nem fogom elmondani, hacsak nem muszáj. Mr. Strickland, mit mondott magának az apám kedden este a dolgozószobában?
 - Nem mondhatom el.
 - Megpróbálhatom kitalálni?
 - Feltétlenül.
- Celia mély lélegzetet vett.

- Isten bocsássa meg nekem, ha gondolatban vagy szóban véték valaki ellen. De nem lehetséges vajon, hogy Lord Albert Tressider követte el ezt a két gyilkosságot? És nem lehetséges, hogy a bűntársa a tervezésben és a végrehajtásban a tulajdon húgom volt, Kate?

17 EGY PAPIRVÁGÓ KÉS ELTÖRIK

- Még hogy Kate? Megőrült?
- Hogy megőrültem-e? - kiáltotta Celia.

A teaüst sípolni kezdett a tűzön. Clive mintegy félálomban hallotta, amint a víz túlcscordul és a tűzre fröccsen. Felcsapott a gőz. Clive felkapta az üstöt, és dühösen az állványra csapta. Külső szemlélő számára fenyegetőnek tűnhettek a mozdulatai. Celia hátra is hőkölt.

- Egy pillanat! - mondta. - Ezt csak azért mondtam el magának, mert szereti Kate-et. Maga azzal a nevetséges házassági ajánlattal jött a kastélyba. Vajon mi mindent jelent ez? Kate már gyerekkorában könnyelmű volt... Ezt most már nyilván maga is tudja. Hallotta, amikor olyan utálkozva beszélt Lord Albert Tressiderről. Nem találta túlzottnak ezt az utálatot?

- Miss Damon...
- Ne szakítson félbe! - kiáltotta Celia. Maga beszélte rá Kate-et, hogy szökjenek meg High Chimneys-ből, vagy Kate beszélte rá magát?
- Mit számít ez?
- Remélem, semmit. Bárcsak úgy volna!
- Hogy érti ezt?
- Végighallgat, és nem üt meg, ha elmondom, amire gondolok? - kérdezte Celia.
- Eszemben sincs megütni önt, Miss Damon!

Celia mégis hátralépett, így nézett szembe Clive-val, aki a kandalló mellett állt, dühtől és félelemtől kiszáradt torokkal. Celia a karosszék mögé surrant, mely a kis asztalka mögött állt. Az asztalkán az elegáns teáskészlet mellett egy fa papírvágó kés hevert, amely súlyos tört utánczott.

A szoba lassan besötétedett. Celia annak a falnak állt háttal, amelyen a könyvespolcok voltak, s amelyből a bejárati ajtó és az ebédlő ajtaja is nyílt.

Celia megköszöri a torkát.

- Az apámat ketten ölték meg, egy nő és egy magas férfi. Összeesküvést szöttek ellene. Nem, ne szóljon közbe!

Clive nem szólt egy szót sem.

- Mindketten eljátszották a szerepüket, két egymást követő este. Mindkettőjükön ugyanolyan ruha volt, mi pedig azt hittük, hogy egy és ugyanazon emberről van szó. Ez azért volt így, hogy eltereljék egymásról a gyanút. Igen okosan meg volt ez szervezve.

Celia megemelte a hangját.

- Penelope!

Tíz, örökkévalóságnak tűnő másodperc telt el, míg végre kinyílt az ebédlő ajtaja, s felbukkant Penelope Burbage csúnya arca.

- Penelope, kedves! - kiáltott Celia anélkül, hogy ránézett volna. - Hétfőn fél tizenkettőkor, amikor hazatért az előadásról, látott valakit a lépcsőn. Mindenki más ágyban volt már. Ugye azt mondta tegnap Muswell felügyelőnek, hogy egy férjruhába öltözött nőt látott?

- És ha valóban azt látott - szólt közbe Clive mit bizonyít ez? Különben is, ezt nekem is elmondta Miss Burbage tegnap, tudok róla. De mit bizonyít ez?

- Penelope!
- Igen, Miss Celia?
- A húgomat látta akkor?
- Nem tudom, Miss Celia. Isten a tanúm, hogy...
- Mégis, mit gondol, ki volt az?
- Én igazán...
- Menjen vissza az ebédlőbe, Penelope, és csukja be az ajtót,!

Penelope örült, hogy menekülhet. Az ajtó nagyot csattant a megvetemedett keretben, amint becsapta maga után.

- Tehát egy nő állt ott férfiruhában - mondta Ceilia -, éspedig kizárólag azzal a céllal, hogy megmutassa magát Pénélopénak. De vajon *miért*? Ez itt a kérdés. Azért, hogy mindenki azt higgye: a betörő férfi, méghozzá egy férfi a házból, hiszen kívülről senki sem jöhetett be aznap este.

Másnap este megölték az apámat. Mr. Strickland, maga látta azt az embert, aki a lövést leadta: látta szemtől szembe, mert a gyilkos így akarta. És, legalábbis másoktól úgy tudom, maga azt állítja, hogy ez az ember férfi volt. Így van?

- Igen, valóban ezt mondtam. Akkor még ez volt a véleményem.
- Hát persze hogy ez volt a véleménye! kiáltott Celia. - Ugyanis ketten voltak!

Meredt tekintettel folytatta.

- Hétfő este, amikor senki sem hatolhatott be kívülről a kastélyba, Kate eljátszotta egy magas férfi szerepét. A lépcső tetején állt, jóval Penelope feje felett, s így nyilvánvaló, hogy az magasnak látta őt a gyertya fényében. Kedd este, amikor Kate velem volt, és a gyilkosság időpontjára úgynevezett alibivel rendelkezett, beengedett egy idegent a házba, majd miután az távozott, bezárta utána azt az ajtót vagy ablakot, amelyen át bejött. Erre az eshetőségre nem gondolt, Mr. Strickland?

Clive nem válaszolt.

- Feleljen kérem! Erre még nem gondolt?
- Arra már igen, hogy a gyilkosnak esetleg volt bűntársa is. De...
- Ugye tudja, hiszen tudnia kell, hogy Kate sosem tudna valakit lelőni revolverrel úgy, ahogy az apámat lelőtték? Nem elég erős a keze. Szüksége volt egy férfira a terv végrehajtásához. Ha akár egyetlen tanú meglátta volna azt a férfit a házban, ha látta volna maszk nélkül az arcát...

Clive hátratántorodott a kandallóhoz.

- Mi a baj, Mr. Strickland? *Maga* talán látta?
- Nem!
- Egyszer sem? Biztos ebben? Nem látta Kate szeretőjét, Lord Albert Tressidert?

Igazságtalanság volna azzal vádolni Celiát, hogy nem volt képes józan okoskodásra. Most azonban egyáltalán nem az ész diktálta a szavait, hanem az ösztön, valahonnan a lelke mélyéről, önkéntelenül szakadt fel mindez, nem szívesen adta ki magából, rettenetesen félt közben, mégis ki kellett mondania.

- Kate szeretőjét, Lord Albert Tressidert...
- Elég, Miss Damon! Elég volt ebből! Megbolondult?

- Nem tűröm, hogy bolondnak nevezzen mondta Celia halottsápadtan amíg meg nem magyarázza, hogyan történhetett a dolog, ha nem így! Kate szeretője, Lord Albert Tressider...

Clive hátat fordított Celiának.

A nappaliból két hatalmas ablak nézett a Brook Streetre. Clive nem húzta be a függönyt, s észrevette, hogy a lámpagyújtogató időközben észrevétlenül erre járt, s

most sárga fényt árasztott a lámpák sora. Kocsi zörgött végig az utcán a Grosvenor Square irányába. Egy patika ablakában vörösen, kéken, sárgán csillogtak a gyógyszeres üvegek.

London nemsokára megelevenedik. Tömeg gyűlik össze az Evans, az Astley, az Alhambra körül...

Clive egy pillanatra az ablakhoz támasztotta homlokát. Celia tovább beszélt, de ő nem hallotta.

Tress képét látta maga előtt, az örökké diadalmas Tresst, aki Kate-tel is...

Clive megfordult.

- Miss Damon!

Celia abbahagyta. Kesztyűs kezét szájához emelte, szürke szeme elkerekedett. A füledt csendet csak a gázégő sziszegése törte meg.

- Miss Damon, maga azzal vádolja a hűgát, hogy az édesapjuk életére tört. Gondolom, tisztában van vele, hogy ez a vád milyen súlyos. Hisz maga ebben? Hinni *akar* benne?

- Dehogy! Isten őrizz!

- Akkor válaszolna néhány kérdésemre? Hajlandó nyugodtan és ésszerűen felelni?

- Igen! Igen!

- Legjobb tudomása szerint hányszor találkozott Kate Tress-szel?

- Nem tudom. Hatszor, nyolcszor, legalábbis a jelenlétemben nem többször. De honnan tudhatnám, mennyit voltak együtt a tudtomon kívül?

- Szóval, hatszor, nyolcszor. Nem többször?

- Mr. Strickland, ne erőszakoskodjék velem!

- Azt teszem, kisasszony, amit tennem kell. Van valami más oka is azt hinni, hogy Kate akár csak érdeklődik is Tress iránt, azon a kissé különös okon kívül, hogy ő az ellenkezőjét állítja?

- Én csak azt mondhatom magának...

- Tud akár egyetlen esetről is, amikor kettesben voltak?

- Nem.

Akkor minek alapján állítja ilyen határozottan, hogy a szeretője?

Celia minden ízében remegve, de törékeny természetét meghazudtoló határozottsággal letette muffját az asztalra, majd ismét felegyenesedett. A törre emlékeztető papírvágó késre esett a pillantása. Felvette, s két kezébe fogta.

- Miss Damon, legyen szíves, válaszoljon a kérdésemre! Azt állította az imént, nem is egyszer, hogy Tress minden lehetséges férfi közül éppen ő! - a hűga szeretője. - Ez a gondolat annyira kétségbe ejtette Cli-ve-ot, hogy nem bírt tőle szabadulni. - Ha eskü alatt kellene állítania...

- Nem állítok eskü alatt semmit!

- Akkor hogy merészel ilyet mondani? És miért?

- Én csak azt mondom, amit érzek.

- Vajon Penelope Burbage a hűgára ismert a lépcsőn álló nőalakban? Igen? Vagy hívjuk be ismét, és kérdezzük meg tőle?

Celia ujjai görcsösen megvonaglottak a papírvágó késen. Clive előrelépett.

- Azzal vádolja...

- Nem vádolom! Eszembe se jut! Csak bizonyóságot akarok szerezni!

- Azzal vádolja Kate-et és Tresst, hogy ugyanabban az öltözékben jelentek meg más és más időpontban, hogy alibit biztosítsanak egymás számára az édesapjuk meggyilkolásának idejére. Ugyan miért akarta volna Kate megölni Mr. Damont?

- Nem tudom.
- Tegyük fel, hogy Tress nem magát kéri feleségül, hanem Kate-et. Vajon tiltakozott volna az ellen az édesapjuk? Megakadályozta volna a házasságot?

Clive ezúttal elvetette a sulykot.

Szándékosan.

Celia mereven rászegezte a gázégő fényében csillogó szemét.

- Nagyon jól tudja, Mr. Strickland, hogy megakadályozta volna - mondta Celia élesen. High Chimneysben maga azt mondta nekünk, mielőtt bement volna apánkhoz a dolgozószobájába, hogy azért hívatta, mert mondani akar magának valamit egyikünkről. Melyikünkről? Mr. Strickland, miről volt akkor szó?

Clive nem válaszolt.

- Maga az, aki újra meg újra visszaél a türelmemmel - folytatta Celia haragosan - és még azzal vádol, hogy én nem felelek a maga kérdéseire. Nem látta véletlenül kedden vagy szerdán Lord Albert Tressidert High Chimneysben?

- Nem.

- Most hazudik, ugye? - kérdezte Celia, és szorosán megmarkolta a papírvágó kést. - Látom az arcán.

- Miss Damon...

Celia felemelte a hangját.

- Ha nem hiszi el, hogy szegény húgom összeesküdött azzal az emberrel apám meggyilkolására, s esetleg megsemmisítette apám végrendeletét, hogy olyan pénzt örökölhessen, ami nem jár neki, s azzal örökre távozhasson High Chimneysből, mivel magyarázza a történeteket?

A szoba ajtaja előtt a kicsiny előszoba felől megnyikordult a padló, s valaki tett egy lépést. Itt valaki hallgatózott.

Kate lett volna az?

Nem, nem lehetett Kate. Egy férfi, méghozzá egy testes férfi lépte volt. Clive a szeme sarkából az ajtóra pillantott. Celia semmit sem vett észre.

- Bizonyoságot akarok! - kiáltotta. - Whicher felügyelő. ..

Clive ismét hallotta a lépés zaját.

- *Mit mondott Whicherről?*

- Kétszer találkoztam vele - felelte Celia könnyekkel küszködve, és még erősebben szorongatta a papírvágó kést. - Másodszor ma reggel, High Chimneysben. Először pedig augusztusban, amikor az egész ház, Cavvy kivételével, együtt volt, és a huszadik születésnapomat ünnepelte. Mr. Strickland, Kate sosem beszélt magának a gyermekkori vágyáról?

- Nem. De hát nem is igen volt rá alkalma. Életünkben ha húsz szót váltottunk, mielőtt újra találkoztunk kedden este...

- És erre szerdán már meg is szöktette. Szegény ember!

- Mit mond?

- Kate táncosnő akart lenni, mint az a Lola Montez. Aztán egyszer Cavvy nagyon megverte, amikor Kate megint csak előállt ezzel a kívánságával. Ezután nem beszélt róla többé. De mikor mi, gyerekek egymás között tervezgettünk, Kate mindig táncosnő akart lenni, Victor diadalmas huszártábornok, én meg csak jó feleség és jó anya. Az én vágyaim azóta sem változtak. És miért ne teljesülhetnének; miért ne?

- Valóban, semmi ok rá, hogy ne teljesüljenek, Miss Damon. De mit kezdett el mondani? Mármint Whicher felügyelőről?

Kint az előszobában hangosan megnyikordult a padló. Az ajtó azonban nesztelenül nyílt ki.

Dr. Rollo Thompson Bland jelent meg az ajtónyílásban; úgy látszik, tekintélyes súlya ellenére is macskaléptekkel járt. Kissé oldalra hajtotta fejét, és csillogó kék szemével mereven figyelte Celiát, aki észre sem vette. Clive jól emlékezett rá, hogy dr. Bland pontosan ugyanígy nézett Matthew Damonra is, amikor kevéssel a gyilkosság előtt rájuk tört a dolgozószobában; egy olyan pillanatban, amikor Whicher szerint Mr. Damon nem volt egészen magánál, és nem volt tisztában azzal, mit beszél.

Clive hátán végigfutott a hideg. Dr. Bland mozdulatlanul állt; Celia is.

- Whicher felügyelőről? Ó, igen! - Celia kissé összeszedte magát. - Éppen akkor jelentették be, amikor a születésnap ebédet szolgálták fel.

- És mi történt azon az ebéden? - kérdezte Clive.

- Georgette, mint rendesen, akkor is épp arról beszélt, hogy egyikünknek férjhez kellene már menni. Apám hirtelen felpattant, és kijelentette, hogy egyikünk sem mehet férjhez, amíg „ki nem derül az igazság”. Nem tudom, mit értett ezen; csak afféle... afféle odavetett megjegyzés volt.

Ebben a szent pillanatban, mintha csak így lett volna megrendezve, Burbage lépett be az ebédlőbe, és bejelentette Mr. Whichert, a Scotland Yard nyomozóját. Apám meghagyta Burbage-nek, hogy vezesse be. Ezen mindnyájan elcsodálkoztunk.

Celia keze ismét megvonaglott a papírvágó késen, és nagyot nyelt.

- Bejött Whicher felügyelő, és így szólt: „Uram, hoztam önnek egy levelet, amit tizenkilenc évvel ezelőtt írt egy nő, aki már rég halott; azt hiszem, jó hírt tartalmaz az ön számára.” Aztán körbepillantott az asztalnál ülő társaságon. Apám megingott; azt hittem, elájul. Csak ennyit mondott: „Jöjjön át a dolgozószobámba!” Elrontotta a születésnap ebédemet! Ezt csak nehezen tudtam neki megbocsátani!

Celia ismét felemelte a hangját.

- Ez történt. Nem tudom, mit jelent mindez. Fogalmam sincs róla. De ez történt. Ha nem hiszi, kérdezze meg Rollo bácsitól! Ő is ott volt. Vagy kérdezze meg...

Dr. Bland belépett a szobába.

- Celia! - mondta csendesesen.

Csend ülte meg a szobát, csak Celia sóhajtott egy nagyot, amikor megpillantotta a doktort. Dr. Bland most sápadtabb volt a szokottnál.

- A Mivart szállóban úgy értesültem, kedvesem, hogy kereste Kate-et. Azt is megtudtam, hogy Mr. Strickland után is érdeklődött. - A doktor körbepillantott a szobán. - Apropó, Mr. Strickland, meglátogathatnám önt vacsora után?

- Nem, uram! Nem leszek ugyanis itthon.

- Életbe vágóan fontos, hogy beszéljek önnel ma este...

- Sajnálom, de ez nem lehetséges. Az Alhambrában leszek...

- Az Alhambrában? - kérdezte megrökönyödve dr. Bland. Még most sem beszélt hangosan, de egy kissé megemelte a hangját. - Mondom, uram, hogy feltétlenül beszélnem kell önnel. Ha az Alhambrában lesz, akkor ott.

- Mondom, uram, hogy ez lehetetlen! Kérem, ne is próbáljon meg odajönni! Erről jut eszembe - kérdezte Clive, még mindig Celiát figyelve hallotta, amit Miss Damon mondott?

- Igen - felelte dr. Bland.

- Mit hallott belőle?

A doktor határozottan válaszolt.

- Ha Kate Damon és Lord Albert Tressider összeesküvésére gondol, minden szavát hallottam.

- És? Igaza van Celiának?

- Sajnos - mosolyodott el dr. Bland jobban mondva hála istennek, Celia a legjobb kislány a világon, de néha kissé szabadjára engedi a képzeletét. Há! istennek, ismétlem: *hál' istennek* tévedett: egy szó sem igaz az egészből.

Celia arc kifejezése most megváltozott. Dr. Bland a karját nyújtotta neki.

- Nem kellett volna eljönnie a Devonshire Place-ről, kedvesem - mondta gyöngéden. - Jöjjön velem. Jöjjön haza hozzánk. Fáradt most, Celia, jöjjön szépen haza!

Clive megrettenve figyelte, amint Celia arca eltorzul, s egyre keményebben markolja a papírvágó kést.

- *Celia!*

A lány nem válaszolt. Nagy reccsenés hallatszott - mintha valaki a nyakát törte volna -, amint kettétörte a papírvágó kést, és darabjait eldobta. Aztán átbújt a doktor hóna alatt, és kirohant a szobából. Clive még vethetett egy pillantást Celia arcára, amelyen most véghetetlen szomorúság ült, mielőtt a lány eszeveszetten lerohant volna a lépcsőn, ki az este sötétjébe.

18 ÉJSZAKAI ÉLET: AZ ALHAMBRA

Itt is éjszaka volt a Regent's Quadranttól egész a Leicester Square-ig, de-nem volt sötét: Clive az utcai gázlámpák fényében hajtatott a megbeszélte találkozóra, amin talán minden eldől, talán semmi.

Későn indult el. Remélte, hogy nem késik el jóvátehetetlenül, de mégis késő volt már.

- Nem, uram - mondta immár hatodszor a Mivart szálló libériás portása. - Miss Kate Damon még nem tért vissza.

Akkoriban még csaknem minden színelőadás háromnegyed nyolckor kezdődött. A rendes vacsoraidő hét óra volt, de ha az ember színházba készült, ajánlatos volt jócskán előbbre hozni.

Clive sietve magára kapta esti öltözékét, aztán beült a Mivartba vacsorázni. Sem a szakácsokat, sem a pincéereket nem siettethette. A hét fogásból visszautasított hármat. Nem kért a négy különféle borból sem, mert józan akart maradni. A kék és kanárisárga selyemmel elfüggönyözött, előkelő étteremben így is elkábult kissé a konyhaszagtól. Fél kilenc múlt öt perccel, mire kocsiba szállt a Brook Streeten.

A nagy forgalom szerencsére kissé már megcsappant; a legtöbben már a színházakban, hangverseny-termekben, vendégfogadóknak tanyáztak. Tizenegyig viszonylagos nyugalomra lehetett számítani az utcán, de még így is...

- Kocsis!

A kocsis feje előbukkant.

- Siessen! Dupla árat fizetek, ha háromnegyedre az Alhambránál vagyunk!

- Nem tudom, uram... Nem lesz könnyű, de megpróbálom !

Ostorpattogás hallatszott; a kocsis elkanyarodott, hogy a forgalmas Regent Street helyett a Piccadillyn át próbálja megközelíteni célját. A legtöbb késedelmet az omnibuszok okozták, hiszen megállójuk nem lévén, mindenütt megálltak, ahol valaki le vagy fel akart szállni. Ha az ember beszorult egy omnibusz mögé, kerszetet vethetett a programjára.

Clive-nak úgy tűnt, amint elhaladtak a kívánatos nőktől hemzsegő Burlington-árkád előtt, hogy a West Enden a szokásosnál is nagyobb éjszaka van készülöben.

Az új törvénynek, amely azzal akarta csendesebb mederbe terelni az éjszakai életet, hogy betiltotta a szeszes italok árusítását éjfél után, egyelőre nem lehetett érvényt szerezni, csak újabb élvezetet nyújtott a virtus-kodóknak, hogy megszeghették.

Öt perc múlva háromnegyed.

- Kocsis!
- Igyekszek, uram!

A Quadrant előtt volt egy kis fennakadás. Néhányan az Argyll előtt imbolyogtak a Windmill Streeten. Mások, akik korán elkezdtek az ivászatot, máris részegen fetrengtek a csatornában. Clive kocsija csilingelve elhaladt a Haymarket torkolata előtt, majd megcsillantak a „Százszorszép” ablakai, s megcsapta fülüket a kihallatszó nótaszó.

Mentek tovább... de vajon mi felé?

Celia után dr. Bland is eltávozott, minden további magyarázat nélkül. Clive biztos volt benne, hogy nem találkozik Celiával az Alhambra körfolyosóján. Persze, abban is biztos volt, hogy Kate-tel sem.

Már túljutott a megrázkódtatáson, amit akkor élt át, amikor Celia előadta elképzelését a gyilkosságról. Most már nevetségesnek tartotta az elméletet: vagy legalábbis szerette volna annak tartani.

Hogy az ördögbe sodródhatott odáig, hogy majdnem elhitte?

„Annyi bizonyos – gondolta, hogy az első gyilkosságot Kate nyakába akarták varrni. Kate, még ha képes lett volna is erre, amit nem hiszek...”

„Biztos?” - suttogta Clive-ban az ördög.

„Biztos. Kate sosem venne fel férfiruhát, és így nem is tehetette meg azt, amivel vádolják. Az elején még Celia is tudta, hogy Kate-re akarják terelni a gyanút. És Georgette-nek is ez volt a véleménye. Sőt! Whichernek is! Az ő egész terve ezen alapul!”

Clive ismét az órájára nézett.

Keserűen vette tudomásul, hogy - ha Kate-et védelmezni akarja - Tresst is védenie kell. Éppen Tresst! Úgy érezte, boldogan az arcába vágna, ha kiderülne, hogy ő a gyilkos - persze úgy, hogy Kate-nek semmi köze ne legyen az egészhez. Letörölné róla azt a diadalmas mosolyt.

De hát Tress sem lehet a gyilkos. Az ember vágyai nem teljesülnek ilyen könnyen. Abban azonban most már egészen biztos volt Clive, hogy valóban látta őt High Chimneysben azon az estén, amikor Georgette-et megfojtották. Tress nagyon is beleillett az egész képbe, még ha nem tett is mást, mint hogy zsarolta Georgette-et.

Bárcsak...

- Kocsis!
- Hová tette a szemét, uram? - kérdezte méltatlankodva a címzett. - Nézzen csak ki, hol vagyunk!

A kocsi megállt. Az Alhambrából zene szűrődött ki a Leicester Square-re. Ezernyi gázlámpa világította meg a mór boltíveket.

Clive kifizette a kocsist. Izgatottan rohant át a tündöklő előcsarnokon, szíve a keleties zene ütemére hevesen dobogott. Hirtelen Hackney rendőrfelügyelő kapta el a karját.

Hackney kelletlen arccal, fojtott hangon beszélt.

- Uram, az isten áldja meg, hol volt mostanáig?
- Nem tudja, hogy Miss Damon, Miss Kate Damon eltűnt?!
- De igen, tudunk róla - mondta Hackney. - De most ne kérdezzen semmit, uram, és ne is mondjon semmit Miss Damonról.

Nemrég ért véget a *Tékozló fiú*, ezen „keleties zenés látványosság” első része, melynek fő vonzóereje a tánckar volt.

Messze, a színpadon, női hang énekelt, zenekari kísérettel. Itt az előcsarnokban, a csupasz és sáros padlót elszórt narancshéj, rákpáncél, papírhulladék és szivarvég borította.

Clive Hackney arcába nézett.

- Tudják, hol van Miss Damon?
- Nem vagyunk biztosak benne. De ne aggódjék.
- Hogyhogy ne aggódjam?

- Tíz perc múlva kilenc. - Hackney most felemelte a hangját. - Váltson jegyet a körfolyosóra, uram. és menjen fel azonnal. Azért szólítottam meg, bár ezzel kockáztatom, hogy észrevesznek, hogy átadjam önnek Whicher újabb üzenetét.

- És mi volna az?

- Álljon a cukorkás pultról számított harmadik oszlophoz - mondta Hackney verejtékezve. - Amikor Cherry megadja a jelt, lépjen oldalt és vegye le a kalapját. De akármit is lát - köszörülte meg a torkát erőteljesen Hackney ne szóljon semmit, és ne avatkozzon be. Néma csend, érti? És meg ne moccanjon! Ez minden!

Hackney visszasurrant rejtekhelyére. Fél perc sem telt bele, és Clive máris a lépcsőn haladt felfelé a zajos, füstös folyosóra.

„Ettől a színháztól - gondolta - nemsokára megvonják a működési engedélyt, ha ez így megy tovább. Szép dolog a rendőrségtől, hogy hajlandó egyáltalán mutatkozni ilyen helyen.”

A gázlámpák halvány fényével megvilágított körfolyosón legalább százan beszéltek, nevetgéltek egyszerre. Sör- és whiskygőz elegyedett a vastag dohányfüsttel. A nők legtöbbször fedetlen vállal illegett; aki nem tudott rábeszélni senkit egy pezsgőre, maga kért egy nagy pohár gint.

Clive-ot előntötte a meleg. Léptek csoszogtak a mozaikpadlón. A táncosnők idesereglettek, amúgy jelmezesen, ha vége volt a számuknak. Csak úgy suhogott a keleti öltözék, amint egyikük elállta Clive útját, mintegy arra célozva, hogy egyedül van.

- Mit szólnál egy ginhez, fiúka? Imádom a gint. Nem vennél egy palackkal?
- Majd legközelebb.
- Most nem, fiúka?
- Nem. Most nem.

Nem látott oda a pulthoz, amelynél Cherry cukorkát, narancsot és rákot árult. Keresztülfurakodott a tömegben, és nekivetette hátát a harmadik oszlopnak. Teltek-múltak a percek; körülötte zibongott a folyosó.

A színpadra senki nem figyelt. A tömeg hullámzott a körfolyosón.

Egy hirtelen támadt nyíláson át Clive megpillantotta Cherryt: csillogó szemmel állt a pult mögött; éppen nem volt vendége. Skarlátvörös, mélyen kivágott ruha volt rajta. Ezúttal józannak látszott.

A feje feletti lámpa valamivel élénkebben világított, mint délután. Fényt vetett Cherry szőke hajára, a narancshalmokra és a cukorkás üvegekre. Ismét meglódult a tömeg, és eltakarta a pultot Clive szeme elől.

Ha itt marad, a harmadik oszlopnál, vajon látni fog-e egyáltalán valamit?

A táncosnők elszállingóztak. Clive hátrált néhány lépést, majd oldalt lépett. A pultot a folyosó végén legfeljebb véletlenül láthatta.

És mindjárt kilenc óra.

A zene crescendóba csapott át, majd elhallgatott. Felharsant a taps és az éljenzés. Valaki a foga között füttyögetett.

Clive levette a kesztyűjét, hogy szükség esetén köny-nyebben kivehesse óráját a mellényzsebéből. Levetette kabátját is, és átvette a karján. Már-már levetette kalapját is, amikor eszébe jutott, hogy ez lesz a megbeszéltek jel. Körülnézett: sehol egy ismerős arc.

- Walker! - kiáltott valaki.
- Mi van?
- A színpadra! A hogyishíjakok tánca következik!

Egy csinos, krinolinós hölgy a levegőbe pöccentette cigarettáját Clive orra előtt. Egy másik, akinek a kalapján a csikk megállapodott, hangosan szitkozódott. Azokon a helyeken, ahonnan jól látszott a színpad, torlódás keletkezett.

Clive előhúzta óráját, és felkattintotta a fedelét. Pontosan kilenc óra volt.

Ebben a pillanatban egy kéz nehezedett a vállára.

Clive megőrizte nyugalmát.

Később gyakran próbálta visszaidézni ezt a pillanatot, de egyszerűen nem emlékezett rá, mit érzett, amikor hátrafordult.

- Dr. Bland! - mondta rendkívül idegesen. - Nem akarom megsérteni, de néhány órával ezelőtt megmondtam, hogy nem tudok beszélni önnel itt az Al-hambrában, és komolyan is gondoltam.

A doktor arckifejezése zavarba hozta Clive-ot: semmit sem tudott kiolvasni belőle.

- Gondoltam - mondta dr. Bland hangosan szuszogva és más körülmények között bele is nyugodtam volna. Most azonban ezt nem tehetem. Higgye el, uram, nem tehetem! Végigkutattam maga után az egész színházat, Mr. Strickland! Megkérném, kíséren le a földszintre, ahol válthatnánk egy-két szót négy szemközt ...

- Utoljára mondom, doktor, hogy nem tehetem!
- Meg kell tennie, uram! A helyzet megváltozott!
- Hogyan?! hőkölt hátra Clive. - Semmi sem változott! Ha tudná, miért vagyok itt...

- Azt hiszem, uram, hogy tudom.

Mindketten ügyeltek arra, hogy halkán beszéljenek, bár Clive a legszívesebben üvöltött volna.

- Doktor úr, bízson a diszkréciómban. Nem fogom elárulni.
- Mit nem fog elárulni?
- Amit Celia Damonról tudok. Maga azt gondolja, talán már kezdettől fogva, hogy Celia egy kissé... hogy is mondjam?... egy kissé labilis idegrendszerű. Hogy igaz-e vagy sem, nem áll jogomban megítélni. De gondolom, azért jött ide, hogy erről beszéljünk.

- *Nem* - felelte dr. Bland nyomatékosan. Nem ezért jöttem ide. Talán néhány órával ezelőtt ezért akartam volna találkozni magával. Most nem.

Clive csak most kapott észbe: hátat fordított a pultnak, ahonnan Cherry talán már meg is adta a jelet! Azonnal visszafordult, arra számítva, hogy lát valami újat.

A tömeg már csaknem eloszlott.

Mind a folyosó színpad felőli végéhez igyekeztek, tolakodtak. Arcukon mohó várakozás ült.

Clive most egészen tisztán látta Cherry White pultját, de Cherryt magát nem. Amint már délután megfigyelte, két oszlop is útban volt.

Messze a zenekari árokban, a karmester felemelte pálcáját. Cintányérok csapódtak fémesen; új dallamot pengettek lágyan az álmodozó hegedűk. Clive jobbra lépett, s végre meglátta Cherryt. Egyedül volt.

- A doktor elkapta Clive karját.
- Doktor, az isten szerelmére!
 - Mr. Strickland, értsen meg...
 - *Maga* értsen meg engem! Nem mehetek magával sehova.
 - Akkor kénytelen leszek én itt maradni.
 - Kérem! - felelte Clive. - Ez nyilvános hely! Senki sem akadályozhatja meg önt abban, hogy itt maradjon. De kénytelen lesz megbocsátani, hogy nem nézek szembe önnel, mert azt a pultot kell figyelnem. Mondtam már, hogy semmit sem beszélhetek meg ebben a pillanatban önnel! Várom... ,
 - Tudom - mondta dr. Bland. - Ha jól tudom, a gyilkosra vár. Éppen erről akartam magával beszélni. - Nagy lélegzetet vett, aztán keserű, de dacos hangon megszólalt.
 - Nos! Bevallhatom a bűnömet?

19 ÉJSZAKAI ÉLET: A HARMADIK OSZLOP

Clive nem nézett dr. Blandre, bár éppúgy magán érezte a tekintetét, mint Cherryét.

A körfolyosó közönsége elcsendesedett, nyilván a színpadról áradó érzéki zene hatására. Az egyik pultnál ketten-hárman sugdolóztak.

- Tudja, Mr. Strickland, mindig becsületes embernek tartottam magamat. Szememre vetheti persze, hogy nem volt becsületes emberhez illő dolog oly nyilvánvalóan magára terelnem a gyanút kedden este, amikor szegény Damon meghalt. Jó okom volt rá akkor és később is azt hinni, hogy nem maga a bűnös...

- Nagyon lekötelez.
- Fiatalember, ez nem megfelelő pillanat a gúnyolódásra!
- Gondolom, az is nyilvánvaló, hogy a gyónásra sem megfelelő.
- Márpedig most elmondom önnek az igazat! - makacskodott dr. Bland. - Legalábbis megkísérlem. Emlékszik, amikor kedden este Damonnal ültek a dolgozószobában, és kissé udvariatlanul magukra törtem?
- Igen, emlékszem. Mrs. Damon holléte felől érdeklődött.
- No igen. Egyáltalán nem azért mentem oda. De arra voltam felkészülve, hogy Damont egyedül találom, meglepett a maga jelenléte, azért hozakodtam elő azzal az ürüggyel. Eredetileg más céllal mentem oda.
- Milyen céllal? Hogy megölje Mr. Damont?

A doktor a szakállát markolászta.

- Az isten szerelmére, uram, komolyan gondolja, hogy képes lettem volna megölni öreg barátomat? Én, aki orvosi hivatásom hatáskörét túllépve is igyekszem védelmezni a családját?

- Azt mondta, be akarja vallani a bűnét! - vetette oda Clive.
- Be is! De nem gyilkosságot! Ember! Ha valamire nem volnék képeses...
- Nos, azt akarja mondani, hogy ártatlanságát akarja bevallani, és ezért kerít ilyen nagy feneket a dolognak?

- Igenis! Az ártatlanságomat! Azt, hogy mentes vagyok minden rossz szándéktól! Elhiheti, hogy nem bújtam ki a bőrömből örömben, amikor azzal hívtak High Chimneysbe, hogy Damon egészségi állapota aggasztó! Nem tartottam elmebetegnek, mint ahogy Celiát sem. De nem voltam nyugodt. Damon már három hónapja kedélybeteg volt, hogy miért, még most sem tudom. Celia örökölte tőle a borongásra való hajlamot. Az elmúlt héten úgy tűnt, hogy mindketten elég rossz állapotban vannak.

- És így azt hitte, hogy Celia a tettes?
 - Higgye el, uram, a szívem mélyén ebben egy pillanatilag sem hittem!
 - De *lehetségesnek* tartotta, nem?
 - Én...
 - *Lehetségesnek* tartotta, ugye? - öntötte szavakba elkeseredését Clive. - És könnyebbnek találta megvédeni, ha engem vádol?
 - Ez egy kissé erős fogalmazás.
 - Erős vagy nem erős, ez az igazság, nem?
 - Lényegében talán igen. Ha annak a fényében ítéli meg akkori szavaimat és tetteimet, amit most mondok, meg fog érteni.
 - Megértem én. Nem nehéz megérteni. Valami mást nem értek. Azt mondja, egy pillanatilag sem hitt Celia bűnösségében, és abban sem, hogy nincs magánál?
 - Azt.
 - Akkor meg miért zárta be az ajtót?
- A zene viharos crescendóba csapott át, ami mintha a doktort is felpaprikázta volna.
- Az ajtót? Miféle ajtót?
 - A bejárati ajtót. Kate és én, amint ezt azóta már többször is a fejemhez vágják, megszöktünk tegnap este High Chimneysből. Amikor megpróbáltunk kimenni az ajtón, zárva találtuk. Whichertől úgy hallottam ...
 - Á! Whichertől!
 - Whichertől úgy hallottam - folytatta Clive, miközben szemmel tartotta Cherryt, aki óriási apparátussal játszott el, hogy nem vesz róla tudomást -, hogy maga elkérte Burbage kulcsát azzal, hogy van valaki a házban, aki lehetőleg maradjon is bent. Amikor kikísérte Muswell főfelügyelőt és Peterst a kapuig, bezárta maga után az ajtót. Nem Celia volt az, akit nem akart kiengedni a házból?
 - De, sajnos ő volt.
 - Ha nem hitt benne, hogy Celia beteg, és veszélyes lehet másokra, akkor miért ne mehetett volna ki?
 - Azért, fiatalember, hogy ne kóboroljon el, és ne érhesse baleset! Hiszen csillapítószer hatása alatt állt! Talán emlékszik még rá, hogy előző este is lement a földszintre egyedül, mihelyt Kate magára hagyta? Gondolja, hogy ha közveszélyesnek tartottam volna, ha azt gondoltam volna, hogy bárkinek is árthat High Chimneysben, akkor éppen *be* akartam volna zárni?
- Clive nyelt egyet.
- Nos? - biztatta dr. Bland.
- Clive még akkor is kezében tartotta az óráját. Kilenc múlt három perccel, de még nem ment oda senki a pulthoz.
- Doktor! - mondta Clive, egyre a pultot figyelve. - Ma délután Celia megszökött az ön házából...
 - Lekötelezne uram - szólt közbe dr. Bland -, ha nem használná a „megszökött” szót. Celia nem őrizetben van nálunk.
 - Ő úgy mondta, hogy „kijátszotta” önt. Először ő jelent meg nálam Pénélopéval együtt, aztán maga. Kérem, ne szakítson félbe! Nem tudom, Celia miért jött: Kate-et kereste nálam, vagy csak az elméletét akarta nekem előadni. Mindenesetre előadta. Azzal vádolta Kate-et és Lord Albert Tressidert, hogy a két gyilkosság az ő összeesküvésük eredménye. Azt mondta, hogy Kate tervelte ki a dolgot, s hogy Tress - Kate állítólagos szeretője! - volt a végrehajtó. Hallotta ezt, doktor?
 - Hallottam. Valóban ezt mondta.
 - És ennek ellenére tagadja, hogy Celia idegrendszeré labilis?
 - Nem! Nem tagadom!

- És, ha jól emlékszem, a fülem hallatára kijelentette, hogy Celia elgondolása tökéletes képtelenség?

- Így történt.

- Akkor mennyiben változott meg a helyzet? Mit keres ön itt, az Alhambrában? Miért állítja azt, hogy Celia józan eszéhez nem fér kétség?

Mert beszéltem az ön Whicher barátjával - jelentette ki ünnepélyesen a doktor -, és megtudtam tőle, hogy Celia elmélete a gyilkosságról minden lényeges pontjában helytálló. Mi tévedtünk, Mr. Strickland, s annak a „labilis” lánynak volt igaza.

Clive zsebre vágta az óráját, és megfordult.

- Hazugság! - mondta.

- Nem, nem! Megbocsátom az arcátlanságát, Mr. Strickland, mert el tudom képzelni, hogy milyen érzelmek dúlnak önben. ..

- Hazugság, ha mondom!

- Nézzen rám, fiatalember! Nézzen a szemembe! Olvassa ki belőle, hogy ugratom, vagy félrevezetem-e önt!

A színpadi tánc gyorsabb tempóra váltott, s fesztelenebb formát öltött. A közönség lélegzet-visszafojtva figyelt.

A doktor cintányércsattogás kíséretében szólalt meg újra.

- Szakmai tapasztalataim alapján tudnom kellett volna. Sem szegény Damon, sem Celia nem volt soha beteg. Azt hiszem, csupán arról van szó, hogy mi, földhözragadt átlagemberek, nem bízunk az éleselméjűek ítéletében, ha hajlamosak az idegességre. Az intelligenciájukat nevezzük örülségnek.

Clive megragadta a doktor kabátjának hajtókáját.

- Mondom, hogy hazugság! Velem ne próbálja elhitetni, hogy Kate...

Én csak azt akarom elmondani önnek - felelte dr. Bland amit Whichertől hallottam az imént. Nem többet és nem kevesebbet. Hajlandó meghallgatni?

- Nem!

- Úgy! Eszerint fél az igazságtól? Annyira elbűvölte egy lány csinos arca és szabados természete, hogy nem érdekli az igazság? És ráadásul arra vetemedik, hogy egy idősebb embert inzultáljon! Eressze el a kabátomat, uram!

- Igen, erre vetemedem. Majd elengedem a kabátját, ha befejeztem. Addig is...

- Mr. Strickland!

- Addig is - mondta Clive folytassa csak!

- Engedje el a kabátomat! Botrányt akar csapni?

- Nem érdekel. És mondja el gyorsan, amit akar, különben kitekerem a nyakát!

- Ez már több a soknál!

- Szerintem is! Beszéljen!

- Whicher felügyelő - mondta dr. Bland, próbálva valamelyest megőrizni a méltóságát, ami nem volt könnyű, mert Clive szorításában kénytelen volt lábujjhegyre állni - semmivel inkább nem kívánta ezt a letartóztatási komédiát, mint ön. De ő legalább szembe tud nézni a tényekkel.

- Beszél vagy nem beszél?

- Nos, jó! Itt találkoztam vele, mialatt magát kerestem. Maga, úgy látszik, késett. Whicher megkérdezte, nem találkoztam-e magával. Mondtam, hogy hat óra tájban voltam a lakásán, s hogy Celiát és Penelope Burbage-et is ott találtam. Azt is elmondtam, hogy Celia elrohant onnan, s hogy mi utánamentünk Pénélopéval.

Mr. Whicher megkérdezte, nem jött-e közbe valami, ami feltartotta volna önt. Azt feleltem, Kate Damon eltűnt; egyébként bizonyára nem hozta volna ki önt annyira a sodrából Celia Damon téves elmélete.

Ezt csak úgy közbevetőleg mondtam, de legnagyobb meglepetésemre Whicher hallani akarta, mi volt ez az elmélet. Nem akartam elmondani, de olyan fenyegetően lépett fel (egyébként három rendőr is volt vele), hogy... Nos, kénytelen voltam előadni. Szó szerint a következőket válaszolta, amikor befejeztem: „Uram, egy percig sem volt kétséges, hogy egy férfi és egy nő dolgozott együtt.” Ezek után eleresztene?

Dr. Bland hasztalanul próbált kiszabadulni Clive szőri tásából.

- Mit mondott még Whicher?
- Gondolhatja, hogy megdöbbsentem...
- Doktor, ne az érzéseiről beszéljen! *Mit* mondott Whicher?
- Azt mondta.. .
- Nos?

„Miss Celia kivételesen okos lány. Fején találta a szöveget. Csak két dologban tévedett. Nem a nő tervelte ki a gyilkosságot; ő csak segédkezett az egészben. Bálványozta a férfit, teljesen a hatása alatt állt, azt tette, amit ő akart...”

A színpadi zene a fináléhoz közeledett. Clive még erősebben megmarkolta a doktort, és az oszlophoz nyomta.

- „Bálványozta a férfit... Teljesen a hatása alatt állt...”

Mr. Strickland! - sziszegte dr. Bland hideg gyűlölettel. - Nem vagyok hajlandó többet mondani!

- Pedig fog!

Nem mondok semmit - folytatta eltökélten a doktor -, mert nem is lesz rá szükség. Nem szeretném azt hinni, hogy elment az esze, Mr. Strickland! Ha most hátranéz, nem lesz szüksége több bizonyítékra, vajon igazat mondtam-e. Talán a végén még bocsánatot is kér tőlem.

- Mit mondott még Whicher?

Nézzen hátra! - mondta a doktor olyan parancsolóan, hogy Clive önkéntelenül hátrafordult; csak egy pillanatra, azonban ennyi is elég volt.

A lépcső irányából egy nő közeledett feléjük. A gázégők fénye halvány volt ugyan, azonban elég sűrűn voltak elhelyezve ahhoz, hogy Clive ilyen messziről is jól láthassa a nő arcát.

Amaz nem vette őt észre. Riadtan, tétovázva, mintegy révületben haladt előre. Az arca fehér volt, járása ingatag, mintha nem is mozaikkockákon, hanem üvegen; cserepeken lépkedne. Csónak formájú kalapot, estélyi kabátkát és mélyen kivágott skarlátvörös és sárga mintás ruhát hordott.

Kate Damon volt az. Cherry pultja felé tartott, s Clive-től mintegy hatlábnyira keresztezte az oszlopsort.

- Nos, fiatalember? - kérdezte dr. Bland.

Clive most szem elől veszítette Kate-et; az oszlopsor eltakarta előle. Keze lehanyatlott dr. Bland kabátjáról.

Odébb lépett, és épp a legjobbkor. Most már tisztán látta Kate-et, aki háttal állt neki. Cherry élénken beszélt hozzá, cukorkát kínált egy üvegpalackból.

Cherry leemelte a palack kupakját, és hívogatóan intett Kate felé. Kate beleegyezően, ugyanakkor sürgetően bólintott. Cherry maga volt a szolgálatkészség. Mialatt Kate kinyitotta a kékításkáját, mintha aprópénzt keresgélne, Cherry papírból tölcserűt csinált, majd felemelte az üveget, és telitöltötte a tölcserűt cukorkával. A kupakot visszatette az üvegre. Clive, ha nem figyelt volna árgus szemmel, észre sem vette volna a darab papírt, amit Cherry ügyesen becsempészett a cukorka mellé. S nem vette volna észre azt sem, hogy Kate bankjegyet csúsztat át a pulton Cherrynek.

Cherry mosolyogva nyújtotta át a rögtönzött cukorkás zacskót. Jobb kezét magasra emelte, derékszögben behajlított könyökkel, s megtapogatta a tarkóját.

A hal bekapta a horgot. Ez volt a jel.

Clive-nak le kellett volna venni a kalapját, hogy továbbítsa a jeladást. Nem ez történt. Clive meg sem mozdult. A pult jobb oldala árnyékban volt, annyira azonban mégsem volt sötét, hogy ne vette volna észre az ott rejtőző férfi sziluettjét. Amint Kate átvette a csomagot Cherrytől, s megnézte, benne van-e a levél, a rejtőzködő árny egy tigris gyorsaságával megmozdult.

A pult mögül előtűnt egy ólomszürke, asztrahángalléros nagykabát, s benne Lord Albert Tressider.

Tress kegyetlen mosollyal, fenyegetően magasodott Kate előtt. Kinyújtotta kezét, mint aki kér valamit. Kate hátraugrott, s kissé félrefordult, úgyhogy Clive most profilból látta az arcát.

Nem hallotta, mit mondott Tress, de a szájáról le tudta olvasni: „Ezt most ideadod szépen, kislány!”

Kate-nek torkán akadt a sikoly. Védelmes mozdulattal magához rántotta a papírzacskót, olyan hevesen, hogy a cukorkák szertesét röpködtek.

- Nem - kiáltotta jól hallhatóan. Ekkor Tress bal kézzel megragadta Kate jobb csuklóját, s jobb kezével pofon vágta.

Clive számára ez volt az igazi jel.

- *Utolsó gazember!* - mondta. Mit - mondta? Üvöltötte. Szavai elnyomták a finálét is. Az egész folyosón mindenki hallotta; néhányan meg is fordultak.

Természetesen Tress is hallotta. Keze engedett szorításán, felegyenesedett, s oldalt fordult. Látta, hogy Clive megindul felé.

Kate még akkor is görcsösen markolta a papírzacskót, benne a levéllel. Clive nem tudta, vajon Kate észrevette-e; mindenesetre sikerült kitépnie magát Tress markából, s eltűnt a folyosón a lépcső irányában. Tress egy pillanatig habozott, mit tegyen, aztán diadalmas mosoly villant fel az arcán. Úgy látszik, döntött.

Clive már eldobta kabátját. Most Tress is levetette a magáét, lassú mozdulatokkal. A vállára vetette, majd háttal a pultnak dőlt.

- Mi a manó - jelentette ki fensőbbeséges gúnnyal. - A fickó verekedni akar! Az árgyelusát! Még hogy *verekedni!* Hát akkor lássa, hogy mit kap...

Ekkor ütötte meg Clive. A cintányérok utoljára csattantak össze, amikor ballal-jobballyal megütötte.

Tress nem tudta, vagy nem akarta védeni magát. Az első ütés gyomron találta, és elvette a lélegzetét, a második, melybe Clive egész testsúlyát beleadta, álla bal oldalán találta, mire megperdült a tengelye körül, s egy nagy halom narancs közé zuhant.

A körülállók sikoltoztak a gyönyörűségtől. Cukorkás üvegek recsegték-ropogtak, amikor Tress a padlóra zuhant.

- Hajrááá!

- Ne sajnáld!

- Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon!

Tress nem szenvedett komolyabb sérülést, csak kissé megszedült, s most dühtől remegve feltápáskodott. Clive türelmesen várt. Tress egy pillanatig hangosan zihált, aztán felüvöltött és támadásra lendült. Két lengőt helyezett el Clive arcán, aki egy jól irányzott balegyenessel válaszolt: betörte Tress orrát. Aztán egy jobbhoroggal ismét gyomorba vágta, majd ballal megint a narancsok közé küldte.

A közönség üvöltött.

Valaki dalra fakadt: ugyanazt a gúnyos dalocskát énekelte, mint Cherry délután. Cherry egyébként nyomtalanul elpárolgott. A háttérben felhangzott egy rendőri kereplő fülsértő zaja.

Clive, aki maga is lihegett az erőlködéstől, nem tudott odanézni. Figyelmeztető kiáltásokat hallott:

- Vigyázz, öcsi!
- Üveg van nála!

Tress valóban nyakon ragadott egy súlyos cukorkás palackot. Orrából ömlött a vér, maszatos, eltorzult arccal rohant Clive-ra. A palack azonban nem jutott el Clive fejéig; Tress mozdulata félúton megtört, mert ellenfele újból orron találta, majd jobbal-ballal, teljes erőből, állcsúcson vágta.

A palack csillogó ívet írt le a levegőben, majd egy oszlophoz vágódott, cukorkaesőt ontva magából.

- Mr. Strickland! - csapta meg Clive fülét egy ismerős hang.

Clive nem törődött vele. Ölni volt kedve. Tress eszméletét veszelve arccal a narancsok közé bukott.

- Mr. Strickland! - hallatszott újra.

Whicher volt az. Megragadta Clive karját, ő azonban kitepte magát a detektív szorításából, és hátra-ugrott.

- Uram, az isten szerelmére!

- Ott van a maga gyilkosa - mutatott Clive az eszméletlen Tressre. Alig bírta megállni, hogy ne rúgjon bele egy nagyot. - Vitesse el! Vigyék a rendőrségre, ahová való! Mi az, mi baja van?!

- *Magának* mi baja van? - kiabált rá Whicher. - Nem ez a gyilkos!

Clive lihegve bámult rá; sajnó dagadt jobb kezét leejtette maga mellé.

- Mondom, hogy nem ez a gyilkos! - mondta Whicher. - A gyilkos megvan, de ezt nem magának köszönhetjük. Ha nem tört volna meg a fickó, amikor Cherryvel szembesítettük...

- Fickó! Miféle fickó?

Távolabb, a folyosón valaki üvöltözve próbált menekülni két civil ruhás nyomozó karjai közül.

- Jöjjön csak, nézze meg! - mondta Whicher. - Utat! Utat.

Clive vakon követte. Először Kate-re esett a pillantása, akinek egy egyenruhás rendőr fogta a karját. A világ elsötétült Clive szeme előtt.

- Nyugalom, uram! - szólt rá Whicher. - Megmondtam már nem is egyszer, hogy az ön kedvesének semmi köze az egészhez! Inkább nézzen! Oda!

Valaki ismét felüvöltött. Clive megpillantotta a szakadt inget, a tágra nyílt szürke szemet, a dús sötétszőke bajuszt, a rémült, eltorzult arcot...

- Victor Damon? - kiáltotta. - Victor Damon a gyilkos? Megölte az édesapját?!

Whicher felhorkant.

- A gyilkos valóban ő - mondta. - De nem ölte meg az édesapját. Nyugalom! Akit maga Victor Damon néven ismer, az Harriet Pyke fia.

20 ÉJSZAKAI ÉLET: MINDENRE FÉNY DERÜL

Éjjel két óra volt. A Brook Street 23-as számú ház csendjét a lépcsőn közelgő léptek zaja verte fel.

Clive Strickland fel-alá járkált a nappaliban, és éppen most szívta el a negyedik szivart. A csutkáját a kályhába dobta, majd ajtót nyitott Jonathan Whicher-nek.

- Hol van... - kezdte volna.

- Nyugalom! - mondta határozottan Whicher, majd a kandalló melletti székre mutatott. - Üljön le. Uram. Szíve hölgye bármelyik pillanatban megérkezhet. Felvették a vallomását a Scotland Yardon. Azt gondolom megérti, hogy az Alhambrában történtek után az ön jelenlététől most inkább eltekintettek. Legyen szíves, uram. üljön le!

A kandalló mindkét oldalán égett egy-egy gázlámpa; Clive most mindkettőt magasabbra csavarta. Fény árasztotta el a helyiséget. Aztán valóban leült.

- Victor Damon! - mondta.

- Ejnye! - csóválta fejét Whicher, aki most fáradt öregember benyomását keltette. - Csak nem azt akarja mondani, hogy egyáltalán nem gyanakodott rá?

Clive kereste a szavakat.

- Nos., ami azt illeti, gyanakodtam rá, abban az értelemben, hogy gondoltam erre a lehetőségre, de...

- No, ez érdekes! És miért gondolt rá?

- Először is: Victor két évet töltött a sandhursti katonai akadémián: huszártisztnek készült. Végül azonban mégis megmaradt civilnek, sok pénzzel és előkelő barátokkal.

- Úgy bizony, a fiatalúr meglehetősen nagy sznob, ha nem csalódom!

- A legrosszabb fajta.

- És éppen ez hozta ki belőle a legrosszabbat, hogy a helyzetét veszélyben látta.

Ugye így van?

- Igen, de...

- Azt mondta, gondolt rá. Miért?

- Amikor elgondolkoztam Lord Palmerston halálán, ma délután - felelte Clive a tűzbe bámulva eszembe jutott, hogy a hadsereg tisztjei revolvért használtak a krími háborúban, az indiai szipojlázadás során és az amerikai háborúban is. Victor, ha más nem is, lőni és lovagolni biztosan megtanult két év alatt Sandhurstben.

És kitől tanulta volna meg Kate ugyanezt, ha nem Victortól? Az apjától egészen biztosan nem; és ahogy dr. Blandet ismerem, tőle sem. Aztán...

- Nos, uram? - biztatta Whicher, mivel Clive habozni látszott.

- Nem volt itt ma délután, amikor Miss Celia Damon előadott egy elméletet az apja meggyilkolásával kapcsolatban...

- Áá, az elmélet! - bólintott elismerően Whicher. - Celia kisasszony igen okos leány! Fején találta a szöveget, csak két dologban tévedett. Az egyik az, hogy a férfi tervelte ki az egészet, nem a női tettestárs. A másik meg az, hogy másik két emberről volt szó. Egyébként a fején találta a szöveget!

- Mr. Whicher, ki volt Victor bűntársa?

- Ugyan, ne mondja, hogy nem találta ki!

- Talán igen, de...

- Nos?

- Egész idő alatt azon törtem a fejem, ki lehet Harriet Pyke *lánnya!* Mr. Damon határozottan azt mondta, hogy az örökbe fogadott gyermek lány volt!

- Uram - kérdezte Whicher udvariasan egészen biztos ön ebben?

- Nos, én mindenesetre így értettem!

- Amíg várunk a hölgyére, Mr. Strickland, idézzük csak fel azt, amit korábban elmondott nekem, helyes? Abból majd kiderül, hogy valóban ezt mondta-e önnek Mr. Damon.

- Nos?

Whicher nem szólalt meg azonnal. Keménykalapját az ölében tartotta, s a tűzbe bámult.

- Kedden, déli egy óra előtt pár perccel - mondta végül - maga találkozott Mr. és Mrs. Damonnal az állomáson, útban High Chimneys felé. Ki beszélte rá magát, hogy leutazzék? Ki könyörgött magának, ki ragaszkodott hozzá körömszakadtáig? Nem Victor volt? Nem?

- Igen, de...

- Egy pillanat, uram! Nos! A kastélyban előző éjjel megjelent a lépcsőn egy kísértet vagy betörő, aki semmi mást nem tett, mint hogy különös öltözékével ráijesztett Penelope Burbage-re. Mr. Damon ugyancsak a szívére vette a dolgot, ahhoz képest, hogy semmi komolyabb dolog nem történt, ugyebár? És kire gyanakodott azonnal?

- Nyilvánvalóan Victorra.

- Amikor maga elmondta, hogy Victorral volt éjjel kettőig, először nem hitt magának. Elment Londonba csak azért, hogy kiderítse: nem Victor volt-e a titokzatos látogató. Kikérdezte önt a vonaton, s addig kérdezgette, amíg látszólag - ismétlem - *látszólag* - bele nem nyugodott abba, amit ön mondott.

De vajon valójában elhitte-e akár egyetlen pillanatig is? Gondolkozzék csak! Maga is törte a fejét, amikor Mr. Damon megkérdezte, hogy hogyan magyarázná meg a dolgot. Akkor eszébe jutott önnek valami elmosolyodott; ez pedig Mr. Damonból erős nemtetszést váltott ki, és tudni akarta, hogy mire gondolt. Nos, mi volt az ötlete?

Clive megmozdult a székében.

Arra gondoltam - mondta, hogy a betörő talán férfiruhába öltözött nő volt.

Helyes! - bólintott Whicher. - De mit gondol, vajon nem fordult meg ugyanez Mr. Damon fejében is?

Clive, amint felidézte azt a beszélgetést a vonaton, úgy érezte, hogy ez bizony valószínű. De nem szólt semmit.

Maga ezt nem volt hajlandó kimondani - folytatta Whicher-, és ebből csaknem veszekedés támadt. Rákiáltott magára, mire maga elmondta, hogy nem a saját akaratából igyekszik High Chimneysbe. - Azt is elmondta, hogy házassági ajánlatot közvetít Mr. Damon egyik lányának. Csak ennyit mondott. Szó szerint: „Baráti ígéretet tettem arra, hogy megbeszélék önnel egy ügyet, ami a leányát érinti.”

Namármost! Mr. Damon arckifejezése megváltozott, amikor visszakérdezte: „A leányomat?” Mire ön hozzátette: „Az igazságra előbb-utóbb úgyis fény derült volna.” Ekkor ugrott fel Mr. Damon, mint aki kísértetet lát. Így van?

- Igen! Ebből természetesen arra következtettem...

- Egy pillanat! - szakította félbe Whicher.

Fejük felett füttyült a gázégő lángja. Az exfelügyelő előrehajolt székében.

- Képzelve magát Mr. Damon helyébe, uram! Képzelve el, hogy a világ szemében két lánya van, de valójában az egyik nem is a magáé, mivel Harriet Pyke gyermeke? Egyszer csak jön egy ember, azzal, hogy házassági ajánlatot tesz a „lányának”. Mit kérdezne ön? Mi volna a legelső kérdése?

Clive felegyenesedett.

- Megkérdezném, hogy melyik lányomról van szó! - felelte.

- Pontosan! „Melyikükről van szó?”, de Mr. Damon ezt nem kérdezte meg. Láthatólag egyáltalán nem is érdekelte. De ha ennyire felizgatta az ügy, akkor ennek jó oka lehetett! Namármost! Próbáljuk meg felidézni, mit látott és hallott ön aznap éjjel a kastélyban. Először is, amikor kihallgatta Miss Kate és Mrs. Cavanagh

beszélgetését, figyelte rá, hogy Mrs. Cavanagh csipkelődik a lánnyal, ugratja. Csakhamar rájött, hogy ez a vén boszorkány gyűlöli Kate kisasszonyt.

Másnap azt is megtudta, hogy Mrs. Cavanagh Celiát is gyűlöli, csaknem annyira, mint Kate-et- De hát hogy van ez? Egy dajka gyűlöli a gyermekeket, akiket felnevelt? Vajon miért? Ugyancsak másnap közölte magával, hogy Mary Jane Cavanagh Harriet Pyke nővére, s hogy minden látszólagos tiszteletreméltósága ellenére bensőséges viszonyban volt Harriettel a régi szép időkben.

Már az első beszélgetés a kezébe adhatta volna a kulcsot. Mrs. Cavanagh szüntelenül ingerelte Kate-et, mire ő kirukkolt egy meglehetősen sokatmondó kérdéssel: „Victor mindig is a kedvenced volt vagy nem?” Ugye így történt?

Clive bólintott. Maga előtt látta a két nőt a nappalszobában: a sunyi, ingerkedő Mrs. Cavanagh-et és Kate-et, amint egyik kezében a lámpát tartja, a másikat ököbe szorítja a melle előtt.

- Lássuk, ki tudjuk-e deríteni - folytatta Whicher mire is gondolt Mr. Dámon kedden este. Lelőtték, még mielőtt elmondhatta volna önnek; egészen biztosan most már sohasem fogjuk megtudni, Victor vallomása ellenére sem. A lényegét azonban tudjuk.

Azt mondta, hogy mindent elmond magának, s teljes nyugalmat akar vacsora előtt. Augusztusban, High Chimneysben, véletlenül hallottam, amint elmondta családi körben, hogy mi aggasztja: elmondta még azelőtt, hogy átadtam volna neki Harriet Pyke tizenkilenc éves levelét. Nos, ugyanerről beszélt önnek is ott a dolgozószobában.

Amikor a három gyermek közül *bármelyik* házasságot köt, ő fel fogja világosítani a jövődöbeli férjet vagy feleséget a fogadott gyermekről. Ugye ezt is mondta?

- Igen, valóban.

- És ebben rejlik a dolog nyitja! Nem szívesen mondta el a dolgot senkinek, de nem ám! Ez volt az ő házi kísértete, ami egyszer csak előbukkant és alaposan ráijesztett, hamarabb bukkant fel, mint várta volna. Még ezt is elmondta magának. Ahhoz viszont túlságosan becsületes volt, hogy ne figyelmeztessen bárkit a tényekre, aki be akarna nőszülni a családba, különösen, mivel sejtette, hogy Harriet Pyke gyermeke, szövetkezve a gyermekkori dajkával, aki egyben a nagynénje is, ha egyszer nekiveselkedik, akár gyilkosságra is képes, csak hogy a titok ne kerüljön napvilágra.

Nos, uram, gondolkozzék! Kedd este negyed hétkor Mr. Damon hívatja magát a dolgozószobába. Maga éppen a kisasszonyokkal beszélget a szalonban. Éppen most mondta el nekik, hogy valami rendkívüli dolgot fog hallani az apjuktól, és pedig *egyikükről* - ami ugyan nem felelt meg a tényeknek, de maga őszintén így gondolta.

Természetesen mindketten megdöbbennek. Arra álmukban sem gondolnának, hogy a három testvér közül az egyik fogadott gyermek; bármi más inkább eszükbe jutott. De íme, mit tesz Miss Celia? Azon nyomban előhozakodik a legnyilvánvalóbb kérdéssel: „Melyikünkről?”, ami, ugyebár, az édesapja előtt nem volt kérdéses.

Maga akkor bement a dolgozószobába. Mr. Damon belekezdett a történetbe. Egészen bizonyos vagyok benne, hogy egy pillanatig sem akarta félrevezetni önt, ám mégis ez történt. Mr. Damon nem gondolta volna, hogy maga félreérti...

- Ugyan miért nem gondolta?

- Mert azt hitte, hogy maga már tudja - felelte Whi-cher. - Mr. Damon úgy gondolta, már épp eleget mondott a vonaton önnek ahhoz, hogy kitalálhassa. Elmondta azt is, hogy minden ajtót belülről elrekesztetett Burbage-dzsel. Ha a ház valamelyik lakójától tartott volna, biztosan nem ad ilyen utasítást. Állítólagos fiától

félt; hiába élt Londonban, bármelyik pillanatban felbukkanhatott High Chimneysben, mivel Londonból számtalan vonat indul Reading felé.

Miután hétfőn este Mrs. Cavanagh eljátszotta a lép-esőn megjelenő férfi szerepét, hogy alibit biztosítson a szegény ártatlan Victornak kedd estére, amikor apja életére tört...

Ugye tud követni, uram?

Mr. Damon természetesen igen zaklatott lelkiállapotban volt, és egyáltalán nem ügyelt arra, hogy pontosan megértesse magával, amit mondani akar. Olyasformán példálózott, ahogy a jogászok általában szoktak: „Hajlandó lenne feleségül venni egy elvetemült gyilkos asszony lányát?” Ezek után még ennyire sem beszélt világosan, hiszen félig-meddig önmagának mondta, amit mondott.

- „Harriet Pyke lánya mindenképpen bűnre született volna.” Figyeli? Azt mondta: „született volna!” nem azt, hogy „született”! Aztán így folytatta: „Mégis azt reméltem, hogy elkerülhetjük a legrosszabbat.” Itt nyilván arra gondolt, hogy elkerülhette volna a gyilkosságot, de most, hogy a gyermek férfivá érett, tartott tőle, hogy mindenképp bekövetkezik. Végül azt mondta: „Hármuk közül bármelyiknek a házassága esetén problémák merülhetnek fel, ha kitudódik az igazság.” Ugye így volt?

- Igen.

- Az ön elbeszéléséből tudom, hogy Mr. Damon meglepődött, amikor rájött, hogy maga nem tudja követni az okfejtését. „Uram, uram! Könyörgök, ne tegyen úgy, mintha nem értené!” Majd utolsó szavainak egyike ez volt önhöz: „Azt ugyebár kitalálta, hogy ki örökölte Harriet Pyke bűnöző hajlamát?” Maga erre nemet intett.

Mr. Damon csodálkozott, hogy egy ilyen intelligens ember, mint ön, még akkor sem érti a dolgot. Egyszerűen nem fogta fel, hogy ez lehetséges, pedig óvakodott attól, hogy egyértelmű kijelentéseket tegyen erről a dologról, amit mélységesen szégyellt...

- Ezt mind értem - szólt közbe Clive -, mondott azonban valamit, amivel mindennél inkább félrevezetett, és még ma sem tudom, hogy mit akart vele mondani. Elsősorban azért gondoltam, hogy Harriet Pyke gyermeke csak Celia vagy Kate lehet, mert szó szerint azt mondta, amikor az öröklődő bűnről beszélt: „Épp ma este láttam magam előtt Harriet Pyke szemét és kezét.” Nos, hol az ördögben láthatta?

- Fényképen - felelte Whicher.

- Hogyan?!

- Nem említette Muswell a fényképeket, amelyeket Mr. Damon fiókjában találtunk?

- De igen, most már emlékszem! Teljesen kiment a fejemből.

Nos, az íróasztal egyik fiókjában megtaláltuk mindhárom gyermek nagyméretű fényképét. A mennykőbe is! Egészen bizonyos vagyok benne, hogy Mr. Damon akkor is ezeket a fényképeket nézegette, amikor magára várt. Abból, amit mondott, biztosra veszem, hogy legalább annak az önhitt, elkényeztetett, önző fickónak a képére vetett néhány pillantást, akiről tudta, hogy kész golyót röpíteni nevelőapja fejébe, ha túl sokat találna mondani.

Nos, ez minden; ez áll össze mindabból, amit a kastély lakóitól és öntől, valamint Victor Damon vallomásából megtudtam.

Clive felemelkedett. Dagadt jobb keze fájdalmasan lüktetett, ujjai merevek voltak.

- Én csak azon csodálkozom, Mr. Whicher - mondta -, hogyan tudta ilyen szépen összerakni kezdettől fogva?

Whicher köhintett.

- Nos, uram - mondta mentegetőzve -, nem olyan nehéz összerakosgatni a részleteket, ha a válasz már az ember kezében van.

- A válasz?

- Az. Harriet Pyke levelében találtam rá. Abban nem hazudtam önnek, hogy nem tudtam Harriet Pyke gyermekének a nevét. Valóban, azt sem tudtam, hány éves, és hol született. Egyvalamit azonban nem árultam el magának; addig nem akartam, amíg nem voltam benne biztos, hogy ki volt Mr. Damon gyilkosa. A levélből egyértelműen kiderült, hogy fiúgyermekről van szó.

- De uram! Amikor azt mondtam, hogy a bűnözés nem örökölhető, maga egyetértett velem.

- Valóban. S még most is egyetérték. De gondoljon csak bele, mi volt tulajdonképpen Victor Damon szándéka?

Whicher elhallgatott.

Az utca éjszakai csendjében bérkocsi csilingelése hallatszott. A kocsi megállt a ház előtt; a kapu kinyílt. Kisvártatva belépett Kate Damon, Hackney felügyelő kíséretében. Kate nagyon sápadt volt, de igyekezett tartani magát, még mosolyogni is megpróbált. Whicher székéből felemelkedve üdvözölte.

- Kisasszony - mondta kedvesen -, remélem, nem haragszik rám nagyon. Eltitkoltuk kegyed elől azt a tényt, hogy a bátyja tulajdonképpen nem az, akinek hiszi, mivel ezt így láttam jónak, amíg le nem tartóztattuk, utána meg, gondolom, már mindegy. Azt hiszem egyébként, kegyed is sejtette, akárcsak Mrs. Damon, hogy Victor a gyilkos. Nos, ha elég erőt érez magában ahhoz, hogy elmondjon Mr. Stricklandnek egyet-mást...

- Nem szükséges - szólt közbe Clive. Megdobbanó szívvel nézett Kate-re. - Nagyon késő van már, drágám. Átkísérlek a szállóba.

- Ne! - mondta Kate. - Bocsáss meg, Clive, hogy nem voltam őszinte hozzád. Egyszerűen képtelen voltam rá, hogy eláruljam neked, amit Victorról tudok...

Whicher székét húzta Kate-nek a kandalló elé.

- A kisasszony arra gondol, Mr. Strickland, hogy nem akarta megsérteni a maga baráti érzelmeit, márpedig maga barátjának tekintette ezt a fiatalembert. Ezért nem mondott igazat önnek sem Miss Kate, sem Mrs. Damon. Meg aztán Kate kisasszony nem nagyon akarta elhinni, hogy a bátyja ölte meg az apjukat, s hogy éppen őrá akarja terelni a gyanút.

- Ilyesmit - szólt közbe Clive - senkiről sem könnyű feltételezni. De hát hogy is kezdődött ez az egész? Hogyan juthatott Victor eszébe...?

Whicher nagyot nyelt. - Tulajdonképpen én juttattam az eszébe. Mint már mondtam önnek, Mr. Damon haláláért részben engem terhel a felelősség. Most azt is elmondom, miért.

Igen lényeges, hogy amikor augusztusban lementem High Chimneysbe, Mrs. Cavanagh távol volt. Victor egészen addig nem is tudta, hogy nem Matthew Damon fia. Mrs. Cavanagh tett ugyan néhány célzást, de ez csak arra volt elég, hogy Victor érezze: valami nincs rendben, és sokat töprengett magában. Ezt egyébként mostani vallomásából tudom.

Mr. Damon éppen bejelentette Celia kisasszony születésnapjára ebédjén, hogy fény fog valami sötét titokra derülni, mihelyt a gyermekek valamelyike házasságot köt, amikor megjelentem Harriet Pyke levelével. Ezek után elvonultunk Mr. Damonnal a dolgozószobába, ahol ismertettem vele a levél tartalmát.

Victor úrfi mindent hallott a kulcslyukon keresztül. Mrs. Cavanagh akkor éppen nem volt ott. Ez a későbbiekben igen fontosnak bizonyult.

Nos, ez a fickó egyáltalán nem akart megölni senkit, éppen úgy, ahogyan az anyja sem. Lehet, hogy nem tette volna meg, ha Mr. Damon megőrzi a titkát. Bár akkor is kérdés, hogyan örökölhetne tőle Victor, ha nem a valódi fia. Mindez természetesen

elég fejtörést okozott neki. Aztán hirtelen, még három hónap sem telt el, máris előáll egy előkelő úriember, Lord Albert Tressider azzal, hogy feleségül venné Celia kisasszonyt az apja pénzéért.

Victor érezte, hogy valamit tennie kell. Azt igazán nem hagyhatta, hogy előkelő barátja, aki még Mr. Damont is lenézte színésznővel kötött házassága miatt, megtudja, hogy ki is volt az ő anyja.

Victor úrfinak van egy barátja - ön, Mr. Strickland -, aki már kihúzta egyszerűen a slamasztikából. Úgy gondolja, könnyen rá tudja magát beszélni arra, hogy utazzék High Chimneysbe, és beszéljen Mr. Damonnal a házassági ügyben; evégett kiagyalta azt a mesét, hogy a húgait veszély fenyegeti, sejtetően enyhén elmebeteg apjuk részéről. Ezt azért tartotta szükségesnek, hogy maga így értelmezze a dolgot, ha Mr. Damonnak sikerülne elmondania az igazat.

Victor abban reménykedett, Mr. Damon olyannyira meg lesz hatva a házassági ajánlattól, hogy eláll eredeti tervétől és hallgat. Ezt a maga küldetésének kellett eldöntenie. Ha Mr. Damon mégis beszélni akar, akkor magának sem szabad elmondania; nem mondhatja el *senkinek*. Ha belekezdene, Victor készen áll. Mr. Damonnak ez esetben meg kell halnia.

Whicher a tűzbe bámult, majd felhorkant.

Maga természetesen nem is ment volna High Chimneysbe, ha nem látja meg Kate arcképét Victor lakásán. Victor azonban egy percig sem kételkedett a tulajdon varázsában. Olyannyira biztos volt abban, hogy rá tudja beszélni magát az útra, hogy már előre kitervelt mindent. Nagynénjétől már napokkal előbb megtudta azt is, hogy hétfőn este Penelope Burbage későn tér haza Readingből, így Mrs. Cavanagh eljátszhatta a betörő szerepét, míg Victor ugyanakkor az ön társaságában berúgott, hogy alibit biztosítson magának.

A mennyköbe is! Ha egy nő nadrágszerepet játszik, senki sem gondolja, hogy férfiszínesszel áll szemben, és nem is ez a produkció célja; ha így volna, a nézőtérről hiányoznának a férfiak. Pénélopéban sem azt a benyomást akarták kelteni, hogy egy férfi áll a lépcsőn. Végül is csak azért bizonytalankodott, mert rövidlátó. Az egész arra ment ki, hogy Kate kisasszonyra terejék a gyanút.

Kate lehunyta szemét, majd pillanatnyi habozás után megszólalt.

- Mr. Whicher, valóban ennyire gyűlölné engem Victor?

- Kisasszony, Victor egyáltalán nem gyűlöli önt.

- De hiszen...

- Nem, kisasszony. Még szereti is magát, azt hiszem, már amennyire önmagán kívül szeretni tud valakit is. Mindenesetre nem gyűlöletből tanította meg önt lovagolni és lőni. De az, hogy Mrs. Damon olyan sokat emlegette az esetet, amikor maga fiúruhát öltött, bogarat tett a fülébe. Amikor kedden este belopózott High Chimneysbe, hogy megölje az „apját”, ő és Mrs. Cavanagh is biztosak voltak benne, hogy a trükk beválik. Hiszen Victor alacsony és karcsú. Természetesen volt két teljes jelmez a birtokukban. Az egyiket Mrs. Cavanagh viselte, majd elrejtette a maga szobájában. A másik Victoré volt; ebben a ruhában ment High Chimneysbe, és Mrs. Cavanagh engedte be a télikert ajtaján. Maga az öltözék nem kelthetett feltűnést, mivel Angliában minden második férfi ilyen ruhát visel.

Cipő egyikükön sem volt, részben azért, hogy ne üssenek zajt, részben pedig azért, hogy ne hordják be a sarat, ha esni találna az eső. A nyomoknak egyértelműen arra kellett utalni, hogy a tettest - önt, Miss Kate - a házon belül kell keresni. Ami Mary Jane Cavanagh-et illeti...

Whicher most Hackney felügyelőre nézett.

- Hackney, kaptunk már táviratot Readingből? Úgy értem, Harriet Pyke nővérenek letartóztatásáról?

- Aha - morogta Hackney.

- Lefogadom, hogy nem tett vallomást. Ugye nem? Gondoltam. Ez a nő kemény dió lesz, nem úgy, mint az öcsikéje, aki szépen kitervelte az egészséget, aztán egy csapásra összeomlott, amikor a törvény rátette a kezét.

- Miért olyan fontos - kérdezte Clive -, hogy Mrs. Cavanagh nem volt ott a maga látogatásakor High Chimneysben?

- Mert Victornak fogalma sem volt róla, hogy hívnak engem, és nem is érdekelte. Egyszerűen úgy jelentettek be, mint rendőrfelügyelőt. Amikor elmesélte az ügyet Mrs. Cavanagh-nek, az azt hitte, hogy valóban a rendőrségtől járt itt valaki; az meg sem fordult a fejében, hogy esetleg én lehettem. Még akkor sem jött rá, miről van szó, amikor a háziplotykákból megtudta, hogy Mr. Damon engem akar megkeresni Londonban. Azt hitte, hogy Mrs. Damon és Lord Tressider viszonyáról van szó, ugyanakkor minduntalan az én nevemmel ijesztgette Kate kisasszonyt, már a gyilkosság elkövetése előtt is. - Whicher Kate-re pillantott.

- Kisasszony, ugye tudja, hogy az édesapja az ön állítólagos bátyja miatt akart megkeresni engem?

- Igen, és ezt meg is mondtam Cavvynek, még Mr. Strickland is hallotta. Pontosabban annyit mondtam, hogy hétfő éjjel egy férfi járkált a házban. Most már tudom, hogy Victor nem volt ott azon az estén, de akkor rá gondoltam.

- Így hát Victor úrfi megölte a jótevőjét - mondta Whicher. - Most már tudjuk - folytatta komoran hogy pisztollyal felfegyverkezve érkezett a kastélyba. A nagynénje pedig ellopta Mr. Damon revolverét, hogy ezzel is Kate kisasszonyra tereljék a gyanút, majd megsemmisítette a végrendeletet. Ez is igen fontos bizonyíték. A jelenlegi törvény értelmében a leánygyermek csak akkor örökölhet pénzt, ha erről a végrendelet külön említést tesz: fiúgyermek esetében azonban az örökösödés automatikus. Erre nem gondolt, Mr. Strickland? Hiszen maga ügyvéd!

- Nem, jó darabig nem gondoltam rá, csak Celia juttatta eszembe.

Victor tehát megölte Mr. Damont. A terv nem is volt rossz. Csak éppen két hiba csúszott bele. Először is: Victor termete alacsony és karcsú ugyan, de egyáltalán nem nőies. Maga, amikor meglátta az előző esti látogató jelmezében, azonnal tudta, hogy férfival áll szemben. Másodsor: Mrs. Damon a vonaton folytatott beszélgetésből azt a helyes következtetést vont le, hogy itt valami készül, amit Kate kisasszonyra akarnak ráfogni. Amikor aznap este távozott a kastélyból, mivel egy bizonyos nemesúr, a zsarolója Londonba szólította, egyúttal magával vitte azokat a ruhadarabokat, melyeknek Kate kisasszonyt az akasztófára kellett volna juttatniok. Sajnálom, kisasszony, de ez az igazság. Másnap aztán Victor találkozott Mrs. Damonnal az Oxford Streeten. Sőt nemcsak találkozott vele; amint ez abból az ostoba, zavaros üzenetből kiderült, amit az én irodámban hagyott Mr. Strickland számára, követte őt és Mrs. Damont. Találkozott az utóbbival, és elmondta neki, hogy a férjét megölték. Egészen addig meg sem fordult a fejében, hogy a mostohaanyja gyanít valamit. Victor vallomásából nem derül ki, hogy Mrs. Damon mivel árulta el magát, de egészen biztos, hogy ez történt. Victor azonnal tudta, hogy vége van, ha Mrs. Damont beszélni hagyja. Abban az ostoba üzenetben azt állította, hogy kikísérte mostohaanyját a vonathoz, ez azonban lehetetlen, hiszen akkor írta magát az üzenetet.

Mindez csak arra szolgált, hogy újabb alibit biztosítson a számára, míg visszatér High Chimneysbe. Itt követtem el én az újabb hibát. Mr. Strickland, amikor szerda

délelőtt beszélt Londonban Victorral, nem az volt a benyomása, hogy mindenáron egy nőre akarja terelni a gyanút?

- De igen.

- Abból a beszélgetésből, amit maga kihallgatott a Princess színházban, kiderült, hogy Mrs. Damon nagyon is jól tudta, hogy férfi a tettes. A gyilkosságról még nem hallott, de máris arról beszélt, hogy van valaki, aki rászolgált a taposómalomra; ez a büntetés pedig, mint tudják, férfiak számára van fenntartva. Több bizonyítékra már nem is volt szükségem Victor ellen. Ha eredeti szándékom szerint én is leutaztam volna aznap délután High Chimneysbe...

Whicher felállt, és keserűen folytatta.

- De nem! Johnny Whicher ezt nem találta eléggé titokzatosnak, furfangosnak. Elvégre a meglepetések, a látszatletartóztatások, sarokba szorítások embere volnék, vagy mi! Azt mondtam magamban: „Kölcsönveszem Harriet Pyke levelét attól a pimlicói háztulajdonostól, elküldöm Cherry White-ot a fickóhoz azzal az ajánlattal, hogy megvásárolhatja a levelet, hagyom, hogy Cherry néhány napig játszadozzon az idegeivel, aztán, amikor egy jó barátja jelenlétében átnyújtja neki a levelet, jövünk én és a rendőrség.”

Végül aztán valóban ezt a módszert alkalmaztuk, de előbbre kellett hozni, ma estére, ami növelte a dolog kockázatát.

De sikerült, és ez a fő.

Mindazonáltal sejtenem kellett volna, hogy Victor, miután beszélt Cherryvel szerda délután, még aznap este lemegy High Chimneysbe. Nem sejtettem azonban: ezért halt meg Mrs. Damon!

Victor a bejáraton bejuthatott a kastélyba. Most azonban nem beszélte meg a dolgot Mrs. Cavanagh-gel. Talán még nem tökélt el magát, hogy meggyilkolja Georgette Damont, de azután hallgatózott egy kicsit, és leszámolt kételyeivel.

A gyilkosságot sikerült végrehajtania tanúk nélkül, a kastélyt azonban csak a télikerten át tudta elhagyni, mivel az ablakok zárva voltak, a bejáratú ajtó hasonlóképpen, a hátsó kijáraton át távoznia pedig a személyzet miatt nem volt biztonságos.

A télikert ajtaját persze nem tudta bezárni maga után, ezért volt ott olyan hűvös, mire maguk ketten beléptek oda. Mondtam már, hogy a Mrs. Cavanagh bűnösségéről alkotott elmélete, Mr. Strickland, bizonyos mértékben helytálló. Azt is mondtam azonban, hogy a gyilkos tegnap este eltávozott High Chimneysből.

Azt persze nem tudhattam, hogy Lord Albert Tressider is ott lesz, hogy összeszedjen egy kis anyagot Victor úrfi zsarolásához...

- Tress mint zsaroló?

- Miért, talán nem zsarolta Mrs. Damont is? Csak éppen nem pénzért, ami végül is egyre megy. Ó, megéri a pénzét az az úriember! Ahonnan csak tudja, leszedi a sápot.

Victor vallomása szerint tegnap nála is megjelent, amikor Cherry ott volt. Akkor nem gondolt rá, hogy hallgatózott volna, Tressnek azonban megvan a magához való esze. Azt hiszem, sosem tudjuk meg tőle, mit is látott, amikor Victort követte. Tudta, ha megkaparintja azt a levelet, ami oly értékes ennek a kissé ingatag jellemű, de nemsokára rendkívül gazdag fiatalembernek a számára, végül is nem kell lealacsonyodnia odáig, hogy feleségül vegye Celia Damont.

Amikor maguk elszöktek Londonba, azonnal csapdát kellett állítanom, Bár fennállt az a veszély, hogy Victor nem maga megy el a levélért, hanem érte küld valakit. Kate kisasszony épp kéznél is volt. Ráadásul egyedül volt itthon, mert a maga lakásán kívül legfeljebb a Mivart szállóba mehetett volna, oda pedig, mint tudjuk, nem volt

hajlandó. Ha Victor történetesen bekukkant ide, kiszolgáltatja magát Kate kisasszonynak, elmeséli neki az egész történetet, és rábeszéli, hogy hozza el neki a levelet... nos, mit szól hozzá?

Most Clive pattant fel a székből.

- Gondolja, hogy ezt meg merete volna tenni? Szívességet, ilyen szívességet kérni attól, akit kötéltre akart juttatni? És komolyan gondolta, hogy erre rá tudja venni?

- Rá is vette. Maga igen érdekes történeteket ír, Mr. Strickland, de nincs tisztában a bűnözők természetrajzával. Ez a válasz.

- Válasz? Hogyhogy?

Whicher a tűzbe bámult.

- Az effajta Victor Damonok azt képzelik, hogy bárkit bármire rá tudnak beszélni. Legtöbbször sikerül is. Nem érzik a veszélyt, amíg csak a csuklójukra nem kerül a bilincs, egyszerűen nem tudják elképzelni, hogy *ők* is akasztófára juthatnak. Bizonyos dolgokban igen korlátozott a fantáziájuk, más dolgokban meg éppen korlátlan. Ennyi az egész.

- Nem az *ő* rábeszélésének engedtem! - szólalt meg nagy hévvel Kate. - Egyszerűen csak nem bírtam már tovább! Amikor *tőle magától* megtudtam, hogy nem is a bátyám, akkor vállalkoztam rá, hogy segítek neki, mert tudtam, hogy ez voltaképpen nem segítség; tudtam, hogy csapda. Clive, meg tudod ezt bocsátani nekem?

- Megbocsátani? Hogyhogy? Mit kéne megbocsátanom?

- Hogy elárultam Victort. És hogy megvesztegettem a Mivart portását, hogy tagadjon le!

- Nincs mit megbocsátanom.

- Nincs? - kérdezte megborzongva Kate. - Amikor beléptem arra a folyosóra, nagyon féltém. Attól tartottam, hogy Victor nem jön utánam, ahogy megígérte.

- Ettől én is tartottam, kisasszony - szólt közbe Whicher. - De valószínűbb volt, hogy követni fogja: gondoltam, hogy nem bírja megállni. Addigra már Hackney mindkettőjükre ráállította egy-egy emberét.

Semmit sem vehettünk biztosra. Mr. Stricklandnek le kellett volna vennie a kalapját, amikor Cherry a levelet átnyújtotta. Ez lett volna a jel a rendőrök számára: mi olyan helyen rejtőzködtünk, ahova az, aki a levelet átveszi - akárki legyen is az - nem láthatott el. Arra igazán nem számíhattunk, hogy Tress barátunk is felbukkan.

Igen nagy szerencse, hogy Victor úrfi a közelünkben volt, amikor maga átadta neki a levelet, és Cherry is éppen idejében érte utol, és olvasta a fejére a vádat. Az *ő* vallomása nélkül. ..

Whicher megdörzsölte az állát, látszott, milyen kellemetlen számára a gondolat, mi történt volna, ha...

- Tudja, uram mondta Clive-nak van még valami, amit nem mondtam el önnek, bár Hackney már említette ma délután az Alhambrában.

Jól emlékeztem rá még, hogy Mr. Damon tizenkilenc éve Yorkshire-ben élt, egy Fairacres nevű helyiségben, Doncastertől nem messze. Mi sem volt könnyebb, mint megkérni a Scotland Yardot, hogy táviratozzanak a doncasteri rendőrségnek.

Meg is kapták Yorkshire-ből a kért adatokat: Mr. Damon igazi gyermekei Celia kisasszony, született 1845. augusztusban, és Kate kisasszony, született 1846. júliusban. Adataikat feljegyezték az egyházközség anyakönyvében. Sőt még a lelkész is él, aki keresztelte őket. Emlékezett rá, hogy Mrs. Mary Jane Cavanagh, mint fiatal özvegy, húsz éve állt a család szolgálatába, s nem huszonegy éve, mint ahogy újabban állítja.

Az is bizonyítást nyert, hogy Harriet Pyke gyermeke már csaknem kétéves volt, amikor Mrs. Cavanagh gondozásba vette. Mr. Damon csak a végrendeletében tett említést a dologról; minden egyéb feljegyzést megsemmisített. Ha a végrendelet is elpusztul, mint ahogy az Mrs. Cavanagh jóvoltából megtörtént, mindenki elfogadta volna Victort Mr. Damon jogos örökösének. A dolog nem is keltett volna feltűnést. Azt természetesen bizonyíthattuk volna, hogy nem igazi fia Damon-nak, de a gyilkossággal már egészen más a helyzet: ahhoz szükségünk volt a beismerő vallomására. Még arra lennék kíváncsi, uram, hogy - ha már azt hitte, hogy Harriet Pyke gyermeke lány - melyikre gondolt a kettő közül?

- Kate-re.
- Ó... - mondta Whicher.
- Énrám? - kiáltott fel Kate. - Miért?
- Mert Celia és Victor haja sötétszőke, a szemük szürke. Harriet Pyke pedig fekete volt, akárcsak te.

Whicher szája sarkában mosoly bujkált.

- Nos, uram, nem viszi sokra, ha két emberről azt hiszi, hogy testvérek, pusztán azért, mert mindketten sötétszőkék és szürke szeműek! A mennykőbe is! Ennyi erővel azzal is bizonyíthatná Victor Damon származását, hogy Harriet Pyke is szerette az italt, meg ő is.

- Clive! - kiáltotta Kate. - Te azt hitted... De ugye nem zavart?

- Nem, egy cseppet sem. Valami más zavar engem - mondta Clive-, mégpedig a bűnözési hajlam örökölhetősége. Meg mertem volna rá esküdni, hogy akárki is a gyilkos, nem Harriet Pyke gyermeke. Azt kell tán hinnünk, hogy Victor azért lőtt le egy embert, és fojtott meg egy másikat, mert az anyja ugyanezt tette annak idején?

- Korántsem! - jelentette ki Whicher határozottan. Az ingatag jellem azonban örökölhető; ez köztudott dolog. Ha aztán ezzel párosul a megfelelő indítók, ha megtudja az ember, hogy az anyja gyilkos volt, s ha amúgy is eldöntötte már, hogy hasonlóképpen kell cselekednie. .. nos!

Kora hajnal volt, a mákonyos órák, öngyilkosságok, lidércálmok ideje. Whicher az ablakhoz lépett, elhúzta a függönyt, majd az alatt szendergő Brook Streetre mutatott.

És ez vonatkozhatik sok millió emberre, aki ott alussza álmát... Nem vagyok nagyon művelt, uram, de azt történetesen tudom, hogy egy Hamlet nevű fickó már régen végiggondolta mindezt, amikor mi még a világon se voltunk. Minden csak attól függ, minek képzeleli magát az ember. A mennykőbe is! Igen! Minden csak attól függ.